plumb; Moravetz: Vals; Weinstabel: Marş; Ziehrer: Cântec; Strauss: Polcă Peter: Solo de xilofon; Dostal: Marş.

23

430.4-2.8 BELGRAD 23: Continuarea muzicei de ţigani dela restaurantul Topcider.
416-1.7 BERLIN 23: Muzică de dans.
403.8-1.1 BERNA 23: Continuarea muzicei de dans la plăci de gramofon.
278.8-14 BRATISLAVA 23: Continuarea trans. din Mor Ostrava.
925-1.7 BRESLAU 23: Continuarea muzicei de dans.
341.7-2.8 BRNO 23: Continuarea trans. din Mor Ostrava.
550.5-23 BUDAPESTA 23: Continuarea muzicei uşoare şi a concertului dirijat de Othon Berg.
372.2-1.7 HAMBURG 23.15: Muzică de dans.
276.5-75 HEILSBERG 23: Muzică de dans.
294.1-2.6 KOSICE 23: Continuarea transm. din Mor. Ostrava.
259.3-2.3 LEIPZIG 23: Muzică de dans.
532.9-1.7 MUNCHEN 23: Muzică de dans.
424.3-1.3 MADRID 23: Selecţiuni dintr'o operetă.
360.1-75 MUHLACKER 23: Trans. din Stuttgart, comunicate. ★ 23.20: Muzică de dans.
1071.4-75 OSLO 23: Radio cabaret, în continuare muzică de dans la plăci de gramofon.
485.2-5.5 PRAGA 23: Continuarea transm. din Mor. Ostrava.
385.1-15 TOULOUSE 23: Concert. ★ 23.15: Irformaţiuni. ★ 23.30: Continuarea concertului.
1411.8-15.8 VARŞOVIA 23: Muzică uşoară şi de dans.
516.4-20 VIENA 23: Continuarea concertului seral al orch. Dostal.

24

419-1.7 BERLIN 24: Continuarea muzicei de dans.
325.-1.7 BRESLAU 24: Continuarea muzicei de dans.
550.5-23 BUDAPESTA 24: Continuarea concertului.
372.2-1.7 HAMBURG 24: Continuarea muzicei de dans.
424.3-1.3 MADRID 24: Continuarea concertului. Apoi muzică de dans şi ştirile staţiunei.
360.1-75 MUHLACKER 24: Muzică de dans (continuare).
1071.4-75 OSLO 24: Continuarea muzicei de dans la plăci de gramofon.
385.1-75 TOULOUSE 24: Comunicate.
516.4-20 VIENA 24: Continuarea concertului seral.



30 August 1931

394 m. BUCUREŞTI 16 kw. 761 kHz.

11.30: D-ra Lia Dracopol: Ora copiilor.

11.45: Prea S. S. Vicarul Tit Simedria: Lectură religioasă.

12.00: Orchestra Niculescu-Brăila: Concert matinal.

13.00: Muzică instrumentală (plăci de gramofon).

13.30: Informaţiuni şi semnal orar.

13.50: Muzică uşoară (plăci de gramofon).

PROGRAM PENTRU SĂTENI

17.00: D. G. D. Mugur: Veştile săptămânii.

17.15: D. Ciorobea, fluer, frunză şi caval.



17.30: D. Vissarion: Snoave.



17.45: D. Barbu Lăzăreanu: Vârful cu dor.



18.00: Orchestra Fănică Luca: Muzică românească.



UNIVERSITATEA RADIO

20.00: Pr. Nae Popescu: Chipuri de preoţi.



PROGRAMUL DE SEARA

20.20: Muzică simfonică (plăci de gramofon).

21.00: Revista Expoziţiei de **Ion Pribeagu.**

22.15: Transmisiune dela Basinul Lido.

22.45: Informaţiuni.

CE CITIM LA BĂI ?
„LECTURA“
— Floarea literaturilor străine —
Un autor ilustru — o scriere completă. — Numai lei 5.
La chioşcari şi librari

A apărut
Ediţia II-a
R.U.R.
Dramă utopică şi colectivă în trei acte şi un prolog
CAROL CIAPEK
din „Biblioteca Dimineaţa“ No. 75-76.
Preţul 10 lei

Posturi sosite cu întârziere

LONDRA REGIONAL

DUMINECĂ

16: Concert de orch. ★ 17.15: Muzică franceză. ★ 21: Serv. religios. ★ 21.45: Trans. programului naţional din Daventry. ★ 21.50: Noutăţi. ★ 22.05: Concert de orch. 23.30: Epilog.

LUNI

15: Muzică uşoară. ★ 17: Trans. programului naţional din Daventry. ★ 18.15: Pentru copii. ★ 19: Concert al orch. B. B. C. ★ 19.15: Noutăţi. ★ 19.35: Concert al sextetului Olog. ★ 21: Concert de promenadă. ★ 22.40: Noutăţi. ★ 23: Muzică de dans. ★ 23.30: Muzică de dans.

MARŢI

17: Trans. programului naţional din Daventry ★ 18.15: Pentru copii. ★ 19: Muzică de dans. ★ 19.15: Noutăţi. ★ 19.35: Concert cu muzică militară. ★ 20.45: Concert cu muzică de cameră. ★ 22: Noutăţi. 22.20: Emisiune teatrală. ★ 23.50: Muzică de dans.

MIERCURI

15.15: Concert de balade. ★ 16.30: Trans. programului naţional din Daventry. ★ 19: Concert al orch. radio. ★ 20.45: Trans. unui vaudeville. ★ 22.15: Noutăţi. ★ 22.20: Concert de orch. ★ 23.30: Muzică de dans.

JOI

16: Trans. programului naţional din Daventry. ★ 18.15: Pentru copii. ★ 19: Concert al orch. radio. ★ 19.15: Noutăţi. ★ 19.35: Concert al orch. B .B. C. cu muzică uşoară. ★ 21: Concert de promenadă. ★ 22.25: Concert de pian. 22.40: Noutăţi. ★ 23: Concert al orch. radio. ★ 24.30: Muzică de dans.

VINERI

17: Trans. programului naţional din Daventry. ★ 18.15: Pentru copii. ★ 19.15: Noutăţi. ★ 19.35: Concert de orch. ★ 20.15: Trans. teatrală. ★ 21: Concert de promenadă. ★ 22.40: Noutăţi. ★ 22.55: Noutăţi. ★ 23: Concert al orch. B. B. C. ★ 23.30: Muzică de dans. ★ 1: Experienţe de televiziune.

SÂMBĂTĂ

16.30: Trans. programului naţional din Daventry. ★ 17.45: Concert de orgă. ★ 19: Concert al orch. radio. ★ 19.45: Concert executat de septetul de coarde cu acompaniament vocal. ★ 20.45: Trans. unui vaudeville. ★ 22.15: Noutăţi.★ 22.20: Concert de cântece. ★ 22.45: Concert de promenadă. ★ 23.35: Muzică de dans.

LONDRA NAŢIONAL

DUMINECĂ

16: Concert vocal şi instrumental. ★ 16.45: Conf. ★ 17: Pentru copii. ★ 17.45: Concert cu muzică militară. ★ 18.30: Concert. ★ 19: Conf. ★ 21: Serv. religios catolic. 21.45: Reportaj filantropic. ★ 21.50: Noutăţi. ★ 22.05: Muzică de cameră cu acompaniament vocal. ★ 23.30: Epilog.

LUNI

15: Plăci de gramofon. ★ 17: Muzică uşoară. ★ 18.15: Pentru copii. 19: Concert al orch. radio. ★ 19.15: Noutăţi. ★ 19.40: Concert de cântece. ★ 20: Cărţi noi. ★ 20.45: Concert de pian. ★ 21.10: Emisiune teatrală. ★ 22.40: Noutăţi. ★ 22.55: Comunicate. ★ 23: Conf. ★ 23.15: Concert de serenade. ★ 24: Muzică de dans.

MARŢI

17: Concert de sonate. ★ 17.30: Concert de orch. ★ 18.15: Pentru copii. ★ 19: Muzică de dans. ★ 19.15: Noutăţi. ★ 19.40: Concert. ★ 20: Conf. teatrală. ★ 20.30: Concert de plăci de gramofon. ★ 21: Concert de promenadă. ★ 22.40: Noutăţi. ★ 22.55: Comunicate. ★ 23: Conf. ★ 23.15: Muzică de dans.

MIERCURI

16.30: Concert simfonic. ★ 17.45: Noutăţi. ★ 18.15: Pentru copii. ★ 19: Concert al orch. B. B. C. ★ 19.45: Noutăţi. ★ 19.40: Concert cu cântece englezeşti. ★ 20: Conf. ★ 20.30: Recital al quartetului radio. 21: Concert de promenadă. ★ 22.40: Noutăţi. ★ 22.55: Comunicate. ★ 23: Conf. despre viaţa din Hollywood. ★ 23.15: Muzică uşoară. ★ 24: Muzică de dans.

JOI

15: Concert de plăci de gramofon. ★ 16: Cântece religioase dela Westminster Abbey. ★ 16.45: Concert al orch. B. B. C. ★ 16.30: Muzică uşoară. ★ 18.15: Pentru copii. 19: Concert al orch. B. B. C. ★ 20: Conf. ★ 20.45: Concert cu muzică vocală şi militară. ★ 22: Trans. teatrală. ★ 22.40: Noutăţi. ★ 23: Conf. ★ 23.15: Concert al orch. radio. ★ 24.30: Muzică de dans.

VINERI

17: Muzică uşoară. ★ 18.15: Pentru copii. ★ 19: Concert al orch. B. B. C. ★ 19.15: Noutăţi. ★ 19.40: Concert cu cântece englezeşti. ★ 20: Critica muzicală. ★ 20.30: Concert executat de quintetul Leslie Bridgewater . ★ 21.15: Trans. unui vaudeville. ★ 23.15: Concert de orch. ★ 24: Muzică de dans.

SÂMBĂTĂ

16.30: Concert de orch. cu muzică uşoară. ★ 17.45: Conf. ★ 19.45: Pentru copii. ★ 19: Concert al orch. radio. ★ 19.15: Noutăţi. ★ 19.45: Concert cu cântece englezeşti moderne. ★ 20: Conf. ★ 20.30: Concert vocal. ★ 21: Concert de promenadă. ★ 22.40: Noutăţi. ★ 22.55: Comunicate. ★ 23: Conf. ★ 23.30: Muzică de dans.

REVAL (TALLINNA)

DUMINICĂ

19: Ştiri şi plăci de gramofon. ★ 19.20: Ştiri de presă. ★ 19.30: Concert. ★ 20.30: Met. ora. ★ 20.35: Muzică veche la plăci de gramofon. ★ 21: Muzică modernă de dans.

LUNI

19: Ştiri şi plăci de gramofon. ★ 19.20: Ştiri de presă. ★ 19.30: Causerie. ★ 20: Ora, met. ★ 20.05: Concert de plăci de gramofon.

MARŢI

19: Ştiri şi plăci de gramofon. ★ 19.20: Ştiri de presă. ★ 19.30: Conf. 20: Cronica săptămânii în limba Esperanto. ★ 20.10: Trio de trompete. ★ 20.55: Ora, met. ★ 21: Concert orch. radio.

MIERCURI

19: Ştiri şi plăci de gramofon. ★ 19.20: Ştiri de presă. ★ 19.30: Ştiri agricole. ★ 19.45: Concert. ★ 20.55: Ora, met. ★ 21: Muzică nouă şi veche la plăci de gramofon ★ 21: Muzică modernă de dans.

JOI

19: Ştiri şi plăci de gramofon. ★ 19.20: Ştiri de presă. ★ 19.30: Pentru doamne. ★ 20: Concert. ★ 20.55: Ora, met. ★ 21: Continuarea concertului.

VINERI

19: Ştiri şi plăci de gramofon. ★ 19.20: Ştiri de presă. ★ 19.30: Conf. medicală. ★ 20: Concert. ★ 20.55: Ora, met. ★ 21: Continuarea concertului.

SÂMBĂTĂ

19: Ştiri şi plăci de gramofon. ★ 19.20: Ştiri de presă. ★ 19.30: Concert. ★ 20.30: Ora, met. ★ 20.35: Muzică veche de dans ★ 21.30: Muzică modernă de dans.

KATOWICE

DUMINECĂ

12.10: Plăci de gramofon ★ 13.10: Bul. meteorologic ★ 13.20: Muzică. 13.40: Cutia cu scrisori. ★ 14: Muzică. ★ 14.10: Causerie. ★ 14.25: Muzică. ★ 14.35: Intermezzo muzical. ★ 15: Causerie. ★ 15.20: Muzică. ★ 15.30: Causerie. ★ 15.50: Muzică ★ 16: Causerie agricolă. 16.20: Muzică: 16.40: Pentru copii. 17.10: Plăci de gramofon. ★ 17.30: Comunicate. ★ 17.40: Concert de după amiază. ★ 19: Ştiri diverse, programul zilei următoare. ★ 19.40: Intermezo muzical. ★ 19.40: Cutia cu scrisori. ★ 19.55: Bul. meteorologic ★ 20: Trans. din Warszava. ★ 20.15: Concert popular. ★ 22: Foileton. ★ 22.15: Bul.. met., bul. sport, programul zilei următoare. ★ 22.30: Trans. Lwow. ★ 23: Muzică uşoară şi de dans.

LUNI

12.10: Plăci de gramofon. ★ 13.10: Bul. meteriologic. ★ 14.50: Comunicate. ★ 15.25: Causerie. ★ 15.45: Comunicate. ★ 16: Plăci de gramofon. ★ 16.50: Causerie. ★ 17.10: Plăci de gramofon. ★ 17.35: Conf. ★ 18: Muzică uşoară. ★ 19: Un sfert de oră literatură. ★ 19.15: Diverse ştiri. ★ 19.30: Conf. ★ 19.55: Bul. meteriologigc. ★ 20: Ştiri de presă. ★ 20.190: Comunicate. ★ 20.15: Causerie. ★ 20.30: Muzică populară franceză. ★ 22: Foileton. ★ 22.15: Comunicate de presă. ★ 22.20: Bul. met., programul zilei următoare. ★ 22.30: Muzică uşoară şi de dans.

MARŢI

12.10: Plăci de gramofon. ★ 13.10: Bul. meteriologic. ★ 14.50: Comunicate. ★ 15.10: Bul. şi comunicate al Asociaţiei Economice Poloneze. ★ 15.25: Causerie. ★ 15.45: Trans. din Warszawa. ★ 16: Audiţie pentru copii. ★ 16.15: Plăci de gramofon. ★ 16.35: Conf. 17: Concert popular. ★ 18: Un sfert de oră de literatură. ★ 18.15: Diverse ştiri, programul zilei următoare. ★ 18.35: Bul. meteriologic. ★ 18.45: Causerie muzicală. ★ 19: Trans. din Salzburg. ★22: Foileton. ★ 22.15: Comunicate de presă. ★ 22.20: Bul. met., programul zilei următoare. ★ 22.35: Muzică uşoară şi de dans.

MIERCURI

12.10: Plăci de gramofon.★13.10: Bul. meteriologic. ★ 14.50: Bul. economic. ★ 15.20: Causerie. ★ 16: Pentru copii. ★ 16.30: Plăci de

A apărut

BULETINUL
INSTITUTULUI ELECTROTECHNIC UNIVERSITAR
DIN
BUCUREŞTI.

APARE TRIMESTRIAL — **Nr. 1** — ANUL I. 15 IULIE 1931

SUMAR:

		Pag.
Prof Dr Hurmuzescu	Cum s'a creiat şi desvoltat învăţământul Electrotechnic	3
Ing A. Persu	Echilibru general	8
Dr Ing E. Petraşcu	O metodă de recepţie a undelor scurte întreţinute	43
Dr. St Vencov	Para şi Ortohidrogenul	71
Anton Bielusici	Consideraţiuni acustice şi electroacustice cu privire la aparatele cari redau spectrul sonor	83
Ing St. Cunescu	Raţionalizarea	97
Ing R. Hurmuzescu	Emisiunea electronică secundară a unui metal bombardat de ioni pozitivi gazoşi	103
Ing E. Bacinski	Contribuţie la calculul diametrului optim al conductelor forţate	109
Ing Paul Negulescu	Intrebuinţarea comutatricei ca realizator de frecvenţe şi tensiuni	114
Ing Ă. Stavrescu	Motoarele asincrone-sincronizate	117
Dr Ing E. Petraşcu	Principii de calcul vectorial	125
D-ra Gabriela Ţiţeica	Probleme de mecanică	139. 142
	Recenzii	145
Ing A Dumitrescu	S. I. D. U.	160

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
Str VICTOR EMANUEL, 14-16. — BUCUREŞTI III.

Tip. „Copuzeanu", Isvor 97.—Tel. 371/74

Lei 125. —
De vânzare la toate librăriile din ţară

PENTRU PĂRINŢI ŞI COPII!

Revista „DIMINEAŢA COPIILOR", care s'a distins totdeauna prin iniţiativele sale pentru cultivarea cunoştinţelor şi distrarea tineretului, a hotărât să ofere copiilor şi tineretului din Bucureşti

Sâmbătă 22 August cor., dela 10 dimineaţa, până la orele 8 seara

O ZI LA LIDO

Minunatul bazin cu valuri din B-dul I. C. Brătianu

Pentru această zi s'au organizat concursuri şi distracţiuni cu ade-vărat senzaţionale. Iată programul acestora:

CONCURSURI DE INNOT

1) Cursă de innot pe 50 metri pentru băeţi între 12—16 ani;
2) Cursă de innot pe 32 metri pentru băeţi între 8—12 ani;
3) Cursă de innot pe 32 metri pentru fete sub 15 ani;
4) Ştafete pentru copii 3 × 32 innot mixt;
5) Ştafete pentru copii 4 × 52 liber.

DEMONSTRAŢIUNI ŞI EXCHIBIŢII

1) Demonstraţie de innot stil, executat de membri ai Tennis-Clubului *(Werner Borck, Matei Balş* şi *George Lychiardopol,* cei mai buni innotători ai Capitalei).
2) *EXERCIŢII DE SALVARE (cum se salvează un om dela înec)* de un deosebit interes social şi naţional executat de maestrul *Focşa* cu concursul campioanelor *Eva Hecht* şi *Coca Pimper.*
3) Exhibiţie de *Water Polo* între echipele Tennis-Clubului.
4) *Sărituri în duble şi triple piruete,* la care vor lua parte şi faimoşii săritori Hans Krach, Puiu Paţac, tDt. M. Oprişan, etc.
5) *Cursă de innot îmbrăcat cu desbrăcare în apă.*

UN MARE CONCURS DE DRAGALAŞENIE ŞI UNUL DE DESVOLTARE FIZICĂ

Pentru stârnirea hazului au fost aduşi extraordinarii clovni-aqutici cari vor executa intrări şi goane caraghioase pe plaje şi în bazin.

JIM şi JOHNNY dela Coloseum din Londra

Toate concursurile şi demonstraţiunile vor fi explicate la microfon, iar d. *N. BATZARIA,* directorul *„DIMINEŢII COPIILOR"* va ţine o causerie specială.

Concursurile sunt dotate cu mari premii şi anume: Un aparat fotografic „Zeiss", una rochiţă de mătase şi un costum de haine marinar, după măsură, o minge de foot-ball, o mapă (servietă) de piele, o trotinetă, un toc-rezervor „Eversharp", un costum de bae „Jantzen", o umbreluţă elegantă, o cutie mare cu material complect pentru pictură, un aparat de gimnastică, etc.

Toate aceste articole sunt furnizate dela marile *„GALLERIES-LAFAYETTE",* PARIS - BUCUREŞTI (Palatul Socec).

La concursurile de drăgălăşenie şi desvoltare fizică, fabrica *„SUCHARD"* a pregătit 5 mari premii constând în elegante cutii cu bomboane specialităţi.

Piramide şi grupuri de copii vor fi aranjate de către cele mai distinse maestre de gimnastică.

Juriile vor fi formate de către cele mai distinse personalităţi din lumea sportului, medici şi literaţi, a căror nume se vor publica în ziare.

Toate fotografiile care se vor lua cu prilejul acestor serbări vor fi publicate în *„Realitatea Ilustrată"* şi *„Dimineaţa Copiilor".*

Bazinul „Lido" va fi special amenajat, iar apa va fi schimbată chiar în dimineaţa serbării.

Renumita orchestră de Jazz de la „Lido" va cânta tot timpul, pregătindu-şi un repertoriu special ales pentru tineret.

Direcţiunea restaurantului „Cina" va servi consumaţiuni pentru copii la preţul minim de 10 lei consumaţia.

Pentru înlesnirea participării a unui număr cât mai mare de copii, direcţia bazinului „Lido" a consimţit ca intrarea copiilor până la vârsta de 12 ani *să fie absolut gratuită.* Adică, cu biletul cumpărat de părinţii sau însoţitorul copilului, vor putea intra şi copiii, oriunde.

Preţurile la „Lido" sunt cele obişnuite, fără nici o supra taxă, adică:

Baia cu cabină 80 lei. Baia cu garderobă 60 lei iar intrarea pe terasă 40 lei.

Biletele se pot reţine din vreme dela ad-ţia ziarului *„Dimineaţa"* str. Const. Mille 9.

In mod excepţional, în timpul serbărilor, se vor admite pe plaje, în haine de stradă, pe însoţitorii copiilor.

Intreaga desfăşurare va fi cinematografiată de către d. *Tudor Posmantir,* cunoscutul maestru operator şi sub regia d-lui *Şahigian,* iar filmul va rula a doua zi la marele cinema *Capitol.*

La intrare, toţi copiii vor primi gratuit *câte o tabletă din delicioasa ciocolată „GOFRETTES-SUCHARD".*

DECI VENIŢI CU TOŢII SAMBATA ACEASTA LA BAZINUL CU VALURI „LIDO".

gramofon. ★ 16.50: Causerie. ★ 17.10: Plăci de gramofon. ★ 17.35: Conf. ★ 18: Muzică uşoară. ★ 19: Un sfert de oră literatură. ★ 19.15: Diverse ştiri, programul zilei următoare. ★ 19.30: Conf. ★ 19.55: Bul. met. ★ 20: Comunicate de presă. ★ 20.15: Trans. din Warszawa. ★ 21: Un sfert de oră literatură. ★ 21.20: Concert (continuare). ★ 22: Foileton. ★ 22.15: Comunicate de presă. ★ 22.20: Bul. met., programul zilei următoare.★ 22.30: Muzică uşoară şi de dans. ★ 23: Cutia cu scrisori.

JOI

12.10: Plăci de gramofon. ★ 13.10: Bul. meteriologic. ★ 14.50: Comunicate.. ★ 15.20: Causerie. ★ 15.45: Trans. din Warszawa. ★ 16: Plăci de gramofon. ★ 16.50: Conf. 17.10: Plăci de gramofon ★ 17.35: Conf. ★ 18: Concert popular. ★ 19: Un sfert de oră literatură. ★ 19.15: Diverse ştiri, programul zilei următoare. ★ 19.30: Conf. ★ 19.55: Bul. met. ★ 29: Ştiri de presă. ★ 20.10: Bul. cercetăşesc. ★ 20.15: Concert seral. ★ 21: Trans. din Warszawa. ★ 21.30: Audiţie literară. ★ 22: Foileton. ★ 22.15: Comunicate de presă. ★ 22.20: Bul. met. programul zilei următoare.★ 22.30: Recital (vioară). ★ 23: Muzică uşoară şi de dans.

VINERI

12.10: Plăci de gramofon.★13.10: Bul. met. ★ 14.50: Comunicate. ★ 15.25: Conf. ★ 15.45: Audiţie pentru copii. ★ 16: Trans. din Warszawa. ★ 16.10: Plăci de gramofon. 16.50: Causerie. ★ 17.50: Plăci de gramofon. ★ 17.35: Conf. ★ 18: Muzică uşoară. ★ 19: Un sfert de oră literatură. ★ 19.30: Causerie. 19.55: Bul. met. ★ 20: Comunicate de presă. ★ 20.10: Bul. sportiv. ★ 20.15: Concert simfonic. ★ 22: Foileton. ★ 22.15: Comunicate de presă. ★ 22.20: Bul. met., programul zilei următoare. ★ 22.30: Muzică uşoară şi de dans. ★ 23: Cutia cu scrisori.

SÂMBĂTĂ

12.10: Plăci de gramofon. ★13.10: Bul. met. ★ 14.50: Comunicate. ★ 15.25: Trans. din Warszawa. ★ 15.45: Intermezo muzical. ★ 16: Audiţie pentru copii. ★ 16.30: Concert pentru tineret. ★ 16.50: Conf. 17.10: Cutia cu scrisori şi causerie pentru copii. ★ 17.35: Conf. ★ 18: Trans. din Warszawa. ★ 19: Un sfert de oră literatură. ★ 19.15: Diverse ştiri, programul zilei următoare. ★ 19.30: Conf. ★ 19.55: Bul. met. ★ 20: Comunicate de presă. ★ 20.15: Concert popular. ★ 22: Trans. din Warszawa. ★ 22.15: Comunicat de presă. ★ 22.30: Concert consacrat operilor lui Chopin. ★ 23: Muzică uşoară şi de dans.

PARIS EIFFEL

DUMINICA

18.45: Jurnalul vorbit. ✱ 20.20: Bul. met. ★ 20.30: Concert al orchestrei radio.

LUNI

18.45: Jurnalul vorbit. ✱ 20.20: Bul. met. ★ 20.30: Concert al orchestrei radio.

MARŢI

18.45: Jurnalul vorbit. ✱ 20.20: Bul. met. ★ 20.30: Fragment din opere celebre, poezie şi proză ★ 21. Concert al orch. Radio.

MIERCURI

18.45: Jurnalul vorbit. ✱ 20.20: Bul. met. ★ 20.30: Concert simfonic al orchestrei radio.

JOI

18.45: Jurnalul radio. ✱ 20.20: Bul. met. ★ 20.30: Concert al orchestrei radio.

VINERI

18.45: Jurnalul vorbit. ✱ 20.20: Bul. met. ★ 20.30: Concert simfonic executat de orchestra radio.

SÂMBĂTĂ

18.45: Jurnalul vorbit ✱ 20.20: Bul. met. ★ 20.30: Serată radioteatrală.

MILANO

DUMINICĂ

12.30: Concert de amiază. ★ 16: Muzică de cameră. ★ 18.30: Sport. 19.05: Concert. ★ 19.40: Conf. ★ 20.45: „Macbeth" operă de Verdi.

LUNI

12: Concert variat. ★16.30: Conf. 17: Plăci de gramofon. ★ 19: Concert variat. ★ 20: Trans. unei comedii. ★ 20.45: Trans. teatrală în dialect. ★ 22.30: Muzică de dans.

MARŢI

13: Plăci de gramofon. ★ 17: Plăci de gramofon. ★ 19.15: Concert variat. ★ 20.45: Conf. ★ 21: Concert simfonic. ★ 22.30: Muzică de dans.

MIERCURI

12: Concert variat. ★ 17: Plăci de gramofon. ★ 19.30: Plăci de gramofon. ★ 20.33: Conf. higienică. ★ 20.45: Fragmente din „Contele de Luxemburg" de Lehar.

JOI

17: Plăci de gramofon. ★ 19: Concert variat. ★ 19.45: Plăci de gramofon. ★ 20.45: Trans. unei opere.

VINERI

19.20: Concert distractiv. ★ 19.45: Plăci de gramofon. ★ 21: Concert de orch.

SÂMBĂTĂ

13: Plăci de gramofon. ★ 17.50: Conf. ★ 19.15: Concert distractiv. 19.45: Plăci de gramofon.

ROMA

DUMINICA

17: Concert vocal şi instrumental. ★ 20.10: Plăci de gramofon.★ 20.30: Sport.

LUNI

13: Muzică uşoară. ★ 17.30: Concert vocal şi instrumental. ★20.30: Sport. ★ 21: Muzică folkloristică.

MARŢI

-17.30: Concert vocal şi instrumental. ★ 20.30: Sport. ★ 21: Muzică spaniolă.

MIERCURI

17.30: Concert distractiv.★19.50: Plăci de gramofon. ★ 21: Muzică italienească.

JOI

17.30: Concert vocal şi instrumental. ★ 20.10: Plăci de gramofon. ★ 20.30: Sport.

VINERI

17.30: Concert instrumental. ★ 19.40: Conf. ★ 20.10: Plăci de gramofon. ★ 21: Trans. unei operete.

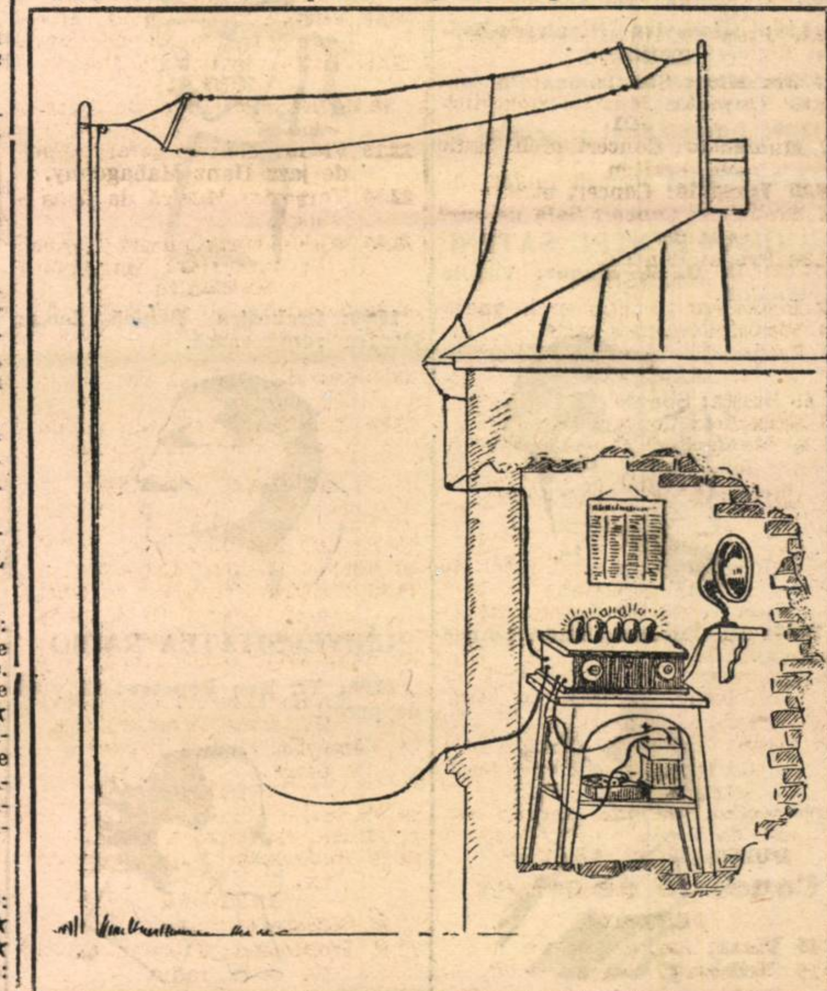
SÂMBĂTA

13.32: Muzică uşoară. ★ 17.30: Concert instrumental. ★ 20.10: Plăci de gramofon.

Marele concurs de perspicacitate al revistei „Radio şi Radiofonia"

Revista „Radio şi Radiofonia" voeşte să pună la încercare spiritul de observaţie al cititorilor ei.

Publicăm aci un aparat de



radio, ale cărui piese sunt toate în cea mai perfectă ordine.

Cititorii noştri sunt rugaţi să observe acest aparat şi să ne spună dacă el este sau nu în stare de funcţionare.

Spre a rezolva problema nu trebue ca cineva să fie un radio-technician. Oricine are un aparat de radio, pe care-l mănueşte, poate să ne spue dacă aparatul funcţionează sau nu.

Atragem atenţia cititorilor că în momentutl când aparatul a fost desemnat, toate posturile europene emiteau, şi acordarea s'a făcut pe lungimea de undă a Bucureştilor. Răspundeţi dacă aparatul funcţionează sau nu?

Dacă părerea dv. este că nu funcţionează, sunteţi rugat să ne spuneţi pentru care motiv.

Răspunsurile, însoţite de bonul publicat în această pagină, se vor trimite la redacţia revistei noastre, str. C. Mile No. 7, cel mai târziu până la 25 August, şi vom premia pe cele bune cu următoarele premii:

1. Un aparat de radio cu trei lămpi.
2. Un aparat cu galenă.
3-10. Câte un Almanah „Radio şi Radiofonia" pe 1931.

Dintre răspunsurile deopotrivă de bune, vor hotărî sorţii.

RADIO ŞI RADIOFONIA

BON

pentru

Concurs de perspicacitate radiofonică

No. 1

Cunoaşteţi?

Parcul, Terasele şi Saloanele Coloseului „Bragadiru" (fost Gib), din strada Isvor.

Parcul are o întindere de zeci de mii de metri pătraţi, cu plantaţii minunate, cu mari terase de vară şi 2 saloane pentru dans, cu o mare sală de teatru pentru 3.4000 spectatori. In tot parcul încap 15-20.000 de oameni.

Pentru aceste motive direcţiunea revistei „REALITATEA ILUSTRATA" a reţinut parcul, saloanele şi terasele pentru marea serbare de vară, ce va avea loc Duminică 30 August 1931.

Parcul va fi special decorat şi luminat.

Programul serbărilor va cuprinde: teatru, reviste, box, concursuri de dans, frumuseţe, eleganţă, concurs de baloane, jocuri de artificii, baluri, etc.

Toţi participanţii vor fi fotografiaţi şi cinematografiaţi. Fotografiile vor apare în „Realitatea Ilustrată", iar filmul va rula la cinema „Capitol" şi apoi în toată ţara.

Amănunte în „Realitatea Ilustrată".

Din programele săptămânii



Muzică simfonică

DUMINECĂ

21.15 **Muhlacker:** Concert consacrat Eysler.

LUNI 24 AUGUST

20.15 **Muhlacker:** Concert muzica operei.
21.10 **Berlin:** Concert simfonic orchestra radio.
21.30 **Praga:** Concert simfonic.

MARŢI 25 AUGUST

20 **Budapesta:** Orchestra operei regale ungarr.
0.30 **Heilsberg:** Concert nocturn.

MIERCURI 26 AUGUST

18.45: Concert de plăci de gramofon.

JOI 27 AUGUST

21 **Varşovia:** Concert al orchestrei Filarmonice.

VINERI 28 AUGUST

19.45 **Muhlacker:** Concert orchestra Filarmonica.
20.15 **Varşovia:** Concert simfonic.

Muzică de cameră

DUMINICĂ

18.30 **Berlin:** Concert de coarde.
20.15 **Varşovia:** Concert filarmonica Varşovia.
21 **Bruxelles:** Concert Cazinoul Kuocke.

LUNI

20 **Bruxelles:** Concert orch. radio.

MARŢI

19.30 **Heilberg:** Concert orch. operei.
20.25 **Praga:** Quintet de fanfare.

MIERCURI

20 **Bruxelles:** Sonate.
20.15 **Varşovia:** Muzică romantică.

JOI

17 **Muhlacker:** Concert orch. radio solo bariton.
20.15 **Varşovia:** Concert seral.
21 **Bruxelles:** Concert Sala de cură Ostende.
21.30 **Praga:** Concert.

VINERI

20 **Bruxelles:** Concert orch. radio.
20 **Viena:** Concert quartet.
21 **Praga:** Concert trans. Salzburg.

SÂMBĂTĂ

18.45 **Berlin:** Sonate.
20 **Bruxelles:** Concert trio radio.
21.30 **Muhlacker:** Concert de fanfare.

Opere şi operete

DUMINICĂ

20 **Muhlacker:** D-na şi d-l Denise operetă Offenbach.
20 **Viena:** Orpheus şi Eurydike operă în cinci tablouri de Gluk.
19 **Varşovia:** Trans. Salzburg Flautul fermecat, operă în două zart.
19 **Viena:** Trans. Salzburg Flautul fermecat operă în două acte de Mozart.
20.30 **Berlin:** Traviata, operă în trei acte de Verdi.

DUMINICĂ 23 AUGUST

Concerte de solişti

DUMINICĂ

17.45 **Viena:** Arii şi lied-uri.
19.10 **Heilsberg:** Concert orch. opere solo de vioară.

LUNI

20.30 **Praga:** Cântece populare.
21 **Praga:** Concert violoncel.
21.25 **Heisberg:** Lied-uri şi duete.
21.45 **Budapesta:** Concert de vioară.

MARŢI

21 **Bruxelles:** Concert Sala de cură Ostende.
21 **Muhlacker:** Concert pian, clarinet consacrat lui Bussoni.

MIERCURI

17.20 **Viena:** Lied-uri executate de Paul Lorenz.
18.50 **Heilsberg:** Concert vioară executat de prof. Mihail Erdenko.
21 **Praga:** Concert vioară şi pian.

JOI

18 **Varşovia:** Concert vioară şi pian.
19.40 **Viena:** Concert vioară executat Florizel von Reuter.

VINERI

17 **Muhlacker:** Concert de după amiază.
18.35 **Budapesta:** Concert de canto şi vioară.
19.30 **Praga:** Cântece şi arii.
21 **Muhlacker:** Serenade Mozart.
21.45 **Muhlacker:** Cântece englezeşti.

SÂMBĂTĂ

18 **Varşovia:** Concert vocal, vioară.
19.35 **Viena:** Concert pian.
21.55 **Budapesta:** Arii şi cântece.
22.30 **Varşovia:** Concert Chopin.

Muzică de dans

DUMINICĂ

19.30 **Muhlacker:** Dansuri diverse.
22: **Heilsberg:** Muzică Dajos Bela Berlin.
22.15 **Praga:** Muzică de dans.
22.15 **Berlin:** Muzică de dans.
22.40 **Muhlacker:** Muzică de dans capela Hans Mauagonny.
23 **Varşovia:** Muzică de dans şi uşoară.

LUNI

18.30 **Bruxelles:** Muzică de dans plăci de gramofon.
22.50 **Viena:** Muzică de dans capela de jazz Charly Gaudriot.
23 **Berlin:** Muzică de dans.

MARŢI

23 **Berlin:** Muzică de dans.

MIERCURI

18 **Muhlacker:** Muzică de dans veche (discuri).
22.20 **Berlin:** Muzică de dans.
22.20 **Heilsberg:** Muzică de dans trans. Berlin.
22.30 **Varşovia:** Muzică de dans şi uşoară.

JOI

18.30 **Bruxelles:** Plăci de gramofon.
19.45 **Muhlacker:** Marşuri orch. radio.
22.10 **Viena:** Concert seral cappela de jazz The Canada Band.
22.10 **Berlin:** Muzică de dans.

VINERI

18.30 **Bruxells:** Plăci de gramofon.
22.15 **Viena:** Concert seral cappela de jazz Hanz Mahagonny.
22.30 **Varşovia:** Muzică de dans şi uşoară.
22.45 **Muhlacker:** Concert cappela de jazz Hanz Hahagonny.

SÂMBĂTĂ

22.20 **Heilsberg:** Muzică de dans.
22.20 **Berlin:** Muzică de dans şi uşoară.
23 **Varşovia:** Muzică de dans şi uşoară.
23.20 **Muhlacker:** Muzică de dans capela Hans Mahagonny.

Muzica uşoară

JOI

18 **Berlin:** Duo havaiane.
19 **Berlin:** Concert distractiv.
19.35 **Heilsberg:** Concert distractiv orch. operei Königsberg.
21 **Praga:** Arii şi cântece.
22 **Budapesta:** Concert orch. Mandits.
22.45 **Muhlacker:** Concert distractiv trans. Frankfurt.
23 **Varşovia:** Muzică uşoară şi de dans.

VINERI

18 **Varşovia:** Muzică uşoară.
21 **Viena:** Concert serenade.
22.20 **Budapesta:** Plăci de gramofon.

SÂMBĂTĂ

18.30 **Heilsberg:** Concert coral.
19.45 **Muhlacker:** Concert distractiv orch. radio.
20.15 **Varşovia:** Concert popular.
21 **Bruxelles:** Concert trans. Salonul de cură Ostende.
22 **Budapesta:** Muzică uşoară.
22.40 **Viena:** Concert seral orch. Herman Dostal.

DUMINICĂ

19 **Praga:** Serată populară.
19.30 **Viena:** Concert distractiv cappela Isy Geiger.
20 **Bruxelles:** Concert orch. radio.
20.30 **Heilsberg:** Concert orch. radio.

LUNI

19 **Heilsberg:** Concert orch. operei.
19: **Budapesta:** Concert orch. de ţigani. ,B4og.sd4g, ţigani Imre Magyari.
19.05 **Berlin:** Şlagăre.
20.30 **Varşovia:** Muzică populară franceză.
22.30 **Budapesta:** Concert orch. de ţigani Alexandru Bura.

MARŢI

17 **Varşovia:** Concert popular.
19.45 **Muhlacker:** Duet de acordeon.
20 **Bruxelles:** Plăci de gramofon.
22 **Muhlacker:** Muzică de ţigani trans. Budapesta.

MIERCURI

20 **Berlin:** Muzică de operete.
20.45 **Viena:** Concert Franz Lehar.



La postul Bucureşti

DUMINICA 23 AUGUST

20: **D. Dr. Gh. Banu:** Higiena tineretului.
21: **Concert executat de orch. radio.**

LUNI 24 AUGUST

21: **Muzică de cameră.**
21.45: **D. Costello-diseur.**

MARŢI 25 AUGUST

20: **D. Gala Galaction:** Puntea dealurilor noastre.
21.45: **D-na Lydia Babici**-canto.

MIERCURI 26 AUGUST

20: **D. Victor Ion Popa:** Wagner ca regisor.
21: **D-na M. Pessione** — Larvă.

JOI 27 AUGUST

20: **D. O. W. Cizek:** Construcţie franceză şi arhitectura modernă.
21: **D. Niculescu-Bassu**-canto.

VINERI 28 AUGUST

21: **„Unchiaşul în sărăcie"**, piesă într'un act de Al. Macedonski.
21.45: **D. G. Ştefanovici** — canto.

SAMBATA 29 AUGUST

21: **„Faust"**, operă în 5 acte de Gounod (plăci).



La posturile străine

DUMINICA 23 AUGUST

VARŞOVIA: 20.15.
Concert simfonic, executat de orch. filarm. din Varşovia.

LUNI 24 AUGUST

VIENA: 20.
„Orpheus şi Euridice", opere de W. Gluck. **Dirijor: Bruno Walter, Retrans. din Salzburg.**

MARŢI 25 AUGUST

VIENA: 19.
„Flautul fermecat", operă în 2 acte de Mozart. **Dirijor: Bruno Walter, Retrans. din Salzburg.**

MIERCURI 26 AUGUST

PRAGA: 21:
Concert p. vioară şi pian.

JOI 27 AUGUST

BUDAPESTA: 21.
Concert de sonate„ cu concursul D-lor Ştefaniai şi Zathureczky.

VINERI 28 AUGUST

VIENA: 21.
Concert simfonic, executat de orch. filh. din Viena, sub conducerea d-lui B. Paumgartner. **Retrans din Salzburg.**

SAMBATA 29 AUGUST

VIENA: 20.15.
„Mädi", operetă de Robert" Stolz.

UNIVERSITATEA-RADIO

Cursurile acestei săptămâni

Intre orele 20-21

DUMINICA 23 AUGUST

20: **D. Dr. Gh. Banu:** Higiena tineretului.

LUNI 24 AUGUST

20: **D. E. Petrini:** Incurajarea agriculturii în Italia.

MARŢI 25 AUGUST

20: **Pr. Gala Galaction:** Puntea dealurilor noastre.

MIERCURI 26 AUGUST

20: **D. Victor Ion Popa:** Wagner ca regisor.

JOI 27 AUGUST

20: **D. Oscar Walter Cizek:** Construcţia franceză şi Arhitectura nouă.

VINERI 28 AUGUST

20: **D. Prof. Valeriu:** Problema certitudinii.

SAMBATA 29 AUGUST

20: **D-na Sabina Meta:** Recitări din **Cerna,**

Faust

operă în 5 acte de Charles Gounod

Sâmbătă, 29 August, ora 21

ISTORIC

Faust, operă în cinci acte de Charles Gounod (1818—1893), a fost reprezentat pentru prima oară la 19 Martie 1859 la Theatre-Lyrique din Paris. Libretul a fost scris de Michel Carré şi Jules Barbier, după partea întâia a celebrului roman al lui Goethe. Această capodoperă a literaturii germane a fost un nesecat isvor de inspiraţie pentru scriitori şi muzicanţi, cari au tradus-o în chipurile cele mai felurite. Romanul lui Goethe a fost jucat, cântat, mimat, dansat. Numeroşi compozitori, ca: Berlioz, Spohr, Schumann, Liszt, sau mai mărunţi, ca: Zoellner, Lassen, M-me Bertin, etc. au cântat dragostea lui Faust pentru Margareta.

Opera lui Gounod nu este nicidecum, după cum se pretinde, o desfigurare sau o caricaturizare a romanului lui Goethe. Dimpotrivă, compozitorul a ştiut cu dibăcie să aleagă numai scenele ce puteau fi puse în muzică, scene, care, deşi epizodice în roman, au devenit sâmburele textului muzical. Dialogul vorbit din versiunea primitivă, a fost mai târziu pus în muzică, în versiunea definitivă.

Lucrarea lui Gounod este fără îndoială una dintre operele cele mai reprezentative ale genului francez, prin claritatea, logica şi eleganţa limbagiului muzical, una din capodoperile cele mai autentice ale muzicei dramatice din toate timpurile.



Gh. Gounod

SUBIECTUL

Actul I

Aşezat în faţa mesei sale de lucru, Faust, în declinul vieţii, suferă de toată neputinţa ştiinţei sale de a-i reda tinereţea vecinică şi, desnădăjduit, se gândeşte să-şi curme viaţa. In clipa când avea să soarbă otrava mântuitoare, aude, afară, cântece vesele proslăvind primăvara, munca rodnică şi bucuria de a trăi. Dezamăgit de toate„ bătrânul Faust cheamă la dânsul pe Satan. Mefistofele apare la chemarea lui. El îl face prin puterea magiei sale, să întrevadă chipul fermecător al Margaretei, preface apoi otrava într'un filtru de tinereţe, iar Faust, după ce iscăleşte actul prin care-şi vinde după moarte sufletul Satanei, ia înfăţişarea unui tânăr plin de viaţă.

Actul II

La porţile oraşului, studenţi şi cetăţeni, oşteni şi fete, chefuesc laolaltă. Deodată, Mefisto apare în mijlocul acestei Kermese. El cântă, citeşte viitorul în palma fiecăruia, face să ţâşnească vin dintr'un butoi, închină în sănătatea Margaretei. Fratele acesteia, Valentin, provoacă pe acest straniu personagiu, dar spada i se frânge. Mulţimea se împrăştie. Faust apare între timp şi Mefisto îi făgădueşte că-i va arăta în curând pe frumoasa, la care inima lui visează. In adevăr, Margareta trece. Faust îi oferă braţul spre a o însoţi, dar se vede refuzat. Satan şi Faust pornesc pe urmele tinerei fete, în timp ce dansurile şi veselia reîncep.

Actul III

Siebel, îndrăgostit şi el de Margareta, vine în grădina acesteia spre a-i aduce flori. Mefisto şi Faust pătrund la rându-le în acest locaş liniştit şi depun pe pragul casei o lădiţă plină cu daruri scumpe. Margareta întorcându-se acasă, e cu deosebire fermecată de aceste podoabe de preţ şi se găteşte cu ele; iar în timp ce Mefisto se face o clipă nevăzut cu Martha, bătrâna cameristă a tinerei fete, Faust destăinueşte Margaretei tot focul inimii sale, care e dealtfel împărtăşit de dânsa.

Actul IV

Margareta se duce să se roage la biserică„ dar vocea necuratului îi umple inima de spaimă. Cuprinsă de remuşcări, copleşită de vorbele lui Mefisto, care-i povesteşte chinuri veşnice, Margareta care în nesimţire.

In acest timp, Valentin se întoarce biruitor dela luptă. Mefisto urmat de Faust, vine să cânte o serenadă sub ferestrele Margaretei, când, Valentin, auzind cântecul, ese din casă spre a cere socoteală îndrăzneţilor. O luptă cu spada se încinge şi Valentin cade, lovit de moarte, blestemându-şi sora până în ultimele-i clipe.

Actul V

Mefisto conduce pe Faust în infern spre a-i arăta bogăţiile imperiului său. Dar în mijlocul unei serbări infernale (Noaptea Valpurgiei), în timp ce Faust, subjugat de frumuseţea curtezanelor, avea să închine cupa sa,—apare deodată în faţa privirilor sale, spectrul Margaretei. Urmat de Faust, Mefisto străbate cetele de demoni spre a ajunge la închisoarea unde Margareta, care şi-a ucis copilul, îşi aşteaptă ceasul osândei. Cuprinsă de delirul iubirei, mai apoi îndreptându-se spre Dumnezeu printr'o întâmplare mistică, Margareta moare, iar sufletul său răscumpărat se înalţă spre ceruri. Faust, desnădăjduit se roagă pentru ea, iar Satan se cufundă în întuneric.

Semnalele de pauză ale posturilor de emisiune Europene

Lung. de undă	STAŢIA	FELUL SEMNALULUI

SEMNALE MORSE

Lung. de undă	STAŢIA	FELUL SEMNALULUI
214.4 m.	Varşovia	. — — (Litera w), după aceea, sunet de clopot, muzicuţă.
368 „	Vilna	. — — (Litera w), după aceea, cucu şi semnal de corn.
372.2 „	Hamburg	. . . . . — (Litera h a), apoi, bătăi de clopot.
389.6 „	Frankfurt a. M.	. . — . (Litera f), apoi metronom (190 bătăi pe minut).
516.4 „	Viena	. . . — (Litera v), apoi metronom (270 bătăi pe minut).
1411.8 „	Varşovia	. — — (Litera w), apoi sunet de clopot, muzicuţă.

METRONOM

Lung. de undă	STAŢIA	FELUL SEMNALULUI
259.3 „	Lipsca	Metronom cu ritmul încet.
261.3 „	Londra	Bătăi dn metronom.
276.5 „	Heilsberg	Bătăi de metronom, apoi sunet de gong în rendies şi la-dies, de trei ori în 4 secùnde jumătate.
283.6 „	Berlin	200 până la 240 bătăi de metronom, pe minut.
325 „	Breslau	80 de bătăi de metronom pe minut.
356.3 „	Londra R.	Bătăi de metronom şi sunet de clopot.
389.6 „	Frankfurt a. M.	190 bătăi de metronom pe minut apoi semnale Morse . . — . (Litera f).
394.2 „	Bucureşti	160 bătăi de metronom pe miuut
403.8 „	Berna	Bătăi de metronom sau melodie.
408.7 „	Katowice	120 bătăi de metronom pe minut. bătăi de ciocan, muzicuţă şi gong.
419 „	Berlin	200 până la 240 bătăi de metronom pe minut.
430 „	Belgrad	60 bătăi de metronom pe minut.
508.5 „	Bruxelles	Bătăi de metronom, fluerat prelung
516.4 „	Viena	270 bătăi de metronom pe minut apoi semnale Morse . . . — (Litera v).
524,4 „	Riga	Bătăi de metronom.
1224 „	Constantinopole . . .	75 bătăi de metronom pe minut.
1554 „	Daventry	Bătăi de metronom.
1635 „	Königswusterhausen .	200 până la 240 bătăi de metronom pe minut.
1935 „	Kowno	Bătăi de metronom.

BĂTĂI DE GONG

Lung. de undă	STAŢIA	FELUL SEMNALULUI
345,2 „	Strassburg	15 bătăi de gong într'un minut.
351 „	Leningrad	Gong şi cucu.
372.2 „	Hamburg	Semnale Morse . . . . . — (litera h a, şi bătăi gong.
385 „	Toulouse	60 bătăi de gong într'un miuut, cântec de păsărele la plăci de gramofon.
408.7 „	Katowice	120 bătăi de metronom într'un minut, bătăi de ciocan, muzicuţă) gong.
435.4 „	Stockholm	80 bătăi de gong într'un minut.
1000 „	Leningrad	Cucu, bătăi de gong.

MELODII

(Clopote, muzicuţe, bătăi de gong).

Lung. de undă	STAŢIA	FELUL SEMNALULUI
214 „	Varşovia	Semnale Morse . — — (Litera w), sunet de clopot, muzicuţă.
217 „	Königsberg	Sunete în re-dies şi în la-dies, de trei ori în patru secunde jum.
313 „	Krakovia	Muzică de clopote, sunetele do, re h.
315 „	Radio-Paris	Muzică de clopote, sunetele fa şi rei
334.8 „	Poznan	Muzicuţă, sunete de trompete, bătă. de metronom.
348.8 „	Barcelona	Melodie (în major).
360.7 „	Muehlacker	Sunetele mi, re, sol.
403.8 „	Berna	Melodie sau bătăi de metronom.
408.7 „	Katowice	120 bătăi de metronom într'un minut, bătăi de ciocan, muzicuţă, gong.
441.2 „	Roma	Bătăi de clopot, sau melodii populare la flaut ciobănesc.
459 „	Zurich	Sunetele la-dies, la-dies, do, do.
472.4 „	Langenberg	Muzică de clopote în fa-dies, re-dies, la-dies, fa-dies, mi, fa-dies.
532.9 „	Muenchen	Sunete ascuţite de clopote: re, mi fa-dies, sol la, la.
550.5 „	Budapesta	Muzică de clopote: sol-dies h. la' sol-dies.
1724 „	Paris Clichy	Muzică de clopote.

CANTECE DE PASARELE

Lung. de undă	STAŢIA	FELUL SEMNALULUI
351 „	Leningrad	Cucu şi bătăi de gong.
368 „	Vilna	Cucu, semnal de corn şi Morse . — — (litera w).
385 „	Toulouse	60 bătăi de gong într'un minut, cântece de păsărele la plăci de gramofon.

SEMNALE SPECIALE

Lung. de undă	STAŢIA	FELUL SEMNALULUI
281.2 „	Copenhaga	Muzică de clopote, sirenă, 3 bătăi de gong.
386 „	Vilna	Cucu, semnal de corn şi Morse . — — (Litera w).
408.7 „	Katowice	Bătăi de metromon (120 bătăi într'un minut) bătăi de ciocan, muzicuţă, gong.
424.3 „	Madrid	Chemarea din corn a lui Siegfried.
508.5 „	Bruxelles	Bătăi de metronom, înainte de fiecare emisiune un fluerat prelung
1446 „	Paris Eiffel	Semnal de corn.

In fața microfonului românesc



D. I. Visarion



D. Ap. Culea



D. Moțoi



D. Ciorobea

TABLOUL
STAŢIUNILOR DE EMISIUNE

Staţiunea	Lung	Kw.	kHz.
Varşovia II (Polon)	214.4	1.9	1400
Bruxelles (Radio Conf.) (Belgia)	215.6	0.1	1391
Konigsberg pr (Germania)	217	0.6	1382
Salzburg (Aust.)	218.5	0.6	1373
Flensburg (Germ).	218.5	0.6	1373
Cork (Irlanda)	224 4	1.5	1337
Aachen (Germ.)	227.4	0.3	1319
Munster (Germ.)	227.4	0.6	1319
Colonia (Germ.)	227.4	1.7	1319
Helsingfors (Sued.	230.6	0.25	1301
Malmoe (Suedia)	230 6	0.75	1301
Kiel (Germania)	232.2	0.3	1292
Lodz (Polonia)	233.8	2.2	1283
Bordeaux s. o. (Fr.	237.5	3	1263
Nurnberg (Germ.)	238.9	2.3	1256
Radio-Beziers (Fr.	240.6	0.3	1247
Basel (Elveţia)	244.1	0.65	1229
Linz (Austria)	245.9	0.6	1220
Kassel (Germania)	245.9	0.3	1220
Cartagena (pan)	245.9	0.4	1220
Triest (Italia)	247.7	15	1211
Juan les Pins (Fr.	249.2	0.8	1204
Praga II (Cehoslo.)	249.6	5	1202
Barcelona Spania)	251.5	4	1193
Montpellier (Fr.)	252.1	0.08	1190
Gleiwitz (Germ.)	253.4	5.6	1184
Toulouse P.T.T, (Fr	255.3	1	1175
Horby (Suedia)	257.3	15	1166
Leipzig (Germania)	259.3	2.3	1157
Londra (Anglia)	261.3	67	1148
Mor Ostrava (Ceh	263.4	11	1139
Lille P. T. T. (Fr.)	265.5	1	1130
Barcelona (Catalana) (Spania)	267 6	10	1121
Bremen (Germ.)	269.8	0 3	1112
Heilsberg (Germ.)	276.5	75	1085
Bratislava (Cehos.)	278.8	14	1076
Copenhaga (Dane)	281 2	1	1067
Innsbruck (Aus.)	283.6	0 6	1058
Stettin (Germania)	283.6	0.6	1058
Magdeburg (Ger)	283.6	0.6	1058
Berlin o (Germ.)	283.6	0 6	1058
Montpellier (Fr).	286	1.2	1049
Radio-Lyon (Fr.)	286	0.8	1049
Newcastle (Anglia)	288 5	1.2	1040
Liverpool (Anglia)	288.5	0 15	1040
Edinburgh (Angl).	288.5	0 4	1040
Kosice (Cehoslo.)	294.1	2.6	1020
Torino (Italia)	296.1	8.5	1013
Reval (Tallinna) (Estonia)	296 1	11	1013
Huizen (Olanda)	298.8	3.3	1004
Bordeaux-Lafayette (Franţa)	304.5	1	986
Zagreb (Jugosl.)	304 6	0 8	985
Geneva (Elveţia)	312.8	1.4	959
Krakovia (Polonia	312.8	1.5	959
Dresda (Germania	318.8	0.3	941
Göteborg (Suedia	321 9	15	932
Breslau (Germ.	325	1.7	923
Napoli Italia	331.4	1.7	905
Poznan Polonia	334.8	1 8	896
Bruxelles II (Belthem) (Belgia)	338.2	20	887
Brno (Cehoslovacia)	341.7	2.8	878
Strassbourg (Franţa)	345.2	17	869
Barcelona (Spania)	348.8	7.5	860
Graz (Austria)	352.5	9.5	851
Londra (Regional) (Anglia)	356.3	45	842

Staţiunea	Lung.	Kw	kHz.
Mühlacker (Germ.	360.1	75	832
Alger (Algeria)	363.6	16	825
Bergen (Norvegia	364.1	1.1	824
Vilno (Polonia)	368.1	0.5	815
Sevilla (Spania)	368.1	1	815
Radio L. L. - Paris (Franţa)	370.1	0.8	810.5
Hamburg (Germ.)	372.2	1.7	806
Manchester Anglia	376.4	1.2	797
Lemberg (Lwow) (Polonia)	380.7	22	788
Toulouse (Franţa)	385.1	15	779
Frankfurt (Main) (Germ.)	389.6	1.7	770
Bucureşti (Rom.)	394.2	16	761
Glasgow (Anglia)	398.9	1.2	752
Berna (Elveţia)	403 8	1.1	743
Katowice (Polonia	408.7	16	734
Dublin (Irlanda)	413.8	1.5	725
Berlin-Witzleben (Germania)	419	1 7	716
Madrid (Spania)	424.3	1.3	707
Belgrad (Jugos.)	430.4	2.8	697
Stockholm (Suedia)	435.4	75	689
Roma (Italia)	441 2	75	680
Paris P. T. T (Franţa)	447.1	1	671
Upsala (Suedia)	453.2	0.2	662
Klagenfurt (Austria)	453.2	0.6	662
Bolzano (Italia)	453.2	0.2	662
Helsingfors (Finl.)	453.2	15	662
Zürich (Elveţia)	459.4	0.75	653
Langenberg Germ.	472.4	17	635
Daventry 5 G. B. (Anglia)	479.2	38	626
Praha I (Cehosl.)	486.2	5 5	617
Milano (Italia)	500 8	8 5	599
Bruxelles (Belgia	508.5	20	590
Viena (Rosenhügel) (Austria)	516.4	20	581
Riga (Letonia)	524.5	12	572
München (Germ.)	532.9	1.7	563
Sundsvall (Suedia)	541.5	15	554
Budapesta Ungaria	550.5	23	545
Kaiserlautern (Germania)	559 7	1 7	536
Augsburg (Germ.)	559.7	0.3	536
Hannover (Germ.)	566	0.3	530
Freiburg (Germ.)	569.3	0.3	527
Ljubljana (Jugosl.)	575.8	2 8	521
Lausanne (Elveţia)	678.7	0.6	442
Moscova (Rusia)	720	20	416.6
Geneva (Elveţia)	759 5	0 25	395
Leningrad (Rusia)	1000	20	300
Basel (Elveţia)	1010 1	0.25	297
Oslo (Norvegia)	1071.4	75	280
Moscova (Rusia)	1100	20	272.7
Kalundborg (Dan.)	1153.8	10	260
Stambul (Turcia)	1224 5	5	245
Moscova (Rusia)	1304 3	100	230
Motala (Suedia)	1348.3	40	222.5
Varşovia I (Polon)	1411.8	15.8	212.5
Paris-Eiffel (Fran.)	1445.8	15	207 5
Moscova (Rusia)	1481 5	40	202 5
Londra N. (Anglia)	1554.4	35	193
Angora (Turcia)	1595	7	188
Königswusterhausen (Germania)	1634.9	35	183.5
Radio-Paris (Fr.)	1724.1	17	174
Lathi (Finlanda)	1796.4	54	167
Hilversum (Olanda	1875	6.5	160
Kowno (Lituania)	1935	7	155

Staţii de emisiune pe unde scurte

Lung. de undă în m.	STAŢIA	Indicativul	TIMPUL DE EMISIUNE (Ora Europei centrale)
15,93	Bandoeng (Java)	PLE	Marţi 14.40.-16.45
19,56	Schenectady (St.-Unit.)	W2XAD	(Luni până Sâmbătă: 19-21 (Duminica: 19-22
19,84	Vaticanul (Italia	HVI	Zilnic 11-11.30
25,24	Pittsburg (St.-Unite)	W8XK	Zilnic 18-6
25,40	Roma (Italia)	12RO	Zilnic 17-19 şi 20.30-23
25,53	Chelmsford (Anglia)	G5SW	Zilnic (afară de Sâmbăta şi Duminica) 19-24 şi 12.30-13.30
31,28	Eindhoven (Olanda)	PCJ	(Miercuri 18-21 (Joi 15-19 şi 23-? (Vineri 19-21 (Sâmbăta 3-7
31,35	Springfield (Anglia)	W1XAZ	Zilnic 13.30-5
31,38	Königswusterhausen (Germania)		Zilnic 14-0,30
31,48	Schenectady (St.-Unit)	W2XAF	Zilnic 23-5
48,46	Pittsburg (St.-Unite)	W8XK	Marţi, Sâmbătă, Duminică 22-5
49	Saigon (Indochina)	F3ICD	Zilnic 12.30-16
49,18	Bound Brook (St.-Un.)	W3XAL	Zilnic 23-24 (afară de Dum.)
50,26	Vatican (Italia)	HVJ	Zilnic 20-20.30
58	Praga (Cehoslovacia)	OK1MPP	Marţi şi Vineri 20.30-22.30

TELEVIZIUNE

Undele ultra scurte şi televiziunea

de Contele G. A CO

Aglomerarea undelor de emisiune în gama rezervată radiodifuziunei a condus la utilizarea undelor comune pentru deservirea unor regiuni izolate.

Ca o compensaţie pentru această soluţie nesatisfăcătoare pe deplin, s'au făcut o serie de încercări de transmisiuni pe unde ultrascurte.

Din rezultatul numeroaselor măsurători realizate până acum în această direcţie, putem deduce că deservirea unui oraş mare, prin radiodifuziunea pe unde scurte, apare ca foarte posibilă. Acest adevăr a fost demonstrat în diferite ocaziuni

Mai mult încă, avem tot dreptul să aşteptăm dela noua gamă pe lungimi de undă, ameliorări esenţiale în deservirea oraşelor mari.

In special apare perfect posibilă realizarea unor emisiuni simultane a mai multor programe la radio. De aceea, introducerea radiodifuziunei pe unde ultra-scurte n'ar mai trebui să întârzieze multă vreme.

In afară de acest avantaj, suntem înclinaţi să vedem că această gamă particulară de lungimi de undă se pretează cu deosebire pentru televiziune.

Gama undelor ultrascurte apare chiar şi după numeroasele încercări întreprinse în acest sens — ca singura potrivită pentru televiziune.

Până acum, nu numai profanii, ci presa de specialitate şi chiar o parte din specialişti, erau de părere că introducerea televiziunei e direct subordonată invenţiunei unui dispozitiv adecvat.

De fapt însă, numeroasele măsurători executate, şi mai ales observaţiile asupra acţiunei „fadingului" şi deplasării razelor, ne-au arătat, încă în fototelegrafie, că exigenţele impuse unei televiziuni în înaltă frecvenţă sunt considerabil mai dificile decât acelea ce se cer unei transmisiuni acustice.

Undele lungi care depăşesc mijlocul bandei de broadcasting, au într'adevăr stabilitatea necesară, totuş, din cauza frecvenţelor purtătoare prea joase, nu pot fi luate în consideraţie în televiziune.

Aceasta întrucât cu ajutorul lor, nu poate fi realizat numărul excesiv de impulsuri pe secundă, rezultate din descompunerea imaginei în puncte elementare, suficiente, pentru a reda în detaliu un portret sau chiar un mic grup de persoane.

Din această cauză, folosirea undelor lungi este exclusă în televiziune.

Aceeaş lacună o prezintă şi undele mijlocii de broadcasting. Aci se mai adaugă în plus şi alte neajunsuri în primul rând neregularităţi, care se manifestă prin fadinguri şi interferenţe. In chipul acesta cade şi această bandă de lungimi de undă.

Chiar şi undele situate la frontiera de 100 m. nu sunt potrivite pentru numărul mare de impulsuri (la 20 imagini pe secundă un total de vreo 100.000 de impulsuri).

Şi iată cum suntem conduşi în mod firesc să căutăm unde potrivite în gama aşa ziselor „unde scurte", care au dobândit după cum se ştie, o importanţă considerabilă de telegrafie la distanţe mari.

Nici această gamă însă nu intră în discuţie, în cazul televiziunei, din cauza variabilităţii excesive ce există în traseul razelor. In această bandă de lungimi de undă s'au efectuat numeroase încercări de transmisiuni peste ocean, în special, pron telgrafie optică. Cu această ocazie, s'au văzutY pentru prima oară care sunt exigenţele technice impuse unei transmsiuni optice riguroase.

Condiţiuni admisibile în această privinţă nu există decât în scurte intervale de timp — numai câteva minute — şi în aceste răstimpuri s'au transmis într'adevăr imagini peste ocean.

Aceste rezultate, limitate în timp, dovedesc neajunsul gamei de frecvenţe considerate. Astfel, s'a stabilit că toate undele, a căror lungime depăşeşte 10 m. ajungând până la undele kilometrice, sunt, după toate probabilităţile, condamnate în mod definitiv, ca nepotrivite, pentru televiziune.

Cu totul altfel se petrec lucrurile, cu undele ultra scurte, adică cele cuprinse între 5 şi 8 m.

Desigur, speranţa unor transmisiuni la distanţe mari trebue abandonată în acest caz, întrucât undele ultra scurte, asemănătoare cu undele optice se propagă rectiliniu şi numai în interiorul orizontului vizibil.



Contele G. Arco

In schimb, ele se bucură în interiorul aceste zone, de o constantă ireproşabilă iar frecvenţa lor este suficient de ridicată, pentru a fi utilizabilă ca unde purtătoare ale impulsurilor extra-rapide din televiziune.

In această direcţie se îndreaptă astăzi speranţele televiziunei dacă există într'adevăr posibilitatea unei speranţe.

E drept însă că şi de astă dată, există încă şi alte exigenţe de satisfăcut, care — întocmai ca şi banda de frecvenţă — sunt cu totul independente de aparatul de televiziune.

Dacă avem la emisiune 100.000 de puncte elementare câte sunt necesare pentru retransmisiunea imaginei unui grup de persoane, modulaţia la emisiune şi amplificarea trebue să fie de o exactitate mult mai pronunţată de cât în cazul unei transmisiuni muzicale. Din această cauză, toate circuitele oscilante trebue să fie aduse la constante de timp extraordinar de reduse, a căror mărime poate fi determinată prin calcul.

La recepţie, se impun condiţii analoage: amplificare absolut fidelă şi o întârziere neapreciabilă prin fenomenul rezonanţei circuitului oscilant. In chipul acesta, condiţiile necesare pentru o transmisiune de imagini sunt întrucâtva mai dificile decât acelea ale unei transmisiuni sonore.

Atât calculele teoretice, cât şi experienţele executate de societatea „Telefunken" ne fac să admitem ca probabilă ipoteza că aceste exigenţe sunt perfect realizabile la emisie şi la recepţie, eventual pentru un număr maxim de 100.000 de puncte elementare pe secundă.

Numai după ce exigenţele transmisiunei în înaltă frecvenţă sunt pe deplin satisfăcute, intră în joc calitatea receptorului propriu zis de televiziune. In această privinţă, asistăm la un concurs între discul perforat, roata cu oglinzi şi tubul Braun. Primele două dispozitive necesită în general o consumaţie electrică mai redusă decât tubul Braun. De aceea condiţiile realizării unui sincronism între cele două mase rotitoare (motoarele) sunt mai uşor de realizat decât sincronismul pur electric, ce se obţine prin tubul Braun.

In schimb, acest tub prezintă avantajul incontestabil al unei intensităţi mai mari de lumină şi al posibilităţii unui număr mai ridicat de puncte elementare.

Avantagii compensate de unele neajunsuri, cum ar fi de ex. durată de viaţă prea redusă (tubul nu depăşeşte 100 de ore) şi care reprezintă o dificultate destul de serioasă. Desvoltarea probabilă a televiziunei,—după toate prevederile— mi-o închipui de aceea în aşa fel, încât receptorii mecanici de până acum vor rămâne încă în fiinţă şi abia mai târzu vor fi înlocuiţi de tubul perfecţionat. Astăzi însă şi chiar în viitorul apropiat, centrul de gravitate zace tot în rezolvarea definitivă a problemei transmisiunei în înaltă frecvenţă, anume în transmisiunea cât mai fidelă a unei succesiuni de numeroase puncte elementare şi în transformarea lor în impulsuri amplificate de curent continuu la receptor.

De aceea, în ceeace priveşte aparatul de televiziune, nu va fi un factor hotărâtor preţul instalaţiei propriu zise de televiziune, ci în primul rând preţul receptorului de înaltă frecvenţă şi mai ales acel al amplificatorului. Costul se urmă rapid în raport cu exigenţele unui număr superior de imagini şi experienţa trebue să ne înveţe abia care este compromisul calităţei, cu care trebue să se declare mulţumit omul mijlociu.

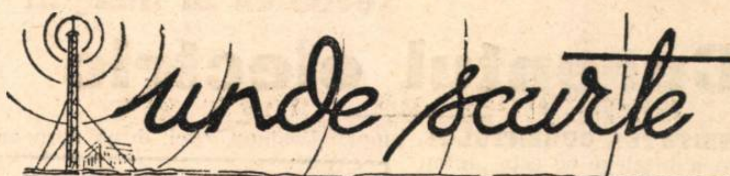
Pentru moment, principalul este să acumulăm experienţe practice relative la undele ultra scurte şi apoi vom vedea drumul ce trebue urmat.

T. F. F. şi cavaleria

Armata americană se arată întotdeauna ingenioasă, oridecâteori are ocazia să aplice descoperirile ştiinţifice moderne la echipamentul ei.

Astfel, cavaleria americană a fost de curând înzestrată cu un post receptor portativ, aşezat pe crupa calului, şi a cărui antenă e alcătuită de un soi de lance, pe care cavalerul o ţine, în timpul când recepţionează mesagiile. „Casca" este, bineînţeles, receptoare şi aspectul original al acestui cavaler modern aminteşte de departe pe acel al lăncierilor de odinioară. Se pare că în timpul ultimilor manevre efectuate în regiunile muntoase ale Statelor Unite, transmisiunile au putut fi astfel efectuate în excelente condiţii.

Nu trebue să uităm că în războiul modern, trupele de transmisiune sunt chemate să joace un rol hotărâtor şi ca atare, inovaţia introdusă de cavaleria americană este deosebit de preţioasă pentru interesul apărării naţionale.



Proprietăţi fotoelectrice ale galenei în gama undelor ultra-scurte

Principalele dificultăţi, care se puneau la început în calea technicei pe unde foarte scurte, constau în primul rând în lipsa unor mijloace adecvate pentru crearea unor energii mai importante în această gamă particulară de frecvenţe excesiv de ridicate.

Aceasta, din cauză că lămpile de emisiune, folosite pentru producerea undelor foarte scurte, se distrugeau foarte repede, imediat ce se încerca realizarea unor puteri mai considerabile.

Intensitatea curenţilor dewataţi, foarte ridicată, în acest caz, impunea o dimensionare extrem de largă a secţiunei conductelor ce pătrundeau în interiorul lămpei.

Astăzi s'a reuşit să se realizeze aproape orice putinţă de emisiune, în gama undelor scurte, până la limita de 6 m.

In intervalul dintre 3-6 m. se pot obţine deasemeni putinţe de 1-2 kw. cu o singură lampă; iar, prin funcţionarea în comun a mai multor emiţători pe aceeaş antenă sau pe acelaş circuit de utilizare, putinţe până la 5 kw.

Pe măsură ce lungimea de undă descreşte energia utilă dobândită descreşte în mod rapid, iar undele mai mici ca 1 m. nu ajung să furnizeze în general decât putinţe de ordinul câtorva waţi.

Paralel cu dificultăţile ce au loc la producerea undelor ultrascurte, se ivesc greutăţi şi în recepţia acestor unde.

Procedeele, utilizate pentru recepţia undelor din gama de 5-10 m., nu sunt în general aplicabile gamei cuprinsă între 2-5 m. Pentru unde mai mici ca 1 m. nu mai putem folosi nici o metodă, bazată pe proprietăţile lămpilor triode. Singur detectorul cu cristal este capabil să lucreze la frecvenţele extreme, care depăşesc 500 de milioane de hertzi.

Cercetătorii, cari au studiat mai deaproape aceste fenomene ciudate şi interesante, au constatat că natura detectorului de cristal are o deosebită importanţă.

Intr'adevăr, pe măsură ce coborâm în gama lungimilor de undă, cristalele utilizabile, ca: galena, telurul, pirita, carborundum, etc. devin din ce în ce mai puţine. In cele din urmă, la extremitatea inferioară a gamei, galena rămâne singurul material, cu o funcţionare mai sigură.

Acest rezultat a atras, fireşte, atenţia fizicianilor, care au căutat să analizeze substratul intim al fenomenului şi să încerce a-i da o explicaţie raţională.

In urma ultimelor cercetări, se crede că funcţionarea mai avantajoasă a cristalului de galenă la aceste unde ultra scurte trebue pusă în legătură cu anumite **însuşiri fotoelectrice** ale galenei, însuşiri de curând descoperite.

Intr'adevăr, dacă expunem la acţiunea unui fascicol concentrat de raze luminoase locul de atingere între vârful metalic şi cristalul de galenă, al unui detector, se constată că, fără intervenţia vreunei tensiuni auxiliare, cristalul acţionează de la sine ca generator de forţă electromotrice. Această forţă electromotrice este de ordinul a 20 m. V.

Prin introducerea unei tensiuni auxiliare în curent continuu, acest efect fotoelectric poate fi ridicat la o valoare maximă, întrucât caracteristica dinamică a unui detector cu galenă, expus luminei, faţă de aceea a unui detector neexpus luminei, este decalată cu vreo 2 volţi.

Se ştie, pe de altă parte, sau mai bine zis, se poate susţine cu mai multă probabilitate, că nu avem aface aci cu un efect rezultat dintr'o acţiune termoelectrică.

Efectul fotoelectric al sulfurei de plumb (galena) descoperit în 1927 de **B. Lange,** nu este dealtfel singurul fenomen cunoscut de felul acesta.

Incă în 1922 **Coblenz** descoperise asemenea însuşiri fotoelectrice la sulfura de molibden; iar în 1923 **Geiger** a constatat aceleaşi proprietăţi curioase la cristalele sulfurei de argint.

Aceste sulfuri, sensibile la efectul fotoelectric, împreună cu oxidul de cupru şi celulele de seleniu, aparţin grupei celulelor fotoelectrice, cu strat sensibil, celule, la care luminarea provoacă o forţă electromotrice.

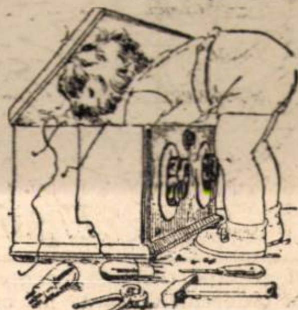
In cazul selenului d. ex., caracterizat prin aceea că îşi modifică rezistenţa electrică prin acţiunea razelor luminoase, s'a constatat că aceste variaţii de sensibilitate se datoresc intervenţiei unei forţe electrointerioare contra electromotrice şi a unei polarizaţii acţionate de lumină.

Dacă ţinem acum seamă că oxidul de cupru şi selenul, nu lucrează numai ca celule fotoelectrice, ci şi ca redresoare de curent şi că numai în cazul galenei aceleaşi efecte par să se armonizeze, se poate stabili o relaţiune între calitatea de a genera foto-curenţi fototechnici şi aceea de a redresa unde electromagnetice ultrascurte.

Evident, este nevoe încă de cercetări mai riguroase şi mai amănunţite pentru a se stabili în toată preciziunea dacă această relaţiune este esenţială şi există în toată extensiunea ei.

In orice caz, este un fapt incontestabil că radio, consecvent de-altfel cu tendinţa spiritului modern, — încalcă domeniile limitrofe ale diferitelor discipline ştiinţifice şi tinde să apropie între ele domenii de cunoştinţe, în aparenţă cu totul străine!

ING. I. ŞERBAN



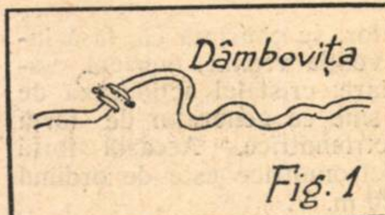
Technica în imagini

Curentul electric

INTENSITATEA CURENTULUI

Pentru a înțelege ce este „intensitatea" curentului electric, vom fac o comparație cu fluxul apelor. Din geografie, cunoaștem râurile și fluviile.

(Fig. 1). Legendă: **Dâmbovița, apă dulce!...**



Cunoașteți valurile mărețe ale Dâmboviței? Să considerăm intensitatea fluxului ei, ca o unitate. Deci intensitatea Dâmboviței = 1.

(Fig. 2). Legendă: **Oltul cu apa spumegândă.**



Oltul are un debit de cinci ori mai mare, ca Dâmbovița, ceeace însemnează, că într'o secundă trece de cinci ori mai multă apă. Prin urmare, intensitatea Oltului este 5.

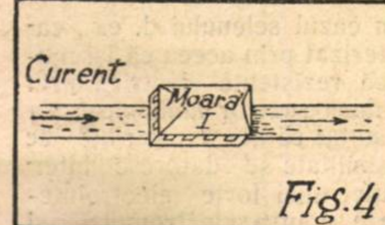
(Fig. 3). Legendă: **Dunărea albastră.**



Dar, Dunărea, cine n'a văzut-o? Știți, că Dunărea are de douăzeci de ori mai multă apă, ca Oltul? Atunci, intensitatea Dunării este 100.

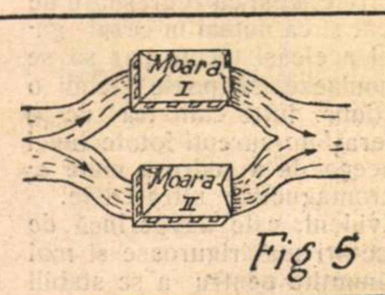
Să vedem acum, ce putem face cu fiecare flux de apă. S'o luăm de la început.

(Fig. 4). Legendă: Intensitatea: 1.



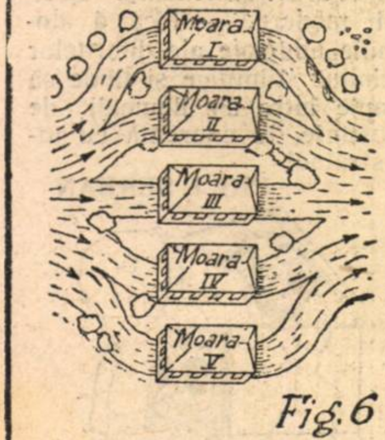
Dâmbovița are apă suficientă pentru a asigura funcționarea unei singure mori. Adică: intensitatea fluxului ei fiind 1, învârtește o moară.

(Fig. 5). Legendă: Intensitatea 2.

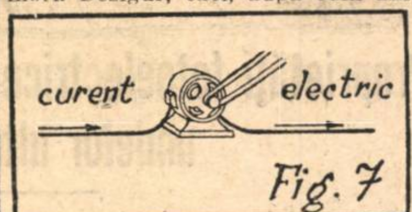


Un alt flux de apă, despre care nu știm ce intensitate are, poate învârti două mori de apă. Prin urmare, intensitatea fluxului este 2.

(Fig. 6). Legendă: Intesitatea: 5.



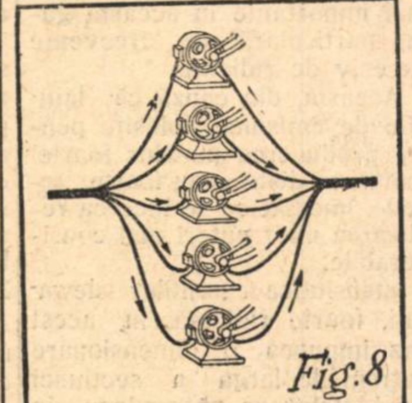
Oltul are apă destulă, pentru a furniza puterea necesară la cinci mori. Desigur, căci, după cum am



spus mai sus, intensitatea fluxului său este 5.

Dar destul cu comparațiile, altfel devin prea... diluate. Trecem la curentul electric.

Fig. 7.

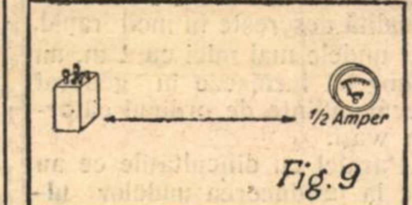


Avem un curent electric, care ne dă puterea suficientă pentru un singur motor. Intensitatea curentului este: 1.

(fig. 8).

Dar dacă curentul poate acționa în acelaș timp, cinci motoare? Atunci intensitatea lui este desigur de cinci ori mai mare, deci: Intensitatea 5.

La apă, intensitatea fluxului se măsoară în litri. Un litru, doi litri, o mie de litri de apă pe secundă. Iar intensitatea curentului electric, se măsoară în **amperi:** un amper, doi amperi, o mie de amperi etc. Așa dar, nu trebue să pronunțăm



formula lungă, că intensitatea curentului, este de zece amperi ci vom spune pe scurt: un curent de doi, zece, o mie de amperi.

Apa izvorăște din pământ. Dar electricitatea de unde o luăm?

Despre acumulatorul electric știm, că este un rezervor de electricitate. Un acumulator mic înmagazinează electricitate mai puțină, un acumulator mare poate înmagazina electricitate mai multă. Aș adar

(fig. 9).

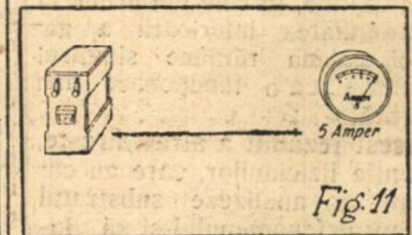
Un acumulator mic furnizează



un curent slab. De exemplu, acesta livrează numai o jumătate de amper.

(fig. 10).

Acumulatorul acesta livrează de



patru ori mai mult curent: doi amperi.

(fig. 11).

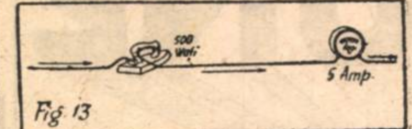
Un acumulator mare, livrează chiar cinci amperi, după cum arată ampermetrul.

Ce facem cu curentul electric? Avem aparate numeroase, cari consumă curentul acesta. De exemplu:



(Fig. 12): Un bec de 50 de wați, consumă un curent de o jumătate de amper.

(Fig. 13): Un fier de călcat consumă 500 de wați. Ampermetrul indică 5 amperi.



(Fig. 14): Un motor consumă mult. Motorul nostru are zece cai putere și ampermetrul arată 34 de amperi.



(Fig. 15).

Cât consumă lămpile noastre?



Dacă în aparatul nostru de radio, avem 5 lămpi și fiecare lampă consumă o zecime de amper, atunci acumulatorul de încălzire va debita în total 0,5 adică o jumătate amper.

—∞=*=∞—

Sfaturi practice

Am stricat acumulatorul

Un măgar va deosebi oricând și cu o siguranță infailibilă fânul, de pae. Omul însă, distrat și zăpăcit ca un veritabil amator de radio, va inversa într'un moment de slăbiciune, plusul și minusul acumulatorului de încălzire — tocmai în momentul când îl pune la încărcare. Și atunci, firește, în loc de încărcare, rezultă descărcarea acumulatorului. Când în fine, s'a observat greșala, de obicei este prea târziu: acumulatorul și-a dat sufletul.

Conform rețetei de mai jos, putem să-l înviem, dar capacitatea lui totală nu și-o mai recâștigă nici odată. Intâi, îl descărcăm încet, încălzind cu el filamentele lămpilor aparatului de recepție. După aceasta îl încărcăm cu un curent foarte redus: 0.5 amperi. Apoi îl descărcăm din nou tot prin lămpile aparatului. Repetăm încărcarea și descărcarea lentă de 5 sau 6 ori, iar după a șasea descărcare putem să-l încărcăm cu un curent normal (1,5 până la 2 amperi). Acumulatorul e acum restabilit și ne va sluji iarăș câtva timp: adică, până ce vom reuși să-l stricăm în mod ireparabil.

Imi cumpăr un redresor

Aparatul meu consumă în două luni o baterie anodică. Am făcut un calcul din care rezultă că într'un an cumpăr șase baterii anodice, cari odată epuizate, nu mai au nici o valoare. Costul lor însă întrece costul unui redresor de marcă bună. Ce redresor să-mi aleg?

Dacă ar fi vorba numai de aparatul meu actual, alegerea ar fi ușoară.

El consumă numai 14 miliamperi curent anodic, necesită două tensiuni anodice pozitive și două negativări, așa că, un redresor mic și ieftin îmi ajunge.

E adevărat, cu redresorul meu o să am tensiuni mai mari, prin urmare și consumația de curent anodic o să fie mai mare: vreo 20 de miliamperi. Dar n'am să rămân veșnic cu aparatul acesta: chiar la iarnă am să ascult cursurile revistei „Radio-Radiofonia" și am să-mi construesc o superheterodină modernă, care desigur o să consume și mai mult — poate chiar 30 sau 40 de miliamperi. Eventual, voiu avea nevoe de patru tensiuni anodice diferite și sunt convins, că dacă redresorul va avea toate tensiunile, atât cele anodice cât și cele de negativare, continuu variabile, voiu putea să potrivesc toate tensiunile așa de bine, încât aparatul meu va lucra cu randamentul cel mai bun.

Ce rezultă atunci? Imi voiu cumpăra redresorul cel mai bun și cel mai mare, fiindcă bateriile anodice se aruncă la foc, însă redresorul are o valoare permanentă.

Negativarea automată

In articolul de față ne vom ocupa cu negativarea lămpilor finale, alimentate din sectorul de curent alternativ. In general, polarizarea negativă a grătarelor este deosebit de importantă la lămpile amplificatoare finale, din următoarele cauze:

Lămpile finale sunt întotdeauna încălzite direct, adică stratul de emisiune se găsește chiar pe filamentul lor metalic. Ele primesc amplitudini de frecvență joasă destul de mari la grătarele lor: între 2—6 volți la lămpile obișnuite și între 10—40 volți la lămpile de mare putere. Curentul lor de placă este deasemenea mai puternic, ca la alte tipuri de lămpi, iar diferențele de tensiune, cari se ivesc la plăcile lor, ating valoarea întreită a amplitudinilor primite la grătar.

Claritatea și muzicalitatea recepțiunilor depinde în mare parte de potențialul negativ, dat grătarului lămpii finale. Pentru a lucra cu lampa finală în condițiuni optime, e necesar să consultăm curbele caracteristice ale lămpii, cari se găsesc împachetate chiar în ambalajul ei. In ce mod vom tălmăci această curbă?

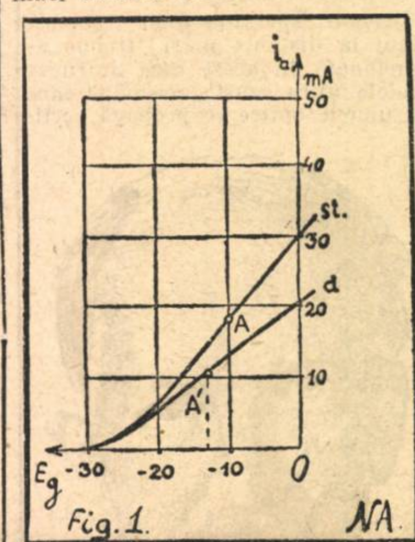


Fig 1 arată o asemenea curbă. Pe linia orizontală (abscisa) sunt însemnate valorile negativării. In acest scop, linia este împărțită în secțiuni egale, începând dela zero, fiecare secțiune corespunde unei tensiuni negative de 10 volți. Din articolul publicat în numărul precedent rezultă că, sub „negativarea grătarului" înțelegem o tensiune mai negativă ca potențialul filamentului. In cazul de față, dacă grătarul ar fi la acelaș potențial electric cu filamentul, negativarea lui ar fi zero. Iar dacă tensiunea lui este —10 de exemplu, aceasta însemnează că grătarul are un potențial mai negativ cu 10 volți, ca potențialul filamentului. La rândul lui, și filamentul are un potențial negativ față de placă și anume, diferența de potențial este egală chiar cu tensiunea anodică.

Pentru a lucra corect, grătarul lămpii trebue să aibe o negativare anumită adică o negativare aleasă în raport cu tensiunea de placă.

In fig. 1 vedem două curbe: curba caracteristică statică și cea dinamică. Curba caracteristică statică se stabilește atunci, când lampa este măsurată în afară de aparat, adică în cazul când la grătarul și la placa ei nu sunt legate alte circuite. In momentul, când lampa primește oscilațiuni la grătarul ei, dela secundarul unui transformator, iar la placa ei se află impedanța bobinelor unui difuzor, curba statică nu mai este valabilă, căci lampa lucrează acum conform caracteristicei curbei statie.

Nu avem intențiunea să ne ocupăm de teoria acestor curbe, ci numai să stabilim câteva regule, ușoare de reținut. Știm astfel, că lampa trebue să lucreze „în partea rectilinie a caracteristicei". Pe foaia găsită în ambalajul lămpii sunt mai multe curbe: fiecare corespunde unei anumite tensiuni de placă. Alegem una, conform tensiunei disponibile în aparatul nostru: de exemplu, curba statică la 150 volți **Ea.**

Pentru ca lampa noastră să lucreze în cuprinsul părții rectilinii a curbei, e nevoe să dăm o tensiune negativă grătarului, aleasă tocmai la mijlocul părții rectilinii. Punctul acesta ar fi A„ în curba statică. Corespunde unei negativări de 10 volți.

In aparatul nostru însă lampa nu lucrează conform curbei statice, ci conform celei dinamice. Iar curba dinamică este mai întinsă, adică are o înclinare mai mică ca cea statică. Astfel, punctul A nu mai poate indica negativarea exactă, ci punctul A_1, care se găsește în mijlocul părții rectilinii a curbei de caracteristică dinamică. Dar poziția punctului A_1 indică o negativare nu de 10, ci 13 volți. Rezultă, că negativarea lămpii trebue să fie cu cca 30% mai mare, ca aceea rezultată din examinarea curbei statice.

Curba dinamică nu se găsește nici odată pe fișa însoțitoare.

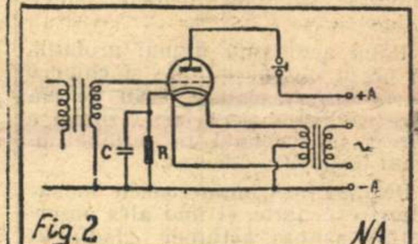
Ne vom mulțumi să stabilim tensiunea de negativare în baza curbei statice, și adăugând încă 30% vom obține negativarea, de care avem nevoe realmente.

In cazul că aparatul se alimentează din baterii sau dintr'un redresor anodic, va fi ușor să-i dăm grătarului lămpii finale, o negativare corespunzătoare. Insă la construirea unui aparat alimentat complect din sectorul de curent alternativ, tensiunile necesare pentru negativare vor trebui produse chiar în aparat.

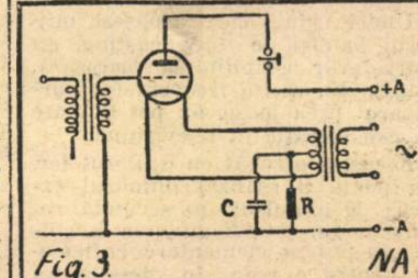
In cazul că lampa finală ar fi încălzită indirect, adică catoda ei este separată de filament, negativarea se obține printr'o rezistență, montată între priza mediană a transformatorului de încălzire și minusul redresorului anodic. In paralel cu această rezistență, trebue să montăm un condensator de 2 MF pentru complectarea filtrajului (Fig. 2).

Prin intercalarea rezistenței R, potențialul grătarului nu se schimbă, ci va rămâne egal cu potențialul „minus anod". In schimb, catoda primește un potențial pozitiv și anume exact atât, cât este scăderea de tensiune produsă prin trecerea curentului de emisiune prin R.

In mod analog, obținem și negativarea automată a unei lămpi



finale încălzite direct (fig. 3), numai că de data aceasta rezistența de negativare R este intercalată între priza mediană a transformatorului de încălzire și între minusul redresorului anodic.



Mărimea rezistenței R se calculează în baza formulei

$$R = \frac{E_g}{I_a}$$

E_g fiind negativarea în volți, iar **I_a** intensitatea curentului de placă în amperi. Obținem astfel valoarea necesară a rezistenței **R**, în ohmi.

In exemplul nostru din figura întâi, lampa necesită o negativare de vreo 10 volți conform curbei statice, la o tensiune anodică de 150 volți.

Majorăm negativarea cu 20-30% pentru a avea negativarea potrivită lămpii când „lucrează" în aparat. Prin urmare, negativarea reală va fi de 13 volți.

Emisiunea lămpii fiind de vreo 11 milimetri la o tensiune de placă de 150 volți, valoarea rezistenței de negativare R devine:

$$R = \frac{13}{0,011}$$ adică circa 1200 ohmi.

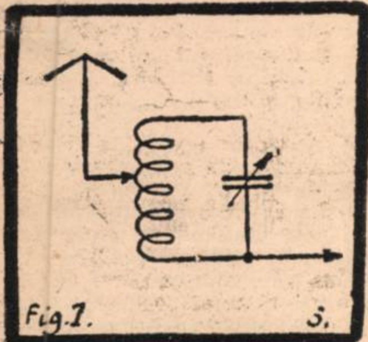
In felul acesta, putem să calculăm valoarea rezistenței de negativare, pentru orice tip de lampă finală și pentru orice tensiune de placă.

A. MUNTEANU

Două selectoare

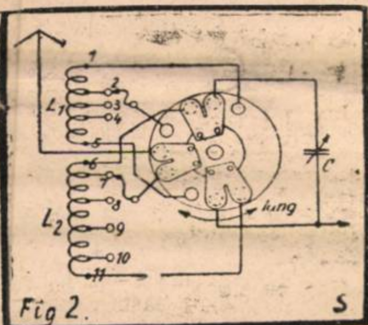
Cea mai mare parte din aparatele aflătoare astăzi în posesiunea amatorilor, nu posedă o selectivitate suficientă, fie pentru eliminarea postului local, fie pentru selecționarea posturilor îndepărtate. Insă, odată cu înmulțirea posturilor de emisiune cu puteri mari în antenă, trebue să perfecționăm și acele dispozitive, cari aduc o îmbunătățire a selectivității.

Fig. 1 reprezintă schema de principiu a tuturor selectoarelor, cari



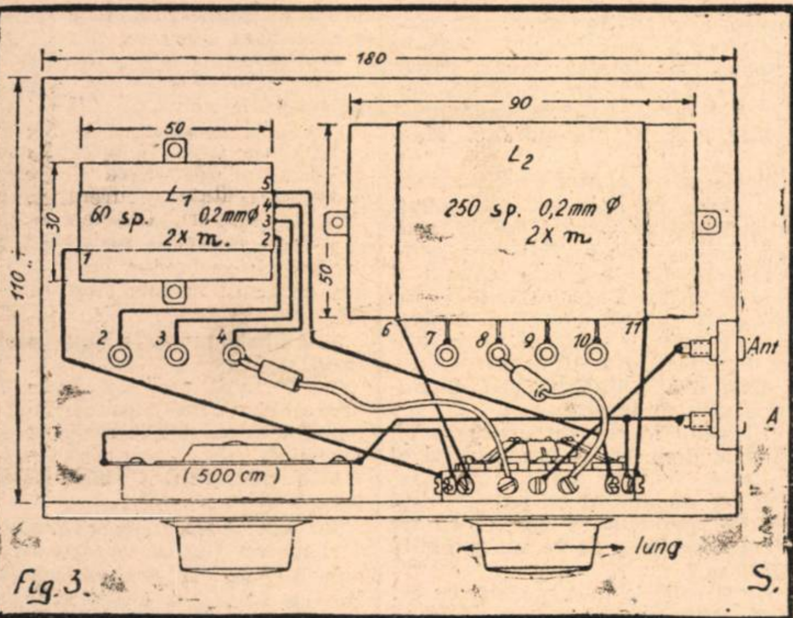
servesc numai pentru eliminarea postului local. Prin urmare, pentru recepționarea posturilor îndepărtate selctorul simplu nu are nici o valoare, întrucât efectul lui față de mai multe lungimi de unde, strâns apropiate, se reduce la amortizarea (slăbirea) tuturora. In cazul, că în localitate avem un post de emisiune, care funcționează în gama undelor normale și un post de emisiune telegrafică, care lucrează în gama undelor lungi, un singur selector nici nu ajunge pentru eliminarea ambelor posturi. După ce postul local și-a terminat programul, recepțiunile noastre sunt turburate de telegrafia fără fir, care și astăzi preferă să lucreze în gamele de unde, rezervate numai posturilor de radiodifuziune.

Pentru cazul acesta vom folosi un selector universal, prevăzut cu două selfuri inversabile, pentru gama de 200—600 și 600—2000 de metri. In fig. 2 găsim schema mo-



dificată, care cuprinde un self pentru undele normale, având 60 de spire și trei prize intermediare pentru antenă, un inversor cu 3×3 contacte și un self cu 250 de spire, prevăzut cu patru prize intermediare. Condensatorul de acord C este comun pentru ambele selfuri.

Fig. 3 este planul de construcție. Selful L^1 pentru undele medii se execută pe o carcasă cilindrică de 50 mm. diametru și cel puțin 30 mm. lungime, cu sârmă de 0,2 până la 0,3 mm. diametru, izolată dublu cu mătase. La a 15-a, 30-a



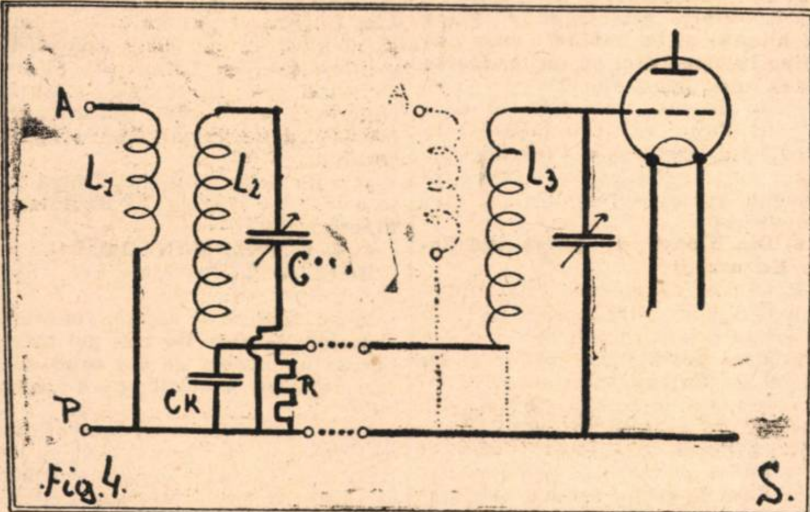
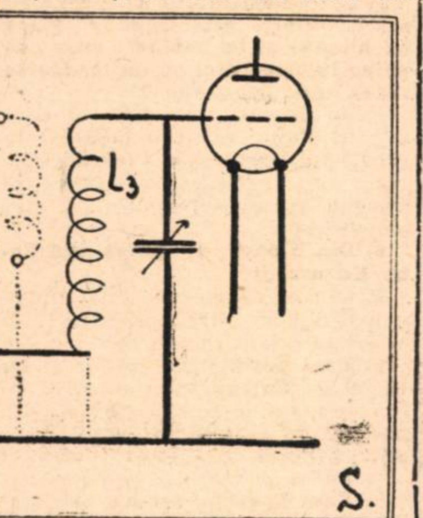
și 45-a spiră, facem o priză intermediară, legată cu una din bucșele montate pe o bandă de ebonită, în interiorul selectorului.

Selful L^2, pentru undele lungi, se execută pe o carcasă de 50 mm. diametru și cel puțin 90 de mm. lungime, cu aceeaș sârmă. La a 50-a, 100-a, 150-a și 200-a spiră, facem câte o priză intermediară, legată de asemenea cu câte o bucșă, din cele 7 bucșe plasate în interior.

Pe panoul frontal vom fixa inversorul cu 3×3 contacte, precum și condensatorul de acord C. Acesta are o capacitate finală de 500 cm. și este un tip cu dielectric fix (cellon sau mică).

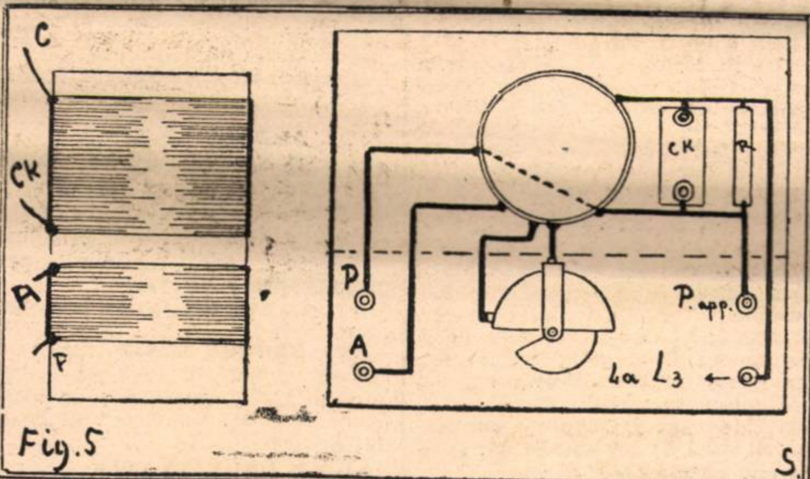
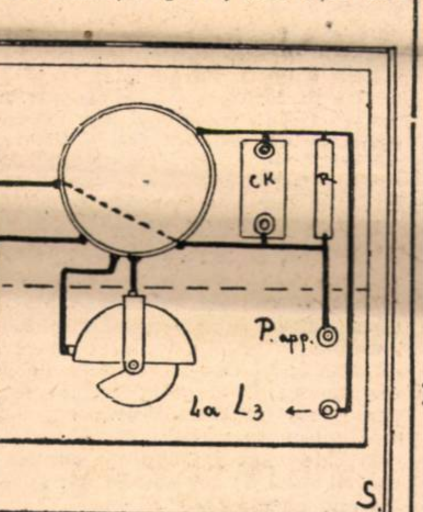
Bucșele **Ant** și **A** pot fi montate și pe panoul frontal. In desen au fost puse într'o parte, pentru a evita o confuziune între conexiuni. **Ant** este bucșa în care introducem banana antenei noastre, iar bucșa A se va lega cu bornă de antena aparatului nostru.

Al doilea circuit selector este

mai perfecționat și servește atât pentru eliminarea postului local, cât și pentru selecționarea posturilor îndepărtate. Pentru a-l putea însă întrebuința, va trebui să facem o modificare în însuși aparatul nostru de recepție. Afară de aceasta el funcționează numai în gama undelor medii.

Selectorul propriu zis se compune dintr'un self de antenă L^1, cuplat inductiv cu circuitul acordat al selectorului. Acesta se formează dintr'un self L^2 și un condensator cu dielectric de aer (execuție de precizie), C (Fig. 4).

Trebue să vorbim acum și despre modificarea, adusă aparatului de recepție. Mai toate aparatele cu 3—4 lămpi, au un cuplaj inductiv între selful antenei și selful de acord al circuitului de grătar. Vom elimina deci selful antenei și vom întrerupe lgătura, care unește capătul de jos al selfului de acord, cu catodă (încălzirea). Vom lega capătul rămas astfel liber, al selfului de acord L_3, cu partea corespunzătoare a selfului L^2. Toate legăturile aparatului de recepție, cari trebuesc desființate, sunt desenate cu o linie punctată.

Bucșa „Pământ" a selectorului se va lega cu borna de pământ a aparatului de recepție. Acum mai lipsesc două piese mici, cu ajutorul cărora transformăm atât selectorul, cât și circuitul de acord al aparatului într'un sistem cu filtru de bandă. Piesele aceste sunt: un condensator de 10.000 cm. capacitate (fix) și o rezistență de 50.000 ohmi. Valoarea condensatorului și a rezistenței nu este critică. Singura condițiune este ca cel dintâi să fie de o calitate mai bună. Rezistența poate avea orice valoare între 10.000 și 50.000 ohmi. Cu cât este mai redusă valoarea rezistenței, cu atât mai mare va fi efectul selecționării, dar și cu atât mai mări vor fi și pierderile. De aici putem deduce, că la un aparat mai mic, trebue montată o rezistență de cuplaj de 50.000 ohmi, iar la un aparat cu un etaj amplificator de frecvență înaltă, trebue să alegem o rezistență de zece sau de douăzeci de mii de ohmi.

Pentru funcționarea bună a sistemului cu efect de filtru de bandă este absolut necesar, ca selful selectorului să nu fie cuplat inductiv cu selful de acord L_3. Intrucât selectorul se execută într'o cutiuță aparte, este ușor să-l așezăm într'un mod corespunzător.

Să vedem acum cum se execută selectorul. Fig. 5 ne indică toate detaliile. Selfurile L^1 și L^2 se execută pe o carcasă comună de 60 sau 65 mm. diametru, cu sârmă de 0.6 mm., izolată dublu cu bumbac. Vom bobina întâi 65 de spire pentru L^2, apoi, la un interval de 10 mm., 30 de spire pentru L^1.

In mijlocul plăcii frontale vom așeza condensatorul, în partea stângă și dreaptă, bucșele: anume bucșa antenei **Ant**, bucșa de pământ **P**, apoi bucșa, care servește pentru efectuarea legăturii cu selful L^3 și în sfârșit, bucșa, care se va lega cu borna de pământ a aparatului.

Intrucât selful L^2 și selful de acord L^3 trebue să fie bobinate în acelaș sens, vom cerceta încă înainte de a face bobinarea selfurilor, sensul în care s'a bobinat selful L^3.

Selectorul acesta poate să fie montat și în aparatul de recepție, dacă prevedem o mică cutie blindată pentru el și plasăm selfurile L_2 și L_3 în așa fel, încât axul lor să fie perpendicular.

Rezultatele nu vor fi egale cu cele realizabile cu filtrele de bandă cumpărate din comerț însă ceea ce putem face singuri, ne aduce mai multă bucurie și contribue la lărgirea cunoștințelor noastre.

A. M.



Am făcut o antenă

— dar numai pentru a face un serviciu gratuit unei dudui cunoscute. Poate și ea s'ar fi urcat pe casă, dacă cocioaba ar fi avut loc pentru doi stâlpi de antenă. Și iată că am găsit soluția problemei: un stâlp pe casă, iar capătul celă-

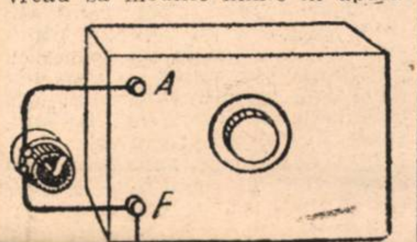


lalt al antenei îl fixez de un pom din curte. Zis și făcut.

Tocmai înghit dulceața prezentată drept recompensă, când nucile verzi mi se opresc în gât: vântul a început să sufle, iar lița antenei s'a rupt. Ei, înapoi cu dulceața! Trebue să mă urc din nou în pom, căci am uitat să pun între cracă și izolatori, un resort spiral, lung de 60 de centimetri, care să servească pentru întinderea antenei și care salvează lița de o rupere prea timpurie. Căci la astfel de instalațiuni, numai ruperea poate să urmeze.

Postul local urlă

Da, urlă în toată puterea cuvântului — fiindcă aparatul meu are o amplificare considerabilă și antena mea este foarte bună. Nu vreau să modific nimic în apara-

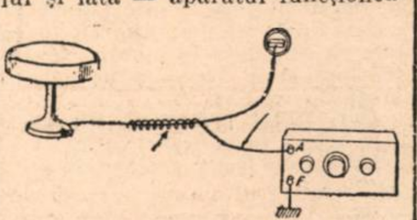


tul meu, totuș aș dori să aud mai clar opera scoasă astăzi din dulapul cu plăci de patefon. Iată ce fac:

Leg o rezistență variabilă de 100.000 ohmi între borna de antenă și cea de pământ, apoi micșorând valoarea rezistenței, reduc postul local la puterea dorită: clar, puternic, fără distorsiuni. Vecinii crapă.

Nu am antenă de priză

Tocmai când vreau să încerc un aparat într'un loc unde nu am antenă. Imi păstrez liniștea și demnitatea și scot din buzunar, o bucată de sârmă izolată, de cel puțin un metru lungime. Apuc o lampă de masă și învârtesc sârma în jurul cordonului lămpii, făcând spire cât mai strânse și cât mai numeroase. Capătul sârmei îl leg la borna de antenă a aparatului și iată — aparatul funcționea-



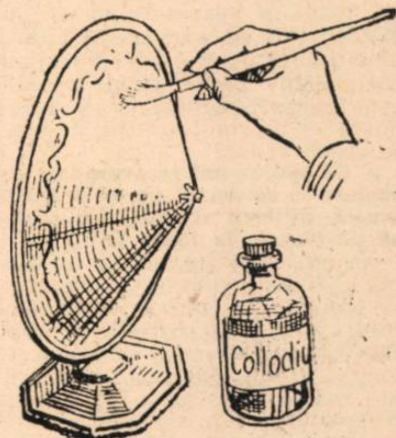
ză cu această antenă. Totodată, în cazul că **aparatul** nu ar funcționa, avem o scuză: antena este numai improvizată.....

Am turtit membrana

Am reușit să scap hautparleurul din mână și membrana lui poartă acum urmele prezenței mele de spirit. Am îndreptat-o imediat, însă nu-i mai pot reda naturaleța sunetelor. Ce să fac ?

Cumpăr (vai, din nou utilizăm verbul acesta, care ar trebui șters din toate dicționarele) o sticluță cu colodiu sau Zapon-lac. Cu ajutorul unei pensule acopăr toată suprafața membranei cu lac, iar după ce s'a uscat, membrana lucrează din nou bine. Evrica !

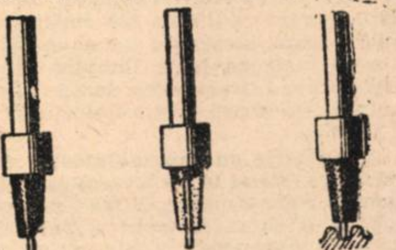
Operațiunea aceasta o putem face chiar și la membrane nedefectate încă, dacă observăm ca membrana nu este destul de rigidă. Insă, ce am zice despre un muzicant, care cântă dintr'o vioară peticită? Ce mai țigan, cu vioară cârpăcită!



Acelaș lucru va crede oricine, văzând un difuzor reparat lângă aparatul nostru.

Am un gramofon

— precum și un pick-up, un aparat de radio și un hautparleur. Numai că pick-upul, fiind mai greu ca dozele acustice normale, necesită un ac nou la fiecare



placă. Mai bine îmi cumpăr un ac care să dureze până la o mie de plăci. Un astfel de ac vedem în schița alăturată.

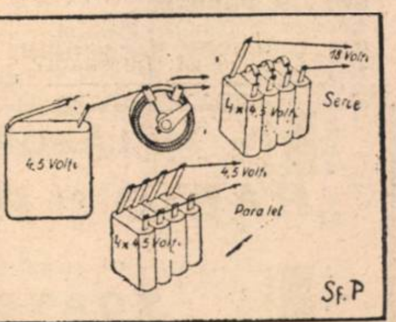
Vârful acului este foarte lung. Insă, întrucât vârful acesta se face din sârmă de wolfram, groasă 0,1 mm., fabricantul a mai pus în jurul vârfului un con de grafit moale. Indată ce acul s'a scurtat, grafitul se tocește în jurul lui, așa că acul se utilizează, până la ultimul rest de sârmă. Acum putem să dansăm.

Bateriile de buzunar

...sunt adese ori întrebuințate la aparatele portative sau la aparatele cu o singură lampă, în locul acumulatorului de încălzire. In acest caz, este absolut necesar, să întrebuințăm și un reostat de încălzire, pus în serie cu filamentul. Altfel, lampa va fi încălzită cu 4,5 volți în loc de 4. Cu ajutorul reostatului putem să reducem tensiunea de 4,5 volți a bateriei la 4 volți, iar atunci, când bateria s'a epuizat, o mai putem întrebuința la bateria anodică.

O singură baterie de buzunar poate să încălzească numai câteva ore filamentul unei lămpi. Pentru a avea o baterie durabilă, e necesar să legăm mai multe baterii de câte 4,5 volți în paralel. Tensiunea rezultată, este tot numai de 4,5 volți, însă capacitatea bateriei este mai mare, în raport cu numărul bateriilor.

Pentru a forma o baterie anodică, vom lega bateriile în serie. Din 4 baterii de buzunar de câte



4,5 volți, obținem astfel o baterie de 18 volți.

Pentru o singură lampă bigrilă, e suficientă. Am obținut o tensiune de 18 volți — însă bateria de 18 volți nu poate să livreze un curent mai intensiv, ca o baterie singură.

De vorbă cu cititorii

RADIOFONIŞTI! Consultaţii gratuite căpătaţi în laboratorul nostru, Vinerea între orele 17-19

La această rubrică nu răspundem decât amatorilor cari ne scriu anexând bonul de consultaţii.

4293. CETITOR VECHI — RADIO FONIST NOU.

1) Aparatul cu patru lămpi despre care vorbiţi nu dă **absolut toata** emisiunile — aşa cum pretindeţi dv. Este un aparat mijlociu. Aparatul 4111 este tot aşa de bun şi mult mai eftin. Mai bun şi mai recomandabil decât ambele aparate este o superheterodynă cu patru lămpi — de tipul aceleea descrisă în numărul 114.

2) Ce aparat îmi recomandaţi din comerţ ca să ascult pe unde foarte scurte, mijlocii şi lungi iar costul să nu treacă de 15.000 lei?

Nu veţi găsi în comerţ un aparat gata construit care să dea toate posturile pe cări le cereţi — şi totuşi preţul să nu treacă de 15000 lei. Veţi putea realiza un asemenea aparat fără să depăşiţi preţul fixat construindu-l dv. Bandfilterul descris într'un număr precedent lu crează pe toată gama şi montându-l dv. veţi putea rămâne şi în limitele fixate în ce priveşte preţul.

4294. N. COPADINEANU-Gura-Văii-Mehedinţi.

Numărul 112 este epuizat; v'am expedit numărul 114. Indicaţi-ne încă un număr al ziarului pe care vi-l vom expedia cu întoarcerea curierului.

4295. ENEL-Chişinău.

1) In apropierea contorului electric (curent continuu 220 volţi) am pus pentru încărcare un acumulator în serie cu toate lămpile din domiciliu. Intreruperea deasă a luminei nu strică acumulatorului?

Nu.

2) In serie cu acumulatorul de mai sus (stând la încărcare) este legat şi un reducător filtru pentru aparatul de radio (pentru încălzirea lămpilor acestuia folosesc un acumulator încărcat). Acumulatorul din'âi — care stă la încărcare — nu influenţează rău asupra audiţiei?

Una din două: sau aţi montat greşit reducătorul filtru — sau aţi descris greşit montajul. Dacă aparatul de radio funcţionează mulţumitor înseamnă că ultima ipoteză este justă. Reducătorul filtru nu poate fi pus în serie cu acumulatorul care urmează să fie încărcat, raţionamnetul este simplu. Reducătorul filtru trebue să primească întreaga tensiune a reţelei — deci trebue branşat în paralel cu lămpile folosite pentru iluminat.

3) Dintr'o cameră unde stă aparatul de radio, merg două fire (plus şi minus) de zece metri lungime într'o altă cameră, unde se găseşte haut-parleurul. Aceste două fire pot fi împletite, ori trebue să fie depărtate unul de altul?

Firele pot fi oricât de apropiate; puteţi folosi cordonul, special pentru haut-parleur alcătuit din două fire îmbrăcate în acelaş înveliş. Apropierea celor două fire constitue o capacitate, evident; însă, o asemenea capacitate în paralel pe bornele haut-parleurului şi având o valoare de câteva mii de cm. se foloseşte în mai toate aparatele de radio. In acest caz însă, dacă aveţi în aparat un condensator derivat pe bornele haut-parleurului — înlăturaţi-l.

4) Lungimea firelor din întrebarea precedentă nu măreşte cantitatea paraziţilor sau intensitatea lor?

Nu.

4296. GH. POPOVICI.

Am luat măsurile cuvenite.

4297. T. CLOCOV. Rezina Orhei.

1) Condensatorii pe cari îi numiţi, au numai 450 cm.; din această cauză recepţia posturilor cu lungimea de undă apropiată de 600 m. va fi puţin îngreunată — e cazul posturilor Budapesta şi Ljubliana.

2) Ce distanţă trebue să fie între axele condensatorilor variabili şi panoul orizontal?

Criteriul care determină plasarea condensatorilor este în primul rând estetica panoului frontal; fireşte, găurile trebue practicate astfel încât condensatorii variabili să nu se lovească de panoul orizontal. In afară de aceasă rezervă îi puteţi plasa oricum.

3) Pentru construcţia cadrului descris în numărul 123, mi-am procurat liţă specială cu 60 fire, fiecare fiind izolat cu email şi de două ori mătase. La bobinare, spirele trebue să aibă distanţă între ele sau pot să se atingă una cu alta?

E bine să păstraţi între fire o distanţă de cel puţin un milimetru. In înalta frecvenţă în care lucrează cadrul, izolarea straturi de email sau de mătase nu însemnează mare lucru.

4298. UNUL CARE A UITAT SĂ ISCĂLEASCĂ.

1) Costă lei 500.

2) Trebue achitat odată cu livrarea lui.

4299. FLOREA ION. Iaşi.

1) Vă sfătuesc să construiţi la început un aparat cu galenă, folosind oricare dintre schemele pe cari le veţi întâlni în numerele ale ziarului. Mai târziu veţi adăuca o lampă, două, veţi înlătura galena rămânând la un aparat cu trei lămpi, etc. Graba cu care veţi trece dela un aparat la altul este în funcţie de indulgenţa buzunarului — ca să adopt expresia dv.

2) Aparatul vi-l putem construi şi noi; ar fi mult mai folositor pentru dv. însă, să-l construiţi singur. Un aparat cu galenă sau unul cu 2 lămpi, este prea simplu ca să nu vă reuşească. Procedând astfel, veţi avea mulţumirea isvorită dintr'o construcţie proprie reuşită; în plus, aparatul vă va costa mai eftin.

3) Cereţi dela principalii negustori de radio — ale căror anunciuri le găsiţi în corpul ziarului — listele de preţuri respective. Din acestea veţi putea deduce uşor piesa sau piesele, pe cari vi le puteţi procura cu banii agonisiţi într'o lună.

4300. PETRE IORGULESCU, Avocat. Balta Mehedinţi.

1) Schema este bună. Cel de al doilea reostat îl puteţi lăsa numai în circuitul de filament al ultimei lămpi.

2) Dacă vreţi să realizaţi două etaje de joasă frecvenţă — unul cu transformator şi altul cu rezistenţe — excludeţi trigrila; această lampă nu-şi are locul decât în cazul unui singur etaj. Dacă ţineţi mult însă la două etaje dintre cari unul echipat cu lampă tigrilă — trebue să le montaţi pe amândouă pe rezistenţe; din multe puncte de vedere însă cel mai nimerit lucru este să rămâneţi la un singur etaj folosind lampa trigrilă pe care o aveţi.

4301. JEAN IONESCU. Ploeşti.

Referitor la aparatul 3150:

1 — 4 este legat la placa de blindaj?

Da.

2) Corpul condensatorului microfaradic este în contact cu blindajul?

Da.

3) Ce însemnare are linia neagră şi linia punctată ce se arată sub panoul de lemn.

Liniile întregi arată conexiuni realizate pe deasupra panoului, iar cele întrerupte, conexiuni întinse pe dedesupt.

4) Pot folosi o trigrilă ca lampă finală pentru a avea o audiţie mai tare?

Da.

5) La condensatorul de reacţie cu mică, statorul este legat la placa de blindaj şi la bobine; cum aş putea înţelege căci pe un loc foarte redus sunt doi statori?

N'am înţeles prea bine ce vreţi să ştiţi. Bănui că nedumerirea este provocată de forma condensatorului Cr; acesta este de un tip special, având doi statori şi un singur rotor.

6) Din Ploeşti, aş putea selecţiona Bucureştii?

P eo antenă scurtă, veţi putea prinde Viena şi Budapesta în timp ce emite postul românesc.

7) Câte posturi pot prinde şi cu ce fel de antenă exterioară?

Veţi folosi o antenă cu un singur fir de maximum 20 m. Dacă antena va fi înaltă şi degajată veţi putea prinde 10—15 posturi.

8) Care aparat este mai preferabil 3150 sau R. R. 3?

Citiţi răspunsul 4290,1.

4302. GHEORGHIŢĂ. Loco.

Vizitaţi-mă la redacţie Vinerea după masă.

4303. LOCOT. AVIATOR ŞTEFAN GAVRILESCU. Tecuci.

1) In toamnă, cu începerea noului sezon radiofonic vom descrie în corpul ziarului aparatele cari vă interesează — aparate cari nu pot fi prezentate la rubrica de faţă, din lipsă des paţiu.

2) Principalele reviste străine de radio dau îndrumările cari vă interesează.

E cazul să le căutaţi însă în revistele existente pe piaţa românească; adresaţi-vă principalelor librării din Capitală.

4304. RADIO. Târgovişte.

Este preferabilă superheterodyna despre care vorbiţi — din toate punctele de vedere: sensibilitate, selectivitate, putere, uşurinţă de reglaj. Costul superheterodynei este de lei 5000 (cinci mii).

4305. BUJENIŢA. Siret.

Referitor la aparatul 3150 simplex:

1) Ce capacitate au condensatorii C_1, C_{11}, Cr?

Condensatorii C_1, C_{11}, sunt cu aer, de câte 500 cm. Cr este cu mica şi are doi statori de câte 500 cm. fiecare; este un condensator special, de tipul compensatorilor.

2) Unde pot întrebuinţa condensatorii mici de 300 cm. cu aer şi de 250 cm. cu mică?

La alte aparate; la acela în chestiune, veţi folosi materialul preconizat în descrierea lui.

3) Ce fel de piesă este acea din scemah de conexiuni, cu trei poli, unde se leagă Rd., ,— g, şi + 4?

Este un comutator.

4) In loc de condensatorii de 300 cm. (Cd) şi de 5000 cm. — pot folosi unul de 500 cm. şi altul de 10.000 cm.?

Puteţi folosi condensatorul de 10.000 cm. în locul celui de 5.000 cm. La detecţie însă (Cd) nu trebue să treceţi de 300 cm.

4306. I. ABRAMOVICI. Iaşi.

Cu 1500 lei nu veţi putea realiza decât un radio cu galenă. Pentru aceşti bani vă veţi putea procura aparatul, materialul de antenă şi una sau chiar două căşti.

4307. RADIO TĂNĂSOIU POMPILICA. Bragadiru.

1) Pot face plăcile pentru acumulator tăindu-le din ţeava de plumb?

Da; operaţia însă nu e tocmai simplă. Trebue să realizaţi scheletele obişnuite în ale căror alveole urmează să introduceţi materia activă.

2) Pe ce se bazează detectoarele termice şi cele termoelectrice?

Principiul care stă la baza primului detector este variaţia rezistenţei unui conductor provocată de trecerea unui curent oscilant. Trecerea unui curent printr'un conductor provoacă o încălzire a acestuia — este aşa numitul fenomen Joule. Incălzirea conductorului îi schimbă rezistenţa electrică: această rezistenţă creşte în cazul conductorilor metalici şi scade în cazul unui filament de cărbune. Pornind dela aceste fapte s'a realizat detectorul termic; acesta este un conductor de platină de pildă lung de 1 cm. şi cu un diametru de 0.01 milimetri — are deci o capacitate calorifică foarte redusă. Filamentul de platină este închis într'un bec vidat de tipul celor folosite la realizarea lămpilor cu incandescenţă.

Variatia rezistenţei — aşa dar efectul detector — se măsoară cu un aparat potrivit — puntea Wheatstone, de pildă. Detectorul termic se foloseşe de obicei pentru măsura radiaţiunilor antenelor de emisiune.

Detectorul termoelectric, după cum arată numele este o aplicaţie a termo-electricităţii. Curentul care urmează să fie detectat este trecut printr'o rezistenţă, care din cauza fenomenului menţionat mai sus se încălzeşte; căldura produsă este transmisă punctului de sudură al unui sistem termoelectric. In conformitate cu principiile termoelectrice, căldura trecută sudurii, generează un curent continuu, apreciat cu un galvanometru foarte sensibil.

3) Vom descrie pilele cari vă interesează la rubrica de **Radiofonie practică**.

4308. A. FELDMAN. Dorohoi.

Referitor la aparatul 4111, descris în numărul 147.

1) In locul celor doi condensatori variabili de câte 500 cm. pot întrebuinţa un sistem de doi condensatori variabili montaţi pe un singur ax?

Da — cu condiţia ca unul dintre condensatori să fie prevăzut cu un dispozitiv pentru deplasarea statorului.

2) Pot folosi o Lichtantenne la un aparat cu două trei lămpi?

Nu e recomandabil un asemenea colector de unde decât pentru amatori plasaţiţ în imediata vecinătate a unui emiţător, pentru audiţia postului apropiat.

3) Calitativ este perfect egal dacă condensatorul este cu scală micrometică sau cu un buton demultiplicator?

Indiferent cum îl veţi boteza—cel mai nimerit dispozitiv este acela care asigură o demultiplicaţie mai fină, o mişcare mai înceată a rotorului.

4) Prin remagnetizarea unei căşti mă mai pot aştepta la rezutlate bune?

Prin remagnetizare nu se obţine niciodată valoarea iniţială.

4309. BOBOC GHEORGHE. Brăila.

V'am exepediat numerele 103 şi 114.

4310. ABONAT No. 172 T.

1) Dacă cineva posedă două aparate: unul cu galenă şi altul cu lămpi ce taxă plăteşte?

Taxa pentru aparatul cu lămpi.

2) Dece Stambul nu trimite programul spre publicare ?

Nu şi-a reluat emisiunile regulate.

4311. GEORGE SABIN. Cluj.

Transformatorul care vă interesează îl puteţi procura dela firmele serioase din Capitală; nu posed datele constructive.

4312. S. LAUREIN. Iaşi.

Un aparat cu patru lămpi dă ziua Bucureşti, Varşovia şi Budapesta, este bun sau rău?

Este bun.

4313. CONSTANTIN POPESCU. Ploeşti.

Adresaţi-vă unui dintre principalii negustori de radio, ale căror adrese le găsiţi în corpul ziarului; indicaţi-i lămpile folosite până în prezent şi cereţi-i echivalentele din fabricaţia pentru care aţi optat. Veţi primi lămpile cuvenite.

4314. I. P. N. Câmpulung. Muscel.

Folosesc un aparat de priză pentru gama 200—600 m. mi-l puteţi transforma în laboratorul dv. pentru a recepţiona până la 2000 m.?

Da, operaţia însă este complicată, deci costisitoare. Ar fi mai nimerit să vindeţi aparatul actual şi să construiţi un altul tot la priză, însă pentru toată gama.

4315. GH. ZAMFIRESCU. Comuna Maras. Judeţul Tulcea.

1) Bănui că ese vorba despre Vividyna, descrisă în numărul 26 al revistei.

2) La un aparat cu patru lămpi bigrile este bună o antenă cu un singur fir lung de 24 m. şi înaltă de 10 m.?

Ar fi util s'o mai scurtaţi cu cel puţin patru metri.

3) Când închid aparatul scot antena şi pământul din bornele respective şi le leg împreună. Este suficient aceasta pentru ca să fiu ferit de trăznet?

Operaţia pe care o împliniţi nu vă fereşte de trăznet; nu face decât să apere aparatul. Puteţi fi liniştit însă: trăznetul nu prea obişnueşte să se coboare dealungul colectorului de unde.

4) Aparatul e construit pentru recepţia posturilor cu lungimea de undă cuprinsă între 200—600 m. Ce să fac pentru a prinde şi Stambulul?

Trebue să vă construiţi seria de bobine cerute pentru acoperirea gamei 1000—2000 metri.

4316. GH. TARAS. Slănic. Moldova.

Afară de ce s'a publicat în ziar nu posedăm alte date. Adresa revistei care a studiat aparatul o găsiţi în răspunsul 3161,3.

4317. HAMFIOXUS. Loco.

Aparatul costă 4700 lei (patru mii şapte sute). In acest preţ se cuprind: aparatul propriu zis — realizat cu cel mai bun material — lămpile, cutia şi cordonul de alimentare.

2) Aparatul poate lucra şi pe unde obişnuite prevăzându-i bobinele de self convenabile.

3) La ce foloseşte indicativul unui post emiţând pe unde foarte scurte; de pildă, W2XAD?

Cele câteva litera cari alcătuesc indicativul unui post, servesc pentru indentificarea lui de către ascultători.

4) Ce se înţelege prin antenă bine degajată?

Este o antenă înălţată cu 3—4 m. deasupra oricărui corp apropiat: ziduri acoperişe, arbori etc.

4318 COSTICA-MISLEA Prahova.

V'am expediat numărul 120 în care a fost descris aparatul fără acumulator şi fără baterie anodică — şi numărul 127 în care veţi găsi la rubrica De vorbă cu cititori, un amplificator de joasă frecvenţă cu o lampă, pentru a fi adaptat unui aparat cu galenă (fig. 3052). In schema amplificatorului veţi vedea figurată o lampă trigrilă; dv. veţi monta însă o triodă. E bine ca transformatorul de joasă frecvenţă să aibă raportul 1/20.

2) Ce diferenţă este între un aparat cu galenă urmată de o lampă triodă şi altul tot cu galenă urmată însă de o lampă bigrilă?

Primul aparat este mult mai puternic decât al doilea; în schimb, reclamă pentru alimentarea anodică numai 20 volţi — întreţinerea este deci mai eftină.

3) Cu un aparat de radio cu galenă urmată de un etaj amplificator cu o lampă bigrilă se poate prinde postul naţional.

In Bucureşti — da. In localitatea dv. însă va fi ceva mai greu; oricum, este de încercat. Construiţi o antenă cât mai înaltă şi bine degajată.

4) Care e antena cea mai preferabilă pentru un aparat cu o lampă?

Una cu un singur fir de 20—25 metri.

5) La un aparat cu galenă urmată de un etaj de amplificare se poate întrebuinţa un selector?

Nu; dispuneţi de prea puţină energie ca să vă permiteţi luxul să mai cheltuiţi din ea în selector.

6) La aparatul Cristalpower se poate întrebuinţa un self cilindric, cu spire mai multe pentru a putea prinde posturi cu lungime mai mare de undă?

Da.

4319 Domnul cu bancuri.

1) Ce diferenţă este între un montaj negadynă şi un montaj detectrice cu reacţiune?

Figura 4319 prezintă o detectrice cu reacţiune propriu zisă (I) şi o negadynă (II).

Atât primul aparat, cât şi al doilea sunt de fapt tot detectrice cu reacţiune; ceeaice diferă dela un montaj la altul este dispozitivul de reacţiune. In primul caz se foloseşte pentru reacţiune circuitul de placă; în al doilea, se foloseşte circuitul grătarului auxiliar şi se face economie de o bobină — contopindu-se bobina la reacţie şi cea de acord în una singură (R şi B).

2) Ambele montaje dau acelaş rezultate?

Nu tocmai; negadyna este ceva mai slabă — însă puţin.

3) Da. Costă lei 16.000 (şase-sprezece mii).

4320 GRIGORE CRIVEANU-Craiova.

Nu am studiat noi aparatul şi, deci nu vă putem asigura de reuşita lui; nu îl putem construi. Pentru rest — citiţi răspunsul 3161,3.

4322. EUGEN RADULESCU-Ergo.

Mulţumesc.

4322 NICULAE G.-Reşiţa.

1) Nu v'am descifrat numele; deci, nu am putut să vă răspund prin poştă

IN LABORATORUL ZIARULUI
„RADIO ŞI RADIOFONIA"
se pot construi în condiţiuni avantajoase
TOATE APARATELE
descrise în ziar; deasemenea, se pot face
RENOVĂRI
şi MODERNIZARI de
APARATE de ORICE GEN

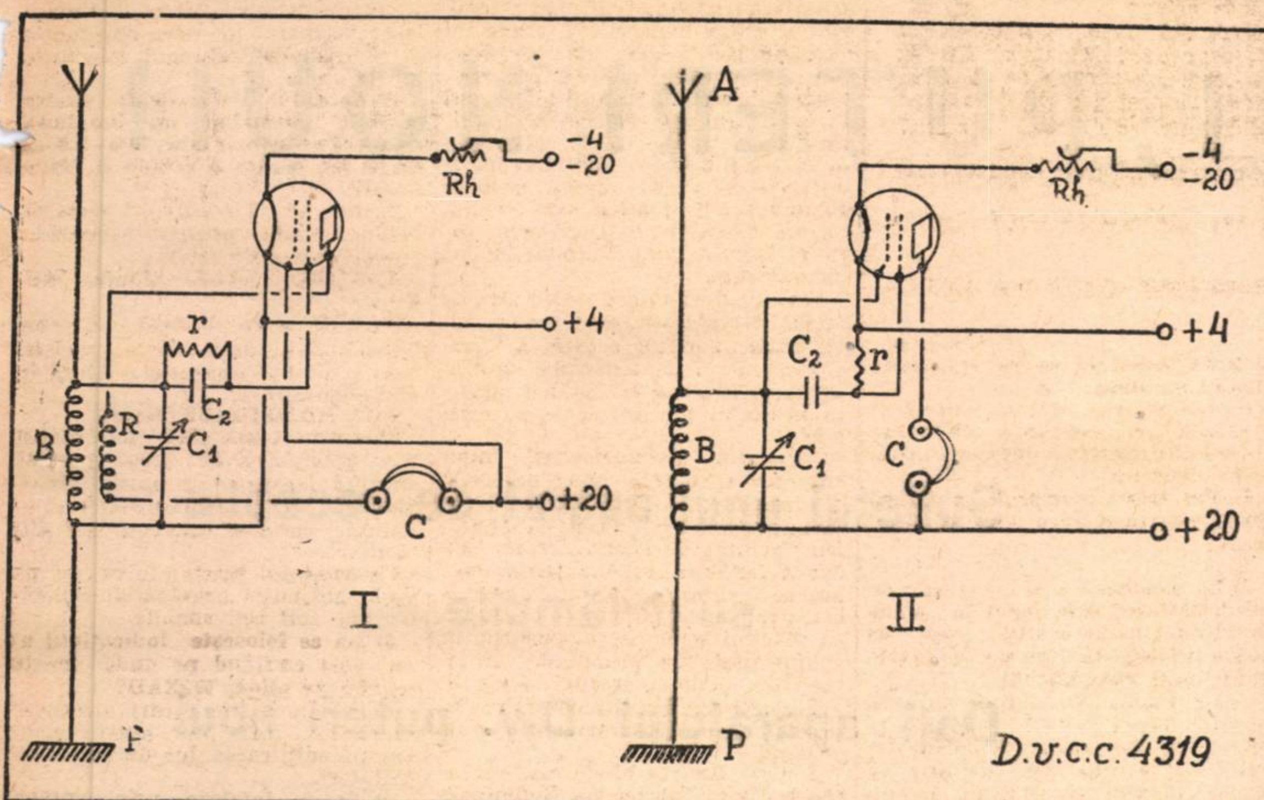


Fig. 4319. — Aparate cu o lampă bigrilă: detectrice cu reacţiune propriu-zisă (I) şi negadynă (II). *A: antenă. P: legătură la pământ. C_1: condensator variabil de 500 cm. C_2: condensator fix de 200 cm. r: rezistenţa fixă de 2 megohmi. B, R: bobine de self. Rh: reostat de încălzire de 30 ohmi. C: cască.*

2) Cetiţi răspunsul 3161,3.

4323 I. MARINESCU-Câmpina.

Referitor la superheterodyna mea alimentată de priză.

1) Pe gama 200—600 m. aud toate posturile, însă un zbârnâit însoţeşte tot timpul audiţia.

Cauzele neajunsului pot fi:
1) filtrarea insuficientă;
2) negativarea incorectă.

Materialul pe care l-aţi folosit este destul de bun pentru ca să-l putem bănui — afară dacă nu a păţit ceva în timpul transportului. Iată dece prima cauză se înlătură. Rămâne a doua. Incercaţi să modificaţi negativarea; nu ar strica să cereţi concursul unui radiofonist priceput din localitatea dv.

2) Când pun oscilatorul pe gama 600—2000 prind aceleaş posturi ca pe unde sub 600 m.

Oscilatorul este defect sau rău montat.

3 Pe gama 12—65 m. nu prind decât câteva posturi de telegrafie şi vreo două de radio, însă atâta de slabe, încât nu le pot indentifica. Folosesc un cadru cu o singură spiră.

Incercaţi să lucraţi şi pe antenă: dacă nu se îmbunătăţesc condiţiunile la recepţie şi aci oscilatorul este defect — înfăşurarea pentru unde foarte scurte. Mai mult nu vă pot spune fără să văd aparatul.

4) S'ar putea revizui aparatul în laboratorul dv.? Cât ar costa? Care ar fi modalitatea ca să vi-l trimit? Cât timp ar dura revizuirea.

Vi-l putem revizui. Nu vă pot indica preţul fără să văd cum se prezintă aparatul: fără să văd dacă e vorba de mici corectări sau de reconstruire radicală. Ambalaţi bine aparatul şi expediaţi-l cu poşta. Timpul depinde de lucrul reclamat — pe care nu-l pot aprecia fără să văd aparatul. Acesta poate fi gata şi în 2—3 zile dacă nu e vorba decât de o uşoară revizuire — poate însă dura şi 7—10 zile dacă e vorba de o desfacere completă urmată de o reconstruire.

4324 Traian Polizu — Ploeşti.

1) Am construit aparatul cu trei lămpi a cărui schemă o anexez. Dece audiţia este aşa slabă?

După toate probabilităţile, pentru că lucraţi pe cadru. Când este vorba de aparate mici cu 1—3 lămpi antena este obligatorie.

2) Ce aş putea modifica sau adăoga la el pentru ca să meargă mai bine?

Lăsaţi la o parte cadrul şi folosiţi o antenă. Puneţi în locul cadrului o bobină de self legată de o parte la antenă, iar dealta la o priză de pământ.

4325 Dr. D. CHIRCULESCU-Azuga.

1) Aş putea construi un amplificator cu o lampă pentru aparatul meu cu galenă — fără să modific acest aparat. Vreau să alimentez aparatul cu două trei baterii de lampă de buzunar.

Da. Folosiţi schema No. 4325. Pentru ca audiţia să fie ceva mai mulţumitoare ca tărie, ar fi nimerit să realizaţi un amplificator cu două etaje. Pentru alimentarea anodică veţi folosi 3—5 baterii de lampă de buzunar.

In ce priveşte filamentul lămpii cel mai indicat izvor de energie ar fi un acumulator ori cât de mic, de 24 amperi-oră, de pildă. Dacă nu aveţi unde încărca acumulatorul — forţamente, sunteţi obligat să recurgeţi la o baterie uscată de 4 volţi. Procuraţi-vă una de mare capacitate, specială pentru filamente.

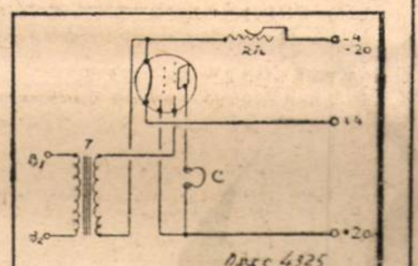


Fig. 4325 — Amplificator de joasă frequenţă cu o lampă bigrilă.

B_1, B_2: bornele de intrare (se leagă cu cele de eşire ale aparatului cu galenă). T: transformator de joasă frequenţă, raport 1/20. C: cască. Rh: reostat de încălzire de 30 ohmi.

4326. AUREL R. DEMETRESCU. Loco .

Da. Aduceţi-l când puteţi; totdeauna să găseşte cineva la redacţie.

4326 INDESCIFRABIL-Loco.

Nu există scrisoare **primită** care să rămână fără răspuns. Timpul scurs până la apariţia răspunsului, variază însă după numărul de scrisori primite. Iată de ce, toată plângerea dv. este fără rost. Permiteţi-mi, să adaog o modestă întrebare: decât să trimiteţi o scrisoare — care uşor se poate pierde — sau să cercetaţi ... telefonic, mecanismul consultaţiilor — nu ar fi fost mai practic să beneficiaţi de consultaţiile verbale. Sunteţi atâta de imaculat, încât nu vreţi să faceţi încă o faptă bună— aceea le a lăsa rubrica de faţă pe seama provincialilor cari nu au alt mijloc de instruire?

4327 A. VIOLETTE B. — Loco.

1) Desfaceţi bobina şi construiţi-o aşa cum a fost indicat în revistă — cu materialul specificat în descrierea aparatului.

2) In descrierea selfurilor aparaulci 3150 se spune: Incepând de sus, avem întâi de toate 120 spire. In figură însă, această parte are numai 20 spire.

Asta înseamă că veţi începe bobinarea cu partea care are 120 spire — parte plasată jos în figură — iar la montare veţi plasa bobina cu partea cu 120 spire în sus.

Ar fi ceva mai bine dacă aţi folosi la realizarea înfăşurării pentru unde lungi sârmă de 0,2 mm. în loc de 0,15; procedând astfel va trebui să lungiţi carcasele cu încă vreo 2 centimetri.

4328 COSTICA ZAHARIA - Breaza, Buzău.

1) Schema unui aparat de radio cu galenă, care să fie foarte simplu şi să se audă tare în cască la distanţă de 120 km. de Bucureşti.

Schema poate fi oricare dintre acelea pe care le veţi întâlni răsfoind colecţia. Ca să vă mulţumească aparatul trebue însă să nu fiţi sgârcit la procurarea materialului: cumpăraţi un condensator variabil cu aer, un detector bun, construiţi antena şi priza de pământ după toate regulile artei radiofonice. Cu rezervele schiţate, schema No. 4328, vă va satisface complect.

2) Cum se separă un post de altul la galenă?

Simplu de tot, pentru bine cuvântatul motiv că nu prea se îmbulzesc posturile recepţionate, într'un aparat cu galenă. Veţi constata uşor că folosind prizele p3 sau p4 ale bobinei B, aparatul câştigă în selectivitate.

3) Sârma de aramă de 3—4 mm. grosime şi cu o lungime de 50 m. e bună de antenă?

Nu; veţi folosi liţă de bronz fosforos, special fabricată pentru antenă.

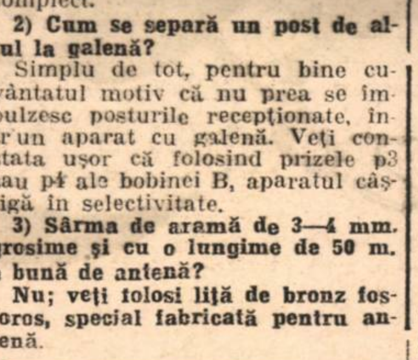


Fig. 4328 — Aparat cu galenă.

A: antenă. P: legătură la pământ. C_1: condensator variabil de 500 cm. D: detector. C: cască B: Bobină de self cilindrică cu 65 spire şi 4 prize intermediare, din 13, în 13 spire (p_1, p_2, p_3, p_4), se foloseşte sârmă de 0,5 mm., cu dublu izolment de bumbac sau mătase şi o carcasă de 60 mm., diametru.

4329 CONST. N. STERIADE-Brăila.

Daţi-mi date pentru construirea unei baterii umede?

Cetiţi articolele consacrate acestui subiect, în numerele 149,150 ale ziarului.

4330. Lt.-c-dor N. BURCHI-Galaţi.

Folosesc o superheterodynă ale cărei bobine le-am construit singur. Nu aud egal pe tot cadranul condensatorilor: dela 100 la 45 aud bine, însă dela 45 la zero nu prind decât fluerături.

Verificaţi în primul rând, dacă lamele condensatorilor variabili nu se ating. Dupe înlăturarea acestei ipoteze rămâne în picioare o singură explicaţie a neajunsului: construcţia vicioasă a oscilatorului sau transformatorilor de medie frequentă — acordarea vicioasă. Nu este tocmai uşor să se realizeze un kit mulţumitor de superheterodynă, fără un dispozitiv adecvat pentru acordarea precisă — fără un undametru.

Incercaţi să adaptaţi aparatului un oscilator şi transformatori de m. fr. procuraţi din comerţ.

4431. STOICEV TEODOR-BARTA Ismail.

Referitor la aparatul 4111.

1) Schemele de principiu şi montaj nu sunt greşite?

Nu — cu o rezervă pe care o fac în ce priveşte schema de conexiuni, unde s'a strecurat o eroare, la zincografie: o bornă a siguranţei (Sig) trebue legată la borna — A. De altfel schema de principiu arată clar cum trebue procedat.

2) Unde trebue legată minus anod (—A): la —4 sau la +4 al acumulatorului de încălzire?

La + 4 volţi.

3) Cum aş putea adapta un pick-up la acest aparat?

Cetiţi articolul consacrat pick-up-ului, în No. 118 al ziarului, la rubrica **de Radiofonie practică.**

4) Am un transformator de joasă frequenţă, ale cărui borne sunt notate cu E şi S. Cum să'l montez la aparat, întrucât în descrierea lui, am găsit indicaţiile P_1, P_0, S_1, S_0?

Bornele corespund astfel:

P_0 corespunde cu E al primarului.

S_0 corespunde cu E al secundarului.

P_1 corespunde cu S al primarului.

S_1 corespunde cu S al secundarului.

5) In schemă văd două tensiuni de negativare G_1 şi G_n. Unde este plusul acestor tensiuni? Cum se iau ambele din aceeaş baterie?

Pentru negativare veţi folosi o baterie special construită în acest scop, cu prize din 1,5 în 1,5 volţi. Borna pozitivă a acestei baterii (+) o veţi lega cu minus anod (—A). Bornele — G_1 şi — G_n ale aparatului le veţi lega la acele borne ale bateriei de negativare cari dau maximul de claritate. Negativarea corectă a grătarelor se poate realiza numai cu ajutorul contrololului mijlocit de un miliampermetru. Dacă vă lipseşte un asemenea aparat, e obligatoriu să recurgeţi la ureche.

6) Dacă, la terminarea audiţiei, manevrez întrerupătorul general, mai este nevoe să scot fişele dela acumulator şi bateria anodică?

Nu.

7) Luaţi un acumulator obicinuit de cea mai mare capacitate aflătoare în comerţ — de 72 amperi — ore, de pildă.

8) Ce este coxul recomandat pentru priza de pământ şi de unde se poate procura?

Huila se distilă pentru extragerea gazului de iluminat; ceea ce mai rămâne după distilare din huilă este coxul; acesta evident, se va găsi în oraşele unde se foloseşte gazul de iluminat. Capitala face parte dintre aceste oraşe; cred că va costa scump însă — transportându-i până la dv.: E mai simplu să folosiţi, cărbune de lemn — mangal, bine pulverizat.

9) Ce lungime trebue să aibă antena?

20 metri, maximum — un singur fir.

4332 SOMNER GEZA — TELCIU, Năsăud.

V'am expediat No. 147.

4333 ŞTEFAN ANASTASIA — Câmpina.

1) N'am înţeles ce vreţi.

2) Lampa redresoare se consumă şi ea?

Da.

3) Dupe cât timp?

Durează cel puţin 1000 ore — în general.

4334 ALOIS LANGFELD-R.-Vâlcea.

1) Se construesc şocuri cu o rezistenţă de 1—2 ohmi chiar, pentru filtrarea curentului reclamat de filamente. Construcţia este destul de delicată; vă sfătuesc să vi le procuraţi din comerţ.

2) Dacă încălzirea este exagerată schimbaţi potenţiometrul. Cereţi negustorului unul care este construit pentru curentul sub care va lucra în aparatul dv.

4335 I. CONSTANTINESCU-Braşov.

1) Nu este favorabil schimbul: cu suma despre care vorbiţi puteţi construi o superheterodynă cu 7 lămpi superioară ori cărui alt aparat.

2) Nici adaptorul la care vă referiţi, n uar însemna mare lucru: aţi ajunge în defifnitiv la o cârpitură. Cel mai bun lucru este să vă construiţi un aparat nou — un aparat modern, în conformitate cu nivelul radiofonic al zilei.

4336 FLORIN N. Elev de liceu.

1) Cum să realizez sudurile în circuitul antenei şi prizei de pământ?

Procuraţi-vă din comerţ următorul material:

un ciocan de lipit;
aliaj de lipit;
pastă decapantă, cu bază de sacâz.

Puneţi puţină pastă în punctul unde vreţi să realizaţi sudura şi apropiaţi apoi ciocanul — după ce l'aţi înroşit în foc — şi aliajul pomenit mai sus Ciocanul trebue să fie bine încălzit.

Altminteri sârmele pot rămâne nesudate. O lipitură este bine făcută atunci când prezintă aspectul unei picături fără asperităţi.

3) Aparatul meu cu galenă — a cărui schemă o anexez — îmi dă bine postul local, şi chiar Budapesta după încetarea acestuia. Mai prind şi alte posturi, fără însă ca să le pot descifra.

Schema este clasică; subsemnatul a recomandat-o în diverse rânduri. Ceeace este de criticat este materialul folosit: un condensator variabil cu aer, v'ar spori simţitor randamentul.

4) Priza de pământ am realizat-o legând 3,50 m. liţă de antenă la ţeava de apă.

Cetiţi îndrumările date în numerile 110 şi 112 ale ziarului; veţi găsi acolo mult mai multe îndrumări decât aş putea să vă dau aci.

5) Antena se prezintă ca în schema anexată; este întinsă la 1.50 m. deasupra acoperişului.

Ridicaţi-o mai sus; folosiţi nişte prăjini de cel puţin 4 metri, ancorate de coşuri. Toate nodurile trebue sudate; contactele simple nu sunt permise.

6) Am o cască defectă: produce hârjîituri şi întreruperi, când mişc şiretul. Ce este de făcut?

Trebue schembat cordonul.

7) Nu există.

8) Am un condensator variabil cu aer şi demultiplicaţie. Il pot folosi la aparatul cu galenă Medius, descris în No. 143, pag. 20, fiq 2?

Da.

9) Există vreun mijloc pentru a găuri plăcile de patefon, pentru a le folosi în locul ebonitei?

Da: fierăstrăul şi bormaşinul. Operaţia trebue făcută cu grije deosebită, deoarece plăcile de gramofon sunt foarte casante — se sparg uşor.

Ing. I. C. FLOREA

La nici un radiofonist nu trebue să lipsească marea revistă Radio-Radiofonia

La MARE
La MUNTE
In TREN
In TRAMVAI
CITIŢI negreşit minunata publicaţiune
„MAGAZINUL"

„RADIO ŞI RADIOFONIA" No. 153

Bon de consultaţii

(valabil în intervalu 23 August — 23 Septembrie)

In baza acestui bon cititorii vor putea căpăta răspunsul la două întrebări sau la una singură dacă cer o schemă. Abonaţii cari vor adăuga banda sub care primesc revista pot pune 4 întrebări.

LĂMPI NOUI, PUTERI NOUI!

Sufletul unui aparat de recepţie sunt lămpile.

Daţi aparatului D-v. puteri noui înlocuind lămpile vechi prin lămpi PHILIPS „Miniwatt".

Cu o pentodă ca lampă finală obţineţi rezultate fenomenale.



PHILIPS
"MINIWATT"

ANUL IV No. 154 — 32 pagini LEI 10 — Duminică 30 August 1931





RCA prezintă la Expoziția din Parcul Carol
Senzaționale aparate
Superette RCA
și
Radiolette RCA
cari vor constitui cea mai mare surpriză prin calitățile și prețul lor redus

Director: Dr. Ing. E. PETRAȘCU — Abonamente: Lei 400 pe 1 an. Lei 200 pe 6 luni. Pentru Autorități și bănci lei 600

Ad-ția BUCUREȘTI I. Str. C. Mille, (Sărindar) 7-9-11 Telefon 307/69 și 306/67 — Redacția: BUCUREȘTI Str. C. Mille, 7-9-11 și Str. General Berthelot, 60

Undele pacificatoare

Dintre toate influențele, pe care radiofonia le exercită asupra omenirei, — influență culturală, artistică, ridicare a nivelului technic și științific al celor ce se ocupă de ea, etc. — există una cu un efect mai puțin perceptibil, însă de o durată mai lungă și de un efect mai sigur. E vorba de aceea care duce la apropierea dintre popoare.

Infrățirea omenirii, la care au aspirat atâtea suflete de elită, dar care a fost servită prin mijloace atât de inoperante până acum, își găsește cel mai eficace slujitor în radio.

Refacerea omenirei după marea catastrofă mondială, care a durat patru ani de zile, a dus la căutarea interesului fiecărei națiuni și la armonizarea ei în cadrul vieței postbelice. A sunat, după cum era firesc, o epocă de egoism național împins până la șovinism, la cele mai multe state.

Dar legea inexorabilă a progresului și-a reluat cu încetul mersul ei înainte și legea progresului, o simțim cu toții: duce pe oameni către alte concepții, către un echilibru social, care să nu mai poată fi zdruncinat prin capriciul unei caste conducătoare sau prin interesele economice ale unei națiuni.

Criza mondială, la care asistăm, necesitând o colaborare internațională din ce în ce mai strânsă, contopește interesele economice ale popoarelor de pe diversele continente și a dat naștere la o serie de fapte care, mai sigur ca orice manifestare sentimentală, au contribuit la strângerea legăturilor dintre popoare.

Dar, alături de această cauză nefericită, undele electro-magnetice își au rolul lor nebănuit de mare la pacificarea și armonizarea națiunilor. Și conducătorii destinelor radiofoniei din diversele țări au înțeles aceasta și lucrează în mod eficace în această direcție.

Astfel, „Uniunea Internațională de Radiofonie“ din Geneva lucrează mână în mână cu Liga Națiunilor și, cu ocazia începerii conferinței dezarmărei, va transmite întregei omeniri cuvântările și desbaterile ce vor avea loc în acest for internațional.

Acestea sunt desigur fapte mai serioase decât sunt înclinați unii sceptici să le creadă. Cel mai ușor lucru și care dispensează de orice efort de cugetare este să fi sceptic. In timpurile noastre însă, de cele mai multe ori, a vedea lucrurile în mod practic nu înseamnă a le vedea în mod sceptic sau retrograd.

Dar, în afară de încercările, pe care oficialitatea omenirei, în dorința ei de a domina și depăși evenimentele, le face pentru pacificarea națiunilor, însăși constituția radiofoniei contribue în modul cel mai sigur ca popoarele să se cunoască, să se influențeze și să se aprecieze în mod reciproc.

Manifestațiile geniului poporului francez pătrund simultan în locuințele a milioane de germani, iar în dezbaterile unei chestiuni internaționale cetățenii unei țări aud și judecă actualmente nu numai punctul de vedere al conducătorilor lor, dar și pledoaria străinilor.

Pe nesimțite, se influențează milioane de oameni, pe nesimțite ei ajung să-și dea seama că dacă interese opuse și lupte n'ar exista cât lumea, mijloacele de a le lichida, nu mai pot fi acelea, cari fac să sufere deopotrivă pe învingător și pe învins.

DR. ING. E. PETRAȘCU

Ecouri

Aproape în fiecare seară se plimbă în fața societății de difuziune o doamnă, îmbrăcată într'o rochie lungă și albă. La lumina slabă a felinarelor din strada General Berthelot, „doamna în alb" — cum e numită — ar putea fi comparată cu o stafie, dacă formele ei destul de rotunde n'ar învedera totuș o siluetă prea omenească, și câtuș de puțin transparentă. Nimeni nu știe, cine este „doamna în alb", și nimeni nu cunoaște rostul plimbărilor ei nocturne.

Ceeace e însă curios, e faptul că muzicanții orchestrei radio au devenit superstițioși, oridecâteori zăresc „stafia", plimbându-se în fața clădirii societății de difuziune. Fiecare caută atunci să calce mai întâi cu piciorul drept pragul studioului, și în acele seri se întâmplă regulat, ca orchestra radio să dea de mai multe ori „kix" în fața microfonului. Bineînțeles, că numai „doamna în alb" e de vină......

Intr'o seară eram decis să iau un interview „stafiei", pentru a desvălui misterul din jurul ei. Câțiva domni din orchestra radio m'au rugat însă stăruitor să renunț la intențiunea mea. Mi s'a spus, că „doamna s'ar putea supăra, și ar putea să renunțe la plimbările ei.... și în cazul acesta am fi noi responsabili pentru... „kixuri".....

Bineînțeles că am renunțat la interviewul proectat.

* * *

D. Ionel Pascu, un „as" al sporturilor, footballist din România, s'a prezentat săptămâna trecută în fața microfonului românesc, unde a avut un formidabil succes ca diseur, — cu toate că pe acest „teren" un alt diseur era considerat singurul as.

Dacă d. Pascu va reuși să mai dea câteva „goal-uri" în studioul nostru, rivalul său va trebui să evite „poarta" din str. G-ral Berthelot.....

* * *

Cu ocazia terminării noului studio, se va inaugura — în mod oficial — și postul de la Băneasa, care n'a fost încă inaugurat.

Domnii de la societatea de difuziune ne asigură însă, că banchetul care se va da la această festivitate „dublă", va fi totuș... cât se poate de „simplu".

* * *

Se pare că radio place cu deosebire broaștelor. Intr'adevăr, o serie de radio-amatori au avut ocazia să observe pe acești distinși batracieni, în extaz, în fața unui difuzor de radio. Se afirmă însă că broasca nu iubește deloc muzica de jazz.

De acum înainte direcția programelor la radio va trebui să ție seama și de exigențele acestei categorii de amatori.

Mâine Duminică, se deschide Expoziția din Parcul Carol

Noutăți în Expoziție.--Aparatele americane și europene.--Un vast laborator electro-technic

In Parcul Carol ale cărui pavilioane au fost transformate și amenajate, se deschide mâine Duminică 30 August Expoziția de Aero-Auto-Radio-Electricitate.

Am anunțat din vreme acest eveniment, pentru că el ne interesează și pe noi de aproape. Două pavilioane din zisa expoziție, sunt ocupate de produse radiofonice, expuse de firme cari reprezintă uzine de radio din străinătate.

Se impune constatarea că au rămas pe din afara secției de radio, multe firme și nu dintre cele mai puțin importante. Aceasta s'a produs din pricină că Expoziția de anul acesta nu este o manifestare pur radiofonică, ci radiofonia a fost înglobată în Expoziția din Parcul Carol grație legăturilor ei cu celelalte ramuri electro-technice cari formează suportul principal al expoziției.

* * *

Cu toate acestea, vom găsi în secția de radio, produse noui cari vor opri atențiunea noastră.

In primul rând vom admira aparatele americane, așa zise concentrate, în care constructorii au acumulat toate perfecțiunile. Aparate direct la priză până la 8 lămpi, cu hautparleurul electrodinamic încorporat, acestea sunt în expoziție pionerii cari vor cuceri cu siguranță pe amatori. Aceste aparate elegante și robuste, ocupând un spațiu restrâns, sunt noutatea în expoziție.

O altă noutate care va provoca senzație, este acelaș aparat arătat mai sus, alimentat din baterii. Aparat cu haut-parleur electrodinamic acționat din baterii și acumulatori, iată ce ne trimete tot industria radiofonică americană. Bateriile acestui aparat au o viață garantată de 1000 ore.

* * *

Vom găsi de asemeni în expoziție aparate europene simplificate la extrem; aparate pe unde scurte și ultra-scurte, atât de dorite de amatorii încercați; vom găsi difuzoare în modele și execuțiuni încă neîntâlnite până acum și numeroase serii de lămpi cari pun în umbră pe cele cari abia la expoziția trecută păreau „concepțiuni definitive".

Pentru radiofonia încă atât de tânără în țara noastră, expoziția chiar așa concentrată cum se prezintă în Parcul Carol, este totuși un imbold în plus, pentru aceia cari ezită încă să devie radiofoniști.

* * *

Miile de persoane cari se vor perinda prin Parcul Carol vor lua cunoștință de o bună parte din progresul radiofonic și vor duce în lungul și în latul țării vestea minunilor văzute în expoziție. Este o propagandă care servește mult radiofoniei.

* * *

In situația de azi, organizarea unei expoziții de proporțiile celeia din Parcul Carol, nu era o sarcină ușoară.

Din examinarea listei de expozanți, pe care, din motive technice, nu o mai putem publica în numărul de față, se vede că participarea industriilor și caselor de specialitate, ia aspectul unei grandioase manifestări technice.

Case mari, uzine cu renume mondial, precum și marile industrii naționale de mașini, diverse aparate și electricitate, ne vor desvălui produsele lor.

Indemnăm pe cititorii noștri să viziteze neapărat această expoziție; s'a acumulat acolo un enorm material electro-technic, industrial și didactic a cărui examinare poate folosi tuturora în aceste vremuri de mecanizare generală.

Expoziției din Parcul Carol noi îi dorim cel mai deplin succes.

GR. MATEI

Chestia zilei



— Dar ce-ai pățit nene Iancule?
— De! mă duc și eu la Expoziția de... radio.

Știri de pretutindeni

La sfârșitul săptămânii trecute s'a inaugurat noul post de emisiune din Praga, care lucrează pe lungimea de undă obișnuită.

Emisiunile sunt foarte puternice și se aud excelent în România. Ele au putut fi prinse chiar pe galene cu aparate bune.

Anunțarea postului se face la început în mai multe limbi. Programul este variat și agreabil.

* * *

Duminică 30 August 1931 la orele 9 seara, cu prilejul deschiderei Expoziției Auto-Aero-Radio-Electrice, se va reprezenta la Radio revista cunoscutului humorist Ion Pribeagu, sugestiv intitulată „Meșter lacatuș", jucată de d-nele Nuța Morțun, d-na Stănescu, Titty Botez, Al. Șerban, A. Florescu, Jull și autorul. Conducerea muzicală: H. Schwartzman. Regia: L. Juliu. Taraf boeresc: Fănică Ciucă-Oltenița, N-lae Marinescu și Lorenzaccio Burduf.

* * *

Radiofonia engleză a hotărît ca în cursul lunei Octombrie, la fiecare Sâmbătă seara, celebrul scriitor criminalist Edgar Wallade să citească în fața microfonului câte o povestire, scrisă special pentru radio.

* * *

Se pare că radio place cu deosebire broaștelor. Intr'adevăr, o sumă de radio-amatori au putut să observe pe acești distinși batracieni, în extaz, în fața unui difuzor de radio. Se pare totuși că broasca nu iubește deloc muzica de jazz.

* * *

In sezonul de iarnă, radiofonia din Danemarca va organiza în fiecare Duminică după amiază o serie de concerte populare la care auditorii de radio, vor avea dreptul de intrare cu suma derizorie de 25 lei.

* * *

Știrea relativă la înlocuirea speakerițelor de la posturile italiene, prin speakeri „bărbați" nu se confirmă.

Toate explicațiile,date în această privință, nepunctualitatea feminină, și excesul de scrisori de... dragoste din partea radioamatorilor s'au dovedit astfel a fi simple... fantezii de vacanță.

* * *

In Elveția s'a constituit de curând o societate de propagandă pentru radio.

O serie de distinși scriitori germani, cari țin adesea conferințe la Radio, au trimis societății de radiodifuziune a Reichului, un protest împotriva campaniei vehemente, pe care microfonul stației Konigswusterhausen, o duce contra Rusiei sovietice.

* * *

Cine călătorește în Indiile olandeze, poate telefona în Europa din orice cabină telefonică. Nu costă decât 350 franci francezi o convorbire de 3 minute.

* * *

In primul semestru al acestui an exportul englez de materiale radiofonice s'a ridicat la 697.784 de lire sterline.

* * *

Compania internațională de rezistențe din Filadelfia, a lansat de curând pe piața americană, niște blocuri de rezistență, care pot fi intercalate între bornele magneto-urilor, constituind astfel un mijloc practic, simplu și eftin pentru suprimarea paraziților, datorită acestor motoare.

* * *

Stația Stuttgart a instituit un curs de dicțiune și technică respiratorie, pentru uzul speakerilor, artiștilor și conferențiarilor. In afară de aceștia, stația refuză orice elevi.

* * *

Noul serviciu radio-telefonic între Anglia și Noua Zeelandă a fost de curând inaugurat.

Se utilizează un singur releu: Sidney (Australia). Distanța este de aproape 19.300 klm, cea mai lungă linie telefonică din lume.

* * *

După o știre a publicației de specialitate „Amateur Wireless", fabricanții englezi de lămpi de radio au hotărît să limiteze lămpile redresoare la trei tipuri principale și să le normalizeze, în ceeace privește tensiunea de încălzire și de placă.

Tensiunea de încălzire va rămâne fixată la 4 Volți.

* * *

In anul viitor, stațiile italiene: Roma, Neapoli, Palermo și Bari vor transmite un program identic. Stația Bari, care va fi terminată la începutul lui 1932, va avea o putință de 20 de Kw.

* * *

In Mexic este interzisă difuziunea prin radio a oricărui serviciu religios.

Concursul de hidro-avioane pentru cupa Schneider va avea loc în anul acesta la 12 Septembrie. Un radio-reportaj asupra acestui concurs, va fi difuzat prin posturile engleze și releiat prin Bruxelles.

* * *

Viitoarele concerte europene vor avea loc la datele următoare: 30 Septembrie, Germania; 15 Octombrie, Ungaria; 17 Noembrie, Austria; 26 Noembrie, Cehoslovacia; 17 Decembrie, Belgia.

* * *

Societatea de radiodifuziune engleză B. B. C. proectează instalarea unui post de emisiune pe unde scurte, care să difuzeze programul stației Daventry, pentru colonii. In chipul acesta Daventry va intra în rândul stațiilor de emisiune mondială.

* * *

Se știe că Mussolini se găsește actualmente în răzbŏi cu Vaticanul. Astfel, Ducele și-a făcut cunoscute opiniile sale împotriva atitudinei Vaticanului, chiar prin intermediul stației de radio-emisiune din Roma. Toată lumea așteaptă cu multă curiozitate răspunsul Papei Pius al XI-lea, la acest ton războinic. Spre marea surprindere, Papa și-a arătat punctul său de vedere, nu prin emisiunile stației de radio a Vaticanului, ci printr'un comunicat oficios, publicat în ziarul său „L'Osservatore romano".

* * *

Societatea de radiodifuziune italiană a organizat un concurs pentru alegerea directorului stației de emisiune din Lugano.

In urma selecționării numeroaselor oferte, a fost ales un ziarist, redactor la publicația „Schweitzer Radio Illustrierte".

* * *

Guvernul Rusiei sovietice, a interzis vaselor străine orice emisiuni de T. F. F. în apele teritoriale rusești. Bineînțeles, această interdicție, nu se aplică și semnalelor de alarmă S. O. S.

* * *

In Olanda, s'au luat cele mai severe măsuri împotriva perturbătorilor recepțiilor radiofonice. Nu de mult, serviciul de trenuri electrice din această țară, a fost obligat să echipeze motoarele acestor trenuri cu dispozitive protectoare împotriva paraziților.

T. F. F. la Polul Nord

Explorarea fără exploratori

Abia reintors din explorarea regiunilor polare, pe bordul lui „Graf Zeppelin", profesorul rus Samoilovici, cel care a condus expediția spărgătorului de ghiață „Krassin" pentru salvarea lui Nobile, anunță noui explorări.

E vorba acum de ceva mai senzațional, decât explorarea aeriană deasupra ghețurilor. Va fi explorarea... fără exploratori.

Nu surâdeți; proectul este foarte serios. Profesorul Samoilovici va trimite în regiunile polare corăbii fără echipaj, care vor face cunoscute fără încetare și în mod automatic, condițiunile meteorologice ale regiunilor pustii, pe care le vor traversa.

Desigur, că tot T. F. F. va permite această expediție...

* * *

Se știe că în timpul călătoriei lui „Graf Zeppelin" deasupra regiunilor polare, patru mici baloane umflate cu oxigen, au fost lansate și s'au înălțat până în stratosferă, la mai mult de 10 km. înălțime.

Aceste baloane erau prevăzute cu mici emițători pe unde scurte, în legătură cu aparate de inregistrare a presiunei, temperaturei și umidității. Ele au trimis în mod regulat și automatic semnale primite și înregistrate pe bordul dirijabilului.

Acest sistem inventat de profesorul Moltchanov, din Leningrad, a funcționat perfect.

Apoi, s'a pus întrebarea, dece nu s'ar aplica acest sistem la îmbarcații, ca și baloanelor, și profesorul de mai sus s'a hotărît să facă o primă încercare.

Se vor monta emițători pe unde scurte, concepuți în mod special pentru a rezista la temperaturile cele mai joase, pe mici vapoare foarte rezistente, pe care un spărgător de ghiață le va lansa în regiunile cele mai indepărtate ale Arcticei.

Luate de curenți, vaporașele vor înainta spre pol. Dar ele vor avea pe bord instrumente de înregistrare a condițiunilor atmosferice, aparate ce vor fi în legătură cu emițătorul, și acesta va lansa fără oprire, în mod automat, semnale, pe care le vor capta stațiunile fixe instalate în insula Wrangel, în insulele Nouei Siberii, pe pământul dela Nord din Noua-Zemble și la gurile lui Obi și Jenisei, în Siberia, ca și în Spitzberg.

Prin recuperare, se va avea deci în mod continuu, amplasamentul aproximativ al emițătorului, ca și condițiunile atmosferice în acel punct.

Cum acumulatorii vor permite emițătorilor să funcționeze timp de un an cel puțin, e ușor de înțeles tot ce va putea folosi știința, din acest fel de explorare fără exploratori.

* * *

De mai mulți ani, se consideră că cunoașterea condițiunilor meteorologice ale regiunilor arctice, este un element foarte important, pentru calcularea previziunilor meteorologice în emisfera noastră.

Dacă se ajunge la trimiterea de semnale în mod automatic printr'un oarecare număr de acești emițători plutitori, savanții vor fi ținuți mereu în curent cu elemente prețioase. Și navigația, ca și aviația, vor beneficia larg de invenția profesorului Moltchanov.

Incercările vor începe pe o scară mai mică: un emițător plutitor va fi lansat pe mare, în apropiere de o stațiune arctică de T. F. F. Dacă această incercare reușește, Moltchanov va intreprinde o veritabilă explorare automatică.

Oricare va fi rezultatul, un lucru e ștint: că această expediție polară nu va costa nici o viață omenească.

Sfaturi practice
pentru radio-amatori

LT. AURELIU I. CALIN

Absolvent al Școalei de Radio-Ofițeri.

Scopul acestei lucrări este de a pune la îndemâna amatorilor de radio, o broșură în limba română, care conține:

— descrierea detailată a materialului ce compune orice instalație de recepție,

— metodele generale pentru verificarea, cu instrumente la îndemâna tutulor, a pieselor ce compun aparatele de radio;

— metodele generale pentru verificarea aparatelor de recepție, dela simple galene până la superheterodyne.

— Un tablou cu toate deranjamentele ce se întâlnesc mai des în aparatele de recepție cu galene și în cele cu lămpi.

Lucrarea conține 4 planșe în culori.

Costul unei broșuri este de 75 lei.

Se poate procura contra ramburs, dela magazinul „Radio-Material", N. Saru Pasagiul Român 20, București și dela autor str. Vămei 1 Craiova.



Drumul cel mai scurt dintre două puncte rămâne tot linia dreaptă!

NU ocoliți deci cumpărând la întâmplare, ci cumăpărați-vă deadreptul un electrodynamic Golden Voice „VOCE de AUR" Atwater Kent, indiscutabil superior orcărui alt aparat. La aceasta vă îndeamnă și neasemănatele avantajii ale achiziționării unui aparat Atwater Kent și anume:

1.— **Garanție de perfectă funcționare** legal obligatorie pentru noi.
2.— **Pe toată durata garanției** orice defectare se repară gratuit, iar după expirarea garanției, se socotește numai costul piesei.
3.— **Piese de schimb și lămpi în depozit.** Orice piesă se înlocuește în mai puțin de un sfert de oră
4.— **Serviciu prompt:** la orice deranjament cât de neînsemnat, o scrisoare, o telegramă sau o simplă chemare la telefon, sunt suficiente ca personalul nostru să se prezinte urgent la domiciliu pentru repunerea la punct.
5.— **Schimb cu model mai recent,** după oricâtă vreme. pe baza listei de prețuri valabile în ziua schimbului, scăzând numai valoarea lămpilor și 20% pentru uzaj. In felul acesta posedați totdeauna ultimul model.
6.— **Nu există** în toată țara nici un posesor de aparat electrodynamic Atwater Kent, nemulțumit de aparatul său.

ATWATER KENT RADIO

82-CALEA VICTORIEI



Criticile AMATORILOR

Se apropie „sezonul radiofonic“

Râ·dunelele ne părăsesc. — Capitala reînviază. — Expoziţia de radio, primul semnal. — Activitatea febrilă de dela societatea de difuziune. — Şi redacţia noastră e gata de atac

Rândunelele încep să facă pregătiri serioase pentru plecarea lor în alte meleaguri, ceeace dovedeşte, că vara merge spre sfârşit şi că se apropie „sezonul" radiofonic. Drăgălaşele păsărele simt instinctiv că aici la noi, le aşteaptă mari neajunsuri, vreme urâtă şi o atmosferă amestecată cu unde electro-magnetice, emise cu o energie de 12 kw.

Cum rândunelele nu pot suporta o temperatură scăzută, şi cum nici emisiunile radiofonice nu le interesează, inteligentele animale preferă să plece în ţările sudice, unde e mai cald, şi unde radiofonia n'a ajuns încă atât de popularizată, ca la noi...

Instinctul rândunelelor nu s'a înşelat. Ne apropiem într'adevăr de „sezonul" radiofonic de timpul când fantezia noastră cercetează văzduhul, iar gândurile amatorului de radio se îndreaptă spre acele locuri, de unde aşteptăm cu toţii fericirea lungilor nopţi nedormite. Privirile noastre încep să caute aparatul de radio, care aşteaptă într'un colţ părăsit al podului, sau al camerei servitoarei, — pentru a fi şters de praf, şi mutat la locul lui, în aparatamentul confortabil. Dacă soarta i-a fost mai puţin norocoasă, bietul aparat şomează în raftul Muntelui de Pietate, unde a fost uitat de amatorul plecat în vilegiatură. Să o credeţi: şi faţă de un aparat radiofonic, soarta poate să fie uneori foarte vitregă...!

* * *

Intreaga Capitală capătă o nouă înfăţişare. Străzile ei monotone, din timpul verei, încep să se înviorezc, când muzica difuzată pătrunde zgomotoasă din gurile hautparleurilor, aşezate la ferestrele deschise. Nopţile şi-au pierdut liniştea, şi gardiştii numai pot adormi la posturile lor, tot din cauza radiofoniei. O viaţă nouă, par' că mai veselă, animează pe cetăţenii deveniţi anemici. De n'ar fi vecinul, care s'a reîntors şi el de la băi, şi care şi-a pus deasemenea aparatul de radio în funcţiune, fericirea noastră ar putea fi mai desăvârşită. Dar vecinul supără întotdeauna, n'are niciodată bun simţ, şi aparatul lui e veşnic defect şi ne enervează, când suntem siliţi să-l ascultăm.

* * *

Afară, în Parcul Carol, se instalează ultimele decoruri ale expoziţiei, amestecate cu radio, iar scena este nivelată cu nisip proaspăt. Lucrători de toate categoriile lucrează acolo din zori de zi până noaptea târziu, pentru a termina la timp decorul grandiosului spectacol, care ne aşteaptă. Aeroplane sunt aduse pe camioane, automobile târâte cu deasila pe aleile parcului, iar din când în când, se fac experienţe cu gaze otrăvitoare. S'a mobilizat un adevărat arsenal, pentru ca publicul vizitator al acestei expoziţii să plece impresionat de cele văzute, şi ameţit de parfumul gazelor. Expoziţiile de radio au fost întotdeauna o atracţie puternică pentru publicul vizitator. Expoziţia din anul acesta va întrece însă cu mult pe cele din anii trecuţi. De unde înainte se expuneau maşini de cusut, gramofoane, răcitoare, etc., pe lângă aparate radiofonice acuma vor fi expuse automobile, aeroplane şi biciclete. De sigur se vor putea vedea şi aparate de radio, dar cum la radio lumea nu prea are ce vedea, interesul mulţimei se va concentra probabil mai mult asupra superbelor automobile şe vehicule aeriene. Gazele vor mări efectul general, dând impresia că expoziţia pluteşte în nouri...

Incontestabil, această expoziţie va deschide solemn şi fastuos apropiatul „sezon" radiofonic. Ea va reprezenta deschiderea lui oficială.

* * *

Dar nu numai în Parcul Carol domneşte o activitate febrilă, ci şi în strada General Berthelot, la societatea noastră de difuziune, unde se fac deasemenea mari pregătiri, în vederea viitoarei stagiuni radiofonice. Şi în strada Berthelot nişte nouri groşi îţi răpesc vederea şi te fac să-ţi astupi repede gura cu batista. Nu e vorba însă de gaze, ci numai de praful, produs pe cale absolut naturală, adică de către zecile de căruţe — încărcate cu nisip, var şi cărămizi, — care ies şi intră zilnic prin poarta numitei societăţi. In fundul curţii se zăresc zidurile înalte, care vor cuprinde viitorul studio. Cete de ţigani muncesc la această operă de modernizare a radiofoniei româneşti. Numai când „zice" Fănică Luca câte ceva înduioşător, ţigănuşii uită de preocupările lor, şi se îngrămădesc curioşi în faţa ferestrei vechiului studio, pentru a asculta pe voevodul lor cântăreţ.

Domnii recruţi ai orchestrei radio, reîntorşi de curând din concediu, au început să facă o serioasă instrucţie simfonică — adevărate marşuri forţate, — pentruca viitoarele parade în faţa microfonului, să fie cât mai reuşite posibil.

D. Blum dirijează în subsol repetiţiile de operetă, bătând din picioare şi la pian, în alaiul ansamblului său. Se aude, cum oamenii muncesc din greu pe ogorul muzicei lui Strauss, Souppé şi Kalman.

In subsolul staţiunei e însă răcoare, căci d. Vasilache îşi ţine zilnic pepenii la ghiaţă, aşa că ansamblul de operetă nu prea simte căldura.

Domnii directori de programe s'au întors deasemenea din concediu, unde şi-au pregătit voluminoase dosare cu proecte, pe care au de gând să le realizeze în viitorul sezon. Nu sunt autorizat să divulg aici secretele, care se ascund în mapele de proecte, dar pot spune de pe acuma, că amatorilor li se rezervă foarte multe surprize; unele chiar de calibru mare de tot. Am avut deci dreptate: Şi la societatea noastră de difuziune apropiatul „sezon" se manifestă destul de sgomotos şi de impunător. Şi acolo miroase a praf de puşcă, mai cu seamă în jurul domnului, care va conduce „poşta amatorilor".

* * *

De redacţia ziarului nostru, fireşte, nici vorbă nu poate fi. Acolo se munceşte pe capete. Fiecare dintre noi scrie pentru trei... adică pentru trei colegi, care nu s'au întors încă din concediu. In laboratoarele noastre stau aparatele la rând, aşteptând să intre în funcţiune, imediat ce „sezonul" se va ivi pe orizont. Totul e pregătit, gata de atac, şi în perfectă ordine. Sezonul radiofonic bate la uşă...

C. M.

MICA PUBLICITATE

Toţi fotografii, amatori şi profesionişti să citească revista „Technica-Fotografică". A apărut în număr dublu 3 şi 4 cu un bogat conţinut de specialitate. De vânzare la principalele chioşcuri şi librării. Informaţii şi abonamente la Redacţiia şi Administraţie, B-dul Academiei No. 2 (Foto-Luvru).

Muzică mecanică

Ultimele progrese technice au adus o nouă problemă în domeniul artistic al muzicii.

Gramofonul, radio şi cinematograful sonor, au ajuns la un stadiu de perfecţiune, la care pot fi fi privite, nu ca simple maşini, ci ca adevărate aparate de reproducere artistică.

Cele mai fine nuanţe de interpretare sau de plastică sonoră pot fi astăzi înregistrate şi redate aproape integral, în aşa fel ca impresia realităţii să fie cât mai perfectă.

In genere, problema muzicii mecanice se reduce la aceea a gramofonului, cinematograful sonor nefiind decât o audiţie fotografică în public, însoţită şi de imagini, iar radio nereprezentând de fapt un aparat de în regstrare şi de redare, ci numai de transmisiune.

Fireşte, în acest grup nu intră pianele mecanice, orgile de barbarie, etc., cari nu au nimic comun cu arta

Pentru a putea analiza raportul între muzica mecanică şi cea „vie", ar trebui să neglijăm pentru moment partea technică a reproducerei sonore. Nu cred însă să fie posibilă o disociere între partea artistică şi cea technică, atât de indisolubil legate.

E edificatoare în această privinţă evoluţia gramofonului. Din dispozitiv de demonstraţie ştiinţifică, a devenit un aparat de curiozitate şi încetul cu încetul, după o perioadă destul de lungă de tranziţie, în care se perfecţiona mereu, — a ajuns la posibilitatea de a ne ne da o iluzie suficientă, devenind astfel un aparat muzical, în adevăratul sens al cuvântului.

Cu toate că perfecţiunea technică a muzicei mecanice prmiete o redare uimitor de fidelă, majoritatea muzicanţilor nu o admit, pe motivul că le lipseşte atmosfera muzicală a sălii, pe care o consideră, indispensabilă unei emoţii artistice adevărate. Nu e nevoe să fi muzicant pentru a susţine aceasta.

O mare parte din melomanii adevăraţi vor recunoaşte adevărul acestui principiu, deşi e posibil să intervină şi aici o chestie de sugestie.

O audiţie mecanică, oricât de perfectă, va fi totdeauna inferioară, ca emotivitate artistică, audiţiei directe. Acesta este un adevăr, pe care nimeni nu-l poate contesta.

Poate că nu atât atmosfera sălii, adică ar publicului, ne lipseşte, ci faptul că nu asistăm la crearea armoniilor sonore. Dovada o face radio, la care atmosfera sălii lipseşte cu desăvârşire şi totuş se prezintă superior gramofonului, impresia realităţii fiind mult mai puternică.

Acestea sunt principalele inconveniente ale muzicii înregistrate, inconveniente cari vor putea fi reduse cu timpul. Totuş, acest fel de muzică nu este lipsit de serioase avantagii.

In primul rând, acel de a ne scăpa de publicul rău crescut, care, fără nici o consideraţie pentru ceilalţli auditori şi pentru executanţi, provoacă tot felul de sgomote, pe cât de inutile, pe atât de exasperante. Din nenorocire, acest fel de public formează majoritatea fapt care nu îngădue speranţa apropiată de a înlătura acest neajuns.

Poate că idealul ar fi să ascultăm într'o sală cu toate scaunele ocupate de manechine, sau mai bine, să avem o reprezentaţie pentru noi singuri, ca Ludovic al II-lea de Bavaria, care-şi putea permite acest lux. Dar nu toţi pot fi regi. Şi poate chiar că această alternativă ar fi mai puţin simpatică decât prezenţa în sală a unui public sgomotos.

S'a crezut multă vreme că muzica mecanică ar fi cel mai înverşunat concurent al directe. Cu timpul însă s'a s'a verificat falşitatea acestei premize.

Nu numai că gramofonul şi radio nu au răpit auditorii muzicii directe, ci dimpotrivă, au mărit simţitor contngentul acestora, graţie faptului că au permis să pătrundă cultura muzicală în straturi cât mai adânci şi au servit în acelaş imtp şi educaţiei maselor...

S'a constatat prin statistici precise căa niciodată înergistrare sau retransmiterea unei reprezentaţii muzicale, fie chiar anunţată cu mult ininte, nu a micşorat numărul cumpărătorilor de bilete, ci, — lucru curios, — a mărit cu mult numărul auditorilor direcţi la reprezentaţiile următoare. Aceasta, pentrucă mulţi din cei cari au „auzit"., vor să şi „vadă".

Paradoxul psihologic de mai sus l'au înţeles toţi marii artişti şi marile teatre, cari nu auezitat să înregistreze sau să difuzeze interpretările lor magistrale.

Cel mai frumos exemplu în această direcţie ni-l oferă recenta difuzare a lui „Tristan şi Isolde" dela teatrul de festivităţi din Bayreuth, transmisiune, care reprezintă apogeul muzicei ascultată prin mijloace mecanice.

E. L.

Din corespondenţa speakerilor

Speakerii au de obiceiu o corespondenţă foarte întinsă. Amatorii le scriu ca să-i felicite ca să-i dojenească, sau ca să-i ameninţe.

Evident, toate scrisorile dezagreabile merg la coş, speakerul ridică din umeri şi nu-i rămâne decât să le dea uitării

Totuşi, Delacour, speakerul staţiunei Turnul Eifel, nu a uitat uşor următorul bilet, pe care l-a primit într'o zi:

„Domnule, suntem un grup de auditori ferm hotărâţi să vă strangulăm într'o seară, la eşirea Dv. din studio".

De aceea, probabil, unele posturi preferă speakeri femei; firesc este ca speakeriţele să primească bilete ceva mai dulci...

Mod. 84 Atwater Kent electrodynamic pentru curent alternativ sau continu



Superheterodyna „GOLDEN VOICE“
(VOCE DE AUR)

Lei 19.500

instalată complect la domiciliu

Model de curent continu:

Lei 21.500

Pentru anul **1932 Atwater Kent,** lansează superheterodyna **„Voce de aur“** cu urmatoarele caracteristice:

6 lămpi duble (cu ecran, pentodă şi variable-mu)
selectivitate din 10 în 10 kilocicli
regulator de redare antiparazită
comandă printr'un singur buton
vorbitor electrodynamic «voce de aur» făcand corp cu aparatul
control de volum şi întrerupător unic
etalonaj în kilocicli şi cadran luminat
direct şi integral la priză, cu cons.maţie redusă
mobilă elegantă de nuc american, stil gotic

ATWATER KENT RADIO
82-CALEA VICTORIEI (Peste drum de Palatul Regal) Telef. 336/68



Taxe, descinderi, clandestini...

Măsurile contra clandestinilor. — Câți abonați există. — Ce propune publicul amator.

O chestiune capitală în ce privește progresul radiofoniei românești, este situația încasărilor de abonamente la radio. Această situație oglindește posibilitățile de îmbunătățire și desvoltare ale radiofoniei, ameliorarea programului și sporirea utilajului technic, ceeace interesează direct pe amatori.

La serviciul de abonamente

După cum se știe, abonamentele la radio se percep prin administrația P. T. T., unde funcționează un serviciu special, pus sub conducerea harnică a d-lui Bogdan Gasparovici.

Situația încasărilar este următoarea:

Incasările au continuat să meargă nu tocmai excelent, totuși, măsurile luate de comisiunea de descinderi, au dat roade bune. Pe timpul verei desigur că situația a fost oarecum stagnantă, dar odată cu începerea toamnei, deci a sezonului radiofonic, se speră că încasările vor crește.

In comisiunea de descinderi, societatea de radiodifuziune și autoritățile au reprezentanții lor, și sunt urmăriți cu toată severitatea, amatorii surprinși că fac clandestinaj.

O altă măsură ce s'a luat, a fost să se difuzeze numele clandestinilor prinși în flagrant delict.

Autoritățile poștale cred că în provincie numărul clandestinilor este mai mic, deoarece în micile orașe de provincie, se află îndată când cineva își instalează radio. S'ar părea că în urma măsurilor luate, numărul clandestinilor scade în Capitală.

Sunt 70.000 de radioamatori plătitori în țară, cam 35.000 din aceștia sunt galeniști.

In Capitală sunt 17.000 abonați.

După cum se vede, față de anii trecuți, numărul abonaților e în creștere, și a ajuns la o cifră care începe să ne dea speranța în reale ameliorări.

In Basarabia

Un cititor din Chișinău ne scrie că a auzit prin radio de oarecari descinderi făcute la București și se întreabă: Dar ce se face în alte orașe și sate?

„Faptul că există încă mulți clandestini nesupărați de nimeni, ne scrie amatorul de mai sus, demoralizează pe cei cari plătesc regulat taxele respective, încurajând pe clandestini să nege că că Soc. de radio ar avea dreptul să facă descinderi și confiscări de aparate". *(Aceste descinderi se fac de către reprezentanții autorităților indicate de lege* N. R.)

„Vremurile în care trăim fac inoperante apelurile la bunăvoință și omenie".

Mai departe, cititorul în chestiune propune ca în fiecare oraș, comună sau sat, să se indice o persoană sau un oficiu, unde oricine să poată informa, „chiar prin scrisoare anonimă", despre existența clandestinilor, iar oficiul P. T. T. să controleze în fiecare an, cari sunt amatorii cari au încetat achitarea plății abonamentului.

Poate să existe cazuri de amatori, cari au încetat plățile, și totuși continuă să recepționeze, dar suntem informați că oficiile P. T. T. au indicațiuni să facă acest control.

In ce privește propunerea denunțărilor pe cale de anonimat, nu știm dacă spiritul de delațiune n'ar fi astfel încurajat.

Se propun prime pentru descoperitorii de clandestini

Un cititor propune ca „descoperitorii de clandestini, precum și controlorii să fie retribuiți (ca și la contravențiuni contrabandiste) din amenda sau chiar din taxele încasate (ori din sumele încasate dela vânzarea aparatelor confiscate).

„Decizia pentru acordarea de prime descoperitorilor trebuie să fie tipărită și lipită pe străzi, în mari afișe.

„Tipăriți în ziarul d-voastră un tablou „negru" al clandestinilor, și măsurile luate contra lor.

„Pentru întărirea în masele populare a concepției despre necesitatea de a fi în legalitate, cred că oamenii săraci trebuie să plătească taxele mai reduse și chiar să fie scutiți. Paupertatea lor trebuie să fie stabilită, împreună cu reprezentantul soc. de radiodifuziune".

Cum chestiunea abonamentelor privește direct pe amatori, vom publica toate sugestiunile și părerile obiective ce ne vor trimite cititorii, cu privire la măsurile de luat contra clandestinilor. *A. B.*

Harta Ferrié

De curând, o comisiune a fost convocată la ministerul comunicațiilor, pentru a studia chestiunea desvoltării radiofoniei românești, și s'au întocmit trei hărți, conținând trei soluțiuni pentru acoperirea întregului sol al României, cu emisiuni radiofonice.

Avem acum și oarecari preciziuni asupra hărții radiofonice a Franței, pe care a întocmit-o o comisiune prezidată de generalul Ferrié. Și în Franța s'a procedat la studiul technic asupra viitoarei repartițiuni a posturilor de emisiune pe teritoriul francez, și aceasta, atât pentru a satisface nevoile regionale ale amatorilor, cât și pentru a rămâne în cadrul obligațiunilor internaționale, în ceeace privește atribuțiunea lungimilor de undă.

Comisiunea generalului Ferrié a propus următoarele soluțiuni:

Rețeaua statului va fi constituită: 1) prin două stațiuni de o putere de 100 kw. (Turnul Eiffel și Paris P. T. T.), cu emițătorii așezați afară din Capitală. Primul din aceste posturi va emite pe unde lungi, al doilea pe unde mijlocii.

2) Prin 6 posturi regionale de 60-80 kw. (Lille, Rennes, Bordeaux, Toulouse, Lyon, Limoge), și un post de 20 kw. la Grenoble.

3) Prin posturi-releu de mică putință (5 kw. antenă), al căror amplasament se va fixa ulterior.

Rețeaua particulară va cuprinde cea mai mare parte a posturilor existente. Totuși, cum lungimile de undă disponibile nu sunt decât 5, și cum există 7 posturi private, va trebui să se stabilească un acord, pentru a se respecta în măsura posibilităților, drepturile câștigate. Federația posturilor particulare va fi invitată să facă propuneri în vederea acestui acord.





Concursuri la radio

O nouă modă, care bântuie printre toate posturile străine, sunt concursurile radiofonice. Ele sunt un fel de ghicitori, cum se puneau la postul nostru, la ora copiilor, — dar pentru oameni mari de astă dată.

Unele posturi emit nuvele-concursuri, din cele cărora amatorii trebue să le ghicească desnodământul. Reamintim că Radio-Barcelona a făcut iar un concurs de frumusețe... prin radio. Acest post a ales pe Miss Radio Barcelona, dintre amatoarele sale.

Au trimis fotografiile lor la post, 435 fete. P. T. T. Paris a organizat un concurs al vorbitorului necunoscut. Amatorii trebuiau să ghicească numele persoanelor ce vorbiau la microfon, neanunțându-se de către speaker cine vorbește. Ca mâine vom avea concursuri de cuvinte încrucișate la microfon și de ce nu? Concursuri de șah prin radio, am avut.

Tratamente medica(e prin radio

Se știe că în afară de tratamentul administrat, vocea medicului exercită un efect sugestiv, având o bună influență asupra bolnavului.

Un medic francez a imprimat pe un disc, pentru fiecare maladie diferite sfaturi și încurajări pentru bolnavi. După două sau trei audiții succesive, acest medic garantează o ameliorare, mai ales în starea de spirit a bolnavului.

Radiofonia școlară

Se deschid școlile. Așa dar emisiunile școlare la postul București se vor relua.

La toate posturile străine se dă radiofoniei școlare o importanță din ce în ce mai mare. Broadcastingul englez a înființat un consiliu central de radiofonie școlară care dirijează întreaga activitate educativă prin radio. O serie de subcomitete se ocupă de chestiunile technice în raportul cu educatorii, de fiecare ramură a programului școlar.

Radiofonia școlară, departe de a înlocui pe profesori, îi ajută în rolul lor. Comentariile profesorului, tabla neagră, hărțile geografice, trebue să ilustreze cursul educatorului invizibil. Se împarte elevilor chiar scheme tipărite ale cursului radiofonic, fotografii, note muzicale, pentru ca el să tragă maximum de folos din aceste cursuri, putând să le urmărească mai ușor. In Anglia se țin astfel de cursuri zilnic, și sunt deosebit de variate.

Puterea electricității atmosferice

Omenirea ar putea să realizeze lucruri mari, dacă s'ar ajunge la captarea puterii electricității atmosferice, care este în adevăr formidabilă. După măsurători executate asupra obiectelor topite de trăsnet, s'ar găsi că intensitatea descărcării era de un ordin de o sută de mii de amperi, dar tensiunea acestei descărcări care dă uneori naștere la fulgere, de 10 klm. lungime, poate atinge miliarde de volți. Se poate evalua deci energia unui trăsnet la un număr de kw. ce reprezintă o valoare comercială de 15.000 franci. O furtună cu câteva sute de fulgere pe minut, așa cum sunt în India, ar reprezenta cam 150.000.000 franci într'un sfert de oră.

Publicitate radiofonică

Universitățile americane au introdus un nou curs, de publicitate radiofonică. Acest curs este urmărit de numeroși studenți și foarte mulți alții cer informațiuni asupra lui.

Publicitatea prin radio are în America un mare succes. Broadcastingul național a primit peste două milioane scrisori, în anul acesta, privitoare la reclame. Un fabricant de țigări, organizând prin radio un concurs, pentru un text de reclamă, primea zece mii de scrisori pe zi.

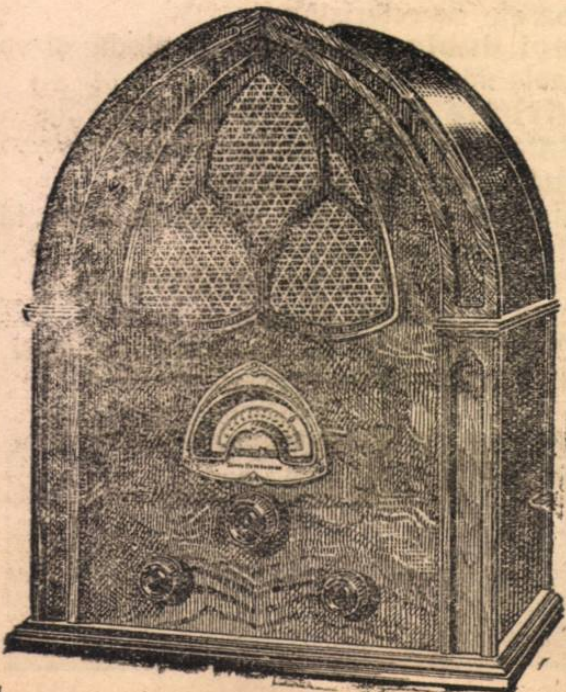
Expoziția radiofoniei Scandinave

In ziua de 28 August se va inaugura în mod festiv la Copenhaga o mare expoziție a radiofoniei scandinave.

Intreaga serbare va fi transmisă la radio între orele 13—13.45, prin posturile scandinave.

Cu această ocazie, vor vorbi în fața microfonului, ministrul danez al comunicațiilor, apoi reprezentanții Finlandei, Norvegiei, Islandei și Suediei și în cele din urmă, principele moștenitor al Danemarcei va declara expoziția deschisă.

Model 84 Q Atwater Kent cu baterii de 1.000 ore



Pentru cei ce NU AU curent electric

O adevărată binefacere este apariția revoluționară a **superheterodynei electrodynamice** de 7 lămpi duble **„VOCE DE AUR" ATWATER KENT** Model 84 Q care **fără încărcare sau schimbare** de baterii funcționează **1.000 (una mie)** ore adică = **1 an întreg** a 3 ore pe zi.

Toate caracteristicile technice ale acestui aparat extraordinar sunt identice cu cel de priză electrică

ATWATER KENT RADIO

82-CALEA VICTORIEI (Peste drum de Palatul Regal) Telef.: 336/68



O vindecare ştiinţifică

— *Dă-mi voie să-ţi spui ceva la ureche: viu dela mare. Şi, la mare, m'am dus de la munte. Inainte de munte, eram un foarte liniştit locuitor al Capitalei şi, îţi mărturisesc, relativ sănătos. Când ţi-am spus că mă dor şalele şi genunchii îmi amorţeau mi s'a părut. Dă-mi mâna să mă scol de pe scaun: nu mă mai pot strămuta singur din loc. Băile de soare mi-au umflat picioarele, nămolul mi-a dat reumatisme, din aerul de munte m'am ales cu junghiuri. Aoleo! nu mă mai strânge de mână că mi-o sfărâmi. Imprejurul tuturor încheieturilor am căpătat un manşon de calcar. Uite, degetul şi-a pierdut elasticitatea şi îmi scârţâie şi coloana vertebrală, dacă vreau să întorc capul. Vezi? de atât nu mi această sinceritate...*

— *Şi tu, care erai cel mai tare în discobol şi aruncai mingea cu piciorul, până la lună. Nu zic că se lovea una de alta, dar e-adevărat că nu te întrecea nimeni în puterea de propulsie şi salt. Ai mai fi crezut, poate, că ai să ajungi să dobori dintr'un pumn 22 de oameni, în loc de 340, cum făceai, însă lungit în căruciorul cu roate pe cauciuc, lamentabil şi trist, nu credeam c'am să te văd. Iartă-mi această surescitare...*

— *Să-ţi povestesc... Mâncam opt feluri de mâncare la prânz, fără suplimente şi băuturi. Dormeam tun, nu visam urît, mă sculam fluerând şi câteodată mă trezeam vesel şi din somn, în mijlocul nopţii. Rasul matinal era într'adevăr o plăcere, aşa cum spune reclama săpunului cu care mă bărbieresc, cafeaua cu lapte şi şapte sandviciuri variate constituiau o duioşie, o poezie — şi mi-era foame toată ziua şi toată noaptea.*

— *Şi făcuseşi, nu e vorba, o burtă... Pardon: un abdomen.*

— *Şi ce crezi că era rău? Mâncam de câte patru ori pe zi şi între mese îmbucam. Şi nu m'am plâns niciodată de nimic, până ce m'am întâlnit cu un savant, un mare savant şi medic, pe care să-mi dai voie să-l... Apleacă-ţi urechea puţin.*

— *Mă faci să râd, Romeo. Poate că nu era atât de mare savant.*

— *Nu ştii ce spuii. Numele lui era pomenit în toate cataloagele de cărţi. A făcut diverselor Academii de pe Continent mii de comunicări esenţiale, apărute în extracte de câte o pagină şi jumătate. Gândeşte mult şi scrie puţin: e un spirit concentrat. Nici cu mine n'a fost mai diluat şi mai fluent. Mi-a vorbit tot timpul în sentinţe şi lucrul s'a început într'o seară, la o masă cu icre moi. Ajunsesem cu lingura de supă, tocmai unde cutia începea să fie mai bună, la jumătate.*

— *Suferiţi de ceva, zise savantul oprindu-mă cu braţul în loc.*

— *Pe dracu! i-am răspuns, fără să ştiu că vorbesc cu un doctor. Fă-mi te rog loc, dă-te la o parte, că vreau să mănânc toată cutia. Doctorul, care-mi era vecin de masă la banchet, se interpusese între lingura cu icre şi gura mea căscată şi dacă insista îl spoiam cu ea. Era blond şi verzui, ca o spinare, după o bătaie cu un corp contondent. Trăsei cu urechia:*

— *Le malheureux! zise medicul către către vecina lui, o figură cinematografică rafinată, interesantă — sau cum se zice pe şleau: urîtă ca dracul.*

— *Qu'est-ce que c'est? întrebă figura şi zise: Docteur...*

Fiindcă nu sunt străin de limba franceză şi aflând că e vorba de un doctor, mă făcui şi mai atent.

— *Il fera, certainement, un cancer! răspunse medicul.*

Cansèr, cum zise doctorul, şi cancer, cum zic bolnavii, e unul şi acelaş lucru. O veche groază de această maladie, de care a murit şi unchiul meu Hamlet, mă făcu să mă opresc la trei sfertul cutiei.

— *Pourtant, zicându-mi cu părere de rău, ce caviar etait délicieux! Şi adăogai cu voce tare: Doctore, m'ai învins. Mă rog, cu cine am onoare?*

El s'a recomandat şi numele lui celebru m'a umplut de stupoare. Dacă zice că mă ameninţă cancerul, ăsta ştie ce spune! mi-am zis. Şi m'am alăturat de el şi în tot timpul seratei şi în zilele următoare am învăţat o cantitate de lucruri, pe care le ignorasem cu desăvârşire.

Intâi, omul trebue să se gândească şi să se judece ca un material artistico-literar, fiind un material ştiinţific şi nimic altceva, prevăzut tocmai cu ceeace-i trebuia: cu un creer scrutator. Capul, faţă de trupul întreg, este ceeace ar fi un bec electric într'un apartament foarte bogat mobilat, dar care stă afundat în întuneric pentru că nu i-ai întors încă întrerupătorul. Cum ai făcut lumină, apare tot mobilierul. Tot aşa cu insul nostru interior: judecă-l şi se va arăta. Cugetă şi eşti. Dacă te gândeşti că eşti canceros, cancerul se localizează fără întârziere şi iese în evidenţă.

Al doilea, pofta de mâncare e un sentiment fals. Unui om sănătos nu poate formal să-i fie foame, nici sete — evident. Prin extensiune, nu ţi-e nici frig nici cald şi nici nu te mănâncă dacă te scarpini. Apetitul e un mit.



D. TUDOR ARGHEZI

Inţelegi — nu este-aşa? — câtă lumină mi s'a făcut în toată mintea, când am luat cunoştinţă de aceste principii. Timp de 46 de ani fusesem, va să zică, un dobitoc. Cât aş fi câştigat, aflându-le cu 20 de ani mai de vreme.

Şi a urmat ceeace trebue să urmeze. Carnea friptă îngreuiază, carnea fiartă naşte fermenţi — alt sistem de a prepara carnea; de pildă, cu chibritul, cu lumânarea sau cu bricheta nu există, cu toate că aşa numita carne e un aliment extraordinar. Deci înlăturarea cărnii şi înlocuirea ei cu lapte; ba mai bine cu iaurt, acest preparat conţinând maia şi bucurându-se de reputaţia că desvoltă longevitatea. De aceea şi bolnavii condamnaţi la moarte mai trăesc câteva zile peste natură, dacă sunt hrăniţi în ultimul moment al duratei cu iaurt şi lapte covăsit: într'altfel, în loc de a muri Sâmbăta ei decedau încă de Marţi.

Intr'altă fază a tratamentului, s'a suprimat iaurtul, substituindu-i-se morcovii fierţi şi spanacul, care conţin tot atât fier cât are un revolver, însă prezintat de natură cu altă culoare şi digestibil uşor. Am suprimat ţuica de Văleni şi vinul de Drăgăşani, preferându-le o linguriţă de apă caldă, în compoziţia căreia intrau patru lichide şi treisprezece săruri. Şi am fost condamnat să citesc, ca să nu cad în neurastenie. Tutunul, în pipă, în ţigări de foi şi ţigaretă, mi-a fost interzis. Din pricina inimii, mi-a fost oprită elementara şi unica plăcere a strămoşului Adam. A trebuit să nu mai umblu, dar nici să stau şi riguros să nu mă mai emoţionez. Nu trebuia să mă duc la teatru nici la cinematograf.

Tratamentul a durat 7 luni de zile, cuprinzându-te şi muntele şi marea. Şi sunt sigur că mă pândeşte cancerul, pe undeva, pe ici pe colo, şi vreau să-l dobor înainte de-aş pune laba pe organismul meu.

Vizitatorul bolnavului îşi aminteşte atunci de miraculoasa putere de refacere emotivă, prin lovirea subită şi puternică a unei corzi sufleteşti abandonată. El îşi strânse voinţa şi pumnul şi zise bolnavului, agresiv şi poruncitor:

— *Ia-ţi căruciorul tău şi umblă!*

Bolnavul timid prin emotivitate, răspunse:

— *Nu pot! Viu dela munte şi dela mare.*

— *Ai să poţi numaidecât, îţi zic ţie. Scoală-te numai decât. Ai să mergi cu mine îndată la restaurant şi ai să mănânci: 2 kgr. de icre moi.*

— *Două kgr. întrebă hipnotic bolnavul. E adevărat?*

— *Da. Şi o ciorbă de burtă! Şi o porţie mare de sarmale! O tuzlama imperială! Două cotlete la grătar — cu sânge! Trei bucăţi de plăcintă cu mere! Trei sticle de vin alb tămâios! Şi după o jumătate de ceas de aşteptare, o vei lua de-a capo, cu peşte. Un crap pescăresc întreg! O cegă! Douăzeci de caraşi saramură. Şi iar o cutie cu icre...*

Acestea zise ritmic, bolnavul se sculase, se îmbrăcase, se gătise frumos şi zise: gata! Acum să mergem iute, să nu ne întâlnim cu savantul!

T. ARGHEZI

Artă superioară



Foarte bun artist!
Imită perfect radio...



Noi ştim ce vă doare :

faptul că n'aţi cumpărat de la început un electrodinamic Atwater-Kent.

Remediul tot noi vi-l oferim şi iată-l.

Preschimbaţi-vă aparatul dv. oricât de vechi, de orice marcă, fie chiar de amator, şi în orice stare s'ar află într'un electrodinamic Atwater-Kent de ultimul model, direct şi integral dela priză.

Pentru evaluarea diferenţei de preţ, arătaţi-ne în scris :

1) din ce se compune instalaţia dv. şi când au fost cumpărate

2) felul şi marca aparatului şi accesoriilor şi starea în care se găseşte

Vom fi foarte culanţi şi veţi fi foarte mulţumiţi.

ATWATER KENT RADIO



82-CALEA VICTORIEI (Peste drum de Palatul Regal) Telef. 336/68

DISCUȚII

Aparatul de radio este un articol de menaj?

Am văzut deunăzi un aparat de radio expus în vitrina unui magazin, deasupra căruia se putea citi o firmă uriașă cu inscripția: „Articole de menaj". Dar nici nu mai era nevoe să se citească firma, deoarece inventarul expus în acest galantar purta îndeajuns „nota caracteristică" a branșei sale: cratițe de toate mărimile — puse una într'alta —, farfurii, pahare, cești, farașe, etc., etc., toate aranjate într'o dezordine, care pare să fie totuș făcută după un anumit sistem.

Cine știe prin ce împrejurări a ajuns aparatul radiofonic în vitrina negustorului meu; cine știe cărei întâmplări ciudate se datorește apariția lui în mijlocul articolelor de menaj! Poate unei simple coincidențe, poate însă unei întâmplări cu totul neînsemnate. Dacă soarta a făcut, ca un duce sau prinț rus să ajungă chelner la Paris, sau vânzător de ziare la Londra, dacă favorita lui Abdul Hamid a ajuns într'un varieteu din Salonic, de ce să fie exclus, ca un biet aparat de radio să ajungă în galantarul unui negustor de cratițe?

Totuș, ar fi posibil, ca negustorul în chestiune să mai fi vândut asemenea aparate. Poate că le vinde chiar cu preferință, și atunci situația se schimbă, și întâmplarea devine un truc rafinat al dibaciului comerciant. N'ar fi exclus, ca aparatele de radio — care din cauza crizei nu se prea vând de către magazinele de specialitate, — să-și găsească un debușeu în prăvăliile mai puțin, sau chiar de loc specializate, în branșa radiofonică.

La urma urmei, de ce să nu-ți poți cumpăra un asemenea aparat la băcanul de la care târguești zilnic de-ale mâncărei, sau dela cizmarul care îți repară ghetele? Cu atât mai puțin găsesc curioasă vânzarea aparatelor de recepție radiofonică, într'un magazin, în care poți cumpăra obiecte necesare menajului și propriei gospodării? Mai cu seamă, când există o oarecare afinitate între toate aceste articole. Ritmul vieței se schimbă, și în cazul acesta omul caută să se acomodeze și el împrejurărilor și timpului, punând posibilitățile de câștig deasupra prejudecăților, și obișnuinței.

Firește, atunci când am zărit aparatul de radio, în mijlocul arsenalului gospodăresc, deci în societatea articolelor atât de puțin tehnice, n'am avut timpul să reflectez mai de aproape, asupra împrejurărilor, prin care obiectul atențiunei mele a ajuns acolo unde l'am văzut. Deabia mai târziu, după ce am ajuns acasă, m'am gândit la el, și atunci am căpătat convingerea, că proprietarul magazinului cu articole de menaj a avut o inspirație fericită, când s'a hotărît, să expună aparatul receptor de unde electro-magnetice, alături de cratițile nesensibile față de astfel de unde.

Intr'adevăr, radiofonia a devenit atât de vulgarizată, încât un biet aparat de radio nu mai poate lipsi din nici-o casă, din nici un menaj, — exact ca și cratițele, sau fărașul.

Inchipuiți-vă, cât de fericit trebue să fie tânăra pereche când dă ochi cu un astfel de aparat, tocmai în momentul, în care caută să-și cumpere obiectele necesare viitoarei gospodării! Sunt chiar sigur, că tânăra fată și viitoarea gospodină va renunța la câteva farfurii, oale și tingiri, în favoarea receptorului radiofonic, care promite să producă viitorului soț chiar mai multă plăcere, decât niște ochiuri, sau o friptură, arse. Soțul, dacă e prudent, ar putea să renunțe cu totul la menaj, preferând să ia masa la birt, și să asculte acasă numai emisiunile radiofonice. Dar combinațiuni de acest fel se pot face la infinit, și probabil că negustorul meu își are și el micile lui apropo-uri, prin care știe să-și încânte clientela, pentru a vinde un aparat de radio. Nici nu importă, prin ce mijloace se efectuează târgul. Principalul este, că am ajuns la nivelul popular al desfacerei articolelor radiofonice. Și atunci nu trebue să ne mirăm, când expozițiile de radio expun mașini de cusut, frigorifere, gramofoane și alte articole de menaj, — sau când la expoziții de automobile și gaze, se pot vedea și aparate radiofonice.

Armonia între toate aceste articole, există dealtfel și la Muntele de pietate, și la hala de vechituri. Principalul e comerțul, — mai cu seamă în criza de azi, care transformă gustul publicului; dacă mai poate fi vorbă de gust.

Cei cari sunt de altă părere, s'o spună... lui Mitică Mutu, țimbalistului din orchestra lui Fănică Luca. Observ însă că Mitică Mutu vorbește.

AUDITOR

RADIO ȘI DREPTUL

Vă veți întreba desigur ce legături există între aceste două noțiuni atât de streine la prima vedere și care se apropie totuș atât de mult. Orice nouă invenție a spiritului uman a influențat întrucâtva dreptul, dar niciuna nu a creiat atâtea grave probleme de drept ca radiofonia.

Dela începutul radiofoniei fiecare țară a căutat să-și facă o lege, prin care să pedepsească furtul audițiunilor radiofonice.

Aceasta pentrucă numărul clandestinilor era mult mai mare decât acel al abonaților.

Chestiunea a cauzat, în trecut, mari discuții juridice.

E deajuns să amintim că furtul unui lucru imaterial nu era considerat ca furt.

Intr'un proces celebru din Franța, în care era vorba de un furt de electricitate, jurisprudența a stabilit că și lucrurile imateriale pot fi obiecte de furt.

In acelaș spirit juridic, s'au făcut mai târziu vestitele legiuiri ale dreptului de autor și acum acele ale radiofoniei.

O altă gravă problemă, care neliniștește și azi întreaga lume radiofonică, este chestiunea paraziților industriali.

Ce poate fi mai neplăcut pentru un radiofonist decât să fie întrerupt în mijlocul unei conferințe sau audiții muzicale interesante, de sgomotele insuportabile provenite dela tramvaiul, care tocmai trece prin fața casei, dela atelierele din apropiere, sau dela aparatele electro-medicale ale medicului vecin.

Dacă acești „paraziți" nu pot fi înlăturați, evident că ar fi absurd să cerem desființarea tramvaelor, fabricilor, etc., și ne-am resemna să ascultăm audiții radiofonice întretăiate din când în când de sgomote neplăcute.

Dacă acesta este cazul paraziților atmosferei nu tot așa stau lucrurile cu paraziții industriali.

Intr'adevăr, cei mai mulți paraziți industriali pot fi înlăturați prin anumite dispozitive technice montate la aparatele perturbatoare.

Și atunci se pune următoarea problemă juridică: avem oare dreptul să obligăm societatea tramvaelor și în general pe posesorii instalațiilor producătoare de paraziți să și monteze anumite dispozitive protectoare la aparatele lor electrice?

La prima vedere s'ar părea că nu, întrucât măsura ar avea aerul unei infuziuni în liberul exercițiu al unor profesiuni normale.

Totuș în concepția dreptului echitabil, acel care prin exercitarea unui drept al său pricinuește o pagubă altuia și are posibilitatea să n'o facă, se face culpabil de o faptă reprobabilă. Bine au făcut deci țările, care au obligat societățile de tramvae, atelierele etc. să-și pue anumite dispozitive pentru împiedicarea producerii paraziților.

Se naște însă întrebarea ce să facem cu aparatele Roentgen, diatermie, ultraviolele și celelalte aparate electro medicale la care nu se poate anexa niciun dispozitiv antiparazit, din cauza conformației lor?

S'a găsit și aci soluția obligându-se posesorii acestor aparate să nu le întrebuințeze decât în anumite ore ale zilei când posturile de radio nu fac în general emisiuni.

O altă problemă de drept, cu strânsă legătură cu radiofonia este problema propagandei politice la radio. S'a pus întrebarea dacă la puternica propagandă subversivă rusească, făcută la microfonul stațiilor bolșevice, Europa burgheză să răspundă printr'o contrapropagandă agresivă sau să se mențină numai în defensivă. Nu există unitate de vederi în ce privește această chestiune între diversele foruri conducătoare europene. Germania a și început să-și aplice punctul ei de vedere, făcând o puternică propagandă anti-sovietică prin postul Konigswusterhausen.

Atitudinea Germaniei este justificată în aparență întrucât la forță trebue să răspundem prin forță, acel care e atacat având dreptul să se apere chiar distrugând pe vrăjmaș. Totuș, această măsură extremă, nu trebue aplicată înainte de a epuiza toate mijloacele pacinice posibile. Deaceea, dacă propaganda Germaniei e în parte scuzabilă, ea e totuși în conflict cu morala.

Unii însă au emis ideia construirii unor posturi puternice în Europa care să emită pe aceiași lungime de undă ca și posturile sovietelor, anihilându-se astfel propaganda și împăcând în această privință dreptul cu morala.

Dar chestiunea „clandestinilor", „paraziților" și propagandei politice la microfon nu sunt singurele domenii, în care radiofonia dă loc la interesante probleme de drept civil sau internațional. Este sigur că pe măsură ce radiodifuziunea va lua o desvoltare mai mare, vor apare o sumă de noi probleme juridice.

M. Săveanu

In fața microfonului



D. IONEL PASCU
(diseur)

In jurul concursului de perspicacitate radiofonică

In urma publicării concursului de perspicacitate în numărul precedent al ziarului nostru, am primit între numeroasele deslegări mai mult sau mai puțin exacte, următorul răspuns, căruia îi facem loc cu plăcere pentru forma lui spirituală.

DOMNULE REDACTOR,

In numărul 153 al revistei Dv., a apărut un concurs de perspicacitate pentru radiofoniști.

Răspund și eu și fac acest lucru, căci rândul al doisprezecilea al articolului sună: *Spre a rezolva problemă nu trebue ca cineva să fie un radiotechnician.* Și cum eu nu sunt nici o rudă de radiotechnician, găsesc că sunt obligat a face acest lucru, întocmai ca acel mucalit, care trecând pe lângă o ușă vede deasupra soneriei scris: *Sunați,* apasă pe buton, iar la întrebarea servitoarei: dece a-ți sunat? răspunde simplu: Păi așa scrie aci: sunați.. și am sunat!

In prima frază a articolului cu concursul, anunțați că scopul acestuia este de a pune la încercare spiritul de observație al cititorilor. Iată că și aci mă simt forte căci vă asigur de desvoltarea spiritului meu de observație. Astfel, în fiecare dimineață, când plec spre birou, și întâlnesc pe coana proprietăreasă (ghinionul ăsta îl am zilnic!) *observ,* în timp ce eu îi zic un „săru'mâna" plin de miere, sulițile privirilor ce mă străpung din scoarță până'nscoarță, (n'am plătit chiria de două luni).

Atunci când scobor din birjă și depun în mâna birjarului numai un „pol", deși el cere treizeci lei, (aveam trei geamantane!) *observ* cu toată graba mea, cum îi scapă printre buze anumite cuvinte din cari unele amintește de mamă iar altele de Dumnezeu!

Mai *observ* (cu destulă amărăciune) că bietul meu costum nu are decât două fețe, așa că renunț de a-l mai întoarce încă odată. Cred că v'ați convins de spiritul meu de observație.

Să trece mmai departe unde găsim aceste rânduri: *cititorii noștri sunt rugați să observe acest aparat și să ne spună dacă el este sau nu în stare de funcționare.* Mărturisesc că am stat cu ziarul în mână trei ceasuri (aveam insomnie!) observând aparatul desemnat de Dvs., dar.. afurisitul de vorbitor se încăpățâna să stea tăcut pe „policioară". O fi el în stare de funcționare, dar eu n'am auzit nici „pis"! Așa că nu pot pretinde unui aparat, desemnat de pe hârtie să cânte, după cum nu pot pretinde unui cal, desemnat de vreun copil șugubăț, pe zid, să necheze. Iată că v'am făcut „marț"!

. . . .

Asta e prea mult! Dă-mi voe, d-le redactor, să observ că prea ne iei peste... antenă! Iată ce ai inserat la mijlocul articolului: *ori cine are un aparat de radio, pe care îl mânuește, poate să ne spună dacă aparatul funcționează sau nu.* Asta e taman vorba aia: Ce cu lcare are pălăria asta neagră? Păi dacă eu stau în fața aparatului pe care îl am și-l mânuesc, fără îndoială că dacă voi auzi muzică sau vorbă în difuzor, voiu decreta cu toată tăria că aparatul meu funcționează și viceversa. Așa-i că e simplu ca o ecuație de gradul al treilea cu șapte necunoscute? Buun!

In plus, afirmi d-ta, că *în momentul când aparatul a fost desemnat, toate posturile europene emiteau și acordarea s'a făcut pe lungimea de undă a Bucureștilor.* Și aci te-am prins! Aparatul desemnat are cinci lămpi: ar fi deci două înalte frecvențe, o detectoare și două joase frecvențe, deci un aparat oarecum selectiv. (Poate fi super cu adaptor de antenă montat în aparat).

Astfel, datorită selectivității, aparatul acordat pe 394,2 m., nu s'ar fi sinchisit de toate posturile europene ce emiteau în acelaș timp. Ghinionul ar fi fost ca Bucureștiul să fi fost în „pană" tocmai în momentul acordării aparatului, care ar fi rămas „rece". (sau poate că aparatul este atât de selectiv încât elimină chiar și postul pe care e acordat? Aud? Să presupunem că Bucureștiul a eșit din pană după cinci minute: în ciuda Dvs., aparatul ar fi tăcut tot așa cum tace școlarul când nu poate răspunde la întrebarea profesorului: câți ani a durat războiul de treizeci ani? Pentru că, după cum țiganul care lingea doar sticla, în care era lapte, nu se sătura nici odată, tot așa și aparatul Dvs., nu va funcționa până ce nu-i veți da și lui acolo, un bagatel de câteva zeci de... volți pentru plăcile lămpilor. Iar dacă aveți „mărunte" vre-o 60—70 lei, cumpărați o baterie de negativare, lucru ce va produce o mai mare strălucire de bucurie a lămpilor aparatului dv.

V'aș ruga, d-le redactor, să mărturisiți că nu erați acasă, când lăcătușul (devenit peste noapte specialist!) va monta antena, din desemn reeșind că el nu știe că aceasta trebue ridicată cu cel puțin 3—4 m.. deasupra acoperișului de tablă, după cum nu știe că firul de scoborâre e certat cu zidul și cu streașina fapt ce-l obligă să nu tie la distanță de acești inamici, riscând astfel ca oscilațiile de înaltă frecvență să fie șterpelite în mare parte de aceste două masse.

Faceți lux, d-le redactor, pe vremurile acestea de criză! Vă invidiez că vă dă mâna să construiți un perete întreg din ebonită. Eu, nepuțând face acest lucru, trec pur și simplu, firul de scoborâre printr'un tub izolator, spre a face o izolare a acestuia.

Mai hazliu e faptul că instalatorul dvs., n'a găsit loc în toată curtea să îngroape priza de pământ! (sau poate prea gentila Dv. soacră, i-a făcut „mici observații" cari au determinat pe bietul om să-și iee lumea'ncap! lăsând totul baltă!)

In concluzie, din cele de mai sus rezultă că dvs., v'ați convins de prea desvoltarea mea perspicacitate (dacă trăia Sherlock-Holmes, făceam cu el o asociație de perspicaciști!) Vă rog, deci, a-mi trimite de urgență aparatul destinat ca premiu'ntâiu, dar cu condiția ca să-l examinați cu toată atenția, înainte de expediere, spre a nu fi supus subsemnatul, la primirea lui, unui nou concurs de perspicacitate.

In adăstarea premiului (am și hotărât cu nevasta locul unde-l așezăm) vă salut cu toată stima.

al Dvs.
VIȘTEPO.

Taxele ilegale

Un cititor ne scrie:

„Cu aceasta am onoare a vă ruga să bine voiți a-mi lămuri o chestiune de cea mai mare importanță pentru noi — abonații postului de emisiune Românesc — și anume:

„Pentru aparatul de radio, instalat la Bodegă, *plătesc o taxă anuală de Lei 5000.*

„Acum, un d. inspector al Asoc. Compozitorilor Români, a sugerat Prefecturei emiterea unei ordonanțe în care se prevede că este absolut indispensabilă o autorizație specială din partea Asociației pentru funcționarea aparatului — și în care caz voi fi impus la o altă taxă de 330 lei lunar! *Eu cred că dacă plătesc 5000 lei anual, ca local public, deja contribui la toate taxele și impozitele respective. Cum eu nu încasez nici o taxă — dacă mi s'ar impune una nouă pe lângă cea de 5000 lei anual, sunt silit să renunț la aparat".*

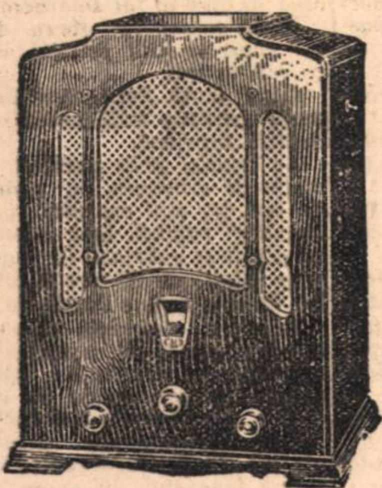
Este evident că e o sfruntată ilegalitate, să se impună o supra taxă, în folosul unei asociațiuni particulare, care are interesul, să stânjenească radiofonia în progresul ei, pe motivul că ea suprimă orchestrele. Dar ce interese ale compozitorilor români, lezează radiofonia, pentruca amatorii să fie obligați a acorda astfel de despăgubiri?

Cine a dat dreptul asociației compozitorilor să emită autorizații de recepțiuni radiofonice, și mai ales să încaseze taxe suplimentare, dela amatori?

Cerem autorităților să intervină și să curme acest scandal.

Radio Corporation of America

prezintă la actuala Fxpoziţie de Radio seria cea mai completă de aparate, în frunte cu senzaţionalul **„Superette RCA"**


Superette RCA

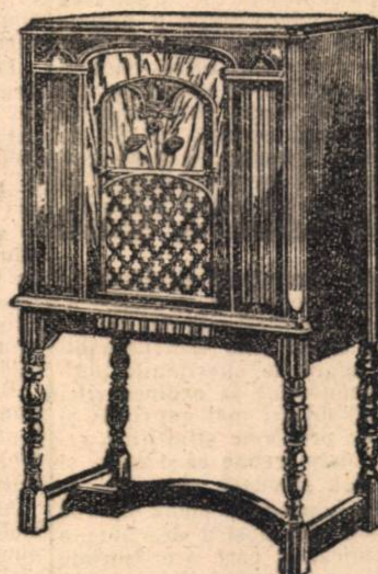
accesibil tuturor bugetelor

supranumit cu drept cuvânt

„Mic şi al dracului"

care întruneşte ultimile perfecţiuni technice cunoscute în radiofonie:

Montaj superheterodină


Radiola 80

8 lămpi, din cari 3 cu ecran,
2 din lămpi de cel mai recent tip, RCA Super Control Radiotron, preîntâmpinând interferenţele de posturi
2 din lămpi finale puternice, noutate, în push-pull
Vorbitor electrodinamic
„Tone-Control", buton pentru reglajul timbrului sunetelor

SCALA GRADATĂ IN KILOCICLII, ILUMINATĂ

Sensibilitatea şi selectivitatea acestui aparat vor constitui o senzaţie pentru cei mai pretenţioşi radiofonişti


Radiola 48

Preţul aparatului complect pentru curent alternativ 110 V. **Lei 15.000**

Pentru alternativ 220 V. şi curent continuu un mic adaus de preţ

„Radiola 48" întrunind intr'o mobilă elegantă toate perfecţiunile aparatelor mari **Lei 23.900**

„Radiola 80" superheterodină de lux cu lămpi cu ecran şi ultimele realizări technice

„Radiola 86" superheterodină cu gramofon electric şi dispozitiv de imprimat plăci în casă

Aparatele pentru accumulatori şi baterii: „Radiola 21" şi „Radiola 22"





Pentru toate aparatele americane nu puteţi obţine o lampă mai bună decât cumpărând Lămpi

RCA Radiotron

recomandate de principalele case constructoare de radio din America

Reprezentanţa pentru România
BUCUREŞTI — Strada Edgard Quinet. 3
Telefon 342/15
Agenţi în toată Ţara



La EXPOZIŢIA din Parcul Carol
30 August — 27 Septembrie
Pavilionul RCA
(fost GIB)

Intre știință și fantezie

Societatea interplanetară

Sir Archibald Williamson părăsi măsuța dictafonului, punând mosorul cu firul de oțel în cartoteca operilor sale. Simțurile lui, obișnuite cu măsurarea foarte precisă a timpului, îi spuneau că se apropie ora ședinței periodice a societății interplanetare. Intr'adevăr, o mică lumină albastră s'a aprins deasupra aparatului telehor, ceeace însemnează că peste cinci minute începe ședința.

Fiind vorba despre ore și minute, mă simt dator să precizez că în această epocă, omenirea nu mai măsura timpul după învârtirile globului pământesc, ci măsurarea timpului se făcea după o unitate stabilită în comun, pentru toate planetele sistemului solar. Nici unui cetățean liber al sistemului solar nu i-ar fi trecut prin gând, să mai primească vechea metodă de măsurare a timpului, metodă scoasă din uz încă de acum șaizeci de ani, când bunicii noștri trăiau încă clipele măsurate de pendule primitive.

Domnul Archibald se așeză în fața oglinzii opalizate a telehorului și așteptă. Prezența lui la ședința de astăzi este indispensabilă, căci, afară de chestiunile politice și economice la ordinea zilei programul de azi mai cuprinde și o serie de probleme științifice, relative la care trebue să-și spue și el cuvântul. Deodată, suprafața opalină se iluminează. Mâna nervoasă a savantului nostru deschide o cutiuță mică, în care are asortate otrăvurile cele mai delicioase, capabile să exercite o acțiune înviorătoare asupra sistemului nervos, fără însă a avea repercusiunile otrăvurilor reglementate odinioară, cum erau d. ex., tutunul și alcoolul. In câteva clipe, el se simția întărit și putu urmări cu atenție jocul culorilor irisante ale oglinzei.

Un semnal sonor ce seamănă cu o vibrațiune de coardă, însemna începerea conferinței. Oglinda arăta în mod automat, chipul aceluia care vorbia, iar Sir Archibald se cufundă în tăcere și reflexiuni. Avea oroare de chestiuni financiare. Ii părea o suferință lungă, să asiste la discuțiunea împrumutului oferit de Uranide (locuitorii planetei Uranus), cari aveau surplusuri mari din așa numite „valori universale", adică metale și elixire rare, necesare pentru uzinile chimice ale guvernelor planetare. Pretențiunile uranidelor nu erau exagerate, dar savantul nostru simția, că față de un concetățean nici o cârmuire aliată nu ar trebui să procedeze cu atâta lăcomie. Adevărați cămătari!

Chestiunile politice erau ceva mai plăcute. După o discuțiune de câteva secunde (model interplanetar), fu ales noul președinte al federației, în persoana unui fost rector al universității centrale de pe Neptun, unde-și făcuse studiile și Archibald. Rectorul de curând terminase a cincea cură de întinerire — nu fiindcă intenționa să mai devie încă odată sugaci, ci pentru a rămâne cât mai mult în vârsta de 35 de ani, când forțele inteligenței sunt mai vii. Archibald știa, că rectorul ținea foarte mult să rămână idolul amazonilor neptunieni, ba voia chiar să fie reales ca președinte al comisiunei planetare pentru îmbunătățirea rasei (cu dreptul de a face încercări în laboratorul propriu).

In sfârșit! Prima parte a ședinței, cu uricioasele chestiuni financiare (Archibald moștenise de la strămoșii lui, o aversiune atavică) și formalitățile aproape goale a politicei interplanetare, s'au terminat. Urmează partea interesantă: cea științifică. Ochii lui Archibald se luminează, căci ora aceasta reprezintă culmea plăcerilor pentru el. O săptămână întreagă lucrează, călătorește, studiază, numai ca să poată prezenta o noutate, la fiecare ședință. Apasă butonul prezintării la logos și începe:

„Onorați colegi!

(Aici trebue să remarcăm, că noțiunea „onoarei", eliminată din toate dicționarele acum douăzeci de ani, a fost din nou reglementată, însă numai pentru a fi întrebuințată ca frază goală, în corespondențele diplomatice și la ședințele interplanetare).

In urma însărcinării primite, am măsurat intensitatea radiațiunilor soarelui. Am stabilit, că soarele trimite pe această suprafață globului Terra, un total de 1 miliard 340.547.699 bilioane de calorii. Din această cantitate de energie o parte mare și anume, 339.501.446 bilioane calorii sunt necesare pentru a produce fenomenele vaporizării. Aceste cifre privesc energia totală primită într'un an.

Uzinele organizate de Comitetul Interplanetar, captează anual o energie de 780.000 bilioane calorii. Față de totalul realizat în anul precedent, avem deci un plus de 108 la sută. Prin urmare, progresăm și dacă creditele cerute guvernului Uranid ni se acordă, vom ajunge acolo, unde este astăzi guvernamentul Venerian.

Permiteți-mi să fac o paralelă. Acum o sută de ani, poporul Terrei muncia în mine adânci, cu riscul vieții, pentru a scoate din adâncimi, o cantitate mizerabilă de un miliard de tone cărbune negru (un corp chimic, care servește astăzi numai pentru scopurile alimentării artificiale). Miliardul de tone de cărbune reprezenta un fleac de 6600 bilioane calorii. Prin urmare, într'un secol tot am progresat și noi, căci ce-am face astăzi cu cărbunele negru?

Deasemenea, am măsurat, ce fracțiune din totalul acesta de energie reprezintă partea industrială și cea biologică. Această din urmă, ne interesează mai mult.

Am stabilit, că pentru viața animalică și aceea a faunei terestre, numai partea colorată albastru-violet și roșu, a luminei, are importanță. In consecință, am înființat filtrele brevet Neptun, și am acumulat toată energia disponibilă. Cu excepția acelei cantități, care ne este necesară pentru îngrijirea bolnavilor și copiilor mici, ofer depozitul întreg pentru aplanarea diferendelor Terra-Uranus.

(Lucru nostim: Cine a văzut un comerț tocmai cu acele substanțe și energii, cari sunt absolut indispensabil pentru viață. Numai în istoria antică, în perioada de degenerare și înmulțire fără rațiune s'a dat alimente și valori fiziologice, pentru hârtie fără valoare).

Am făcut mai multe experiențe succesive, cari mi-au dovedit, că putem să înlocuim o parte din lumina soarelui, prin razele emise de instalațiunile noastre, transformând lumina industrială, în lumina fizio și biologică. Prin urmare, cantitatea disponibilă va fi majorată, în curând.

Cifre precise deocamdată nu vă pot comunica, însă în ședința din săptămâna viitoare, voi prezinta un material statistic mai bogat".

Aceste zise, apăsă butonul de terminare. Ultima comunicare se arată în oglindă opalizată: ora și secunda ședinței viitoare.

Archibald era liber acum. După opt ore de lucru, urmează cele opt ore de odihnă și distracție. Aceasta este poate succesul cel mai mare al civilizației; în schimb este fapt, că numai în secolul al 21-lea și numai prin intervenția guvernelor de pe planetele învecinate s'a realizat.

Savantul își îndreaptă pașii spre parcul public No. 76, unde dorește să mai uite emoțiunile și oboselile zilei. Ajuns în biroul de control, își ia în primire carnetul cu bonurile pentru bae, sala de odihnă, bonul de participare la perpetuarea rassei, bonul de restaurant etc. Din acest moment, el nu mai este nici savant, nici consilier al Societății interplanetare, ci un simplu muritor, cu dreptul la viață și întinerire.

Să-l lăsăm în pace, să-și petreacă recreația în liniște. Iar noi să ne întoarcem în veacul nostru, în săptămâna deschiderei expoziției de radio, și electricitate și gaz și altele. Am făcut doar o mică plimbare în viitor, am atins și sfera interplanetară și am râs de noi înșine. Căci, pentru a râde astăzi, trebue întâi să părăsești pământul.

A. MUNTEANU



In fața microfonului



D. Jean Atanasiu (canto)



D. Koganof (vioară)



D. Em. Petrini (ora agriculturii)



D. Tănase (ora veselă)



D. N. Kirițescu (ora veselă)

Perspectivele radiofoniei în împărăția cerească

...Apăsai cu nerăbdare butonul dela televizor. Lămpile fotoelectrice țăcăniră scurt, în timp ce pe ecran, se proectă apariția mai multor imagini cari se succedau cu repeziciune. Incordai bobinele, cari gâfâiau subt povara undelor electro-magnetice, și dădeau condensatorilor cea mai mare capacitate, spre a prinde imagini și rezonanțe din lumea interastrală.

Intâi.... nimic... apoi ecranul îmi desfășură clar viziunea încântătoare a paradisului.

La umbra unei fântâni care svârlia coloane imaculate, de lapte parfumat, moțăia un înger toropit, de căldura înăbușitoare.

Invârtii brusc manivela telefonului.

Allo... allo... domnișoară, dați-mi vă rog legătură cu împărăția cerească... allo... vă rog....

Sbrr.. Ingerul tresări (cine știe prin ce miraj!) la sbârnâitura claxonistă a telefonului.

Iși desfăcu aripile albe irizate... dar și-le închise iarăș aruncând o privire desaprobatoare barometrului care-și scoborâse mercusul spre a concorda cu indicațiile buletinului meteorologic.

Drept în față se ridică silueta severă a unei clădiri moderne, un sgârie nori cu 60 de etaje, unde ghicii că se adăpostea poșta.

...Allo, allo, aci împărăția cerurilor, cine este la telefon?

— Aci stațiunea terestră Craiova... — și profitând de câteva clipe de tăcere în cari îngerul își revizuia probabil cunoștințele geografice, continuai:

— Am auzit că ați comandat un număr însemnat de aparate radiofonice. Voiți să introduceți aparatele până acum terestre, în sfera eterică a cerului?

— Da, Sfântul Sinod a luat de curând această dispozițiune!

Ingerul căscă, se întinse, apoi se răsturnă într'un fotoliu comod.

— „Dar — îndrăznii să-l întreb — dece raiul e așa de tăcut. Pe pământ ni-l închipuim?"...

„In adevăr, era altădată mult mai agitat... azi — continuă cu satisfacție — suntem liniștiți. Nu mai avem nici lupta de clasă, nici idei comuniste sau socialiste, nici dispute de savanți și literați...

— „Cum ați scăpat de acestea — întrebai curios. — Nu cumva ați avut vreo revoluție?"

— „Nu, n'am ajuns până acolo. Dar am ispășit crud greșeala de a fi nesocotit cuvintele Mântuitorului:

„Fericiți cei săraci cu duhul căci a lor va fi împărăția cerurilor".

Astfel hotărîsem să primim pe toți acei ce ne vor aduce de pe pământ certificate de bună purtare. Or, printre aceștia se strecuraseră și unii din cei ce pe micul nostru glob sunt numiți „genii".

Dar cred că nu te interesează".

— „Dimpotrivă, sunt numai ochi și urechi. Continuă te rog!"

— „Aceștia se organizară în Societăți după felul de muncă practicat jos pe pământ.

Deoparte, literații se îmbătau cu emistihuri, vorbeau numai în fraze iambice sau dactilice, făceau sute de versuri, stând într'un picior și invectivau luna cu frânturi de elegii, cu sonete diafane, ca pânza de păianjen ce nu prinde nici o... idee.

Comenzile de hârtie nu se mai sfârșiau și când goliră „Banca de credit" îndrăzniră să taie viteii scăpați dela înec, de Noe și-și făcură suluri de papyrus. De aci controverse nesfârșite cu Lamark, care îi etichetase, îi catalogase și aștepta spirtul comandat spre a-i pune în borcane. Stropii de cerneală picurau în ritmul strofelor patetice și valsul lor juca chiar și'n barba lui Dumnezeu.

Bieții îngeri abia mai sburau cu 2,3 pene în aripi, celelalte fiind jumulite și întrebuințate la facerea condeelor.

Cât despre pene... se vindeau la licitație cu prețuri fabuloase.

Fizicienii discutau sgomotos: Archimede ridica tot nisipul depe alee făcând figuri geometrice.

Laplace împreună cu o droaie de savanți plecau în fiecare zi înnarmați cu blănuri groase și alpenstockuri la explorarea spațiilor cosmice și se reîntorceau arși de materia incandescentă a vreunei nebuloase neresolubile. Ptolomeu zăpăcea pe cine voia să-l asculte și mai ales pe Sf. Petru demonstrându-i superioritatea sistemului epiciclelor față de cel făcut de creator.

Kepler și Newton veneau mereu ceresc că cutare planetă depărtată cu reclamații în fața tribunalului cu milioane de ani de lumină nu se supune legilor elaborate de ei. Botaniștii ierborizau toată ziua, împuținând enorm flora paradiziacă iar zoologii făceau măcel în păsări, necruțând nici pe porumbelul ce a prezidat botezul lui Cristos.

In Paradis era o atmosferă înăbușitoare. Francklin făcuse un aparat, prin care scurgea electricitatea din nouri, iar Ampère o întrebuința la un puternic electromagnet făcut chiar din scaunul străvechiu de fier al lui Dumnezeu.

Toată lumea își făcea bagajul, iar când se ivia prilejul, o tuliau cu toți la iad.

Când și Sf. Petru veni să-și depună demisia, tatăl ceresc luă o decizie supremă.

Le trimise prin portărei o somație de evacuare, iar până în 24 de ore, nu mai era nici urmă de „geniile" raiului. Insă odată cu ei au pierit și ochelarii lui Dumnezeu și se bănuiește că i-ar fi luat Galileu spre a-și face lentile la lunetă.

Lipsit de ochelari, creatorul, abia mai poate citi o scrisoare, iar în literatură și știință a rămas în urmă. Ultimul roman pe care l-a citit e „La nouvelle Heloise" iar în știință, experiențele memorabile ale lui Hertz. Deaceea în radio e foarte ignorant. Nu poate deosebi o undă lungă de una scurtă"...

— „??!?...

Ingerul păru a nu fi observat exclamația mea și continuă cu volubilitate:

— „Din cauza neexperienței lui, furnizorii ne-au speculat teribil, s'a golit chiar caseta particulară a lui Dumnezeu".

— „Dar când veți instala aparatele?".

— „Cred că peste o săptămână vor fi gata".

— „Recepționați unde terestre sau faceți un post de emisiune?".

— „Facem un post ca cel dela Otopeni. Undele emise vor fi culese de aparate în diferite părți ale împărăției cerești. Directorul de programe, după 6 luni de gândire intensă și păruială cu Arhanghelul Mihail (directorul societății anonime de radiodifuziune) a reușit să stabilească programul pe primele două zile".

— „V'aș rămâne foarte îndatorat, dacă mi l-ați comunica!".

— „Datoria ta e să nu-ți vinzi sufletul dracului ca... Faust. Acum ascultă:

Luni ora 17: Cuvânt introductiv... Dumnezeu (se va oficia un Te-Deum pentru cei ce au ajutat la desvoltarea radiofoniei).

Ora 18: Se vor difuza desbaterile sinodului ecumenic subt președinția Sf. Atanasie cel Mare.

Fie vorba între noi... probele au dat un rezultat nesatisfăcător. Audițiile sunt împiedecate de un parazit somnoros.

— „Cum se manifestă?".

— „...Sforăind. Nu știi vre-o soluție pentru înlăturarea"....

— „Știu mai multe. Introduceți în sala sinodului mai multe tuburi cu apă rece, sau clopotul catedralei Notre Dame, sau"...

Ingerul mă întrerupse și continuă imperturbabil:

„Ora 19.25: ...Lectură din Biblie... Sf. Ioan.

Ora 21: Sf. Grigorie de Nozians predă lecții de șah.

Ora 22: Muzică de dans, dirijată de Sf. Ioan Gură de aur.

Marți ora 17: Sf. Ambrozie va vorbi despre filosofia lui Bergson,

19: Lecturi din Noul Testament, evanghelistul Marcu.

Marți ora 20: Solomon va comenta „Divina Comedie".

Marți ora 21: David va cânta opera „Aida" de Verdi.

Marți ora 21.25: Ora veselă: Microfonul va transmite o scenă idilică între „Avram și Sara".

— „Interesant program!".

— „Intr'adevăr. Dar pentru a mă îndatora și pe mine, comunică te rog furnizorilor noștri să nu ne trimită aci aparate defectoase sau cu paraziți. Să aibe grije să-și pieptene bine heterodinele pe pământ.. Altfel... tatăl ceresc ar putea"...

Aparatul mai sbârnâi scurt și se opri tăind ultimele cuvinte ale interlocutorului meu. Nu știam cauza acestei întreruperi, când privirile îmi căzură pe ceasul băncii „Comerțului", care arăta fix ora 6. Am închis telefonul, uimit de sincronismul celor două cronometre, în timp ce pe ecranul televizorului se proecta un gest vag schițat, de adio...

A. Be.

ŞTIINŢA POPULARIZATĂ

Undele cosmice

(Ultra-radiaţiunile)

de Ing. M. D. Pişca

Ascensiunea prodigioasă a profesorului Piccard şi a colaboratorului său Kipfer, despre care am vorbit în timpul din urmă, a atras atenţiunea asupra razelor „ultra penetrante", al căror studiu era un punct capital al programului de cercetări al celor doi savanţi elveţieni.

Radiaţiunile a căror lungime de undă este cea mai lungă, sunt undele electromagnetice utilizate în T. F. F.; lungimea lor atinge zeci de kilometri. La celălalt capăt al scării, undele cele mai scurte sunt acelea ale razelor X şi ale razelor *gamma* emise de corpurile radioactive şi care merg dela *12 la 0,2 unităţi Angstrom* (1 Angstrom valorează a zecea milioana parte dintr'un milimetru). Dar dincolo de aceste *„raze gamma"* există alte radiaţiuni, încă şi mai scurte, a căror existenţă de abia se manifestă şi ale căror manifestaţiuni de abia încep a fi studiate: este vorba de *„ultra-radiaţiuni"*.

Bănuite de *Curie*, de *Edison* în 1897, de *Barton*, apoi de *Rutherford* şi *Cooke*, în 1903, ele nu dădură loc la nici o lucrare precisă şi căzură în uitare până în 1907, când, un fizician francez *Albert Nodon*, doctor în ştiinţe, preşedintele Societăţei Astronomice din Bordeaux, experimentând la altitudinea de 2900 metri, pe vârful de munte Pic-du-Midi, recunoscu, cu ajutorul unui electrometru extrasensibil, că acţiunea „ionizantă" a radiaţiunilor, venind din spaţiul cosmic se manifesta *trecând prin corpuri* şi varia în gătoare, care duce repede la încetarea vieţei pe suprafaţa pământului; drept confirmare, putem spune că razele ultraviolete se 'ntrebuinţează pentru distrugerea microbilor în apele de alimentaţie.

Cauzele, încă misterioase, care provoacă absorpţiunea undelor, a căror lungime este mai mică ca aceia a undelor luminoase, se pare că încetează de a se manifesta faţă de undele mult mai scurte, ca acelea ale „ultra-radiaţiunilor", a căror acţiune, în loc să fie nocivă, ca aceea a razelor X şi „gamma", este, poate favorabilă desvoltărei vitale.

Aceste radiaţiuni noui par a fi dotate de o putere şi mai pătrunzătoare decât aceea a razelor gamma ale radiului; ele par a nu suferi nici o absorpţiune din partea ţesuturilor vii, cu totul altfel decât razele X, absorbite de oase. Aceste ultra-radiaţiuni erau ignorate până acum. Având o lungime de undă cu mult mai scurtă ca aceea a *razelor gamma*, de sigur cu mult inferioară dimensiunilor electronilor chiar, ele par a poseda o putere de „dezintegrare atomică" cu mult mai mare ca acea a razelor *gamma*. Emise de soare, de sigur şi de stele, aceste radiaţiuni sunt supuse la efecte de „difracţiune", care le permit să ocolească sfera pământească, astfel că acţiunea lor se simte pe toată suprafaţa globului, *chiar noaptea*.

Albert Nodon a făcut studiul experimental al chestiunei prin două metode: una electrometrică, alta fotografică. Din rezultatele concordante ce au dat, se poate deduce că activitatea „ultra-radiantă" a soarelui şi a înaltei atmosfere sufere, sub influenţa unor acţiuni încă puţin cunoscute, variaţiuni continue, adesea foarte importante, provocând variaţiuni corespunzătoare în dezintegraţiunea materială şi în fenomenele radioactivităţei, astfel că aceste fenomene, în loc să posede *constanţa* ce li se atribue ar fi supuse la nesfârşite vicisitudini.

După lucrările lui Nodon, ultra radiaţiunile, de lungime de undă infinit mai mică ca dimensiunile nucleului atomic şi ale electronilor, s'ar produce în interiorul chiar al nucleului central al atomului.

* * *

Descoperirea ultra-radiaţiunilor ațâţă curiozitatea savanţilor; rezumată în cinci note comunicate Academiei de Ştiinţe, înserate în *„Comptes rendus"*, concluziunile distinsului fizician erau astfel autentificate şi „datate" în mod indiscutabil. Atunci apărură cercetările unor savanţi americani, care confirmară în totul faptele descoperite de Nodon.

Încă dinainte de război, unii fizicieni observară că ridicându-se la înălţimi tot mai mari, radiaţiunea pătrunzătoare a atmosferei nu scădea aşa de repede cum cerea teoria, după care se credea că această radiaţiune este constituită de raze *gamma* emise de corpuri radioactive conţinute în straturile superficiale ale solului.

In 1925 (cinci ani după primele note ale lui A. Nodon) fizicianii americani *Millikan* şi *Harvey Cameron* întreprinseră experienţe în adâncimile unor lacuri alimentate *exclusiv* cu apă provenind din topirea zăpezilor şi prin urmare pură de ori ce emanaţiune radioactivă; aceste lacuri sunt situate pe munţi înalţi ai Statelor-Unite.

Primul fu lacul *Muir*, la 3450 m. altitudine, adânc de mai multe sute de metri. Scoborând electroscoapele lor în apă, cei doi savanţi constatară că razele presupuse de origină cosmică pătrundeau până la o adâncime de 30 metri. Ei calculară că atmosfera deasupra lacului avea o putere de absorpţiune corespunzătoare la un strat de 7 metri apă; adăogând la cei 30 m. penetraţiunea în apă obţinem 37 m. apă echivalând cu o *grosime de plumb de aproape 2 metri*. Este cunoscut însă că razele X cele mai pătrunzătoare ce s'au putut obţine nu traversează mai mult de 15 mm. plumb. Analiza a probat că aceste radiaţiuni „ultra-penetrante" nu erau omogene şi că trebue să fie constituite din raze, ale căror lungimi de undă sunt cuprinse între 0,0004 şi 0,0007 unităţi; razele gamma cele mai pătrunzătoare au o lungime de undă de 0,07 unităţi.

Iată deci întărite prin experienţe magistrale, faptele enunţate cu cinci ani înainte. Confirmând vederile d-lui A. Nodon, profesorul Millikan crede că această radiaţiune de mare frequenţă îşi are izvorul *în chiar interiorul atomului*.

Ni se relevează astfel o fizică nouă, o lume „ultra-atomică".

Aceasta capitală observaţiune fu confirmată în 1910 de fizicianul elveţian *Gockel* şi de fizicianul austriac *Kohlhorster*.

Veni războiul, care opri toate lucrările. In 1921 Nodon, într'o notă care „face dată", adresată Academiei de Ştiinţe dădea un studiu precis asupra acestor „ultra-radiaţiuni".

Iată rezultatul acestei capitale descoperiri:

Atmosfera pământească şi poate chiar atmosfera coroanei solare, par a exercita asupra diverselor radiaţiuni o absorpţiune variabilă.

Straturile superioare ale atmosferei pământeşti, care sunt „ionizate" şi conducătoare, par a opri în mare parte undele electromagnetice; undele calorifice şi luminoase suportă şi ele o absorpţiune parţială, în trecerea lor prin aerul ambiant. Radiaţiunile ultra-violete dispar sub acţiunea ozonului conţinut în atmosferă; iar razele X şi *gama*, care nu sunt, în realitate, decât raze „super-ultra-violete", dacă ne putem exprima astfel, sunt oprite aproape total de straturile superioare atmosferice, fără ca să cunoaştem cauza exactă a acestei absorpţiuni.

Este, de altmintrelea providenţial pentru existenţa noastră faptul că aceste radiaţiuni, ale căror lungimi sunt coprinse între a zecea mia parte a unui milimetru şi a zecea milioana parte a unui miliametru, nu ajung până la noi; căci ele exercită în adevăr o acţiune distru-

---

Omenirea este condamnată să piară?

La această întrebare încearcă să răspundă doctorul *Otto Grosser*, profesor la Universitatea germană din Praga.

El constată că structura corpului omenesc, foarte primitivă din anumite puncte de vedere, şi depărtându-se foarte puţin de aceea a animalelor mamifere, este totuş foarte specializată, din alte puncte de vedere. Aceasta se manifestă de ex. prin numărul degetelor la membre şi prin structura creerului.

După profesorul Grosser, un asemenea amestec de caractere primitive şi specializate nu e decât rezultatul unei desvoltări foarte accelerate a unei speţe, eşite dintr'un stadiu animal inferior (mamiferele inferioare).

Omul a apărut târziu şi — ca să zicem aşa — în mod brusc în istoria planetei.

Omul este deci o speţă geologică tânără, diferenţiată într'o direcţie foarte determinată. Or, o specializare externă, în istoria pământului, a fost întotdeauna primejdioasă pentru cei cari o aveau. Asemenea specii mor şi dispar relativ repede, în scarea geologică, bine înţeles. Pe baza aceasta, profesorul Grosser prezice dispariţia omenirei de pe faţa pământului, înainte chiar ca răcirea planetei s'o facă nelocuibilă.

CALEIDOSCOP ŞTIINŢIFIC

O orgă uriaşă

Filadelfia va poseda cea mai mare orgă din lume. Instrumentul are 8000 de tuburi, fiecare cu o înălţime, variind între 1 centimetru şi 10 metri.

Această orgă este bineînţeles de tip electric. In construcţia ei au intrat 100.000 de piese şi contacte.

Contactele electrice sunt de argint, pentru a face posibile cele mai bune condiţiuni de conductibilitate. Este drept că asemenea orgi frumoase există şi în Europa.

T. F. F. împotriva termitelor

In California de Sud, termitele foarte numeroase dau loc la adevărate ravagii, întrucât distrug literalmente cabanele lemnoase.

Pentru a pune în evidenţă prezenţa acestor insecte răufăcătoare, s'a făcut apel la T. F. F. şi iată în ce mod: Un aparat detector obişnuit foarte sensibil aşezat dealungul zidurilor de lemn presupuse infectate de termite, inregistrează sgomote infime, pe care aceste insecte le produc. In modul acesta, se pot repara galeriile ocupate de termite. Recurgând la mijloacele obişnuite de distrucţie (injectarea produselor insecticide) nu e greu să expulzăm aceşti oaspeţi indezirabili.

Analiza parfumurilor prin raze ultra-violete

Metodele obişnuite pentru analiza parfumurilor nu permit întotdeauna să scoatem în evidenţă urmele de impurităţi, mai ales atunci când avem aface cu soluţii foarte diluate.

Graţie lămpii de quartz cu incadescenţa vaporilor de mercur, astăzi putem imediat deosebi un produs sintetic oarecare de un produs natural corespunzător.

Intr'adevăr, compuşii chimici puri prezintă, sub acţiunea razelor ultra-violete, o slabă luminiscenţă, pe când produsele comerciale amestecate, se caracterizează printr'o fluorescenţă mult mai intensă.

Razele cosmice în stratosferă

Intr'un expozeu făcut de curând la Bruxelles, profesorul Picard a comunicat faptul că a realizat trei serii de măsuri a radiaţiilor cosmice: în stratosferă la 13.000, la 15.000 şi la 16.000 de metri înălţime deasupra solului.

Aceste măsuri, au dat un rezultat destul de surprinzător: Conductibilitatea aerului, care după cum se ştie este mai puternică în straturile inalte ale atmosferii decât la suprafaţa pământului, se manifestă totuş mai slabă în stratosferă. Ea este de două ori mai slabă la 16.000 de metri decât la 9.000 de metri. Fenomenul se explică prin faptul că radiaţia cosmică este însoţită de radiaţiuni secundare, provocate prin descompunerea atomilor.

Radiaţia primară ajunge la 16 mii metrii, aproape lipsită de raze secundare. In timpul cursei lor în stratosferă, razele secundare devin mai numeroase. Ele sfârşesc totuş prin a fi absorbite de atmosferă întocmai ca şi razele cosmice propriu zise.

Prof. Piccard crede că razele cosmice sunt emise de anumite porţiuni aproape imateriale din spaţiu, nouri gazoşi care după ipotezele cosmogonice contimporane, ar fi leagănul lumilor în formaţie.

O auroră boreală artificială

Doctorul Joseph Kaplan, fizician la Universitatea din California la Los Angeles, a reuşit să producă artificial aurora boreală, producând un vid parţial într'un tub, în care gazul, compus mai ales din azot, nu avea decât o presiune egală cu a milioana parte din presiunea atmosferică.

In acest scop, el supune sistemul la o diferenţă de potenţial electric de 25.000 de volţi. Gazul rezidual, sub acţiunea descărcării prezintă emanaţiuni luminoase cu linii roşi şi albastre, caracteristice spectrului aurorii.

Cu alte cuvinte, aurora boreală n'ar fi formată în definitiv decât prin emanaţiile moleculelor de azot, excitate prin descărcarea electrică.

Un nou mijloc de diagnostic al cancerului

Se ştie că marea dificultate în combaterea cancerului constă în faptul că această boală, — în special în cazul când atinge organele interne — nu prezintă din prima fază simptome destul de evidente, pentru a putea fi identificată dela început. Intr'adevăr, numai tratat în această fază, cancerul este uneori vindecabil.

Ca atare, atenţia medicilor s'a îndreptat asupra unor procedee, capabile de a permite punerea în evidenţă a unor cauze ascunse, în faza lor iniţială.

De curând un medic olandez, *Dr. Bendien*, din oraşul Zeist, a reuşit să pună la punct un asemenea procedeu. Dr. Bendien, numai pe baza analizei sângelui unui bolnav, poate să răspundă cu o certitudine aproape absolută, dacă pacientul suferă sau nu de cancer. Iată cum procedează el pentru aceasta: la bolnavului o priză de sânge din care extrage un ser. Fracţiuni din acest ser sunt diluate în diferite lichide, obţinându-se astfel precipitate, cari sunt dizolvate succesiv în alte lichide. Cu ajutorul razelor ultraviolete se iau câteva fotografii spectroscopice. Aceste documente interpretate, pot revela simptomele cancerului, dacă această boală există în organism. Deşi nu avem încă detalii relative la procedeul d-rului Bendien, se ştie însă că studiul acestor fotografii permite să se deducă anumite date, cu ajutorul cărora se poate ridica o serie de diagrame. In cazul când cancerul există, aceste curbe prezintă întotdeauna acelaş aspect. In cazul contrar, ele variază.

Numeroasele experienţe făcute, pe baza aplicării acestui procedeu diagnostic în clinica doctorului Bendien şi actualmente în spitalul de canceroşi din Fulhalm (Londra) au dat rezultate excelente.



Săptămâna aceasta e deosebit de interesantă, întrucât prezintă publicului nostru de radio, un mănunchiu de tineri soliști de prima forță, generația conducătoare a muzicii noastre de mâine.

In seara de Luni, 31 August, vom auzi pentru prima oară la microfonul postului nostru, un solo de oboi. D. San Salvadore, excelentul oboi prim al orchestrei Radio, va cânta un concert de Händel și diferite piese. Vom auzi deasemeni trio-ul în fa diez de Cezar Frank, exec. de d-ra T. Fotino, d-nii I. Fotino și Alex. Ghiul. Această lucrare, care poartă op-ul I, se distinge doar prin factura oarecum deosebită a construcției tematice, materialul muzical fiind de o calitate inferioară compozițiilor ulterioare ale marelui maestru. Totuș, face figură onorabilă în mijlocul lucrărilor de acelaș gen scrise în acel timp. In special partea pianului e scrisă în maniera epocei (o sumedenie de octave la ambele mâini). Seara de Miercuri, 2 Septembrie, am putea-o boteza seara „transcripțiunilor". D. A. Sarvaș, va executa Sonata de Locatelli și transcripțiuni de Bach, Beethoven și Tschaikowsky, iar admirabila pianistă d-șoara Nadia Chebap va cânta



D-ra Nadia Chebap

„Toccata" în Do-major de Bach-Busoni, Nocturnă și Vals de Chopin (autorul d-sale favorit!) și „Soirée de Vienne", pianistica improvizație a lui Liszt pe teme de Schubert. In aceiași seară d. George Cocea, cunoscutul violoncelist, va cânta Sonata în fa-major de Richard Strauss, lucrare avântată și plină de idei generoase.

După cum vedem, o profunfiune, care va prezenta un dublu interes prin forța lor artistică și prin calitatea programelor executate.

★

Soliștii cântăreți, mai puțini la număr, totuș de aceiaș valoare cu cei instrumentiști. D-ra V. Crețoiu, delicata soprană a Operii Române, va cânta în seara de Luni, 31 August, un program compus exclusiv din ariile principalelor opere ale lui Mozart. („Don Juan", Flautul fermecat, etc.). In seara de Marți 1 Septembrie d-șoara E.



D-ra Valentina Crețoiu



D-ra Emilia Guțianu

Guțianu va cânta diferite piese, iar în seara de Joi 3 Sept. d.



D. Jean Atanasiu

Jean Athanasiu, apreciatul nostru bariton, revine în fața microfonului după o lipsă destul de îndelungată.

Concertul simfonic de Joi, 3 Sept. dirijat de d. Th. Rogalski prezintă un program în vădit contrast cu cel din săptămâna trecută. Uvertura la „Titus" de Mozart, e una din primele sale lucrări și se distinge prin factura clară și instrumentația abundentă în pasagii „solistice", specifică lucrărilor sale din acea epocă. Urmează concertul pentru flaut cu acompaniament de orchestră al aceluiaș compozitor (solist d. Jianu).

Aci suntem în plină muzică de cameră. Departe de noi acele virtuozități unde ni se taie respirația la arpegiile și pasagiile interminabile ale instrumentului solist. Flautul cântă, se îngână cu orchestra, care ia parte importantă la convorbire. Totul e admirabil echilibrat.

Ca ultimă bucată, vom auzi Simfonia No. 8 în fa-major de Beethoven. Ca și „Pastorala" a acelaș autor, această lucrare se distinge prin claritatea și liniștea senină a temelor. Prima parte, scrisă în măsură ternară, prezintă două teme, cari se împerechează admirabil. Aci vedem minunatul meșteșug al lui Beethoven de a spune lucruri extraordinare cu mijloacele cele mai simple. Partea doua, cunoscută sub numele de „Maelzels Metronom" își datorește acest nume acompaniamentului rigid, (metronomic) al instrumentelor de suflat, peste care flutură o melodie jucăușe între purice și elefant, (în speță, vioară și contrabas). Cea de-a treia parte e un menuet, în al cărui trio autorul își reamintește de genul țărănesc al Pastoralei. Finalul e un dans și acesta cu aspect rustic.

Doar că, în contrast cu celelalte părți, aci voia bună e întreruptă de apariția unui personaj nepoftit. In plină tonalitate de fa-major, apare în fortissimo nota do-diez, care are pretenția să capete importanță de prim personagiu armonic. La prima ei apariție nu reușește, totuși mai târziu schimbându-și haina, (devine euharmonic, re-bemol), aduce perturbații în echilibrul tonal al temei principale. E unul din efectele cele mai extraordinare ale lui Beethoven, demonstrând caracterul fantasc al autorului.

★

„Doza ne va da să ascultăm pe cei doi frați de cruce: „Pagliacci și „Cavaleria Rusticană". Dacă Mascagni ar fi fost un fiu magistrat mai mult, în schimb am fi privați de această admirabilă operă: „Cavalleria". Scriind în prima tinerețe, fără studii preparatoare serioase, o operă în două acte, care atrage atenția muzicianilor asupra sa, tânărul Mascagni obține învoirea și ajutorul tatălui său, pentru complectarea studiilor sale la Conservatorul din Milano. După un vagabondaj de câtiva ani ca șef de orchestă al unei trupe de operetă, Mascagni, prins de frigurile creațiunii, se retrage la țară și scrie în scurt timp „Cavalleria". Prezentată la un concurs de opere unde obține premiul I-iu, această lucrare trece imediat în scenă, cu o distribuție strălucită (G. Bellincioni, E. Calvi, R. Stagno, etc.) și sub bagheta lui Mugnone, repurtează un triumf unic în analele operei italiene (1890). In scurt timp, această operă face inconjurul lumii, aducând autorului glorie și mult „drept de autor". Ca și Mascagni, Leoncavallo începe să compuie de tânăr, (la 18 ani scrie opera „Chatterton").

După un turneu în Franța și Egipt, ca pianist, revine în patrie. E tocmai epoca de succes enorm al „Cavalleriei".

Sub imboldul unui editor, Leoncavallo scrie text și muzică la opera „Pagliacci" în 5 luni. Sub direcția lui Toscanini, această lucrare are un succes analog cu acel al lui Mascagni, la premiera dela teatrul Dal Verme din Milano. Pagliacci e fără îndoială cea mai bună operă a lui Leoncavallo, și de 40 de ani încoace ține, împreună cu Cavalleria, afișul celor mai de seamă teatre din lume. Amândouă aceste opere, le vom asculta pe discuri „Columbia", cu artiști aproape tot atât de valoroși ca și la premieră. Rosetta Pampanini, Fr. Merli, C. Galezzi, Giannina Lombardi, A. Melandri, toți sub excelenta baghetă a maestrului Molajoli.

HERODOT

O nouă conferențiară



D-na Magda Niculescu Ioan



Mangalia de altă dată

Conferința d-lui Gala Galaction din 1 Septembrie, ora 20

„... *Mangalia e burgadă orientală. Deși, după neamuri, locuitorii ei sunt greci, turci, tătari și*



Gala Galaction

români, după traiul și după sufletul lor sunt toți orientali. Mi se pare că elementul grecesc este cel mai numeros. Colonia grecească din localitate are biserică și școală, întreținute din fonduri particulare. Frumoasa limbă elină — supunându-se legilor și vicisitudinilor timpului — răsună și azi pe țărmul mării, aici unde urmașii lui Ulysse descălecară acum trei mii de ani.

Dar grecii din Mangalia nu se deosibesc de români decât întru atâta că, pe lângă românește mai vorbesc și grecește. Nota bătătoare la ochi o dau turcii și tătarii, purtători de fes roșu. Cu toate că și unii și alții sunt moslemi, adică credincioși ai lui Mohamed, turcii și tătarii se deosebesc profund între ei. In acest oraș au două geamii. Cea de la marginea orașului este a tătarilor, dar hatipul care slujește acolo e bătrân și bolnav. Geamia din mijlocul orașului este a turcilor și deservențil ei este venerabilul hatip Ali, om încă tânăr, dar plin de cucernicie și de măsură. Din minaretul moscheei lui, Ali privește cu tristețe, în fiecare Vineri, la amiază, tesurile, scaeții și ruinele Mangaliei..."

Dora d'Istria

Conferința d-nei Magda Nicolaescu din 5 Sept. ora 20

E vorba de cea mai strălucită personalitate feminină, pe care a dat-o Țara românească în veacul trecut: Elena Ghica, odraslă de neam domnesc, cunoscută ca scriitoare internațională în toată Europa, sub numele de Dora d'Istria.

S'a născut în București la 22 Ianuarie 1828 și a murit la Florența la 17 Noembrie 1888.

Inteligența și spiritul ei pătrunzător i-au îngăduit încă din copilărie, să primească o instrucție aleasă.

Plecată de timpuriu din țară, dimpreună cu părinții săi, Elena Ghica și-a petrecut viața mai mult în străinătate, călătorind și studiind mereu.

In anul 1849 s'a căsătorit cu prințul rus Alexandru Koltzoff Massalsky, dar ideile liberale și educația ei apuseană nu s'a putut împăca multă vreme cu spiritul de la Moscova și atmosfera țaristă. Și după șase ani de căsnicie, părăsindu-și soțul și Rusia, Elena Ghica reia peregrinările spre Apus. Tot acum, sub pseudonimul de Dora d'Istria, ea își începe cariera publicistică. Succesul ce întâmpină se transformă curând în triumf.

A scris uimitor de mult, în aproape toate domeniile, dar numai în limbi străine. Cele mai de seamă lucrări, ale ei sunt: „*Les femmes par une femme*", lucrare în care desbate problema feministă, apoi „*Les femmes en Orient*", „*Les femmes en Occident*" și numeroase descrieri din călătorii.

Dece astăzi, când nici o jumătate de veac nu a trecut dela moartea Dorei d'Istria, opera și numele ei sunt atât de necunoscute, rămâne încă întrebare.

E bine însă să se știe la noi, că această operă uitată, dat fiind scopul pe care l-a urmărit și răsunetul său, a fost una din cele mai frumoase pledoarii ce s'au ținut vreodată în favoarea țării noastre, iar numele Dora d'Istria, printre cele mai mari nume românești.

Ștefan Petică

Conferința d-lui Barbu Lăzăreanu din 5 Septembrie ora 20

Ștefan Petică, unul din poeții veacului trecut cu o viață



D. Barbu Lăzăreanu

romantică plină de adâncă mizerie și sărăcie, nu este încă nici astăzi deplin recunoscut de marele public, și de așa zișii critici literari, deși literatura îl revendică între premergătorii curentului simbolist. Ceeace însă constitue trăsătura caracteristică a poetului Ștefan Petică este faptul că acest autor a izbutit în acelaș timp să fie și un poet al proletariatului și un artist de o rară sensibilitate — aproape feminină. Ștefan Petică reprezintă un caz senzațional în literatura românească.

Poezia oltenească

Conferința d-lui Profesor Fortunescu din 4 Septembrie, ora 20

Marea comoară a literaturei oltene, începând cu doine și descântece străvechi, nu a fost poate indeajuns cercetată de scriitorii noștri, pentrucă altfel nu se explică faptul că bogăția trecută nu are o mai puternică continuare în arta contimporană. Totuș, în jurul arhivelor oltene, conduse de profesorul Fortunescu, și în jurul revistei „Ramuri" a început să se ivească un mănunchiu nou de tinere talente, cei mai de seamă reprezentanți ai neoliricei oltene, fiind astăzi poeții **Ciurezu** și **Sabina Paulian**, al căror talent se înrudește într'adevăr cu poezia țărănească.



Radio-Material
NICOLAE SARU
BUCUREŞTI, PASAJUL ROMAN 20

Singurul magazin din ţară
SPECIAL CU PIESE DETAŞATE
Preţuri de mare reclamă

RADIORADIOFONIA
PROGRAMUL SAPTAMANAL



30 August 1931

394 m. BUCUREŞTI 16 kw. 761 kHz.

11.30: D-ra Lia Dracopol: Ora copiilor.

11.45: Prea S. S. Vicarul Tit Simedria: Lectură religioasă.

12.00: Orchestra Niculescu-Brăila: Concert matinal.

13.00: Muzică instrumentală (plăci de gramofon).

13.30: Informaţiuni şi semnal orar.

13.50: Muzică uşoară (plăci de gramofon).

PROGRAM PENTRU SĂTENI

17.00: D. G. D. Mugur: Veştile săptămânii.

17.15: D. Ciorobea, fluer, frunză şi caval.

17.30: D. Vissarion: Snoave.

17.45: D. Barbu Lăzăreanu: Vârful cu dor.

18.00: Orchestra Fănică Luca: Muzică românească.

19: Informaţiuni şi semnal orar.

10.10: Orchestra Fănică Luca: Continuarea concertului.

UNIVERSITATEA RADIO

20.00: Pr. Nae Popescu: Chipuri de preoţi



PROGRAMUL DE SEARA

20.20: Muzică simfonică (plăci de gramofon).

21: „Meşter lacatuş", revistă de Ion Pribeagu şi jucată de Nuţa



Morţun, Dodeille Stănescu, ,Titty Botez, Nicu Constantinescu, A. Florescu, Jull şi Ion Pribeagu. Regia L. Juliu. Conducerea muzicală H. Schwartzman. Diseur: D. Livianu. Taraful boeresc Fănică Ciucă Olteniţa, Nicolae Marinescu şi Lorenzacio Burduf.

22.15: Transmisiune dela Basinul Lido.

22.45: Informaţiuni.



9

486.2-5.2 PRAGA 9: Muzică religioasă.
516.4-20 VIENA 9: Serv. religios festiv cu ocazia a 70-a „zi catolică" la Nürnberg. Transmisiune dela marele stadion Nürnberg.

10

486.2-5.2 PRAGA 10: Pentru lucrători ★10.20: Plăci de gramofon.
516.4-20 VIENA 10.30: Robot, omul mecanic, conf. ţinută de Emo Descovich.

11

1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 11: Pentru părinţi.
263.4-11 MOR OSTRAVA 11: Trans. din Brno.
486.2-5.5 PRAGA 11: Trans. din Brno.
516.4-20 VIENA 11.05: Concert executat de orch. simfonică vieneză dirijată de dr. Erwin Leuchter cu concursul d-rei Gretl Pohl (soprană). Simfoniile lui Mozart (un ciclu). Simfonie în es-dur, No. 26. Beethoven: Aria Leonorei din Fidelio; Schumann: Simfonie în es-dur; Verdi: Muzică de balet din Othello.

12

419.1-7 BERLIN 12.30: Concert de amiază.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 12: Conf.
408.7-16 KATOWICE 12.10: Concert popular.
263.4-11 MOR OSTRAVA 12: Trans din Praga.
486.2-5.5 PRAGA 12: Timpul, noutăţi. ★ 12.05: Muzică.
516.4-20 VIENA 12: Continuarea concertului simfonic.

13

419.1-7 BERLIN 13: Continuarea concertului de amiază.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 13: Pauză.
408.7-16 KATOWICE 13.10: Bul. met. ★ 13.20: Continuarea concertului popular. ★ 13.40: Cutia cu scrisori în limba poloneză.
263.4-11 MOR OSTRAVA 13: Continuarea trans. din Praga.
486.2-5.5 PRAGA 13.05: Plăci de gramofon. ★ 13.30: Pentru agricultori. ★ 13.50: Informaţiuni sociale.
516.4-20 VIENA 14.05: Concert executat de quartetul de muzică populară Wichart. Tichy: Marş; Schrammel: Trei cântece bavareze; Lincke: Vals; Angerer: Potp.; Keller: Polcă; Wicht: Potp. din Strauss; Oscheit. Marş.

14

419.1-7 BERLIN 14: Pentru tineret. ★ 14.30 Muzică distractivă.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 14: Pauză.
408.7-16 KATOWICE 14: Muzică. ★ 14.10: Conf. ★ 14.25: Muzică. ★ 14.35: Intermezzo muzical. ★ 14.50: Muzică.
269.3-2.3 LEIPZIG 14: Ora, meteorul, actualităţi. ★ 14.30: Concert de pian.
263.4-11 MOR OSTRAVA 14: Continuarea trans. din Praga.
PRAGA 14: Pauză.
532.9-1.7 MUNCHEN 14.30: Şah.
516.4-20 VIENA 14.55: Ora, meteorul, programul următor, comunicate.

15

419.1-7 BERLIN 15.30: Conf.
408.7-16 KATOWICE 15: Conf. ★ 15.20: Muzică. ★ 15.30: Causerie.★ 15.50: Trans. sportivă.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 15.30: Conf.
259.3-2.3 LEIPZIG 15: Concert distractiv la plăci de gramofon.
263.4-11 MOR OSTRAVA 15: Continuarea trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 15: Teatru pentru tineret.
532.9-1.7 MUNCHEN 15.15: Pentru doamne. ★ 15.30: Concert cu muzică de cameră.
486.2-5.5 PRAGA 15: Pauză.
516.4-20 VIENA 15: Gerges Bernardi: Improvizări la piano. Trans. din Renacher. ★ 15.15: Concert de după amiază executat de orch. Otto Römisch. Arii vieneze, de următorii compozitori: Uhl, Stolz, Strauss, Wottitz, Lorenz, Komzak, Ziehrer, Creitegger, Bittner-Korngold, Millöcker, Reinhardt, Richter, Sieczynski, Strauss, Wagner.

16

419.1-7 BERLIN 16: Muzică de cameră. Herman Eris Busse citeşte din propriile-i opere.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 16.30: Conf.
408.7-16 KATOWICE 16.25: Trans. din Varşovia.
259.3-2.3 LEIPZIG 16: Emisiune teatrală.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 16: Concert cu muzică militară.★ 16.45: Conf. ★ 16.55: Pentru copii.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 16: Recital popular vocal.
532.9-1.7 MUNCHEN 16.30: Trans. solemnă dela adunarea din „Ziua catolică".
263.4-11 MOR OSTRAVA 16: Concert de orch.
360.1-75 MUHLACKER 16: Concert de după amiază executat de orch. radio.
486.2-5.5 PRAGA 16: Trans. din Mor. Ostrava.
516.4-20 VIENA 16: Despre munţii uriaşi şi populaţia lor, conf. ţinută de Herman Noude. ★ 16.30: Corcert executat de Anton Teusche (canto), Prof. Felix Eyle (vioară), Prof. Severin Eisenberger (piano). La pian: prof. Otto Schulhof. Bloch: Nigun: Boulanger: Cortege; Granados-Eyle: Maja e rossignol; Erfurt: Două cântece; Pfitzner: Noaptea Liszt: Au bord d'une source; Friedmann-Gärtner: Dans vienez No. 4; Chopin: Scherzo în h-moll; Marx: Trei cântece; Beethoven: Sonată pentru pian şi vioară în g-dur, op. 30.

17

419.1-7 BERLIN 17: Concert cu muzică de fanfare.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 17: Pauză.
408.7-16 KATOWICE 17.05: Pentru tineret. ★ 17.35: Comunicate. ★ 17.40: Trans. sportivă.
259.3-2.3 LEIPZIG 17.30: Concert de lied-uri.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 17.15: Concert vocal şi de orch
356.3-45 LONDRA REGIONAL 17: Concert al orch. radio (Muzică uşoară).
263.4-11 MOR OSTRAVA 17.30: Trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 17: Continuarea concertului de după amiază.
532.9-1.7 MUNCHEN 17: Continuarea trans. solemne dela adunarea Zilei catolice.
486.2-5.5 PRAGA 17.30: Plăci de gramofon.
516.4-20 VIENA 17: Despre munţii concertului de după amiază.

18

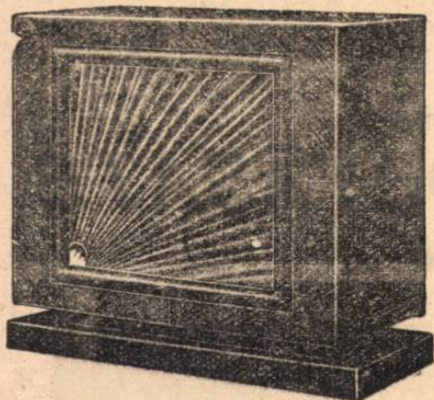
419.1-7 BERLIN 18: Continuarea concertului de muzică de fanfare.
1643.9-35 KONIGWUSTERHAUSEN.18: Pauză.
408.7-16 KATOWICE 18.30: Concert popular.
259.3-2.3 LEIPZIG 18: Muzică de dans.
380.7-21 LEMBERG 18: Continuarea concertului vocal şi de mandoline cu pian.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 18.30: Concert vocal.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 18: Continuarea concertului.
263.4-11 MOR OSTRAVA 18: Continuarea transmisiunei din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 18: Lectură. ★ 18.30: Sport. ★ 18.55: Concert de armonică de mână, trans. din Freiburg.
532.9-1.7 MUNCHEN 18: Concert cu muzică de cameră. ★ 18.50: Meteorul, sport.
486.2-5.5 PRAGA 18: Emisiune germană.
516.4-20 VIENA 18.35: Grecia, conf. ţinută de profesor universitar dr. Hans Tietze.

19

419.1-7 BERLIN 19: Oră distractivă. ★19.45 Ştiri sportive.
408.7-16 KATOWICE 19: Anunciuri diverse. ★ 19.20: Feuilleton . ★ 19.40: Cutia cu scrisori technică.★ 19.55: Bul., met.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 19.30: Conf.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 19: Trans. un sketch despre astronomia modernă.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 19: Continuarea concertului.
259.3-2.3 LEIPZIG 19: Emisiune sportivă. ★ 19.30: Povestiri.
380.7-21 LEMBERG 19: Diverse. ★ 19.20: Trans. din Varşovia. ★ 19.40. Recitări. ★ 19.55: Trans. din Varşovia.
263.4-11 MOR OSTRAVA 19: Trans. din Brno. ★ 19.55: Trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 19.45: Trans. din Frankfurt, concert variat.
432.9-1.7 MUCHEN 19: Concert de ghitară şi ţiteră. ★ 19.30: Povestiri de călătorii pe mare.
486.2-5.5 PRAGA 19: Concert. ★ 19.45: Teatru de amatori. ★ 19.55: Muzică populară.
296.1-1.1 REVAL (TALLIANA) 19 Ştiri şi plăci de gramofon. ★ 19.20: Ştiri de presă. ★ 19.30: Concert de orch.
516.4-20 VIENA 19.05: Pentru tineret. Fritz Bartl din propriile-i scrieri. ★ 19.35: Ora, meteorul, sport, programul următor. ★ 19.50: Richard Strauss: Cântecul orientului. Executanţi: Berta Kiurina şi la pian prof. Erich Meller.

20

419.1-7 BERLIN 20: Muzică distractivă.
278.8-14 BRATISLAVA 20: Continuarea trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 20: Continuarea trans . din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 20: Concert cu muzică de operete.
294.1-2.6 KOSICE 20: Continuarea trans. din Praga.
408.6-16 KATOWICE 20: Trans. din Varşovia. ★ 20.15: Muzică uşoară.
259.3-2.3 LEIPZIG 20: Concert militar.
380.7-21 LEMBERG 20: Continuarea trans. din Varşovia.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 20.55: Trans. serv. religios.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 20.55: Trans. programului naţional din Daventry.
263.4-11 MOR OSTRAVA 20: Continuarea trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 20: Continuarea concertului.
532.9-1.7 MUNCHEN 20: Concert seral al orch. radio.
1071.4-75 OSLO 20: Ora exactă, apoi concert al orch. radio.



WUFA No 720
cu 60 poli

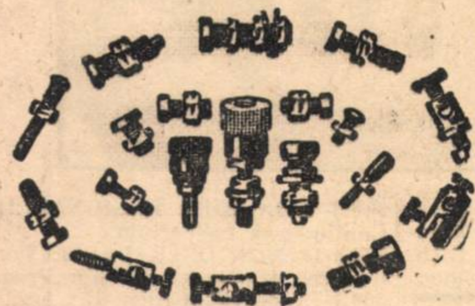


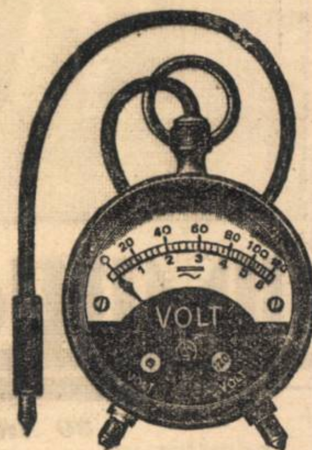




WUFA No. 230
cu 60 poli

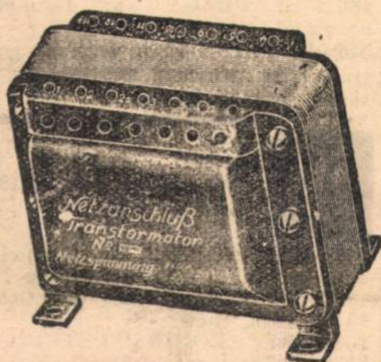
BORIS SOLZMAN
BUCUREŞTI
STR. SF. APOSTOLI No. 47
TELEFON 355-32





Neparticipând la expoziţia de radio din anul acesta ofer onor. clientele un
EXTRA RABAT DE 5%
la preţurile noi pentru comenzi date în timpul expoziţiei.

VIZITAŢI DEPOZITUL MEU!
CONSULTAŢI NOILE PREŢURI!
CONVINGEŢI-VA IN INTERESUL Dv.!



RADIO-SCHNÜRE



486.2.5-5 PRAGA 20.55: Informaţiuni sportive.
1724.1-17 PARIS CLICHY 20: Concert de plăci de grarmofon. ★ 20.30: Informaţiuni, rezultate sportive, ştiri de presă, bul. met. ★ 20.45: Concert din Cei trei muşchetari la plăci de gramofon.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 20.15: Trans. unei serbări sportive.
516.4-20 VIENA 20.15: Din lumea ţărănească a lui Ludwig Thomas, conf. ţinută de Victor Kutschera. 20.45: Magdalena piesă populară în 3 acte de Ludwig Thomas.

21

419.1-7 BERLIN 21: Şti şi zilnice şi sportive.★ 21.10: Suită de orch.
278.8-1^ BRATISLAVA 21: Concert de orch.
341.7-2.8 BRNO 21: Pauză.
372.2-1.7 HAMBURG 21: Continuarea concertului.
408.7-16 KATOWICE 21: Continuarea muzicei uşoare.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 21: Trans. din Bratislava.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 21.50: Noutăţi.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 21.45: Reportaj filantropic.
259.3-2.3 LEIPZIG 21: Continuarea concertului militar.
380.7-21 LEMBERG 21: Continuarea trans. din Varşovia.
263.-411 MOR OSTRAVA 21: Continuarea trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 21: Continuarea concertului.
532.9-1.7 MUNCHEN 21: Continuarea concertului seral.
1071.4-75 OSLO 21.35: Meteorul, noutăţi de presă. ★ 21.50: Causerie actuală.
486.2-5.5 PRAGA 21: Concert de orch.
1624.1-17 PARIS CLICHY 21.15: Ştiri de presă, informaţiuni, ora exactă.
385.1-11 TOULOUSE 21: Concert de orch.
516.4-20 VIENA 21: Continuarea piesei populare Magdalena de Ludwig Thoma.

22

419.1-7 BERLIN 22.05: Met. ştiri zilnice şi sportive, în continuare muzică de dans.
278.8-14 BRATISLAVA 22: Trans. din Praga. ★ 2.10: Programul zilei următoare, sport. ★ ★ 22.15: Trans. Teplice les Bains.
341.7-2.8 BRNO 22.10: Met., noutăţi, teatru. ★ 22.15: Trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 22: Ştiri. ★ 22.20: Actualităţi. ★ 22.40: Muzică de dans.
408.7-16 KATOWICE 22: Feuilleton. ★ 22.15: Bul. met., sport. ★ 22.30: Concert
294.1-2.6 KOSICE 22: Trans. din Praga. ★ 22.10: Informaţiuni, sportive, programul zilei următoare. ★ 22.15: Trans. din Bratislava.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 22.05: Trans. unui concert belgian din Bruxelles.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 22.05: Concert vocal şi instrumental.
259.3-2.3 LEIPZIG 22: Ştiri. In continuare muzică de dans.
380.7-21 LEMBERG 22.25: Bul. sportiv. ★ 22.30: Trans. din Varşovia.
263.4-11 MOR OSTRAVA 22.10: Programul zilei următoare, teatre. ★ 22.15: Trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 22.15: Trans. din Stuttgart, comunicate. ★ 22.35: Concert distractiv executat de orch. de cură.
532.9-1.7 MUNCHEN 22.20: Ora, meteorul, ştiri, sport. ★ 22.45: Concert şi muzică de dans.
1071.4-75 OSLO 22.05: Concert vocal. ★ 22.35: Muzică de dans la plăci de gramofon.
486.2-5.5 PRAGA 22: Timpul, noutăţi, sport, informaţiuni. ★ 22.15: Concert de orch.
1724.1-17 PARIS CLICHY 22: Continuarea concertului de plăci de gramofon.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 22: Muzică de dans nouă şi veche la plăci de gramofon.
385.1-11 TOULOUSE 22.30: Informaţiuni. ★ 22.40: Plăci de gramofon.
516.4-20 VIENA 22: Continuarea piesei „Magdalena" de Ludwig Thoma. ★ 22.45: Ştiri, comunicate.

23

419.1-7 BERLIN 23: Muzică de dans.
278.8-14 BRATISLAVA 23: Continuarea Trans. din Teplice Les Bains.
341.7-2.8 BRNO 23: Continuarea trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 23.15: Muzică de dans.
408.6-16 KATOWICE 23: Muzică uşoară şi de dans.
294.1-2.6 KOSICE 23: Continuarea trans. din Bratislava.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 23.30: Epilog.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 23.30: Epilog.
259.3-2.3 LEIPZIG 23: Continuarea muzicei de dans.
380.7-21 LEMBERG 23: Muzică uşoară.
424.3-1.3 MADRID 23: Ştiri şi comunicate diverse. ★ 23.30: Concert al orch. municipale.
532.9-1.7 MUNCHEN 23: Continuarea concertului şi muzicei de dans.
263.4-11 MOR OSTRAVA 23: Continuarea trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 23: Continuarea concertului distractiv.
1071.4-75 OSLO 23: Muzică de dans la plăci de gramofon (continuare).
486.2-5.5 PRAGA 23: Continuarea concertului.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 23: Muzică de dans nouă şi veche la plăci de gramofon (continuare).
385.1-11 TOULOUSE 23.15: Informaţiuni. ★ 23.30: Concert simfonic.
516.4-20 VIENA 23: Concert de plăci de gramofon (Muzică modernă).

24

419.1-7 BERLIN 24: Continuarea muzicei de dans.
372.2-1.7 HAMBURG 24: Continuarea muzicei de dans.
409.7-16 KATOWICE 24: Continuarea muzicei uşoare şi de dans.
424.3-1.3 MADRID 24: Continuarea concertului. Apoi ştirile staţiunei.
385.1-11 TOULOUSE 24: Comunicate.
concertului de plăci de gramofon
516.4-20 VIENA 24: Continuarea cu muzică modernă.



31 August 1931

394 m. BUCUREŞTI 16 kw. 761 kHz.

13.00: Muzică vocală (plăci de gramofon).

13.30: Informaţiuni, bursa de cereale, bursa de efecte, cota apelor Dunării şi semnal orar.

13.50: Muzică de orchestră (plăci de gramofon).

18.00: Orchestra Radio: Blankenburg: Spre Primăvară — marş; Cristoforo: Parfum de dragoste — vals; Urbach: Piosul Bach — fantezie; Mascagni: Fantezie din opera „Cavaleria rusticană"; Joh. Strauss: Ziare de dimineaţă — vals.

19.00: Informaţiuni şi semnal orar.

19.10: Orchestra Radio: P. Lincke: Baiadera —intermezzo; Morena: Suita Ukraineană pe teme din operele lui Rubinstein; Ed. Esler: Selecţiuni din opereta „Die gold'ne Meisterin"; P. Lincke: Muzică din opereta „Grigri".

UNIVERSITATEA RADIO DE VARĂ

20.00: D. Radu Boureanu: Poetul cu gâtul de sticlă.

PROGRAMUL DE SEARĂ

20.20: Muzică românească (plăci de gramofon).

21.00: D-l R. Sansalvadore — oboi: Händel: Concert. Th. Rogalsky: Suită. Th. Rogalsky: Suită.

21.30: D-l C. Gane: Vremuri vesele din cronicele noastre.

21.45: D-ra Valentina Creţoiu — canto: Arii de Mozart.

22.15: Muzică de cameră (D-ra Titi Fotino-piano, d-l Iomel Fotino-violoncel şi d-l Alex. Ghiul-vioară) C. Frank: Trio.

22.45: Informaţiuni.



9

516.4-20 VIENA 9.20: Cursul pieţei ✱ 9.30: Meteorul.

10

1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 10.35: Ultimile noutăţi.
516.4-20 VIENA 10.50: Cota apelor.

11

1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 11: Pauză.
263.4-11 MOR OSTRAVA 11.30: Trans din Praga.
486.2-5.5 PRAGA 11.30: Plăci de gramofon.
516.4-20 VIENA 11.30: Concert de plăci de gramofon.

12

408.7-16 KATOWICE 12.10: Plăci de gramofon.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 12: Met. pentru agricultori ✱ 12.05: Curs de limba engleză ★ 12.30: Concert de plăci de gramofon.
263.-411 MOR OSTRAVA 12.15: Trans. din Brno. ★ 12.30: Concert orch. radio.
486.2-5.5 PRAGA 12: Timpul, agricultură. ★ 12.15: Trans. din Brno. ★ 12.30: Trans. din Mor. Ostrava.
516.4-20 VIENA 12.30: Ora, met., ştiri, programul zilei următoare. 12.40: Continuarea concertului de plăci de gramofon.

13

408.7-16 KATOWICE 13.10: Buletinul metereologic.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 13.30: Ultimile noutăţi, trans. din Berlin.
263.4-11 MOR OSTRAVA 13: Trans. din Praga. ★ 13.05: Concert (continuare).
486.2-5.5 PRAGA 13: Met. informaţiuni. ★ 13.05: Trans. din Mor. Ostrava.
516.4-20 VIENA 13.30: Muzică veche de cameră la plăci de gramofon.

14

419.1-7 BERLIN 14: plăci de gramofon.
408.7-16 KATOWICE 14.50: Comunicate.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 14: Concert de plăci de gra-

PREŢURI REDUSE

PLATA în 12 RATE LUNARE

Cele mai selective
Cele mai clare
Cele mai sonore
Pentru ori-ce lungime de undă
sunt
Aparatele de recepţie radiofonică
„RADIONE"
construite de
Ing. Nik. ELTZ Viena

Reprezentanţa Generală pentru România
LEONIDA & Co. S. A.
Buc. Cal. Victoriei 53-55. Tel. 317-44 - 313-23

Rugăm a ne vizita în Expoziţia din Parcul Carol (Pavilionul Crisoveloni)

PLATA în 12 RATE LUNARE

PREŢURI REDUSE

mofon, trans. din Berlin.

250.3-2.3 LEIPZIG 14: Conf. ★ 14.30: Dialog radiofonic. ★ 14.45: Critica săptămânii.

263.4-11 MOR OSTRAVA 14: Trans. din Praga. ★ 14.30: Trans. din Bratislava.

360.1-75 MUHLACKER 14.30: Curs de limba spaniolă pentru incepători.

532.9-1.6 MUNCHEN 14: Ora, met. bursa.

486.2-5.5 PRAGA 14: Plăci de gramofon. ★ 14.25: Bursa. ★ 14.30: Trans. din Bratislava.

516.4-20 VIENA 14: Continuarea concertului de plăci de gramofon.

15

419.1-7 BERLIN 15.20: Conf. ★ 15.40: Conf. ţinută de Oskar Baum.

408.7-16 KATOWICE 15.10: Bul. economic. ★ 15.25: Conf. ★ 15.45: Trans. din Warszawa.

1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 15: Pentru copii. ★ 15.30: Met. bursa. ★ 15.40: Pentru tineret.

259.3-2.3 LEIPZIG 15: Pentru doamne. ★ 15.40: Ştiri politice.

532.9-1.7 MUNCHEN 15.20: Concert de ţiteră. ★ 15.40: Ora literară transm. din Nürenberg.

263.4-11 MOR OSTRAVA 15: Continuarea trans. din Bratislava.

MUHLACKER 15: Pauză.

486.2-5.5 PRAGA 15: Continuarea trans. din Bratislava.

516.4-20 VIENA 15.30: Ora, met. ★ 15.50: Pentru doamne.

16

419.1-7 BERLIN 16: Concert. ★ 16.35: Muzică de cameră veche.

408.7-16 KATOWICE 16: Plăci de gramofon. ★ 16.50: Causerie.

259.3-2.3 LEIPZIG 16: Dialog radiofonic. ★ 16.30: Concert executat de orch. radio.

1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 16: Trans. din Berlin concert de după amiază.

532.9-1.7 MUNCHEN 16.05: Ora, met. ştiri politice. ★ 16.20: Concert.

263.4-11 MOR OSTRAVA 16: Pauză.

360.1-75 MUHLACKER 16.30: Ora florilor.

486.2-5.5 PRAGA 16: Pauză.

516.4-20 VIENA 16: Concert de după amiază executat de orch. Aurel Nemes de Alamor. Friedrich Smetana: Marş; Keler Bela: Uverture; Moszkowsky: Serenade; Granichstaedten: Potpouri din opereta Orlow; Strauss: Vals; Mascagni: Fantezie din opera Cavaleria rusticană; Wagner: Un dans cu păpuşa Sinding: Cântec; Stolz: Cântec unguresc; Hellmesberg: Cântec; Zsiga: Vals; Jessel: Cântec; Engel: Marş.

17

419.1-7 BERLIN 17: Pentru tineret. ★17.20: Albert Ehrenstein citeşte din propriile-i opere. ★ 17.45: Actualităţi.

408.7-16 KATOWICE 17.10: Plăci de gramofon. ★ 17.35: Conf.

1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 17: Conf. ★ 17.30: Muzică.

259.3-2.3 LEIPZIG 17.30: Ora, met. 17.55: Ştiri politice, ultimele noutăţi.

1554.4-25 LONDRA NAŢIONAL 17: Muzică uşoară.

356.3-45 LONDRA REGIONAL 17: Trans. programului naţional din Dawentry.

532.9-1.6 MUNCHEN 17: Conf. ★ 17.20: Concert distractiv.

263.4-11 MOR OSTRAVA 17: Plăci de gramofon.

360.1-75 MUHLACKER 17: Concert de după amiază.

486.2-5.5 PRAGA 17: Conf.★17.20: Plăci de gramofon.

516.4-20 VIENA 17.35: Ce aduce viitorul târg vienez? Dr. Paul Stetten. ★ 17.45: Causerie de Karl Kneidinger.

18

419.1-7 BERLIN 18.20: Dialog radiofonic. ★ 18.35: Muzică distractivă.

408.7-16 KATOWICE 18: Muzică uşoară.

1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 18: Conf. ţinută de Prof. Lothar Schreyer. ★ 18.30: Conf. ★ 18.55: Met. pentru agricultori.

259.3-2.3 LEIPZIG 18: Şlagăre. ★ 18.30: Dialog radiofonic. ★ 18.50: Conf. ţinută de dr. Ludwig Neubeck.

1554.4-25 LONDRA NAŢIONAL 18.15: Pentru copii.

356.3-45 LONDRA REGIONAL 18.15: Pentru copii.

380.7-21 LEMBERG 18: Trans. din Varşovia.

532.9-1.7 MUNCHEN 18.20: Ora, met., ştiri politice. ★ 18.30: Comunicate de cinefili. ★ 19.50: Conf.

263.4-11 MOR OSTROVA 18: Conf. ★ 18.15: Pentru lucrători. ★18.25 Emisiune Germană. ★ 18.40: Acordeon.

360.1-75 MUHLACKER 18.30: Ora, ştiri agricole. ★ 18.40: Conf.

486.2-5.5 PRAGA 18.10: Agricultură. ★ 18.15: Conf. ★ 18-25: Emisiune germană.

516.4-20 VIENA 18.15: Pentru copii. Ce jucăm când plouă? Hilde Soukup. ★ 18.35: Vara în Austria. Fritz Bodo.

19

419.1-7 BERLIN 19.25: Ştiri pentru lucrători. ★ 19.30: Conf.

408.7-16 KATOWICE 19: Un sfert de oră literară. ★ 19.15: Ştiri diverse, programul zilei următoare. 19.30: Despre cercetaşi. ★ 19.55: Bul. met.

1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 19: Curs de engleză pentru incepători. ★ 19.25: Pentru agricultori.

259.3-2.3 LEIPZIG 19.20: Interview politic. ★ 19.30: Simfonii vesele.

380.7-21 LEMBERG 19: Diverse. ★ 19.20: Concert de pian. ★ 19.40: Trans. din Varşovia.

1554.4-25 LONDRA NAŢIONAL 19: Noutăţi, ★ 19.30: Concert. ★ 19.50: Cărţi noui.

356.3-45 LONDRA REGIONAL 19: Noutăţi. ★ 19.30: Concert de orchestră.

532.9-1.7 MUNCHEN 19.05: Pentru lucrători. ★ 19.30: Concert de muzică militară.

263.4-11 MOR OSTRAVA 19: Trans. din Praga.

360.1-75 MUHLACKER 19.05: Conferinţă. ★ 19.30: Ora, met., ★ 19.45: Concert distractiv.

486.2-5.5 PRAGA 19.05: Arii şi cântece. ★ 19.30: Cabaret.

296.1-11 REVAL (TALLINNA) 19: Ştiri, muzică la plăci de gramofon. ★ 19.20: Ştiri de presă. ★ Causerie radiofonică.

516.4-20 VIENA 19: Giumnastică Kathe Hye la pian Franz Jilig. ★ 19.20: Ora, met. ★ 19.30: Prin Vorarlberg, Heinrich Suso Waldeo.

A apărut
Ediţia II-a
R.U.R.
Dramă utopică şi colectivă
în trei acte şi un prolog
CARL CıAPEK
din „Biblioteca Dimineaţa"
No. 75-76.
Preţul 10 lei

20

419.1-7 BERLIN 20: Trans. unei opere comice în trei acte de Mozart.

278.8-13 BRATISLAVA 20: Continuarea trans. din Praga.

341.7-2.8 BRNO 20: Continuarea trans. din Praga.

372.2-1.7 HAMBURG 20.30: Concert în pavilionul Alster.

408.7-16 KATOWICE 20: Ştiri de presă. ★ 20.10: Comunicate. ★ 20.15: Causerie. ★ 20.30: Concert popular.

1554.4-25 LONDRA NAŢIONAL 20.10: Conf. ★ 20.30: Conf.

294.1-2.6 KOSICE 20: Continuarea trans. din Praga.

259.3-2.3 LEIPZIG 20.45: Dialog radiofonic.

380.7-21 LEMBERG 20.15: Conf. radiotechnică. ★ 20.30: Trans. din Varşovia.

356.3-45 LONDRA REGIONAL 20.45: Emisiune teatrală în trei acte.

532.9-1.7 MUNCHEN 20.50: Causerie.

263.4-11 MOR OSTRAVA 20: Continuarea trans. din Praga.

360.1-75 MUHLACKER 20.30: Povestiri scurte.

1071.4-75 OSLO 20: Ora, comedie în trei acte de Ibsen.

486.2-5.5 PRAGA 20.30: Concert.★ 20.55: Informaţiuni.

1724.1-17 PARIS CLICHY 20: Concert. ★ 20.30: Ştiri, rezultat sportiv., met. ★ 20.40: Plăci de gramofon.

296.1-11 REVAL (TALLINNA) 20: Ora, met., din Tartu. ★ 20.05: Concert la plăci de gramofon.

516.4-20 VIENA 20: Şlagăre de filme sonore, orch. Adolf Pauscher, Victir Sternau (cant.), muzica de Stolz, Abraham, Hans May, Holländer, Morett, Brown, Benes, Weiss, Heymann, Guttmann, Jurmann, Ascher.

21

419.1-7 BERLIN 21: Continuarea operei comice de Mozart.

278.8-14 BRATISLAVA 21: Pauză.

341.7-2.8 BRNO 21: Pauză.

372.2-1.7 HAMBURG 21: Continuarea concertului.

408.7-16 KATOWICE 21: Continuarea concertului popular.

294.1-2.6 KOSICE 21: Pauză.

1554.4-25 LONDRA NAŢIONAL 21: Concert de promenadă.

356.3-45 LONDRA REGIONAL 21: Continuarea emisiunei teatrală.

259.3-2.3 LEIPZIG 21.15: Muzică distractivă.

380.7-21 LEMBERG 21: Continuarea trans. din Varşovia.

424.3-1.3 MADRID 21: Ştiri de presă, informaţiuni. ★ 21.30: Ştiri de presă, informaţiuni. ★ 21.30: Ştiri de staţiune.

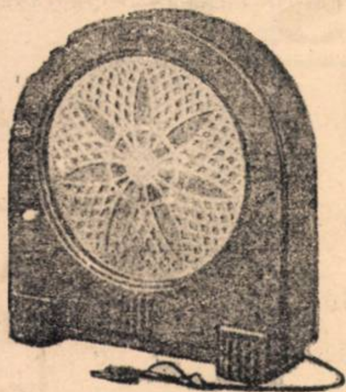
532.9-1.7 MUNCHEN 21.15: Concert seral executat de orch. radio.

1724.1-17 PARIS-CLICHY 21.15: Ştiri de presă, ora exactă. ★ 21.30: Concert de plăci de gramofon.

Recompensă

un aparat de radio cu 3 lămpi se oferă aceluia care va arăta unde se găseşte aparatul de radio portativ **Hornyphone** în geamantan de piele roşie cu cadru mic pătrat îmbrăcat în roşu, ridicat de un domn Bălănescu.

Adresaţi-vă firmei
GEODETICA
BUCUREŞTI
Str. C. A. Rosetti, 3
(peste drum de palatul Regal)



LA STANDUL LEONIDA & Co.

din Expoziția de Radio din Parcul Carol

puteți asculta renumitele

HAUTPARLEURE PHILIPS

Aparatele RADIONE sunt înzestrate cu lămpi

PHILIPS-MINIWATT

MOR OSTRAVA 21: Pauză.
360.1-75 MUHLACKER 21: Concert orch. radio.
1071.4-75. OSLO 21: Continuarea comediei de Ibsen.
1724.1-17 PARIS CLICHY 21.15: Știri de presă, ora exactă. ★ 21.30: Concert de plăci de gramofon.
486.2-5.5 PRAGA 21: Timpul, noutăți.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 21: Continuarea concertului de plăci de gramofon.
385.1-15 TOULOUSE 21: Arii din operete. ★ 21.30: Orch. argentină. ★ 21.45: Melodii.
516.4-20 VIENA 21: Muzică de cameră la flaut, executanți: Franz Wangler (flaut), Borri, (vioară), Gruber (violină), Winkler (violoncel), Alma Borri (pian). Philipp Teleman: Quartet pentru flaut, vioară, violoncel, F. moll, Max Reger: Serenade pentru flaut, vioară și viola, G-dur, op. 141 a.; Mozart: Quartet pentru flaut, vioară, viola, și violoncel D. dur. ★ 21.50: Știri serale.

22

419.1-7 BERLIN 22.15: Ora, ★ 22.55: Met. știzilnice și sportive apoi muzică de dans.
278.8-14 BRATISLAVA 22.10: Programul zilei următoare. ★ 22.15: Trans. din Mor Ostrava.
341.7-2.8 BRNO 22.10: Noutăți, trans. teatrală. ★ 22.15: Trans. din Mor. Ostrava.
372.2-1.7 HAMBURG 22: Met., știri sportive și politice. ★ 22.20: Actualități. ★ 22.30: Concert la Café Wallhof.
408.7-16 KATOWICE 22: Foileton. 22.15: Știri de presă. ★ 22.20: Bul. met., programul zilei următoare. 22.30: Muzică ușoară și de dans.
294.1-2.6 KOSICE 22.10: Programul zilei următoare. ★ 22.15: Trans. din Ostrava.
259.3-2.3 LEIPZIG 22.15: Știri în continuare muzică de dans.
1554.4-25 LONDRA NAȚIONAL 22.40: Noutăți. ★ 22.55: Comunicate.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 22: Noutăți. ★ 22.20: Trans. unei vauseville.
532.9-1.7 MUNCHEN 22.20: Ora, met., știri sportive.
263.4-11 MOR OSTRAVA 22.10: Programul zilei următoare. Teatru ★ 22.15: Concert de orch.
360.175 MUHLACKER 22.15: Trans. din Frankfurt. ★ 22.55: Met., diverse știri.
1071.4-75 OSLO 22: Met., știri de presă. ★ 22.30: Causerie.
485.2-5.5 PRAGA 22: Met., noutăți, sport. ★ 22.10: Informațiuni.★ 22.15: Trans. din Mor. Ostrava.
516.4-20 VIENA 22.05: Concert seral al orch. Silvester Scheder, trans. dela Restaurantul „Prohaska din Praterul vienez. Dostal: Marș; Ganglberger: Vals; Offenbach: Uvertura din opereta Orpheus în Infern; Löwenthal: Potpouri; Ketellbey: Cântec; Paul Mann: Foxtrot; Schieder: Tango; Dostal: Potpouri de șlagăr; Sieczynski: Marș.

23

419.1-7 BERLIN 23: Muzică de dans.
278.8-14 BRATISLAVA 23: Continuarea trans. din Mor. Ostrava.
341.7-2.8 BRNO 23: Continuarea trans. din Mor. Ostrava.
372.2-1.7 HAMBURG 23: Continuarea concertului la Cafe Walhof.
408.7-16 KATOWICE 23: Conf. în continuare muzică ușoară și de dans.
294.1-2.6 KOSICE 23: Continuarea trans. din Mor. Ostrava.
1554.4-25 LONDRA NAȚIONAL 23: Dialog radiofonic. ★ 23.30: Concert de serenade.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 23.30: Muzică de dans.
259.3-2.3 LEIPZIG 23: Muzică de dans.
263.4-11 MOR OSTRAVA 23: Continuarea concertului de orch.
486.2-5.5 PRAGA 23: Continuarea trans. din Mor Ostrava.
385.1-15 TOULOUSE 23: Ora, auditorilor. ★ 23.15: Bul. de informațiuni. ★ 23.30: Continuarea orei auditorilor.
516.4-20 VIENA 23: Continuarea concertuluis eral executat de orch. Silvester Schieder.

24

419.1-7 BERLIN 24: Continuarea muzicei de dans.
1554.4-25 LONDRA NAȚIONAL 24: Muzică de dans.
385.1-15 TOULOUSE 24: Bul. meteorologic.
516.4-20 VIENA 24: Continuarea concertului seral.



1 Septembrie 1931

394 m. BUCUREȘTI 16 kw. 761 kHz.

13.00: Muzică instrumentală (plăci de gramofon).
13.30: Informațiuni, bursa de cereale, bursa de efecte, cota apelor Dunării, și semnal orar.
13.50: Muzică ușoară (plăci de gramofon).
18.00: Orchestra Jean Dumitrescu: Muzică românască și ușoară.



19.00: Informațiuni și semnal orar.
19.10: Orchestra Jean Dumitrescu: Continuarea concertului.

UNIVERSITATEA RADIO DE VARĂ

20.00: D-na Lucia Sturdza Bulandra: Pregătirea unui spectacol de teatru.



PROGRAMUL DE SEARĂ

20.30: Muzică de dans (plăci de gramofon.
21.00: Orchestra Radio: Bach: Uvertura la „Hamlet"; Rich. Wagner: Selecțiuni din opera „Maeștrii cântăreți".
21.30: D-l T. Teodorescu-Braniște: Actualități.



21.45: D-ra Emilia Guțianu — canto; Mozart: Aria Suzanei din „Nunta lui Figaro"; Fauré: Nell; Chausson: Le Colibri; Brahms: Serenade; Brahms: Immer leiser wird mein Schlummer; R. Strauss: Serenadă; Veracini: Pastorală.
22.15: Orchestra Radio: L. Schlögel: O raită prin toate operetele lui Joh. Strauss; Felix Mendelsohn Bart.: Nocturna și Marșul Nupțial din „Visul unei nopți de vară".
22.45: Informațiuni.



9

516.4-20 VIENA 9.20: Cursul pieții ★ 9.30: Meteorul.

10

1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 10.10: Pentru școli ✱ 10.35: Ultimile știri.
516.4-20 VIENA 10.50: Cota apelor.

11

1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 11: Pauză.
263.4-11 MOR OSTRAVA 11.30: Trans. din Praga.
486.2-5.5 PRAGA 11.30: Plăci de gramofon.
516.4-20 VIENA 11.30: Concert de amiază executat de quartetul Bert Silving. Schaebetnal: Marș; Strauss Vals; Offenbanch: Ouv. op. Frumoasa Elena; Popper: Serenadă orientală; Korotin: Cântec; Macho Polotte; Galdmann: Fantezie-Delibes; Jurmann: Câtec; Benatzky: Ländler: Granichstaedten: Vals; Eisele: Tango; Wismar: Potp.

12

408.7-16 KATOWICE 12.10: Plăci de gramofon.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 12: Meteorul pentru agricultori ✱ 12.05: Curs de franceză ★ 12.30: Plăci de gramofon. In continuare meteorul pentru agricultori ★ 12.55: Ora precisă a stațiunei Nauen.
263.4-11 MOR OSTRAVA 12.30: Trans. din Bratislava.
486.2-5.5 PRAGA 12: Timpul, noutăți, pentru agricultori. ★ 12.15: Pentru industrie și comerț. ★ 12.30: Trans. din Bratislava.
516.4-20 VIENA 12.30: Ora, meteorul, știri, comunicate. ★ 12.40: Continuarea concertului de amiază.

13

408.7-16 KATOWICE 13.10: Bul. met.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 13.30: Trans. din Berlin, ultimele știri.
263.4-11 MOR OSTRAVA 13: Trans. din Praga. ★ 13.05: Trans din Bratislava.
486.2-5.5 PRAGA 13: Timpul, informațiuni. ★ 13.05: Trans. din Brno.
516.4-20 VIENA 13.15: Concert de plăci de gramofon (orch. din lumea întreagă).

14

419-1.7 BERLIN 14: Plăci de gramofon.
408.7-16 KATOWICE 14.50 Comunicate.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 14: Trans. din Berlin, plăci de gramofon.
259.3-2.3 LEIPZIG 14: Conf. ★ 14.15: Pentru cinefili ★ 14.30: Cărți pentru tineret.
532.9-1.7 MUNCHEN 14: Comunicate.
263.4-11 MOR OSTRAVA 14: Trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 14.30: Curs de engleză.
486.2-5.5 PRAGA 14: Plăci de gramofon. ★ 14.25: Bursa. ★ 13.30: Concert de orch.
516.4-20 VIENA 14: Continuarea concertului de plăci de gramofon.

15

419.1-7 BERLIN 15.20: Pentru doamne. ★15.40 Conf.
408.7-16 KATOWICE 15.10: Comunicate ✱ 15.25: Conf. ✱ 15.45 Trans. din Varșovia.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 15: Pentru bătrâni. ★ 15.30: Meteorul și bursa. ★ 15.45: Pentru doamne.
259.3-2.3 LEIPZIG 15: Conf. astronomică ★ 15.15: Conf. ★ 15.40: Comunicate.
552.9-1.7 MUNCHEN 15.05: Pentru gospodine.
263.4-11 MOR OSTRAVA 15: Continuarea trans. din Praga.
MUHLACKER 15 Pauză.
486.2-5.5 PRAGA 15: Continuarea concertului.
516.4-20 VIENA 15: Concert de plăci de gramofon (dirijori celebri germani).

16

419.1-7 BERLIN 16.05: Conf. ★ 16.30: Muzică distractivă.
408.7-16 KATOWICE 16: Pentru copii ✱ 16.15: Plăci de gramofon ✱ 16.50: Conf.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 16.30: Trans. din Leipzig, concert.
259.3-2.3 LEIPZIG 16: Conf. ★ 16.30: Concert cu muzică de pe Rhein.
532.9-1.7 MUNCHEN 16.05: Ora, meteorul, pentru agricultori ★ 16.20: Concert de orgă ✱ 16.45: Conf.
263.4-11 MOR OSTRAVA 16: Continuarea trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 16.30: Pentru doamne.
486.2-5.5 PRAGA 16: Continuarea concertului.

17

419.1-7 BERLIN 17.30: Pentru tineret.
408.7-16 KATOWICE 17.10: Plăci de gramofon ✱ 17.35: Conf.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 17.30: Portrete literare.
259.3-2.3 LEIPZIG 17.30: Ora, meteorul ★ 17.55: Comunicate.
1554.4-35 LONDRA NAȚIONAL 17: Recital de sonate. ★ 17.30: Concert al orch. dela Trocadero.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 17: Trans. programului național din Daventry.
263.4-11 MOR OSTRAVA 17: Plăci de gramofon.
360.1-75 MUHLACKER 17: Trans. din Frankfurt, concert de după amiază executat de orch. radio.
532.9-1.7 MUNCHEN 17: Oră distractivă pentru copii ★ 17.20: Concert simfonic.
486.2-5.5 PRAGA 17: Pentru instrucțiunea publică. ★ 17.10: Plăci de gramofon.
516.4-20 VIENA 17.45: Pentru copii. „Din împărăția lui Rübezahl", povestire spusă de Lony Leuthoff.

18

419.1-7 BERLIN 18: Ora literară. ★ 18.30: Conf.
408.7-16 KATOWICE 18: Concert popular.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN. 18: Conf. ★ 18.30: Conf. ★ 18.55: Meteorul, pentru agricultori.
1554.4-35 LONDRA NAȚIONAL 18.15: Pentru Copii.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 18.15: Pentru copii.
259.3-2.3 LEIPZIG 18.05: Pentru doamne ✱ 18.30: Curs de franceză ✱ 18.50: Reportaj radiofonic.
380.7-21 LEMBERG 18: Transmisiune din Varșovia.
532.9-1.7 MUNCHEN 18.20: Ora, meteorul, pentru agricultori ★ 18.30: Schițe radiofonice ★ 18.50: Conf.
263.4-11 MOR OSTRAVA 18: Conf. literară. ★ 18.15: Plăci de gramofon. ★ 18.25: Trans. din Brno.
360.1-75 MUHLACKER 18.30: Tr. din Stuttgart, meteorul, pentru agricultori. ★ 18.40: Conf.
486.2-5.5 PRAGA 18.05: Pentru agricultori. ★ 18.15: Pentru lucrători. ★ 18.25: Emisiune germană.
516.4-20 VIENA 18.15: Comunicate esperantiste de Walter Smital ✱ 18.30: Pentru agricultori, conf. ținută de dr. Adolf Staffe.

19

419.1-7 BERLIN 19: Muzică romantică distractivă.
408.7-16 KATOWICE 19: Un sfert de oră literară ✱ 19.15: Comunicate ★ 19.20: Feuilleton ★ 19.35 Anunciuri diverse ✱ 19.50: Comunicate ✱ 19.55: Bul. met.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 19: Curs de franceză.★ 19.30: Conf. politică. ★ 19.55: Meteorul pentru agricultori.
259.3-2.3 LEIPZIG 19: Povestiri ★ 19.30: Concert distractiv la plăci de gramofon.
380.7-21 LEMBERG 19: Diverse ★ 19.20: Trans. din Varșovia ✱ 19.35: Plăci de gramofon ✱ 19.40: Conf. ★ 19.55: Trans. din Varșovia.
1554.4-35 LONDRA NAȚIONAL 19: Noutăți. ★ 19.30: Concert. ★ 19.50: Conf.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 19: Noutăți. ★ 19.35: Concert de orgă.
532.9-1.7 MUNCHEN 19.10: Conf. ținută de Hubert Martin ★ 19.25: Ora, meteorul, știri ✱ 19.35: Conferință ținută de dr. Bruno Grimschitz.
263.4-11 MOR OSTRAVA 19: Tr. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 19.05: Tr. din Frankfurt, curs de engleză. ★ 19.30: Ora, meteorul.★ 19.45: Concert distractiv al orch. filarmonice din Stuttgart.
486.2-5.5 PRAGA 19: Timpul. ★ 19.05: Cântece morave. ★ 19.30: Conf. ★ 19.45: Muzică religioasă.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 19: Știri și plăci de gramofon.★ 19.20: Știri de presă. ★ 19.30: Conf.

20

419.1-7 BERLIN 20: Reportaj cu plăci de gramofon. ★ 20.30: Dramă socială de Gerhart Hauptmann.
278.8-14 BRATISLAVA 20: Continuarea trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 20: Continuarea trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 20: „Sora mea și cu mine" operetă în 2 acte un prolog și un epilog de Benatzky.
408.7-16 KATOWICE 20: Comunicate de presă ★ 20.10: Bul. sportiv ★ 20.15 „Aida" operă de Verdi în pauză știri de presă.
294.1-2.6 KOSICE 20: Continuarea trans. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAȚIONAL 20.30: Concert vocal și de orch.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 20: Concert cu muzică militară.
259.3-2.3 LEIPZIG 20.30 Comunicate literare.

380.7-21 LEMBERG 20: Continuarea trans. din Varşovia.
532.9-1.7 MUNCHEN 20: „Lysistrata", piesă radiofonică burlescă după Aristophan de Richard Elchinger.
263.4-11 MOR OSTRAVA 20: Continuarea trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 20: Continuarea concertului.
1071.4-75 OSLO 20: Ora exactă, apoi muzică de cameră.
1724.1-17 PARIS CLICHY 20: Emisiune teatrală. ★ 20.30: Rezultate sportive, bul. met. ✱ 20.40: Cronica radiofonică ★ 20.45: Concert.
486.2-5.5 PRAGA 20.45: Plăci de gramofon. ★ 20.55: Informaţiuni.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 20: Cronica esperantistă. ★ 20.10: Concert. ★ 20.55: Ora, meteorul.
516.4-20 VIENA 20: Concert executat de orch. simfonică vieneză dirijată de prof. Robert Heger. Cu concursul prof. Julius Wolfsohm (piano). Simfoniile lui Mozart (un ciclu). „Simfonie în g-moll, no. 25. Tschaikowsky: Concert pentru pian în b-moll. Schostakowitsch: „Simfonie în f-moll"; Rimsky-Korssakow: „Sheherazade".

21

419.1-7 BERLIN 21: Continuarea dramei sociale de Gerhart Hauptmann.
278.8-1 BRATISLAVA 21: Concert de vioară. ★ 21.30: Trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 21: Doamna doreşte piesă radiofonică de Josef Robert Harrer. ★ 21.40: Compoziţii pentru chitară.
372.2-1.7 HAMBURG 21: Continuarea op. „Sora mea şi cu mine" de Benatzky.
408.7-16 KATOWICE 21: Continuarea op. „Aida" de Verdi.
294.1-2.6 KOSICE 21.10: Concert de orch. ★ 21.30: Concert de vioară.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 21: Continuarea concertului. ★ 21.25: Emisiune teatrală.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 21: Concert de promenadă.
259.3-2.3 LEIPZIG 21: Comunicate ★ 21.10: Oră consacrată lui Franz Schubert, concert.
380.7-21 LEMBERG 21: Continuarea trens. din Varşovia.
424.3-1.3 MADRID 21.10: Ştiri de presă.
532.9-1.7 MUNCHEN 21.30: Concert consacrat lui Beethoven.
263.4-11 MOR OSTRAVA 21: Continuarea trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 21.15: Humorescă.★ 21.45: Walter Niemann cântă din propriile-i compoziţii pentru pian.
1071.4-75 OSLO 21: Conf. ★ 21.35: Meteorul, noutăţi de presă.
486.2-5.5 PRAGA 21: Timpul, noutăţi, conf. ★ 21.10: Concert de contrabas. ★ 21.30: Concert de orch.
1724.1-17 PARIS CLICHY 21.15: Ştiri de presă, informaţiuni, ora exactă ✱ 21.30: Concert de plăci de gramofon.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 21: Continuarea concertului.
385.1-15 TOULOUSE 21: Tango-uri cântate. ★ 21.15: Cântece din opere. ★ 21.45: Muzică de jazz.
516.4-20 VIENA 21.55: Comunicate, ştiri.

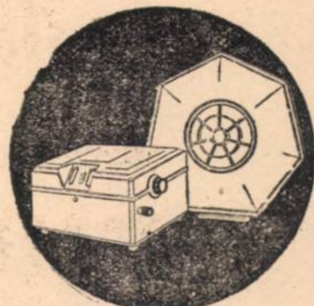
22

419.1-7 BERLIN 22: Meteor. ştiri zilnice şi sportive.
278.8-14 BRATISLAVA 22.10: Programul zilei următoare. ★ 22.15: Trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 22: Trans. din Praga. 22.10: noutăţi, teatru. ★ 22.15: Trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 22.10: Ştiri ✱ 22.30: Actualităţi ★ 22.40: Concert distractiv al orch. radio.
408.7-16 KATOWICE 22: Continuarea op. „Aida" de Verdi.
294.1-2.6 KOSICE 22: Trans. din Praga. ★ 22.10: Programul zilei următoare. ★ 22.15: Trans. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 22.40: Noutăţi. ★ 22.55: Comunicate.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 22.40: Noutăţi.
259.3-2.3 LEIPZIG 22.15: Ştiri. In continuare muzică de dans.
380.7-21 LEMBERG 22: Continuarea trans. din Varşovia.
424.3-1.3 MADRID 22.30: Curs de franceză.
532.9-1.7 MUNCHEN 22.20: Ora, meteorul, ştiri, sport.
263.4-11 MOR OSTRAVA 22.10: Programul următor, teatre.★ 22.15: Trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 22.35: Comunicate.★ 22.50: Muzică de dans.
1071.4-75 OSLO 22.05: Radio-cabaret.
486.2-5.5 PRAGA 22: Timpul, noutăţi, sport. ★ 22.10: Informaţiuni, teatre, programul zilei următoare. ★ 22.15: Plăci de gramofon.
1724.1-17 PARIS CLICHY 22: Continuarea concertului de plăci de gramofon.
385.1-15 TOULOUSE 22: Muzică de jazz. ★ 22.45: Continuarea concertului.
516.4-20 VIENA 22.10: Concert seral executat de capela de jazz „The Canada Band". Trans. dela restaurantul-cafenea „Hohe Warte". Muzică de jazz de următorii compozitori: Warren, Stransky, Fountaine-Packay, Bazaf-Waller, Hartmann-Goodharf, Krauss-Elka Rosca. Jurmann, Wendling, Shermann-Lewis, Rusbin-Sullivan, Harlig, Jurmann, Abraham, Reisfeld, Mergler, May, Fischer, Alex.

23

278.8-14 BRATISLAVA 23: Continuarea trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 23: Continuarea concertului distractiv.
408.7-16 KATOWICE 23: Bul. met. şi programul următor ★ 23.10: Muzică uşoară şi de dans.
294.1-2.6 KOSICE 23: Continuarea trans. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 23: Conf. ★ 23.15: Recital vocal.★ 23.40: Muzică de dans.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 23: Concert al orch. B. B. C. ★ 23.30: Muzică de dans.
259.3-2.3 LEIPZIG 23: Muzică de dans (contniuare).
380.7-21 LEMBERG 23.10: Reportaj muzical.
424.3-1.3 MADRID 23: Selecţiuni ditr'o operă la plăci de gramofon.
263.4-11 MOR OSTRAVA 23: Continuarea trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 23: Muzică de dans (continuare).
486.2-5.5 PRAGA 23: Ora exactă, apoi plăci de gramofon.
385.1-15 TOULOUSE 23: Chansonette. ★ 23.15: Informaţiuni.★ 23.30: Concert simfonic.
516.4-20 VIENA 23: Continuarea concertului cu muzică de jazz.

Vechiul magazin
AMPER
Str. SMARDAN No, 23 BUCUREŞTI
expune în pavilionul
RADIO din parcul Carol
piese detaşate, accesorii, precum
şi toate produsele PHILIPS



24

341.7-2.8 BRNO 23: Continuarea trans. din Praga.
408.7-16 KATOWICE 24: Continuarea muzicei uşoare şi de dans.
424.3-1.3 MADRID 24: Continuarea concertului. Apoi muzică de dans şi ştirile staţiunei.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 24: Continuarea muzicei de dans.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 24: Muzică de dans (continuare). Apoi experienţe de televiziune.
385.1-15 TOULOUSE 24: Comunicate.
516.4-20 VIENA 24: Continuarea concertului cu muzică de jazz.



2 Septembrie 1931

394 m. BUCUREŞTI 16 kw. 761 kHz.

13.00: Muzică corală (plăci de gramofon).
13.30: Informaţiuni, bursa de cereale, bursa de efecte, cota apelor Dunării şi semnal orar.
13.50: Muzică simfonică (plăci de gramofon).
18.00: Orchestra Radio: Muzică variată şi românească.
19.00: Informaţiuni, meteorul şi semnal orar.
19.10: Orchestra Radio: Muzică variată.

UNIVERSITATEA RADIO DE VARĂ

20.00: D-l Romulus Seişanu: Scriitorii Români în literatura didactică.

PROGRAMUL DE SEARĂ

20.20: Muzică de orchestră (plăci de gramofon).
21.00: D. Ant. Sarvas-violină: Locatelli: Sonata sol minor; Bach-Kreisler: Gavota; Tschaikowsky-Auer: Andante cantabile; Beethoven-Elman: Cotredanses.



21.30: D-l Horia Oprescu: Expoziţia colonială dela Paris.
21.45: D-ra Nadia Chebap-piano: Bach-Busoni: Tocata în do major a) preludiu, b) adagio, c) fuga; Chopin: Nocturnă; Schubert-Liszt: Soirées de Vienne.
22.15: D-l G. Cocea-cello: R. Strauss: Sonata fa major; Becker: Menuet.
22.45: Informaţiuni.



9

516.4-20 VIENA 9.20: Cursul pieţii ★ 9.30: Meteorul.

10

1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 10.35: Ultimile noutăţi.
516.4-20 VIENA 10.50: Cota apelor.

11

1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 11: Pauză.
263.4-11 MOR OSTRAVA 11.30: Trans. din Praga.
486.2-5.5 PRAGA 11.30: ... de gramofon.
516.4-20 VIENA 11.30: Concert de plăci de gramofon (Muzică ţărănească).

12

408.7-16 KATOWICE 12.10: Plăci de gramofon.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 12: Met. pentru agricultori ✱ 12.55: Ora exactă a staţiunei Nauen.
263.4-11 MOR.-OSTRAVA 12.15: Trans. din Brno. ★ 12.15: Trans. din Praga.
486.2-5.5 PRAGA 12: Met., agricole, informaţiuni. ★ 12.15: Bursa. ✱ 1230: Trans. din Brno.
516.4-20 VIENA 12.30: Ora, meteorul, ştiri, comunicate. ★ 12.40: Concert de amiază executat de capela Michael Weiss. Kopetzky: Marş; Gomez: Ouv. op. 1 Garany; Lanner: Vals; Muss: Melodii din opere; Fibich: Poemă; Rhode: Fragmente din operetel lui Suppé; Godard: Cântec de leagăn; Gillet: Loin du bal; Ziehrer: Vals: Lehar: Potp din opereta Văduva veselă.

13

408.7-16 KATOWICE 13.10: Bul. met.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 13.30: Trans. din Berlin. Ultimele noutăţi.
263.4-11 MOR.-OSTRAVA 13: Trans din Praga. ★ 13.05: Trans. din Brno, informaţiuni.
486.2-5.5 PRAGA 13: Met., noutăţi, informaţiuni. ✱ 13.05: Trans. din Brno
516.4-20 VIENA 13: Continuarea concertului de amiază.

14

419.1-7 BERLIN 14: Plăci de gramofon.
408.7-16 KATOWICE 14.50: Comunicate.
1634.9-35. KONIGSWUSTERHAUSEN 14: Trans. din Berlin, concert de plăci de gramofon.
259.3-2.3 LEIPZIG 14: Reportaj radiofonic. ★ 14.30: Concert pentru tineret.
263.4-11 MOR.-OSTRAVA 14: Trans. din Praga. ★ 14.30: Concert de orch.
360.1-75 MUHLACKER 14: Continuare plăci de gramofon.
532.9-1.7 MUNCHEN 14: Comunicate.
485.2-5.5 PRAGA 14: Pentru doamne. ★ 14.20: Plăci de gramofon. ✱ 14.25: Bursa. ★ 14.30: Trans. din Mor.-Ostrava.
516.4-20 VIENA 14: Continuarea concertului de amiază.

15

419-1.7 BERLIN 15.20: Conferinţă ţinută de ing. dr. Alfred Salomony.★ 15.40: Conferinţă.
408.7-16 KATOWICE 15.10: Bul. şi comunicate. ★ 15.25: Causerie. ★ 15.45: Comunicate.
1634.9-35. KONIGSWUSTERHAUSEN 15: Pentru copii. ✱ 15.30: Met., bursa.. ★ 15.45: Pentru doamne.
259.3-2.3 LEIPZIG 15.30: Ora, meteorul. ★ 15.40: Comunicate.
263.4-11 MOR.-OSTRAVA 15: Continuarea concertului de orch..
MUHLACKER. Pauză.
532.9-1.7 MUNCHEN 15.40: Lectură.
486.2-5.5 PRAGA 15: Continuarea trans. din Mor. Ostrava.
516.4-20 VIENA 15.50: Sfaturi practice pentru gospodine.

16

419.1.7 BERLIN 16.05: Reportaj. ★ 16.30: Muzică distractivă.
408-7-16 KATOWICE 16: Pentru copii. ★ 16.30: Plăci de gramofon. 16.50: Trans. din Varşovia.
1634.9-35. KONIGSWUSTERHAUSEN 16: Trans. pedagogică. ★ 16.30: Concert de după amiază.
259.3-2.3 LEIPZIG 16: Concert distractiv.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 16.30: Concert simfonic.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 16.30: Trans. programului naţional din Dawentry.
532.9-1.7 MUNCHEN 16.05: Ora, meteorul, pentru agricultori. ★ 16.20: Pentru copii.
263.4-11 MOR-OSTRAVA 16: Continuarea concertului de orch.
360.1-75 MUHLACKER 16: Pentru copii.
PRAGA 16: Pauză.
516.4-20 VIENA 16: Academie. Concert executat de Nora Neville (canto), Alba Poppy (violă), Herta Schmelz (piano) şi de trio-ul Zimbler. Käthe Koller (piano), prof. Josef Zimbler (vioară), Lucian Horvitz (violoncel). La pian Adolf Brozek şi dirijor Friedrich Klapper. Bach: Capriccio; Mozart: Fantezie în d-moll; Beethoven: 12 variaţiuni; Blech: Cântec; Grieg: Lied; Maillart: Arie din opera Clopotele Eremitului: Steiner: Sonată pentru violă şi pian; Beethoven: Trio pentru pian, vioară şi violoncel în c-moll.

17

419.1-7 BERLIN 17.30: Conferinţă ţinută de prof. dr. Otto Pniover.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 17.30: Concert pentru vioară.

A apărut numărul 9 al excelentei reviste lunare

Magazinul

pe August 1931, cu următorul extraordinar sumar, semnat de cele mai reputate pene ale scrisului românesc:

Impresii de purice, o caustică satiră socială de *Tudor Arghezi*. *Călătoriile*, generalităţii văzute de *Ion Pas*. *Eri, azi, mâine...* o cronică obiectivă a ultimelor evenimente. *Din europa în America*, notele unui călător de *Nic. Constantin*. *Ne adoarme căldura...* o anchetă pe arăşiţă de *Masca de Satin*. *Efortul suprem*, o analiză a psihozei sportive. *Chemarea morţii*, versuri minunate traduse de *Const. A. I. Ghica*. *Crima dela gura galbenă*, o crimă cu substrat electoral, de *George Silviu*. *In casa vânzătorilor de plăceri*, o anchetă extraordinară, prin violenţa revelaţiilor, de *Margareta Nicolau*. *Corabia nebunilor*, o aventură fantastică a unui crucişător de *Guido Da Verona*. *Calcicul în artă*, câteva consideraţiuni picturale, de *H. Blazian*. *Toledo*, impresii din cetatea maurilor, de *Otilia Ghibu-Silviu*. *Puteţi fi detectiv?* un examen de perspicacitate pentru cititorii Magazinului. *Americanisme*, impresiuni culese din ţara dolarilor. *Film şi Cinema*, ecouri din Hollywood. *Asta e moda*, ultimele modele de rochii, mantouri, pălării şi umbrele, de *Fulmen*. *Veronica* sau o nouă sentimentalitate. *Oameni, drama* psihologică a două existenţe. *Principii fac sport*, o anchetă în cercurile domnitorilor sportivi, de *Radu Fulger*. *Căsătoria de probă. De divorţăm?* Părerea lui Goethe, Nietzsche. Căsătoria de probă în Rusia.

In afară de aceste extraordinare articole, Magazinul No. 9 mai cuprinde 16 planşe fotografice excelente.

Peste 200 de fotografii tipărite în cinci culori, Humor internaţional. Fotografii inedite dela căsătoria principesei Ileana, Jocuri distractive, Rubrică de şah, Anecdote istorice şi teatrale, Antrefileuri pe ştiinţă popularizată şi nuvele moderne, în general un ansamblu luminos de veselie şi voe bună.

Cu o copertă tipărită în cinci culori, pe hârtie de cretă.
este o podoabă pentru orice bibliotecă şi cel mai bun tovarăş de călătorie în tren, pe vapor, la bordul avioanelor, sau în automobil.

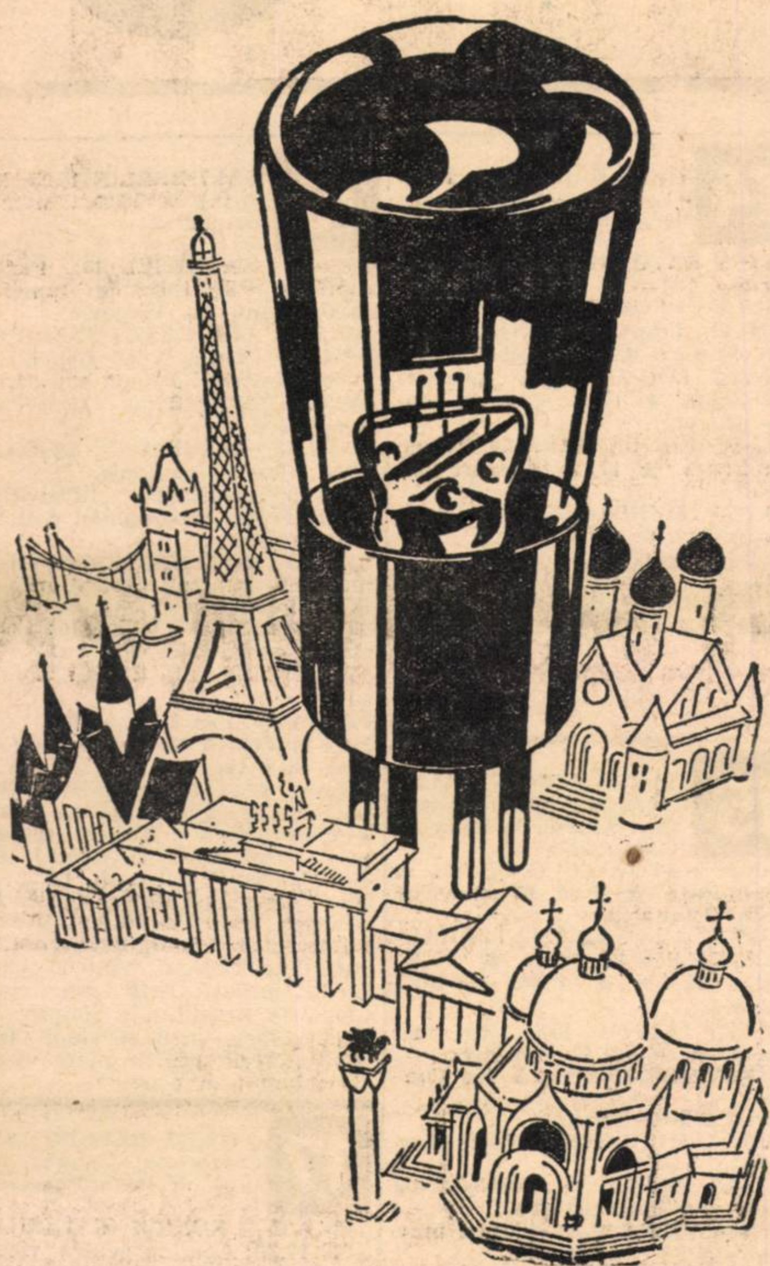
De vânzare pretitundeni. Preţul unui exemplar de 112 pagini pe hârtie cromo, Lei 40.—

Marca conducătoare de radio



Lămpile

TELEFUNKEN



nu au

pereche

în

univers

VIZIT
EXPO
NO

Str. C. A. Rosetti

Cele mai vechi experienţe
Cele mai noui construcţiuni

TELEF



din lumea întreagă

PENTRU SEZONUL 1931-1932

TELEFUNKEN

lansează o serie de aparate modele noui cari vor constitui cea mai plăcută surpriză

Aparatele

TELEFUNKEN

sunt

cele mai selective

cele mai clare

cele mai puternice

AŢI

ZIŢIA

ASTRA

No. 21 - Bucureşti

UNKEN

Cele mai vechi experienţe
Cele mai noui construcţiuni

Cu începerea noului sezon — oferim radiofoniştilor

în intervalul dela 1—30 Septembrie

o garnitură de 3 lămpi



originale TELEFUNKEN

pentru orice aparat de radio de 3 lămpi alimentat din acumulatori sau baterii

la preţul uimitor de eftin de **Lei 543.—**

Revânzătorilor rabat!

DEPOZIT GENERAL:

CRYPTON BIROU TECHNIC

TELEFON 345/44

Bucureşti. — Str. Sf. Vineri 8, etaj

408.7-16 KATOWICE 17.10: Plăci de gramofon. ★ 16.35: Conf.
259.3-2.3 LEIPZIG 17.55: Comunicate.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 17.45: Noutăţi, apoi concert.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 17: Continuarea trans. din Daventry.
532.9-1.7 MUNCHEN 17.20: Concert seral.
263.4-11 MOR OSTRAVA 17: Plăci de gramofon.
360.1-75 MUHLACKER 17: Concert de după amiază, trans. din Frankfurt.
486.2-5.5 PRAGA 17: Conf.★ 17.10: Plăci de gramofon.
516.4-20 VIENA 17.45: Conf. pentru grădinari ţinută de Heinrich Griebl.

18

419-1.7 BERLIN 18: Pentru tineret. ★ 18.20: Conferinţă. ★ 18.45: Şt[illegible] pentru lucrători. ★18.50. Concert de vioară.
408.7-16 KATOWICE 18: Concert de după amiază.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 18: Conf. ★ 18.30: Conf. ţinută de dr. Pariser. ★ 18.55: Met., pentru agricultori.
259.3-2.3 LEIPZIG 18.10: Conf. pedagogică. ★ 18.35: Curs de italiană. ★ 18.50: Reportaj radiofonic.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 18.15: Pentru copii.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 18.15: Pentru copii.
532.9-1.7 MUNCHEN 18.20: Ora, meteorul, pentru agricultori. ★ 18.30: Reportaj radiofonic. ★ 18.50: Conf.
263.4-11 MOR OSTRAVA 18: Conf. ★ 18.15: Trans. din Praga.★ 18.25: Conf. cu muzică executat de quartetul vocal din Ostrava.
360.1-75 MUHLACKER 18.30: Ora, ştiri agricole. ★ 18.40: Conf.
486.2-5.5 PRAGA 18.05: Agricole. ★ 18.15: Pentru lucrători. ★ 18.25: Emisiune germană.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 18: Ştiri şi plăci de gramofon. ★ 18.50: Ştiri de presă.

516.4-20 VIENA 18.15: Conf. ţinută de dr. Franziska Juer-Marbach.★ 18.45: Conf. ţinută de dr. Walter Breitschedl şi de dr. Viktor Jovanovic.

19

419.1-7 BERLIN 19.15: Conf. ★ 19.45: Reportaj radiofonic cu plăci de gramofon.
408.6-16 KATOWICE 19: Un sfert de oră literară. ★ 19.15: Anunciuri diverse. ★ 19.30: Conf. ★ 19.55: Bul. met.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 19: Ora funcţionarilor.★ 19.50 Met., pentru agricultori.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 19: Noutăţi. ★ 19.30: Concert. ★ 19.50: Cărţi noui.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 19: Noutăţi. ★ 19.30: Concert al orch. radio cu solo vocal.
259.3-2.3 LEIPZIG 19: Conf. ★ 19.30: Madame Favart operă comică în 3 acte de Offenbach.
380.7-21 LEMBERG 19: Diverse. ★ 19.20: Conf. ★ 19.40: Trans. din Varşovia.
263.4-11 MOR OSTRAVA 19: Trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 19.05: Curs de limba esperanto. ★ 19.30: Ora, met. ★ 19.45: Concert distractiv tr. din Francfurt.
532.9-1.7 MUNCHEN 19.10: Pentru doamne. ★ 19.30: Concert coral.
486.2-5.5 PRAGA 19: Met., informaţiuni. ★ 19.05: Cântece şi romanţe. ★ 19.25: Trans. din studio.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 19: Pentru copii. ★ 19.25: Ştiri agricole. ★ 19.40: Conf.
516.4-20 VIENA 19.15: Ora, meteorul, ştiri, programul următor. ★ 19.25: Concert popular executat de orch. Wilhelm Wacek. Ziehrer: Ouv. Strauss: Vals; Eysler: Potp. din opereta Die goldene Meisterin; Wacek: Vals; Bednarz: Marş.

20

419-1.7 BERLIN 20.45: Ştiri zilnice şi sportive.
278.8-14 BRATISLAVA 20: Continuarea transm. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 20: Continuarea transm. din Praga.
362.2-1.7 HAMBURG 20.30: Seară veselă germană în dialect.
408.7-16 KATOWICE 20: Comunicate de presă. ★ 20.15: Muzică uşoară. ★ 20.45: Un sfert de oră literară.
294.1-2.6 KOSICE 20: Continuarea trans. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 20: Conf. pentru agricultori.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 20: Continuarea concertului.
259.3-2.3 LEIPZIG 20: Continuarea operei comice Madame Farvart de Offenbach.
380.7-21 LEMBERG 20: Continuarea trans. din Varşovia.
263.4-11 MOR OSTRAVA 20: Continuarea trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 20: Continuarea concertului distractiv.
532.9-1.7 MUNCHEN 20: Continuarea concertului coral. ★ 20.30: Concert distractiv al orch. radio.
1724.1-17 PARIS CLICHY 20: Plăci de gramofon. ★ 20.30: Rezultate sportive, bul. met. ★ 20.40: Cronica modei. ★ 20.45: Radio-teatru.
1071.4-75 OSLO 20: Ora, program de sărbătoare.
486.2-5.5 PRAGA 20.55: Informaţiuni.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 20: Concert. ★ 20.55: Ora,met. din Tartu.
516.4-20 VIENA 20.30: Intoarcerea din concendiu. Vorbesc: Lilli Fröhlich, Dora Miklosich, Paula Silten, Gisa Wurm, Heinz Altringen, Reinhold Siegert, Willi Schumann. Dirijor: Ludwig Unger.

21

419-1.7 BERLIN 21: Concert simfonic.
278.8-14 BRATISLAVA 21: Transm. din Brno. ★ Transm. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 21: Concert cu instrumente de suflat.★21.30: Trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 21: Continuarea seratei vesele în dialect.
408.7-16 KATOWICE 21: Recital de vioară.
294.1-2.6 KOSICE 21: Concert de orgă. ★ 21.30: Trans. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 21: Concert de promenadă.
356.3.45 LONDRA REGIONAL 21: Concert.
259.3-2.3 LEIPZIG 21.30: Actualităţi. ★ 21.40: Muzică de dans.
380.7-21 LEMBERG 21: Continuarea trans. din Varşovia.
424.3-1.3 MADRID 21: Ştiri agricole. ★ 21.10: Ştiri de presă.
532.9-1.6 MUNCHEN 21: Continuarea concertului distractiv.
263.4-11 MOR OSTRAVA 21: Trans din Brno. ★ 21.30: Trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 21: Oră literară. ★ 21.45: Concert de ţiteră.
1071.4-75 OSLO 21.20: Concert. ★ 21.45: Met. ştiri de presă. ★21.50: Causerie.
1724.1-17 PARIS CLICHY 21.15: Ştiri de presă, informaţiuni, ora 21.30: Concert al orch. radio.
486.2-5.5 PRAGA 21: Met. noutăţi. trans. din Brno. ★ 21.30: Concert pentru vioară.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 21: Muzică nouă şi veche la plăci de gramofon.
835.1-15 TOULOUSE 21: Concert.
516.4-20 VIENA 21.25: Ştiri, ora, meteorul. ★ 21.40: Concert de arii executat de cântăreaţa de cameră Wanda Achsel. La pian: Prof. Erich Meller; Thomas: Arie din Mignon; Humperdinck: Arie din op. Copii de regi; Puccini: Arie din Manon Lescaut; Dvorak: Arie din op. Rusalka; Wagner: Arie din op. Tannhäuser; Mascagni: Arie din Cavaleria rusticană; Verdi: Arie din Aida.

22

419.1-7 BERLIN 22.10: Met. ştiri zilnice şi sportive, apoi muzică de dans.
278.8-14 BRATISLAVA 22.10: Programul zilei următoare.
341.7-2.8 BRNO 22.10: Noutăţi, teatru.
372.2-1.7 HAMBURG 22: Ştiri. ★ 22.20: Actualităţi. ★ 22.30: Concert.
408.7-16 KATOWICE 22: Feuilleton. ★ 22.15: Comunicate de presă. ★ 22.20: Bul. met. şi programul zilei următoare. Limba franceză. ★ 22.30: Muzică uşoară şi de dans.
294.1-2.6 KOSICE 22.10: Programul zilei următoare.
259.3-2.3 LEIPZIG 22: Continuarea muzicei de dans.
380.7-21 LEMBERG 22: Feuilleton. 22.15: Trans. din Varşovia.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 22.40: Noutăţi. ★ 22.55: Comunicate.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 22: Noutăţi. ★ 22.20: Muzică de cameră.
263.4-11 MOR OSTRAVA 22.10: Programul zilei următoare.
360.1-75 MUHLACKER 22.15: Met., diverse ştiri.
424.3-1.3 MADRID 22: Pauză.
532.9-1.7 MUNCHEN 22.20: Ora, meteorul, ştiri, sport. In continuare concert şi muzică de dans.
360.1-75 OSLO 22.15: Serată studenţească.
1724.1-17 PARIS CLICHY 22: Plăci de gramofon.
486.2-5.5 PRAGA 22: Met., noutăţi. ★ 22.10: Informaţiuni, programul zilei următoare.
296.1-11 REVAL (TALLINNA) 22: Continuarea muzicei de dans modernă şi veche la plăci de gramofon.
385.1-15 TOULOUSE 22.30: Bul. de informaţiuni. ★ 22.45: Orch. simfonică.
516.4-20 VIENA 22.15: Concert seral executat de capela Robert Hügel. Trans. din sala Lehar a hotelului Krantz-Ambassador. Boieldieu: Ouv. op. Dama albă; Strauss: Vals; Hügel: Lied; Blohm: Bucată de caracter; Lehar : Fantezie din op. Mazurca albastră: Hugel: Foxtrot.

23

419-1.6 BERLIN 23: Muzică de dans.
362.2-1.7 HAMBURG 23: Continuarea concertului.
408.7-16 KATOWICE 23: Cutia cu scrisori în limba franceză.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 23: Conf. ★ 23.15: Concert de valsuri.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 23.30: Muzică de dans.
259.3-2.3 LEIPZIG 23: Muzică de dans (continuare).
380.7-21 LEMBERG 23: Continuarea trans. din Varşovia.
424.3-1.3 MADRID 23: Trans. unui congres.
532.9-1.7 MUNCHEN 23: Continuarea concertului şi muzicei de dans.
1071.4-75 OSLO 23: Muzică de dans la plăci de gramofon.
1724.1-17 PARIS CLICHY 23: Plăci de gramofon (continuare).
385.1-15 TOULOUSE 23: Ora auditorilor. ★ 23.15: Bul. de informaţiuni. ★ 23.30: Continuarea orei auditorilor.
516.4-20 VIENA 23: Continuarea concertului seral.

24

419-1.7 BERLIN 24: Continuarea muzicei de dans.
372.2-1.7 HAMBURG 24: Continuarea concertului.
408.7-16 KATOWICE 24: Continuarea cutiei cu scrisori în limba franceză.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 24: Muzică de dans.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 24: Continuarea muzicei de dans.
424.3-1.3 MADRID 24: Emisiune teatrală radiofonică. In continuare muzică de dans şi ştiri locale.
1071.4-75 OSLO 24: Continuarea muzicei de dans la plăci de gramofon.
385.1-15 TOULOUSE 24: Bul. meteorologic.
516.4-20 VIENA 24: Continuarea concertului seral.

10.000 Lei în numerar
şi
5.000 lei în volume literare,
puteţi câştiga, răspunzând numai la două întrebări
Amănunte în revista „Adeverul Literar"



3 Septembrie 1931

394 m. BUCUREŞTI 16 kw. 761 kHz.

13.00: Muzică de cameră (plăci de gramofon).
13.30: Informaţiuni, bursa de cereale, bursa de efecte, cota apelor Dunării şi semnal orar.
13.50: Muzică uşoară (plăci de gramofon).
18.00: Orchestra Moţoi: Muzică uşoară şi românească.



19.00: Informaţiuni, meteorul şi semnal orar.
19.10: Orchestra Moţoi: Muzică uşoară şi românească.

UNIVERSITATEA RADIO DE VARĂ

20.00: D-l I. Jianu: Insula Capri.

PROGRAM DE SEARĂ

20.20: Muzică românească (plăci de gramofon).
21.00: D-l Jean Athanasiu-canto: Diez: Arizo din „Benvenuto Cellini"; Leoncavallo: Canzone d'amore; Verdi: Credo din opera „Othelo"; Mario Costa: Monasterio; Dimitriu: Eu mă duc.
21.25: Orchestra Radio-concert simfonic dirijat de d. Th. Rogalsky; Mozart: „Titus" uvertura; Mozart: Concert de flaut şi orchestră (solist d-l Jianu)
21.30: D-l Al. Cazaban: Lecturi.
22.15: Orchestra Radio: Beethoven: Simfonia VIII-a în fa major.
22.45: Informaţiuni.

9
516.4-20 VIENA 9.20: Cursul pieţei. ★ 9.30: Meteorul.

10
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 10.10: Pentru şcoli ★ 10.35: Ultimele ştiri.
516.4-20 VIENA 10.50: Cota apelor.

11
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 11: Pauză.
263.4-11 MOR OSTRAVA 11.30: Trans. din Praga.
486.2-5.5 PRAGA 11.30: Plăci de gramofon.
486.2-5.5 PRAGA 11.30: Plăci de gramofon.
516.4-20 VIENA 11.30: Concert de amiază executat de quartetul dr. Philiph dela Cerda. Spary: Marş; Friedrich von Flotow: Uvertură din opera „Marinarii"; Strauss: Vals; Zandonai: Fantezie din opera „Francesca da Rimini"; Goetz: Lied; Paul Mann: Cântec; Stolz: Mica d-şoară din Hawai; Glück: Arii vieneze; Geyer: Cântec; Jurmann: Cântece din filmul sonor „O noapte nebună de bal"; Dauber: Potpouri; Cesar Cui: Cântec.

12
408.7-16 KATOWICE 12.10: Plăci de gramofon.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 12: Meteorul pentru agricultori. În continuare plăci de gramofon, apoi meteorul pentru agricultori ★ 12.55: Ora precisă a staţiunei Nauen.
263.4-11 MOR OSTRAVA 12.05: Trans. din Brno. ★ 12.15: Trans. Praga. ★ 12.30: Concert de orch.
486.2-5.5 PRAGA 12: Timpul, noutăţi, pentru agricultori. ★ 12.05: Trans. din Brno. ★ 12.15: Pentru industrie şi comerţ. ★ 12.30: Trans. din Mor Ostrava.
516.4-20 VIENA 12.30: Ora, met., ştiri de amiază ★ 12.40: Continuarea concertului de amiază.

13
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 13.30: Trans. din Berlin, ultimele noutăţi.
408.7-16 KATOWICE 13.10: Bul. Meteriologic.
263.4-11 MOR OSTRAVA 13: Trans. din Praga. ★ 13.05: Concert.
486.2-5.5 PRAGA 13: Timpul, noutăţi, informaţiuni. ★ 13.05: Trans. din Mor Ostrava.
516.4-20 VIENA 13.15: Concert de plăci de gramofon.

14
419-1.7 BERLIN 14: Plăci de gramofon.
408.7-16 KATOWICE 14.50: Comunicate.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 14: Trans. din Berlin, plăci de gramofon.
259.3-2.3 LEIPZIG 14: Conf. ★ 14.30: Ora muzicală.
263.4-11 MOR OSTRAVA 14: Trans. din Praga. ★ 14.30: Trans. din Bratislava.
532.9-1.7 MUNCHEN 14: Ora, met., bursa.
360.1-75 MUHLACKER 14.30: Curs de limba spaniolă.
286.2-5.5 PRAGA 14: Plăci de gramofon. ★ 14.25: Bursa. ★ 14.30: Trans. din Bratislava.
516.4-20 VIENA 14: Continuarea concertului de plăci de gramofon.

15
419-1.7 BERLIN 15.20: Conf. pentru doamne. ★ 15.40: Conf.
408.7-16 KATOWICE 15.10: Bul. şi comunicat economic ✱ 15.25: Conferinţă ✱ 15.45: Comunicate.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 15: Pentru copii. ★ 15.30: Meteorul şi bursa. ★ 15.45: Pentru doamne.
259.3-2.3 LEIPZIG 15: Audiţie muzicală ★ 15.40: Ştiri politice.
532.9-1.7 MUNCHEN 15.40: Descrieri de L. Brandenburg.
263.4-11 MOR OSTRAVA 15: Continuarea trans. din Bratislava.
360.1-75 MUHLACKER 15.30: Trans. din Frankfurt, pentru tineret.
486.2-5.5 PRAGA 15: Continuarea trans. din Bratislava.
516.4-20 VIENA 15.30: Ora, met. ★ 15.50: Concert de plăci de gramofon.

16
419-1.6 BERLIN 16.05: Pentru tineret. ★ 16.30: Concert.
408.7-16 KATOWICE 16: Plăci de gramofon ✱ 16.50: Conf.
259.3-2.3 LEIPZIG 16: Concert orch. radio.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 16: Conf. pedagogigcă.★16.30: Trans. din Berlin, concert.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 16: Cântece religioase dela Westmenster Abbey. ★ 16.45: Concert al orch. B. B. C.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 16: Trans. programului din Daventry.
263.4-11 MOR OSTRAVA 16: Continuarea trans. din Bratislava.
360.1-75 MUHLACKER 16.30: Trans. din Stuttgart, plăci de gramofon.
532.9-1.7 MUNCHEN 16.05: Ora, met., ştiri agricole ✱ 16.20: Muzică de cameră.
486.2-5.5 PRAGA 16: Continuarea trans. din Bratislava.
516.4-20 VIENA 16.45: Muzică de ţigani la plăci de gramofon.

17
419-1.7 BERLIN 17.30: Conf. ★ 17.55: Comunicate pentru lucrători.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 17.30: Conf.
408.7-16 KATOWICE 17.10: Plăci de gramofon ★ 17.35: Conf.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 16.30: Muzică uşoară.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 17: Continuarea programului naţional din Daventry.
259.3-2.3 LEIPZIG 17.30: Ora, met. ★ 17.55: Ştiri politice, ultimele noutăţi.
263.4-11 MOR OSTRAVA 17: Concert executat de orch. poliţiei.
360.1-75 MUHLACKER 17: Concert de după amiază.
532.9-1.7 MUNCHEN 17: Concert distractiv.
486.2-5.5 PRAGA 17: Plăci de gramofon.
516.4-20 VIENA 17.30: Ora copiilor. Dela Hankon la Kukunot. Artur Preiss.

18
419-1.7 BERLIN 18: Cântece corale.★18.30: Conf.
408.7-16 KATOWICE 18: Concert de după amiază.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 18: Conf. ★ 18.30: Causerie.★ 18.55: Meteorul pentru agricultori.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 18.15: Pentru copii.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 18.15: Pentru copii.
259.3-2.3 LEIPZIG 18: Conf. medicală ✱ 18.50: Dăm ştiri.
380.7-21 LEMBERG 18: Arii şi cântece poloneze.
532.9-1.7 MUNCHEN 18: Despre agricultura bavareză ✱ 18.20: Ora, met., ştiri agricole. ★ 18.30: Conf. ★ 18.50: Conferinţă.
263.4-11 MOR OSTRAVA 18: Plăci de gramofon. ★ 18.25: Emisiune germană. ★ 18.40: Concert de acordeon.
360.1-75 MUHLACKER 18.30: Meteorul pentru agricultori. ★ 18.40: Povestiri.
486.2-5.5 PRAGA 18.05: Pentru agricultori. ★ 18.15: Pentru lucrători.
516.4-20 VIENA 18: Pentru doamne. Cărţi pentru copii. dr. Idma Hill. Schnierer. ★ 13.25: Termiţii. Dr. Arnulf Molitor ★ 18.50: Câini muzicanţi Iulius Bistron.

19
419-1.7 BERLIN 19: Hugo Hartung citeşte din propriile opere. ★ 19.30: Ora distractivă.
408.7-16 KATOWICE 19: Un sfert de oră de literatură ✱ 19.15: Diverse ştiri, programul zilei următoare ★ 19.30: Causerie ✱ 19.50: Comunicate ✱ 19.55: Bul. met.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 19: Curs de engleză. ★ 19.25: Pentru agricultori. ★ 19.45: Meteorul pentru agricultori.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 19: Noutăţi. ★ 19.30: Concert. ★ 19.50: Conferinţă.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 19: Noutăţi. ★ 19.30: Buletin pentru fermieri. ★ 19.35: Concert de orchestră.
259.3-2.3 LEIPZIG 19: Conf. ★ 19.30: Concert distractiv.
380.7-21 LEMBERG 19: Diverse ✱ 19.20: Causerie literară ★ 19.40: Plăci de gramofon ✱ 19.50: Trans. din Varşovia.
532.9-1.7 MUNCHEN 19.10: Din viaţa turiştilor ✱ 19.30: Concert.
263.4-11 MOR OSTRAVA 19: Trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 19.05: Trans. din Franckfurt, conferinţă. ★ 19.30: Meteorul, ora exactă. ★ 19.45: Anecdote.
486.2-5.5 PRAGA 19: Ora exactă. ★ 19.05: Conferinţă. ★ 19.20: Cântece şi arii. ★ 19.50: Transm. din Brno.
296.1-1.1 REVAL (TALLINNA) 19: Ştiri şi plăci de gramofon. ★ 19.20: Ştiri de presă. ★ 19.30: Conferinţă.
516.4-20 VIENA 19.20: Ora, met. ✱ 19.30: Beethoven: Variaţiuni, la pian Bernard Kaff.

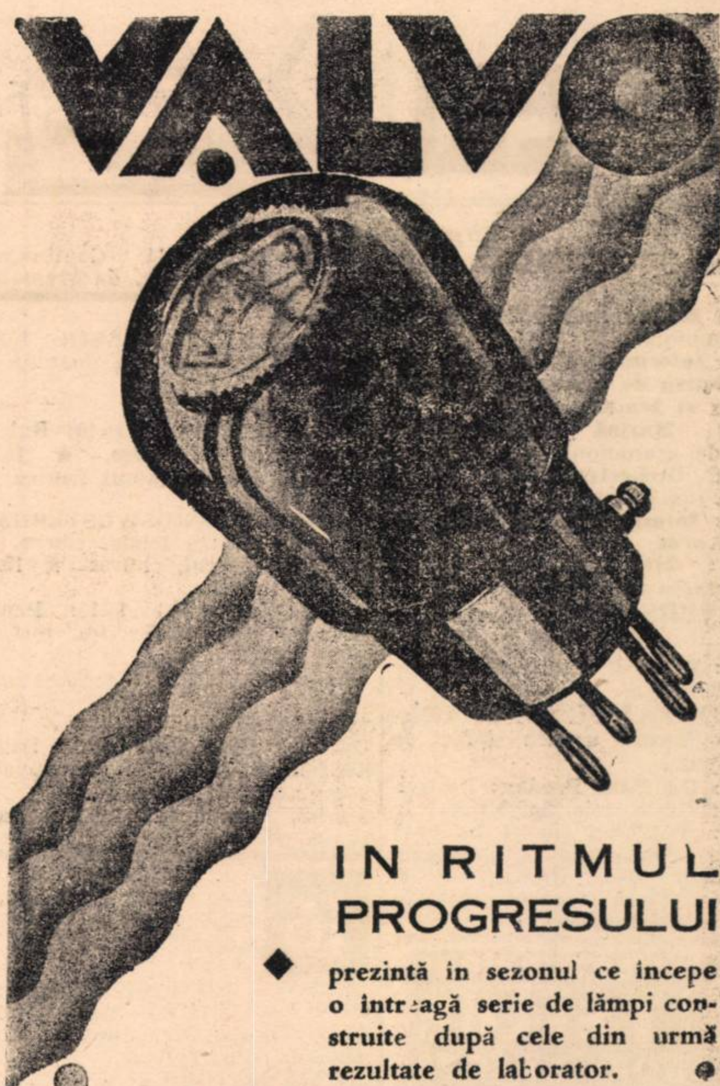
20
419-1.7 BERLIN 20.30: Actualităţi.
278.8-14 BRATISLAVA 20.55: Trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 20: Continuarea concertului de orch. ★ 20.55: Trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 20: Oră liter. ★ 20.15: Madrigate vechi executate de coruj popular.
408.7-16 KATOWICE 20: Ştiri de presă ★ 20.10: Bul. cercetăşesc ★ 20.15: Muzică uşoară.
294.1-2.6 KOSICE 20.55: Transm. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 20.30: Muzică uşoară franceză.
20.40: Concert vocal de cântece.
259.3-2.3 LEIPZIG 20.30: Dialog radiofonic.
380.7-21 LEMBERG 20: Continuarea trans. din Varşovia.
532.9-1.7 MUNCHEN 20.05: „Bajadera" operetă în trei acte de Emmerich Kalman.
263.4-11 MOR OSTRAVA 20.55: Transm. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 20: Serată veselă.
1061.4-75 OSLO 20: Ora exactă pentru agricultori. ★ 20.30: Concert vocal.
1724.1-17 PARIS CLICHY 20: Causerie ✱ 20.30 Informaţiuni ★ 20.40: Cronică ★ 20.45: Concert al orch. radio (plăci de gramofon).
486.2-5.5 PAGA 20.55: Informaţiuni.
296.1-1.1 REVAL (TALLINNA) 20: Concert. ★ 20.55: Ora, meteorul.
516.4-20 VIENA 20: Comunicate literare ✱ 20.45: „Katja dansatoarea" operetă în trei acte de Jean Gilbert.

21
419-1.7 BERLIN 21: Ştiri zilnice şi sportive. ★ 21.10: Operă în trei părţi de Gretry.
278.8-14 BRATISLAVA 21: Continuarea trans. din Praga.
341.0-2.8 BRNO 21: Continuarea trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 21.45: Meteorul, ştiri sportive şi politice.
408.7-16 KATOWICE 21.30 Audiţie literară.
294.1-2.6 KOSICE 21: Concert de orchestră.
259.3-2.3 LEIPZIG 21: Ştiri ★ 21.10: Kabaret ✱ 21.40: Concert.
380.7-21 LEMBERG 21: Pauză.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 21.15: Transm. unui vodeville.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 21: Concert de promenadă.
263.4-11 MOR OSTRAVA 21: Continuarea transm. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 21.15: Concert de muzică de cameră.
424.3-1.3 MADRID 21.10: Ştiri de presă.
532.9-1.7 MUNCHEN 21: Continuarea operetei „Bajadera" de Kalman.
1071.4-75 OSLO 21: Lectură. ★21.35: Meteorul, noutăţi de presă. ★21.50: Causerie actuală.
486.2-5.5 PRAGA 21: Timpul, noutăţi, concert de orchestră.
1724.1-17 PARIS CHICHY 21.15: Ştiri de presă, ora exactă ★ 21.30: Concert.
296.1-1.1 REVAL (TALLINNA) 21: Continuarea concertului.
385.1-15 TOULOUSE 21: Cântece spaniole. ★ 21.15: Concert de vioară. ★ 21.30: Concert al orchestrei argentiniene. ★ 21.45: Melodii.
516.4-20 VIENA 21: Continuarea operetei „Katja dansatoarea" de Jean Gilbert.

22
419-1.7 BERLIN 22.30: Met., ştiri zilnice şi sportive apoi muzică de dans.
278.8-14 BRATISLAVA 22.10: Programul zilei următoare.
22.15: Trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 22.10: Noutăţi, teatru. ★ 22.15: Trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 22.05: Actualităţi ✱ 22.15: Concert la Restaurantul Ostermann.
408.7-16 KATOWICE 22: Foileton ★ 22.15: Ştiri de presă. ★ 22.20: Bul. met., programul zilei următoare ✱ 22.30: Concert.
294.1-2.6 KOSICE 22: Transm. din Praga. ★ 22.10: Programul zilei următoare. ★ 22.15: Transm. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 22.40: Noutăţi. ★ 22.55: Comunicate.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 22.40: Noutăţi.
259.3-2.3 LEIPZIG 22.25: Diverse ştiri.
380.7-21 LEMBERG 22.30: Trans. din Katowice.
424.3-1.3 MADRID 22.30: Curs de limba franceză.
532.9-1.7 MUNCHEN 22: Ora, met., ştiri, sport.
263.4-11 MOR OSTRAVA 22.10: Programul următor, teatre.★ 22.15: Transm. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 22.15: Transm. din Stuttgart, comunicate. ★22.35: Muzică de dans.
1071.4-75 OSLO 22.05: Concert executat de ansamblul Schubert.
486.2-5.5 PRAGA 22: Timpul, noutăţi, sport. ★ 22.10: Informaţiuni, teatre, programul zilei următoare. ★ 22.15: Concert dela cinema Baranek.
385.1-15 TOULOUSE 22: Concert orchestră. ★ 22.15: Tango-uri cântate. ★ 22.30: Informaţiuni. ★ 22.405: Concert de orchestră. (Arii din opere).
516.4-20 VIENA 22: Continuarea operetei de Jean Gilbert.

23
419-1.7 BERLIN 23: Muzică de dans.
278.8-14 BRATISLAVA 23: Continuarea trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 23: Continuarea trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 23: Continuarea concertului de la restaurantul Osterman.
408.7-16 KATOWICE 23: Muzică uşoară şi de dans.
294.1-2.6 KOSICE 23: Continuarea transm. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 23: Dialog radiofonic. ★23.20: Concert al orchestrei radio.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 23: Concert al orchestrei B. B. C.
380.7-21 LEMBERG 23: Muzică uşoară şi de dans.
424.3-1.3 MADRID 23: Semnal orar, informaţiuni.
263.4-11 MOR OSTRAVA 23: Continuarea transm. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 23: Muzică de dans (continuare).
486.2-5.5 PRAGA 23: Ora exactă, clopote.
385.1-15 TOULOUSE 23.15: Informaţiuni. ★ 23.30: Arii din operete.
516.4-20 VIENA 23: Continuarea operetei de Glibert.

24
419-1.7 BERLIN 24: Continuarea muzicei de dans.
408.7-16 KATOWICE 24: Continuarea muzicei uşoare şi de dans.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 24.30: Muzică de dans.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 24.30: Muzică de dans.
385.1-15 TOULOUSE 24: Comunicate.
516.4-20 VIENA 24: Continuarea operetei de Gilbert.



IN RITMUL PROGRESULUI

◆ prezintă în sezonul ce începe o întreagă serie de lămpi construite după cele din urmă rezultate de laborator.

REPREZENTANT GENERAL B. SEIDMANN
BUCUREŞTI, B-dul MARIA 30 ◎ TELEFON 351/14

CEASORNICUL TELLUS DA ORA EXACTĂ



4 Septembrie 1931

394 m. BUCUREŞTI 16 kw. 761 kHz.

13.00: Muzică simfonică (plăci de gramofon).

13.30: Informaţiuni, bursa de cereale, bursa de efecte, cota apelor Dunării şi semnal orar.

13.50: Muzică instrumentală (plăci de gramofon).

18.00: Orchestra Fănică Luca: Muzică românească.

19.00: Informaţiuni, meteorul şi semnal orar.

19.10: Orchestra Fănică Luca: Continuarea concertului.

UNIVERSITATEA RADIO DE VARA

20.00: D-l prof. Fortunescu: Poezia Oltenească.

PROGRAMUL DE SEARA

20.20: Muzică uşoară (plăci de gramofon).

20.40: D-l Paul Prodan: Festivităţile teatrale dela Salzburg.

21.00: „Pagliacci" operă în două acte de Leoncavallo şi „Cavaleria Rusticană" operă într'un act de Mascagni (doză electromagnetică).

22.45: Informaţiuni.



9

516.4-20 VIENA 9.20: Cursul pieţei. ★ 9.30: Meteorul.

10

516.4-20 VIENA 10.50: Cota apelor.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 10.35: Ultimile noutăţi.

11

1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 11: Pauză.
263.4-11 MOR OSTRAVA 11.30: Trans. din Praga.
486.2-5.5 PRAGA 11.30: Plăci de gramofon.
516.4-20 VIENA 11.30: Concert de plăci de gramofon, muzică din operete.

12

408.7-16 KATOWICE 12.10: Plăci de gramofon.
1643.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 12: Meteorul pentru agricultori, apoi concert de plăci de gramofon ★ 12.55: Ora exactă a staţiunei Nauen.
263.4-11 MOR OSTRAVA 12.05: Transm. din Brno. ★ 12.15: Trasn. din Praga. ★ 12.30: Transm. din Brno.
486.2-5.5 PRAGA 12: Meteroul. Noutăţi agricole. ★ 12.05: Transm. din Brno. ★ 12.15: Industrie, comerţ.
516.4-20 VIENA 12.30: Ora, meteorul, ştiri de amiază. ★ 12.40: Continuarea concertului de plăci de gramofon.

13

1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 13.30: Ultimele noutăţi. Transm. din Berlin.
263.4-11 MOR OSTRAVA 13: Transm. din Praga. ★ 130.5: Transm. din Brno, informaţiuni.
486.2-5.5 PRAGA 13: Meteorul, noutăţi, informaţiuni. ★ 13.05: Trans. din Brno.
516.4-20 VIENA 13.15: Orch. de balalaici la plăci de gramofon.

14

419-1.7 BERLIN 14: Plăci de gramofon.
408.7-16 KATOVICE 14.50: Comunicate.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 14: Concert de plăci de gramofon, transm. din Berlin.
259.3-2.3 LEIPZIG 14: Plăci de gramofon cu muzică distractivă. ★ 14.30: Conf.
532.0-7 MUNCHEN 14: Ora, met. bursa.
263.4-11 MOR OSTRAVA 14: Trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 14.30: Engleza pentru începători.
486.2-5.5 PRAGA 14: Pentru doamne. ★ 14.10: Plăci de gramofon. ★ 14.25: Bursa. ★ 14.30: Concert de orchestră.
516.4-20 VIENA: 14: Continuarea concertului de plăci de gramofon.

15

419-1.7 BERLIN 15.20: Conf. pentru doamne. ★ 15.40: Conf.
408.7-16 KATOVICE 15.10: Bul. şi comunicate economice. ★ 15.25: Conf. 15.45: Programul pentru copii.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 15: Pentru fetele tinere. ★ 15.30: Meteorul, bursa. ★ 15.40: Pentru tineret.
259.3-2.3 LEIPZIG 15.15: Pentru doamne conf. 15.35: Ora. met. ★ 15.40: Ştiri politice.
532.9-1-7 MUNCHEN 15.05: Pentru doamne, conf.
MOR OSTRAVA 15: Pauză.
360.1-65 MUHLACKER 15: Pauză.
486.2-5.5 PRAGA 15: Continuarea concertului de orchestră.
516.4-20 VIENA 15.30: Ora, met., bursa. ★ 15.50: Pentru doamne.

16

419-1.7 BERLIN 16.05: Conf. sportive. ★ 16.30: Concert.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 16: Conferinţă pedagogică.★ 16.30: Concert de după amiază, transm. din Leipzig.
408.7-16 KATOVICE 16: Comunicate. ★ 16.10: Plăci de gramofon. 16.50: Causerie literară.
259.3-2.3 LEIPZIG 16.30: Concert simfonic.
532,9-1.7 MUNCHEN 16.05: Ora met. ştiri agricole. ★ 16.20: Concert. ★ 16.45: Privighetoarea de fier dr. Richard Elchinger.
MUHLACKER 16: Pauză.
MOR OSTRAVA 16: Pauză.
PRAGA 16: Pauză.
516.4-20 VIENA 16: Concert de după amiază executat de orch. Karl Haupt. Santeugini: Marş; Strauss: Vals; Kremser; Uvertură; Haupt: Cântec; Stolz: Cântec; Albert: fantezie din opera Tiefland; Lehar: Vals dir opereta" Des Furstenkind; Kalman: Potpouri din opereta Bajadera; Kollo Slowfox; Katscher: Potpouri; Bukler: Tango; Ibanez: Onstep.

17

419-1.7 BERLIN 17: Pentru tineret. ★ 17.20: Muzică distractivă trans. dela Hotel Kaiserhof. ★ 17.50: Cărţi noui.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 17.30: Balade, Franz de Paula Rost.
408.7-16 KATOWICE 17.10: Plăci de gramofon. ★ 17.35: Conf.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 17: Muzică uşoară.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 17: Transm. programului naţional de Daventry.
259.3-2.3 LEIPZIG 17.30: Reportaj ştinţific. ★ 17.55: Ştiri politice, ultimile noutăţi.
532.9-1.7 MUNCHEN 17: Concer distractiv.
263.4-11 MOR OSTRAVA 17: Concert orchestra radio.
366.1-75 MUHLACKER 17: Concert de după amiază.
486.2-5.5 PRAGA 17: Conferinţă. ★ 17.10: Transm. din Bratislava.
516.4-20 VIENA 17.30: Pentru doamne, despre Franziska Reventlow de Paula Silten.

18

419-1.7 BERLIN 18: Conf. despre muzica în teatru. 18.30: Comunicate pentru lucrători. ★ 18.35. Interview săptămânii.
408.7-16 KATOVICE 18: Concert de după amiază.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 18: Conferinţă. ★ 18.30: Conf. ★ 18.55: Meteorul pentru agricult.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 18.15: Pentru copii.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 18.15: Pentru copii.
380.7-21 LEMBERG 18. Trans. din Varşovia.
259.3-2.3 LEIPZIG 18.25: Curs de limba engleză. ★ 18.50: Dăm ştiri.
532.9-1-7 MUNCHEN 18: Ştiri bavareze de Georg Nebesky. ★ 18.20: Ora, met. ştiri agricole. ★ 18.50. Audiţie radiofonică.
263.4-11 MOR OSTRAVA 18: Conf. ★ 18.25: Plăci de gramofon.
360.1-75 MUHLACKER 18.30: Ora, ştidi agricole. ★ 18.40: Conferinţă.
486.2-5.5. PRAGA 18.05: Agricultură. ★ 18.25: Emisiune germană.
286.1-11 REVAL (TALLINNA) 18: Conferinţă. ★ 18.30: Conferinţă.
516.4-20 VIENA 18: Pentru călători ing. Erwin Dainlein. 18.15: Raport asupra gimnasticei suedeze. ★ 18.30: Conf. ţinută de Julius Smolij.

19

419-1.7 BERLIN 19: Conf. ţinută de dr. Joseph Räuscher. ★ 19.15: Serată dansantă.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 19: Conferinţe ştiinţifice. ★ 19.30: Conferinţă. ★ 19.55: Meteorul pentru agricultori.
408.7-16 KATOVICE 19: Un sfert de oră literară. ★ 19.15: Ştiri diverse, programul zilei următoare.★19.30: conf. ★ 19.55: Bul. met.
380.6-21 LEMBERG 19: Diverse. ★ 19.20: Corespondenţă technică. ★ 19.40: Emisiune humoristică. ★ 19.55: Trans. din Varşovia.
259.3-2.3 LEIPZIG 19.30: Concert consacrat lui Grieg.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 19: Noutăţi. ★ 19.30: Concert. ★ 19.50: Critica muzicală.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 19: Noutăţi. ★ 19.30: Concert vocal şi instrumental.
263.4-11 MOR OSTRAVA 19: Trans. din Praga. ★ 19.05: Transm. din Brno. ★ 19.55: Transm. din Praga.
360.1-65 MUHLACKER 19.05: Conferinţă medicală. ★ 19.30: Ora, meteorul. ★ 19.45: Peter Bach cântă.
532.9-1.7 MUNCHEN 19.10: Conf.★ 19.30: Concert simfonic.
486.2-5.5 PRAGA 19: Informaţiuni. ★ 1915: Conferinţă. ★ 19.30: Arii. 19.55: Muzică populară.
296.1-11 REVAL (TALLINNA 19: Concert.
516.4-20: VIENA 19: Termiţii. dr. Arnulf Molitor. ★ 19.25: Ora., met., 19.35: Despre muzica nouă (plăci de gramofon) prof. dr. Andreas Weissenbeck.

20

419-1.7 BERLIN 20: Continuarea seratei dansante.
278.8-14 BRATISLAVA 20: Continuarea trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 20: Continuarea trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 20: Concert (continuare).
408.7-16 KATOVICE 20: Ştiri de presă. ★ 20.10: Bul. sportiv. ★ 20.15: Concert simfonic.
294.1-2.6 KOSICE 20: Continuarea transm. din Praga.
380.7-21: LEMBERG 20: Continuarea trans. din Varşovia.
259.3-2.3 LEIPZIG 20: Continuarea concertului consacrat lui Grieg.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 20.30: Conferinţă.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 20.45: Plăci de gramofon.
532.8-1.7 MUNCHEN 20.50: Oră distractivă.
263.4-11 MOR OSTRAVA 20: Continuarea transm. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 20.15: Farsă şvabă de Wilhelm Seyther.
1071.4-75 OSLO 20: Ora, Concert executat de orchestra radio.
486.2-5.5 PRAGA 20.55: Informaţ.
1724.1-17 PARIS-CLICHY 20: Concert. ★ 20.30: Rezultat sportiv. ★ 20.40: Cântece.
516.4-20 VIENA: 20.05: Două doamne la Paris. Moritz Scheyer. ★ 20.35: Iodleri Tiroleji. ★ 20.50: Muzică romantică, Mendelssohn-Bartholdy. Eexecutanţi: Berta Kiuina (sopran) Julia Waldeck (alt) Cesia Kaufler (pian) Quartetul Anita Ost. Anita Ast vioară I. Lily Sieber (2 vioară) Hilde Koller (villa) Luitgart Wimmer (violoncel). Quartetul Sedlak-Winkler: Fratz Sedlak (vioara I) Vittorio Borri (vioara II) Gustav Gruber (viola) Vilhelm Winkler (violoncel). La pian prof. Erich Meller. Lied-uri fără cuvinte O. dur op. 19. Nr. 4; G. moll, op. 19 No. 6; A. dur, op. 62 No. 6; Es-dur, op. 53. No. 2; O. dur, op. 67 No. 4.

21

419-1.7 BERLIN 21: Ştiri zilnice şi sportive.
278.8-14 BRATISLAVA 21: Pauză.
BRNO 21: Pauză.
362.2-1.7 HAMBURG 21: Trans. unei comedii de Kleist.
408.7-16 KATOVICE 21: Continuarea concertului simfonic.
294.1-2.6 KOSICE 21.30: Concert.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 21: Concert de promenadă.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 21.15: Emisiune teatrală
259.3-2.3 LEIPZIG 21.10: Audiţie radiofonică. ★ 21.50: concert distractiv.
424.3-1.3 MADRID 21.10: Ştiri de presă.
532.8-1.7 MUNCHEN 21.35: Concert de şlagăre.
263.4-11 MOR OSTRAVA 21: Pauză.
360.1-75 MUHLACKER 21.15: Concert de orchestră.
1071.4-75 OSLO 21.35: Meteorul, noutăţi de presă.★21.50: Causerie
1724.1-17 PARIS-CLICHY 21.15: Ştiri de presă, ora exactă. 21.30: Muzică de cameră.
486.2-5.5 PRAGA 21: Meteorul, noutăţi. Quartet Re-major. ★ 21.30: Concert.
385.1-15 TOULOUSE 21: Concert. ★ 21.30: Melodii.
516.4-20 VIENA 21: continuarea muzicei romantice.

22

419-1.7 BERLIN 22.15: Met. ştiri zilnice şi sportive. ★ 22.30: Serată distractivă.
278.8-14 BRATISLAVA 22.10: Programul zilei următoare. 22.15: Trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 22.10: Noutăţi, trans. teatrală. ★ 22.15: Trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 22.15: Ştiri. ★ 22.35: Actualităţi. ★ 22.45: Concert.
408.7-16 KATOVICE 22: Foileton. 22.15: Ştiri de presă. ★ 22.20: Bul. met. ★ 22.30: Muzică uşoară şi de dans.
294.1-2.6 KOSICE 22: Transm. din Praga. ★ 22.10: Programul zilei următoare. ★ 22.15: Transm. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 22.40: Noutăţi. ★ 22.55: Comunicate.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 22. Noutăţi. ★ 22.20: Concert.
259.3-2.3 LEIPZIG 22: Continuarea concertului distractiv.
MADRID: Pauză.
532.9-1.7 MUNCHEN 22.20: Ora, met. ştiri sportive.
263.4-11 MOR OSTRAVA 22.10: Programul zilei următoare. ★ 22.15: Transm. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 22.15: Met., ştiri sportive. ★ 22.40: Muzică de dans.
1071.4-75 OSLO 22.05: Cântece. ★ 22.35: Muzică de dans la plăci de gramofon.
1724.1-17 PARIS-CLICHY 22: Continuarea muzicei de cameră.
486.2-5.5 PRAGA 22: Meteorul, noutăţi, sport ★ 22.10: Informaţiuni. Teatru. ★ 22.15: Muzică populară
385.1-15 TOULOUSE 22: Chitare havaiene. ★ 22.15: Cântece ruseşti. ★ 22.30: Buletin de informaţiuni. ★ 22.45: Orchestra, cântece de operete.
516.4-20 VIENA 22.15: Ştiri serale, met. ★ 22.30: Concert seral executat de orch. Hermann Dostal. Strauss: Uvertură la opereta O noapte în Veneţia; Paul Linke: Intermezzo egiptean; Morawetz: Vals; Kalman: Potpouri; Dostal: Marş; Stolz Cântec din filmul sonor Madame sucht Anschulss; Schrammel: Marş.

23

419-1.7 BERLIN 23: Continuarea seratei distractive.
278.8-14 BRATISLAVA 23: Continuarea trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 23: Continuarea trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 23: Continuarea concertului.
408.7-16 KATOWICE 23: Cutia de scrisori.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 23: Conferinţă. ★ 23.15: Concert executat de sextetul Victor Olov.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 23.30: Muzică de dans.
424.3-1.3 MADRID 23: Semnal orar, informaţiuni concert simfonic.
263.4-11 MOR OSTRAVA 23: Continuarea transm. din Praga.
360.1-05 MUHLACKER 23: Continuarea muzicei de dans.
1071.4-75 OSLO 23: Continuarea muzicei de dans la plăci de gramofon.
486.2-5.5 PRAGA 23: Ora exactă.
385.1-15 TOULOUSE 23.30: Cântece din operete.
516.4-20 VIENA 23: Continuarea concertului seral.

24

419-1.7 BERLIN 24: Continuarea şeratei distractive.
424.3-1.3 MADRID 24: Continuarea concertului simfonic.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 24: Muzică de dans.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 24: Muzică de dans (continuare), apoi experientţe de televiziune.
385.1-16 TOULOUSE 24: Buletin meteorologic.
516.4-20 VIENA 24: Continuarea concertului seral.

Radio Inginer Lantoş
Pasagiul Macca 4
Diferite aparate de radio la preţuri excepţional de reduse
Atelier pentru repararea căştilor şi difusoarelor
TRANSFORMARI ŞI REPARAŢIUNI



5 Septembrie 1931

394 m. BUCUREŞTI 16 kw. 761 kHz.

13.00: Muzică vocală (plăci de gramofon).

13.30: Informaţiuni, bursa de cereale, bursa de efecte, cota apelor Dunării şi semnal orar.

13.50: Muzică de orchestră (plăci de gramofon).

18.00: Orchestra Sibiceanu: Muzică uşoară şi românească.

19.00 Informaţiuni, meteorul şi semnal orar.

19.10: Orchestra Sibiceanu: Muzică variată.

UNIVERSITATEA RADIO DE VARĂ

20.00: D-l Barbu Lăzăreanu: Ştefan Petică.

PROGRAM DE SEARĂ

20.20: Muzică românească (plăci de gramofon.

21.00: Orchestra Radio: Seară de muzică vieneză.

21.30: D-na Magda Nicolaescu: Dora d'Istrie.

21.15: Orchestra Radio: Continuarea concertului.

22.45: Informaţiuni.



13

408.7-16 KATOWICE 13.10: Buletinul meteriologic.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 13.30: Ultimele noutăţi, trans. din Berlin.
294.1-2.6 KOSICE 13.30: Informaţ. Emisiune ungară. ★ 13.35: Actualităţi. ★ 13.50: Informaţiuni sportive.
263.4-11 MOR OSTRAVA 13.30: Transm. din Praga.
496.2-5.5 PRRGA 13: Transm. din Bratislava, informaţiuni.
516.4-20 VIENA 13.15: Concert de plăci de gramofon (Muzică distractivă).

14

419-1.7 BERLIN 14: Plăci de gramofon.
408.7-16 KATOWICE 14.50: Comunicate.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 14: Concert de plăci de gramofon transm. din Berlin. ★ 14.50: Ora distractivă a copiilor.
294.1-2.6 KOSICE 14.30: Transm. din Brno.
259.3-2.3 LEIPZIG 14.30: Oră distractivă pentru tineret.
532.9-1.7 MUNCHEN 14: Comunicate. ★ 14.25: Plăci de gramofon.
263.4-11 MOR OSTRAVA 14: Trans. din Praga. ★ 14.30: Transm. din Brno.

ENERGIA BUCUREŞTI B-dul Brătianu, 11

SOCIETATE ANONIMA ROMÂNEASCĂ pentru INTREPRINDERI ELECTROTECHNICE-ELECTROCHIMICE ŞI MECANICE
CAPITAL 21.000.000 LEI
Sediul Central: Bulevardul Brătianu No. 11 Bucureşti
UZINELE: CLUJ, Str. Livezi

DINAMURI şi ELECTROMOTOARE ALTERNATOARE :: CONVERTISOARE :: TRANSFORMATORI :: GRUPURI pentru ŢESĂTORII • TABLOURI de DISTRIBUŢIE •

Armaturi impermeabile sistem Badt :: Transformatori pentru lămpi portative :: Transformatori pentru Radio şi de Sonerie :: Separatori de inaltă tensiune :: Doze Pantzer :: Transformatori pt. sudaj.

Aparate telegrafice şi de semnalizare de cale ferată. — Aparate telefonice portative.

INSTALAŢIUNI DE FORŢĂ ŞI LUMINĂ. GRUPURI ELECTROGENE :: MOTO - POMPE. VENTILATOARE :: REŢELE AERIENE ŞI SUBTERANE :: ELECTRIFICĂRI DE ORAŞE. TURBINE HIDRAULICE ETC.

BATERII RADIO anodice şi calorice
PILE TELEFONICE de mare randament
BATERII pentru LAMPI de buzunar



HELLESENS
CELE MAI DURABILE
CELE MAI ECONOMICE
CELE MAI BUNE DIN LUME

Cele mai bune **AMPLION** Cele mai clare

DIFUZOARE MAGNETICE şi DINAMICE
Tipul „LION" Difuzoare compensate cu redarea fără nici o deformare, incomparabile oricărui alt difuzor.

NOUTAŢI
Tipul AC21 popular foarte eftin şi de mare randament.
Tipul AC6 şi AB4 — elegante, sonore — naturale şi puternice.
Tipui MC6 şi MC9 electro-dinamice — cu cu cel mai mare randament existent în putere şi claritate.

Aparate radio cu 4 lămpi la priză — ultima perfecţiune

ŞI IN ACEST SEZON
CELE MAI BUNE ŞI EFTINE APARATE RADIO SUNT TOT
BALTIC

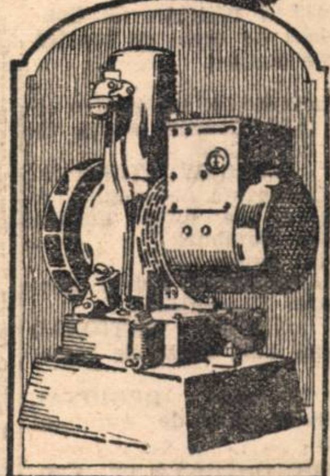


renumitul BABY cu 3 lămpi la baterii ce recepţionează întreaga Europă în difuzor.
Aparatele cu 3 şi 4 lămpi la priză pentru curent continuu sau alternativ orice tensiune.

ORIUNDE LOCUIŢI, UN GRUP ELECTROGEN AUTOMAT WESTINGHOUSE



vă electrifică proprietatea Dv. vă dă lumină şi apă la ţară. El uşurează greutăţile casei şi ale fermei şi îmbunătăţeşte traiul tuturor. - Economic, simplu, robust. Consumă petrol lampant, sigur în funcţionare, grupul WESTINGHOUSE, vă aduce confortul de care aveţi dreptul să vă bucuraţi în viaţă.



Serviţi-vă numai de renumitele produse electrice
WESTINGHOUSE
INCALZITOARE PENTRU BAI, RADIATOARE ELECTRICE, MAŞINI DE GATIT, CUPTOARE, FIARE DE CALCAT - ASPIRATOARE, VENTILATOARE, ETC.





Reprezentanţa generală pentru România şi Depozit
„ENERGIA" S. A. R.
BUCUREŞTI
Bul. I. C. Brătianu No. 11
Telefon 333/08 şi 382/30

Westinghouse

DRALOWID
Rezistenţe KONSTANT pentru 0,4 waţi
Rezistenţe POLYWATT „ 1 watt
Rezistenţe DIWATT „ 2 waţi
Rezistenţe FILOS „ 3 „
Rezistenţe SUPERWATT „ 6 „
Rezistenţe PANTHOM „ 12 „
Condensatori ficşi SIMPLOFARAD şi MICAFARAD. — Potenţiometre speciale. — Regulatoare de putere. — Pick-upuri. — Tonmixere (schimbătoare de pick-upuri) pentru cinema-sonor
Cele mai precise = Cele mai durabile
Pentru industria electrică întrebuinţaţi rezistenţe fixe speciale DRALOWID-PANTHOM suportând sarcini pânăla 1000 waţi

Vizitaţi standul ENERGIA la EXPOZIŢIA din PARCUL CAROL Pavilionul No. 3 Oradea

486.2-5.5 PRAGA 14: Bursa. ★14.10: Plăci de gramofon. ★ 14.25: Bursa.
516.4-20 VIENA 14: Continuarea concertului de plăci de gramofon.

15

419-1.7 BERLIN 15.20: Pentru tineret. ★ 15.45: Un sfert de oră pentru colonişti.
408.7-16 KATOWICE 15.10: Comunicate. ★ 15.25: Causerie. ★ 15.45: Trans. din Varşovia.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 15.30: Meteorul, bursa. ★15.45: Pentru doamne.
294.1-2.6 KOSICE 15: Continuarea transm. din Brno.
259.3-2.3 LEIPZIG 15.15: Conf. ★ 15.45: Comunicate.
263.4-11 MOR OSTRAVA 15: Continuarea transm. din Brno.
360.1-75 MUHLACKER 15.20: Pentru tineret.
532.9-1.7 MUNCHEN 15.25: Conf. ★ 15.45: Ora, meteorul, pentru agricultori.
486.2-5.5 PRAGA 15: Pauză.
516.4-20 VIENA 15: Ora, meteorul, bursa. ★ 15.20: Conf. ţinută de Arthur Ernst Rutra. ★ 15.50: Conf. sportivă ţinută de dr. Franz Quidenus.

16

419-1.7 BERLIN 16: Concert de orch. cu muzică de fanfare.
408.7-16 KATOWICE 16: Pentru tineret. ★ 16.30: Concert pentru tineret. ★ 16.55: Conf.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 16: Conferinţă pedagogică. ★ 16.30: Concert de după amiază transm. din Hamburg.
KOSICE 16: Pauză.
259.3-2.3 LEIPZIG 16: Petru tineret. ★ 16.30: Comunicate.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 16: Transm. unei curse de motociclete.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 16: Concert executat de quintetul Parkington.
263.4-11 MOR OSTRAVA 16: Continuarea transm. din Brno.
360.1-75 MUHLACKER 16.20: Plăci de gramofon.
532.9-1.7 MUNCHEN 16: Comunicate. ★ 16.15: Duete de ţiteră. ★ 16.40: Dialog radiofonic.
486.2-5.5 PRAGA 16: Pauză.
516.4-20 VIENA 16: Concert de după amiază executat de capela Max Geiger. Bela: Ouv.: Strauss: Vals; Rayners: Bucată de caracter: Bendix: Dansul dervişilor; Geiger: Potp.; Heymann: Slovfox; Künnecke: Foxtrot; Fetras: Potp. Gillet: Marş caracteristic.

17

419-1.7 BERLIN 17: Continuarea concertului de orch. cu muzică de fanfare.
408.7-16 KATOWICE 17.15: Cutia cu scrisori pentru copii. ★ 16.35: Conf.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 17.30: Conferinţă medicală.
294.1-2.6 KOSICE 17: Concert de orchestră
259.3-2.3 LEIPZIG 17: Concert coral
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 17.15: Concert vocal de duete. ★ 17.45: Conferinţă.
1554.4-35 LONDRA REGIONAL 17: Transm. programului naţional din Daventry. ★ 16.45: Concert de orgă
263.4-11 MOR OSTRAVA 17: Concert de mandoline.
360.1-75 MUHLACKER 17: Concert de după amiază executat de orch. radio.
532.9-1.7 MUNCHEN 17: Concert popular.
486.2-5.5 PRAGA 17.10: Pentru tineret
516.4-20 VIENA 17: Concert executat de capela ţărănească din München. Trans. din stabilimentul Anton Kadermann din Praterul viemez. ★ 17.40: Actualităţi.

18

419-1.7 BERLIN 18: Conf. 18.20: Sonate pentru clarinet. ★ 18.50: Povestirile săptămânii conferenţiar Georg A. Goldsclag.
408.7-16 KATOWICE 18: Trans. serv. religios.
1631.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 18: Curs de limba franceză pentru înaintaţi. ★ 183.0: Confer. ★ 18.55: Meteorul pentru agricultori.
294.1-2.6 KOSICE 18: Ştiri săptămânale ★ 18.10: Plăci de gramofon.
380.7-21 LEMBERG 18: Trans. din Wilno.
259.3-2.3 LEIPZIG 18: Concert al orch. radio. ★ 18.30: Curs de germană. ★ 18.50: Reportaj radiofonic
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 18.15: Pentru copii.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 18.15: Pentru copii.
532.9-1.7 MUNCHEN 18: Pentru fetele tinere. ★ 18.45: Concert de clarinet, giolă şi pian.
263.4-11 MOR OSTRAVA 18: Plăci de gramofon. ★ 18.15: Transm. din Praga. ★ 18.25: Plăci de gramofon.
360.1-75 MUHLACAKER 18.30: Ora, meteorul. ★ 18.40: Conferinţă.
486.2-5.5 PRAGA 18.05: Agricole. ★ 18.15: Pentru lucrători. ★ 18.25: Emisiune germană.
296.1-2.6 REVAL (TALLINNA) 18: Pentru copii. ★ 18.30: Concert.
516.4-20 VIENA 18: Maeştrii cântăreţi din Nurnberg operă de Wagner

19

419-1.6 BERLIN 19.20: Discuţii studenţeşti.
408.7-16 KATOWICE 19: Un sfert de oră literatură. ★ 19.15: Anunciuri diverse. ★ 19.30: Causerie. ★ 19.55: Bul. met.
1634.9-35 KONIGSWUSTERHAUSEN 19: Conferinţă. ★ 19.50: Meteorul pentru agricultori.
294.1-2.6 KOSICE 19: Transm. din Praga. ★ 19.05: Transm. din studio. ★ 19.30: Transm. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 19: Noutăţi. ★ 19.30: Concert. ★ 19.50: Pentru grădinărit.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 19: Noutăţi. ★ 19.25: Sport. ★ 19.30: Muzică uşoară.
380.6-21 LEMBERG 19: Diverse.★ 19.20: Conf. ★ 19.40: Trans. din Varşovia.
259.3-2.3 LEIPZIG 19: Conf. ★ 19.30: Concert de pian.
532.9-1.7 MUNCHEN 19.20: Ştiri.★ 19.35: Conf.
532.9-1.7 MUNCHEN 19: Continuarea op. Maeştrii cântăreţi din Nurnberg de Wagner.
263.4-11 MOR OSTRAVA 19: Trans. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 19.05: Trans. dir. Franckfurt, curs de spaniolă. ★ 19.30: Transm. din Stuttgart, ora, meteorul, sport. ★19.45: Transm. din Francfurt, concert popular la orchestra radio.
486.2-5.5 PRAGA 19: Meteorul, noutăţi. ★ 19.05: Conferinţă. ★19.30: Serată humoristică.
296.1-1.1 REVAL (TALLINNA) 19: Continuarea concertului.

20

419-1.7 BERLIN 20: Concert.
278.8-14 BRATISLAVA 20: Continuarea trans. din Praga.
341.7-2.8 BRNO 20: Continuarea trans. din Praga.
372.2-1.7 HAMBURG 20: Concert de binefacere.
408.7-16 KATOWICE 20: Ştiri de presă. ★ 20.15: Muzică uşoară.
294.1-2.6 KOSICE 20: Continuarea transm. din Praga.
1554.4-35 LONDRA NAŢIONAL 20: Conferinţă. ★ 20.30: Transm. unui vaudeville.
1554.4-35 LONDRA REGIONAL 20.30: Concert.
380.7-21 LEMBERG 20: Continuarea trans. din Varşovia.
259.3-2.3 LEIPZIG 20: Dansuri noi şi vechi.
532.9-1.7 MUNCHEN 20: Serată veselă.
263.4-11 MOR OSTRAVA 20: Continuarea transm. din Praga.
360.1-75 MUHLACKER 20: Continuarea concertului popular.
1071.4-75 OSLO 20: Oră exactă, concert al orchestrei radio.
486.2-5.5 PRAGA 20.55: Informaţ.
1724.1-17 PARIS CLICHY 20: Lecturi literare. ★ 20.30: Informaţiuni, rezultate sportive, bul. met. ★ 20.40: Cronica radiofonică. ★ 20.45 Radio-concert.
296.1-1.1 REVAL (TALLINNA) 20: Meteorul şi ora exactă. ★ 20.05: Muzică de dans veche la plăci de gramofon. ★ 20.30: Conferinţă.
516.4-20 VIENA 20: Continuarea op. Maeştrii cântăreţi din Nurnberg de Wagner.

21

419-1.7 BERLIN 21: Ştiri zilnice şi sportive. ★ 21.10: Cabaret.
278.8-14 BRATISLAVA 21: Pauză.
341.7-2.8 BRNO 21: Pauză.
372.2-1.7 HAMBURG 21: Continuarea concertului.
408.7-16 KATOWICE 21: Continuarea muzicei uşoare.
294.1-2.6 KOSICE 21: Pauză.
1554.435 LONDRA NAŢIONAL 21.40: Concert cu muzică militară.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 21: Concert de promenadă.
380.7-21 LEMBERG 21: Continuarea trans din Varşovia.
259.3-2.3 LEIPZIG 21: Dansuri noi şi vechi (continuare).
424.3-1.3 MADRID 21: Ştiri de presă, informaţiuni.
532.9-1.7 MUNCHEN 21: Continuarea seratei vesele.
263.4-11 MOR OSTRAVA 21: Continuarea transm. din Praga.
360.1-65 MUHLACKER 21: Continuarea concertului popular.
1071.4-75 OSLO 21.35: Meteorul, noutăţi de presă. ★ 21.50: Causerie actuală.
1724.1-17 PARIS CLICHY 21: Continuarea concertului.
486.2-5.5 PRAGA 21: Meteorul, noutăţi Transm. dela expoziţia din Pardubice.
296.1-1.1 REVAL (TALLINNA) 21: Muzică de dans modernă.
385.1-15 TOULOUSE 21: Concert de orchestră. ★ 21.30: Concert de acordeon. ★ 21.45: Melodii.
516.4-20 VIENA 21: Continuarea op. Maeştrii cântăreţi din Nurnberg de Wagner.

22

419-1.7 BERLIN 22.15: Met. ştir zilnice şi sportive, apoi muzică de dans.
278.8-14 BRATISLAVA 22.15: Programul zilei următoare. 22.20: Trans. din Mor Ostrava.
341.7-2.8 BRNO 22.15: Noutăţi. Trans. teatrală. ★ 22.20: Trans. din Mor. Ostrava.
372.2-1.7 HAMBURG 22: Ştiri. ★ 22.20: Actualităţi. ★ 22.30: Muzică de dans.
408.7-16 KATOWICE 22: Trans. din Varşovia. ★ 22.20: Anunciuri diverse. ★ 22.30: Concert consacrat operelor lui Chopin.
294.1-2.6 KOSICE 22.15: Programul zilei următoare ★ 22.20: Transm. din Mor. Ostrava.
1554.435: LONDRA NAŢIONAL 22.40: Noutăţi. ★ 22.55: Comunicate.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 22.40: Noutăţi.
380.7-21 LEMBERG 22: Continuarea trans. din Varşovia.
259.3-2.3 LEIPZIG 22: Ştiri. In continuarea muzică de dans.
424.3-1.3 MADRID 22.30: Curs de franceză.
532.9-1.6 MUNCHEN 22.20: Ora, meteorul, ştiri, sport. In continuare concert şi muzică de dans.
263.4-11 MOR OSTRAVA 22.15: Programul zilei următoare. ★ 22.30: Transm. unei comedii înt'run act.
360.1-75 MUHLACKER 22.15: Transm. din Stuttgart, ,comunicate. ★ 22.35: Concert distractiv.
1071.4-75 OSLO 22.05: Cântece. ★ 22.35: Muzică de dans la plăci de gramofon
17.24.1-17 PARIS CLICHY 22: Continuarea concertului.
486.2-5.5 PRAGA 22: Meteorul,, noutăţi, sport ★ 22.15: Informaţiuni, programul zilei următoare. ★22.20: Transm. din Mor. Ostrava.
296.1-1.1 REVAL (TALLINNA) 22: Muzică de dans modernă
365.1-15 TOULOUSE 22: Plăci de gramofon. ★ 22.30: Informaţiuni. ★ 22.45: Concert al orchestrei argentiniene.
516.4-20 VIENA 22.45: Comunicate, meteorul, ştiri.

23

419-1.7 BERLIN 23: Muzică de dans.
278.8-14 BRATISLAVA 23: Continuarea trans. din Mor Ostrava.
341.7-2.8 BRNO 23: Continuarea trans. din Mor Ostrava.
372.2-1.7 HAMBURG 23.15: Muzică de dans.
408.7-16 KATOWICE 23: Muzică uşoară şi de dans.
294.1-2.6 KOSICE 23: Continuarea transm. din Mor. Ostrava.
1554.435: LONDRA NAŢIONAL 23: Conferinţă. ★ 23.15: Emisiune teatrală muzicală.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 23: Concert al orchestrei radio. ★ 23.30: Muzică de dans.
380.7-21 LEMBERG 23: Continuarea trans. din Varşovia.
259.3-2.3 LEIPZIG 23: Muzică de dans (continuare).
424.3-1.3 MADRID 23: Trans. unei operete.
532.9-1.7 MUNCHEN 23: Continuarea concertului şi muzicei de dans.
263.4-11 MOR OSTRAVA 23: Continuarea comediei într'un act.
360.1-75 MUHLACKER 23: Continuarea concertului distractiv.
1701.4-75 OSLO 23: Muzică de dans la plăci de gramofon (continuare). transm. din Mor. Ostrava
385.1-15 TOULOUSE 23: Pentru auditori, concert. ★ 23.15: Informaţ. ★ 23.30: Continuarea concertului pentru auditori.
516.4-20 VIENA 23: Dansuri vechi la plăci de gramofon.

24

419-1.6 BERLIN 24: Continuarea muzicei de dans.
372.2-1.7 HAMBURG 24: Continuarea muzicei de dans.
408.6-16 KATOWICE 24: Muzică uşoară şi de dans (continuare).
1554.435: LONDRA NAŢIONAL 24: Muzică de dans.
356.3-45 LONDRA REGIONAL 24: Muzică de dans (continuare).
424.3-1.3 MADRID 24: Continuarea trans. unei operete. Apoi muzică de dans şi ştirile staţiunei.
385.1-15 TOULOUSE 24: Comunicate.
516.4-20 VIENA 24: Dansuri vechi la plăci de gramofon (continuare).

Posturi sosite cu întârziere

VARŞOVIA

DUMINECĂ

12.10: Concert popular. ★ 13.10: Comunicat metereologic. ★ 13.20: Continuarea concertului. ★ 13.40: Conf. ★ 14: Cântec, cântat de J. Hofman. ★ 14.10: Conf. ★ 14.35: Cutia cu scrisori. ★ 14.50: Concert. 15: Conf. ★ 15.20: Dansuri populare executate de orch. Adam Stromberg. ★ 15.30: Dialog. ★ 16.20: Dans popular executat de orch. ★ 17.05: Pentru copii. ★ 17.35: Lectură. ★ 10.40: Concert popular. ★ 19: Diverse. ★ 19.20: Foileton. ★ 19.55: Comunicat met. 20.15: Muzică uşoară ★ 22: Foileton. ★ 22.15: Comunicate. 22.30: Recital de violoncel. ★ 23: Muzică de dans şi uşoară.

LUNI

12.10: Plăci de gramofon. ★ 13.10: Meteorul. ★ 14.50: Comunicat economic. ★ 15.25: Conf. ★ 16: Plăci de gramofon. ★ 16.50: Causerie. ★ 17.15: Plăci de gramofon. ★ 17.35: Conf. ★ 18: Muzică uşoară trans. dela Cafe „Gastronia". ★ 19.20: Plăci de gramofon. ★ 20.10: Comunicat sportiv. ★ 20.15: Causerie. ★ 20.30: Concert popular. ★ 22: Foileton.★ 22.20: Comunicate. ★ 22.30: Muzică de dans şi uşoară.

MARŢI

12.10: Plăci de gramofon. ★ 13.10: Comunicat met. ★ 14.50: Comunicat economic. ★ 15.25: Conf. 16: Plăci de gramofon. ★ 16.50: Conf. ★ 17.15: Plăci de gramofon. 17.35: Conf. ★ 18: Concert popular. ★ 19: Diverse. ★ 19.20: Foileton. ★ 19.55: Comunicat met. ★ 20.10: Comunicat sportiv. ★ 20.15: Aida de Verdi la plăci de gramofon. ★ 23: Comunicate. ★ 23.10: Muzică de dans şi uşoară.

MIERCURI

12.10: Plăci de gramofon. ★ 13.10: Comunicat met. ★ 14.50: Comunicat economic. ★ 15.45: Comunicate pentru cercetaşi. ★ 16.30: Plăci de gramofon. ★ 17.15: Plăci de gramofon. ★ 17.35: Conf. ★ 18: Concert de orch. ★ 19: Diverse. ★ 19.20: Plăci de gramofon. ★ 19.55: Comunicat met. ★ 20.10: Comunicat sportiv. ★ 20.15: Muzică uşoară. ★ 20.15: Un sfert de oră literară. ★ 21: Recital de vioară.★ 22: Foileton. ★ 22.20: Comunicate. 22.30: Muzică de dans şi uşoară.

JOI

12.10: Plăci de gramofon. ★ 13.10 Comunicat met. ★ 14.50: Comunicat economic. ★ 15.25: Conf. 16: Plăci de gramofon. ★ 16.50: Conf. ★ 17.15: Plăci de gramofon. 17.35: Conf. ★ 18: Concert de după amiază. ★ 19.20: Plăci de gramofon. ✵ 19.50: Comunicat met. ★ 20.10: Comunicat sportiv. ★ 20.15: Muzică uşoară. ★ 21.30: Audiţie. 22: Foileton. ★ 22.20: Comunicate. 22.30: Concert trans. din Katovice. 23: Muzică de dans şi uşoară.

VINERI

12.10: Plăci de gramofon. ★ 13.10: Comunicat met. ★ 14.50: Comunicat economic. ★ 15.25: Conf. 16.10: Plăci de gramofon. ★ 16.50: Causerie. ★ 10.15: Plăci de gramofon. ★ 17.35: Conf. ★ 18: Muzică de dans şi uşoară. ★ 19.20: Plăci de gramofon. ★ 19.55: Comunicat met. ★ 20.10: Comunicat sportiv. ★ 20.15: Concert simfonic. ★ 22: Foileton. ★ 22.20: Comunicate. ★ 22.30: Muzică de dans şi uşoară.

SÂMBĂTĂ

12.10: Plăci de gramofon. ★ Comunicat economic. ★ 15.25: Noutăţi militare. ★ 16: Program pentru tineret. ★ 16.30: Concert pentru tineret. ★ 17.25: Plăci de gramofon. ★ 17.35: Conf. ★ 19.20: Plăci de gramofon. ★ 19.55: Comunicat met. ★ 20.10: Comunicat. sportiv. ★ 20.15: Muzică uşoară. 22.20: Comunicate. ★ 22.25: Programul zilei următoare. ★ 22.30: Compoziţii de Chopin. ★ 23: Muzică de dans şi uşoară.

ROMA

DUMINICĂ

17: Concert vocal şi instrumental. ✵ 20: Plăci de gramofon. ★ 21: Concert variat.

LUNI

17.30: Concert vocal şi instrumental. ★ 20.10: Plăci de gramofon. ★ 21: Muzică uşoară şi de dans.

MARŢI

17.30: Concert vocal şi instrumental. ✵ 20.10: Plăci de gramofon. ★

MIERCURI

21: Concert variat.

17.30: Concert variat. ★ 19.50 : Plăci de gramofon. ★ 21: Muzică din opere italiene.

JOI

17.30: Concert vocal şi instrumental. ✵ 20.10: Plăci de gramofon. ★ 21: Concert simfonic.

VINERI

17.30: Concert instrumental. ✵ 20.10: Plăci de gramofon. ★ 21: „Clo-Clo", operetă de Lehar.

SAMBĂTĂ

17.30: Concert instrumental. ✵ 20.10: Plăci de gramofon. ★ 21: Drama lirică „Fedora" de Giordano.

BUDAPESTA

DUMINICĂ

9: Serviciu religios catolic în continuare concert cu mzica militară. ★ 14: Concert consacrat lui Strauss. ✵ 15: Pentru agricultori. ★ 16.15: Muzică de cameră. ★ 17.15: Conf. ✵ 17.45: Causerie şi muzică de ţigani. ★ 18.50: Conf. ★ 19.20: Concert de lied-uri. ✵ 20.15: Emisiune teatrală, în continuare concert executat de cappela Mandits.

LUNI

9.15: Concert de orch. ★ 12: Concert de orch. ★ 12: Concert executat de quartetul radio. ✵ 16: Pentru doamne. ★ 17: Concert. ★ 19.15: Muzică de ţigani. ✵ 20.20: Muzică din opere, în continuare concert de ţigani şi muzică de jazz.

MARŢI

9.15: Concert. ★ 12: Concert executat de cappela Weindingen. ★ 16: Povestiri. ✵ 17.25: Cântece ungare. ★ 18.30: Conf. ★ 19: Concert. ✵ 20: Muzică din opere. ★ 22.30: Concert al orch. de ţigani Charles Bura.

MIERCURI

9.15: Concert muzică militară. ★ 12: Quartetul bărbătesc. ★ 17.25: Concert. ✵ 18.30: Concert de orch. ★ 2130: Concert executta de orch. de ţigani Farkas. ★ 21.45: Concert de arii şi lied-uri. ✵ 22.30: Muzică uşoar[ă]

JOI

9.15: Quartetul radio. ★ 12: Concert. ★ 16: Concert executat de orchestra P. T. T. ✵ 17.20: Conf. ★ 17.45: Cântece populare ungare. ★ 19: Conf. ★ 19.30: Concert. ✵ 20.15: Conf. ★ 20.45: Serată cu muzică militară. ✵ 23: Concert executat de orch. de ţigani Magyari.

VINERI

12: Plăci de gramofon. ★ 16: Conf. ★ 17.30: Concert. ✵ 18.15: Conf. ★ 18.45: Concert executat de orch. de ţigani Saray. ✵ 19.45: Conf. ★ 20.45: Concert de orch. ★ 22.20: Concert executat de orch. de ţigani Horvath.

SÂMBĂTĂ

9.15: Concert cu muzică militară. ✵ 12: Concert cu muzică de cameră orch. Mandits. ★ 17: Conf. ★ 17.30: Concert executat de orch. de stat. ✵ 18.30: Poşta amatorilor. ★ 19: Lied-uri. ★ 20: Trans. unei comedii.

Citiţi toţi azi:
O SORBITURĂ DE VIAŢĂ :-:
de
GEORG REIK
în „LECTURA"
Floarea literaturilor străine
Lei 5, Scrierea complectă.
La chioşcari şi librari.

TELEVIZIUNE

Televiziunea în lumina progreselor recente

de **DAVID SARNOFF**
Preşedintele soc. „Radio Corporation of America"

In oraşul Hollywood, unde o mare industrie s'a desvoltat pe baza fascinantei arte a iluziilor, unde bărbaţi şi femei joacă un rol destul de important în crearea gândirii, idealurilor, arhitecturei şi manierelor lumii civilizate, unde împerechierea electrică a acusticei şi opticei a produs un mijloc puternic pentru transmiterea mesagiilor de înfrăţire ale Americei către toate naţiunile, în acest oraş pare mai indicat să discutăm cele mai recente desvoltări în domeniul mijloacelor electrice de amuzament: televiziunea.

In ce stadiu se află televiziunea? Când va fi pusă la punct pentru toate căminurile? Ce formă va adopta? Cum vor fi staţiunile de emisie pentru televiziune? Cari vor fi efectele sale asupra industriilor radiofonice şi cinematografice existente?

Aceste întrebări principale se pun la tot pasul. Răspunsurile sunt de o deosebită importanţă pentru Hollywood, dar preocupă oamenii gânditori în aceeaş măsură în toate punctele globului.

Să prefaţăm deci orice discuţiune asupra acestui subiect cu declaraţia de ordin general, că televiziunea sau procesul de transmisie a imaginilor prin radio, se mai află într'un stadiu de laborator. Este adevărat, că mari procese se realizează mereu. Mersul evenimentelor în ultimile luni ale anului 1930 şi primele ale anului 1931 au adus realmente progrese esenţiale. In această perioadă, televiziunea a fost mult avansată spre realizările comerciale, graţie cercetărilor în laboratoriile lui „Radio Corporation of America".

IN CE STADIU SE AFLA TELEVIZIUNEA?

Acum un an televiziunea a fost un subiect de conversaţie în lumea technicienilor şi un motiv de dispută ştiinţifică. Astăzi a progresat peste acest stadiu. Astăzi transmisia imaginilor prin radio este un subiect intrat în domeniul realizărilor şi eşit din acel al speculaţiunilor pure.

Trebue însă să se înţeleagă că manifestările actuale sporadice în această direcţie nu pot fi considerate ca un sistem de aplicare practic. Ele sunt pur experimentale, dar, ca atare, merită interesul şi încurajarea publicului.

Stadiul actual al televiziunei poate fi asemuit cu condiţiunile radiofoniei în epoca anterioară radiodifuziunei, când amatorii începură să perceapă slabe sunete din eter. Voci şi muzică treceau prin spaţiu în acele zile ale începuturilor radiofoniei; tot astfel şi astăzi, oarecari imagini trec prin atmosferă. Ele sunt recepţionate de către staţiuni experimentale şi de puţini operatori amatori. In legătură cu aceasta, trebue relevat că progresul radiofoniei a fost stimulat într'o măsură destul de mare prin operatorii amatori. Tot astfel, operatorul amator îşi joacă rolul său şi în dezvoltarea televiziunii.

FORMA ŞI PROGRESUL

Stadiul următor — şi i-aş prece realizarea către sfârşitul anului următor — va înregistra televiziunea într'o stare comparabilă cu audiţiunile radiofonice în cască. In acest stadiu publicul va putea fi admis să participe la desvoltarea sa ulterioară.

In această epocă televiziunea va atinge acelaş grad de desvoltare ca şi radiofonia în perioada receptoarelor cu galenă. Aceasta nu înseamnă că forma fizică a primelor receptoare de televiziune va fi câtuş de puţin asemănătoare cu cea a aparatelor cu galenă; similitudinea va exista numai în ce priveşte calitatea performanţei, viziunea ajungând la public în aceiaş stare embrionară ca primele sunete slabe ce parveneau în casca instalaţiei cu galenă.

Când televiziunea va atinge acest punct, progrese rapide se vor produce, comparabile cu desvoltarea atinsă de difuziunea sunetelor. Progresele ce vor urma vor permite poate proiecţiunea unor imagini mobile pe un ecran pe perete. Recepţia televiziunei va fi atunci comparabilă cu stadiul recepţiilor radiofonice prin haut-parleur.

„Radio Corporation of America" îşi urmează actualmente experienţele cu un vast personal ştiinţific în laboratoriile fabricelor sale din New Jersey. Când televiziunea va depăşi acest stadiu experimental, va fi exploatată ca un serviciu regulat de către „National Broadcasting Company" din New-York.

STAŢIUNILE DE EMISIE

Inainte ca televiziunea să atingă stadiul practic al unui serviciu regulat, va fi necesar ca să se instaleze câteva staţiuni experimentale de emisie a imaginilor prin radio. „Radio Corporation of A-



DAVID SARNOFF

merica" proiectează instalarea unui număr de astfel de staţiuni către sfârşitul acestui an. Una va fi instalarea în vârful nouei construcţiuni cu 50 de etaje, clădită de către RCA, iar alta va fi instalată într'un punct şi mai înalt la New-York, întrucât înălţimea joacă un rol foarte important în transmisiunea cu succes a imaginilor prin radio. Aceste două staţiuni vor deservi probabil New-Yorkul şi împrejurimile sale. O a treia staţiune va fi instalată pe coasta Oceanului Pacific. Alte staţiuni experimentale vor fi instalate în alte puncte ale ţării.

Prin exploatarea acestor staţiuni experimentale, ne aşteptăm să obţinem informaţiunile necesare şi experienţa practică indispensabilă pentru introducerea unui sistem definitiv deservind teritoriul întregului stat.

UN SPRIJIN PENTRU INDUSTRIA RADIOFONICA

Efectele televiziunei asupra industriei radiofonice existente nu vor putea aduce decât avantagii acestei din urmă. Nu va exista nici o interferenţă între serviciul de radiofonie şi cel de televiziune. Aceste servicii se vor complecta reciproc, impresionând atât urechea cât şi ochiul omenesc. Emisiunile de televiziune vor avea loc pe alte lungimi de undă ca cele de transmisie a sunetelor. Un receptor complect diferit va fi necesar; receptoarele folosite actualmente nu au nici un fel de dispozitiv utilizabil în televiziune.

In mod practic posturile de emisie în televiziune vor trebui să se dezvolte astfel, ca să permită transmisia regulată a obiectelor sau scenelor ce se desfăşoară în studio, sau prin legături la distanţă, în oricare alt loc. Receptoarele de televiziune vor trebui să atingă o asemenea dezvoltare, încât acele scene sau obiecte să fie clar reproduse în milioane de case particulare. Aceste receptoare nu vor trebui să conţie piese sau discuri turnante, reglaje delicate sau alte piese mobile; cercetările vor trebui să găsească lungimile de undă, cari să nu interfereze cu undele cari supraîncarcă eterul astăzi.

„Radio Corporation of America" urmăreşte în mod energic şi permanent toate aceste dezvoltări şi nu va comercializa atât de curând dispozitivele sale, întrucât pentru moment îşi concentrează energia sa asupra desvoltării principiilor fundamentale citate.

NICI UN PERICOL PENTRU CINEMATOGRAF

Industria cinematografică nu trebue să fie îngrijorată de realizarea televiziunei. Transmisiunea imaginilor prin radio nu va avantaja numai industria radiofonică, ci va contribui la stimularea tuturor mijloacelor de amuzament.

Nu va exista nici un conflict între televiziunea în casele particulare şi cinematograful în săli publice. Fiecare reprezintă un serviciu distinct, separat pentru public. Istoria arată că introducerea unui nou serviciu nu elimină pe cele existente, dacă fiecare oferă caracterul său particular publicului. Din contra, multe exemple se pot cita, spre a dovedi că se produce. Telefonul nu a eliminat telegraful. Radiotelegrafia nu a îndepărtat cablogramele. Lampa incandescentă nu a înlăturat lumânările. Mai multe lumânări se vând astăzi decât înainte de apariţia lămpii incandescente. Iar televiziunea în case nu va elimina cinematograful în teatre.

Omul este o fiinţă curioasă şi pretenţioasă. Admiţând că am reuşi să instalăm 26.000.000 de teatre în casele particulare ale Americii, teatrele vor continua activitatea lor, căci publicul le va vizita spre a satisface instinctul său pentru emoţii şi spre a vedea artiştii în carne şi oase. Aceste pretenţiuni ale publicului nu le va putea satisface televiziunea.

CAMPUL DE ACTIVITATE AL ARTIŞTILOR CE SE DESVOLTA

Să considerăm acum ecuaţia omenească, astfel cum va fi atinsă de noua dezvoltare a televiziunii, întrucât factorul omenesc este cel mai important în creaţiunea imaginilor.

Reflectând asupra artelor distractive în general şi asupra cinematografului în particular, două elemente se evidenţiază, cari trebuesc considerate ca vitale. Epoca mecanică cu nouile sale instrumente ajuta la reliefarea importanţei acestor elemente esenţiale:

Primo: elementul creator, domeniul autorului şi al componistului. Persoana care va avea o poveste de povestit sau un cântec de compus va fi veşnic apreciată, câtă vreme vor dura artele distractive;

Secundo: interpretarea operei creatorului. Cineva trebue să exprime textul compus, înainte de a putea fi reprodus pe ecran, în vorbitor sau pe placa de gramofon. Cineva trebue să cânte notele componistului, înainte de a căpăta viaţă prin vre-unul din mijloacele mecanice ale actualei ere electrice.

Acestea nu sunt exigenţele zilei sau ale unei scurte epoci, ci elementele permanente ale artelor distractive. Televiziunea, când va păşi ca un nou factor în câmpul distracţiunilor, va crea o nouă piaţă pentru acest combustibil: va da noui aripi talentelor creatoare sau interpretative şi va reprezenta un nou mijloc de împărtăşire pentru expresia artistică. Toate acestea vor stimula şi vor declanşa un nou progres în arta cinematografică.

AUDITORIUL PROBABIL

Auditoriul, pe care-l va câştiga radio-televiziunea în ultima sa fază de dezvoltare, va fi în mod practic limitat numai de numărul populaţiei globului.

Dela răsăritul erei mijloacelor electrice de distracţie, beneficiarii acestora au crescut cu milioanele. Este interesant de a compara posibilităţile acestei ere cu cele ale epocilor trecute. Demosthene nu a putut avea în întreaga sa viaţă o audienţă atât de numeroasă, ca aceea care ascultă acum într'o singură seară la radio pe un artist oarecare. Napoleon sau împăratul Wilhelm n'au putut fi văzuţi în viaţa lor de un public atât de numeros ca cel care a admirat pe Richard Dix în filmul „Cimarron". Zgomotul tunurilor trase în cursul tuturor războaelor nu a fost ascultat de atâta lume ca zgomotele tunurilor din filmele casei „Pathe".

Această imensă creştere a publicului participant la orice manifestare distractivă nu a fost posibilă decât graţie introducerii mijloacelor imaginate de ştiinţa modernă în artele mai vechi. Şi acum va veni televiziunea să deschidă noui posibilităţi, să dea noui ocaziuni artelor, artiştilor şi publicului să beneficieze de noui mijloace.

CE POATE AŞTEPTA PUBLICUL?

Proiecţiunea instantanee în spaţiu a imaginelor produse în studio, sau aduse la studio prin comanda la distanţă, implică imense dificultăţi. Noui reţele de distribuţie, noui forme de spectacole şi o dezvoltare a materialului technic şi al technicei în studio vor fi necesare. Odată cu acestea va veni şi o eră de difuziune mai intensă a sunetelor şi a imaginilor. O lume de posibilităţi educative se va deschide pentru toate căminurile. Varietate, cât mai multă varietate va fi strigătul zilei. Urechea se mulţumeşte cu o melodie mereu repetată, dar ochiul ar suporta cu impacienţă o singură repetare. Serviciul de televiziune va necesita deci o constantă succesiune de personalităţi, o vastă falangă de talente, un imens depozit de rechizite, o mare variaţie de scene şi decoruri.

Sunt enorm de multe obiectele cari vor putea fi vizionate de acasă în scop educativ, prin intermediul televiziunei. Presupunând o dezvoltare satisfăcătoare a televiziunei, fiecare casă particulară va putea să devie o galerie de artă. Marile comori artistice ale Europei şi Americei stau îngropate în muzee pentru marea massă a publicului. Televiziunea, când va atinge etapa, în care culorile se vor putea transmite tot atât de bine, ca şi umbrele, va dezgropa aceste comori pentru uzul tuturor caselor. Inchipuiţi-vă prezentarea acestor opere picturale sau sculpturale în fiecare casă, însoţite de comentariile personagiilor competente. Tot astfel precum difuzarea sunetelor a dezvoltat înţelegerea artelor muzicale, tot astfel televiziunea va dezvolta o nouă măsură de apreciere a artelor vizuale.

Dar mai seducător pentru individ este aşteptarea ca televiziunea să realizeze o veche dorinţă a omului. Mintea omenească poate cuprinde întregul glob într'o fracţie de secundă, dar simţurile sale fizice rămân cu mult în urmă. Picioarele sale nu-l duc decât la o oarecare distanţă, mâinile nu-i permit să atingă decât o vecinătate redusă, iar ochii săi nu îmbrăţişează decât un orizont redus. Când televiziunea îşi va împlini destinul, simţurile omului nu vor mai suferi nici o limitare, şi urechea şi ochiul omenesc vor putea înconjura pământul. Când aceasta va deveni realitate, noui orizonturi se vor deschide, o nouă filozofie se va naşte poate, un nou simţimânt al libertăţii şi ceeace este mai presus decât toate, o mai vastă şi mai perfectă înţelegere se va putea înfiripa între popoarele lumii.

Lumina nestatornică

Nu de mult, lumea a fost sguduită de teoria relativităţii datorită lui Einstein.

Acest savant a avut marele merit de a fi pus din nou în discuţiune gravele chestiuni relative la *timp* şi *spaţiu* şi teoria lui a găsit aprigi susţinători şi neînduplecaţi adversari.

Fără a interveni în această luptă, vom aminti numai două din concluziunile la care ajunsese *„matematicianul"* german: 1) *„Universul este finit cu toate că e nelimitat"*; 2) *„Iuţeala luminei este constantă şi nici o iuţeală nu o poate întrece"*.

Nici o teorie oricât de genială ar fi, nu poate fi considerată ca certă dacă nu comportă cel puţin câteva verificări experimentale; unele consecinţe ale relativităţii puteau fi susceptibile de o verificare experimentală: aşa de exemplu, schimbarea periheliului planetei Mercur, deviaţiunea unei raze luminoase trecând în apropierea soarelui, deplasarea liniilor spectrale, etc. Toate aceste verificaţiuni au fost încercate, dar au dat rezultate aşa de microscopice, încât nu pot încă fi considerate ca definitive.

Simultaneitatea relativă a unui fenomen în 2 locuri diferite nu poate fi stabilită decât admiţându-se constanţa iuţelei luminei.

Din această cauză există o verificare pe care relativitatea nu o credea posibilă fiind dat principiul pe care această teorie este bazată, adică *constanţa iuţelei luminei*.

Un astronom distins, d-l *Gheury de Bray*, a avut ingenioasa idee nu de a reface măsurătoarea acestei iuţeli, ci de a compara între ele determinaţiunile acestei iuţeli, minuni de preciziune făcute de o jumătate de secol încoace de diferiţi fizicieni.

Iată tabloul rezultatelor obţinute:

Cornu în 1871 (metoda roţii dinţate) găseşte 300-400 km. secundă.

Michelson în 1885 (metoda oglinzei rotative): 279.802 km. secundă.

Michelson în 1902 (metoda oglinzii rotative): 299.885 km. secundă.

Perrotin în 1904 (metoda roţii dinţate): 299.880 km. sec.

Michelson în 1924 (metoda oglinzei rotunde): 299.802 km. sec.

Michelson în 1926 (metoda oglinzei rotative): 299.796 km. sec.

Karolus de Mittelstaldt (metoda roţii dinţate, mai precizã), 299.678 km. sec.

Aceste rezultate ne conduc la o consecinţă îngrijorătoare.

Este cert că diferiţi experimentatori, oameni de mare probitate ştiinţifică, nu s'au învoit între dânşii; totuşi *valorile iuţelei luminei, dela 1871 încoace, merg descrescând*. Valoarea acestei variaţiuni este de aproape 4 km. pe secundă şi pe an scurt.
an scurs.

Nu este posibil a nu ţine seamă de acest fapt care sdruncină din rădăcină principiul chiar al relativităţii printr'o verificaţiune experimentală, probantă şi neprevăzută. Care să fie cauza acestei scăderi constante a iuţelei luminei? Probabil modificarea, foarte înceată dar continuă, *a mediului* străbătut de raze.

Şi atunci ce mai rămâne din ipotezele recente asupra mecanismului lumei, asupra structurei Universului... Se duc toate pe copcă şi trebue s'o luăm „d'a capo". **Ing. M. D. P.**

Solodyna cu filtre de bandă

Ce este un filtru de bandă, nu mai este nevoe să explicăm, căci aproape nu există amator, care să nu fie orientat asupra avantajelor realizate prin acest nou sistem. Recapitulăm totuș pe scurt, principiul lui technic.

In epoca posturilor de emisiune foarte puternice și foarte numeroase, technica radiofonică s'a văzut nevoită să creeze o unitate nouă, în locul vechiului element de acord, adică a circuitului oscilant, simplu. Intr'adevăr, cu ajutorul circuitului oscilant compus dintr'un self și un condensator variabil, nus'a putut realiza o selectivitate suficientă, pentru despărțirea netă a posturilor de emisiune. După cercetări îndelungate, noul element de acord a fost descoperit și perfecționat: filtrul de bandă. Acesta se compune din două circuite acordabile, strict separate și decuplate, ba chiar blindate fiecare în parte. Trecerea oscilațiunilor (cuplajul) între cele două circuite se face printr'un self de cuplaj, legat în serie un condensator de cuplaj.

Un astfel de dispozitiv se acordează cu o preciziune uimitoare, pe o singură frecvență, sau mai exact: pe o bandă de frecvență, de exact 9 KHZ lățime. Nici o altă frecvență nu poate trece prin filtrul de bandă, în afară de frecvența pe care este acordat. Intrucât posturile de emisiune emit o bandă de frecvență de 9 KHZ, rezultă că printr'un filtru de bandă, acordat exact pe o lungime de undă, nu poate trece decât numai frecvența emisă de un singur post — însă această frecvență trece în întregime, adică în toată lățimea bandei, cu aceeaș intensitate.

Din faptul că filtrul de bandă nu suprimă nici o parte a bandei de frecvență, rezultă că audițiunile unui aparat prevăzut cu filtre de bandă, au o frumusețe incomparabilă și parvin în toată fidelitatea.

Din articolele apărute în revista, Radio-Radiofonia, amatorii au cunoscut atât principiul teoretic, cât și execuțiunile diferite și aplicațiunile filtrelor de bandă. Deosebim două aplicațiuni principale: Filtre de bandă acordate fix pe o singură lungime de undă — acestea sunt filtrele de bandă întrebuințate în superheterodine și anume, în etajele de frecvență medie, unde frecvența este constantă, înlăuntrul limitei de 9 KHZ. Forma cealaltă este filtrul de bandă, acordabil pe o întreagă gamă de unde, sau eventual chiar pe mai multe game (200—600 și 600—2000 m., prin inversare).

In articolele apărute, a fost descrisă și această formă a filtrelor de bandă (articolul „Adaptorul cu filtre de bandă", etc.). Cele două circuite oscilante sunt formate din două unități de selfuri, fiecare în parte complect blindat, doi condensatori variabili, cari pot fi cuplați printr'o osie comună și în cazul acesta, unul dintre ei trebue să fie prevăzut cu un dispozitiv de corecție și în fine, o unitate (complex) de cuplaj. Un adaptor construit din aceste elemente și pus între antena și aparatul de recepție, majorează selectivitatea și calitatea recepției.

Dar cu ajutorul aceloraș elemente de acord, putem să realizăm și un aparat de recepție, care să lucreze la o antenă exterioară primind astfel o energie de înaltă frecvență considerabilă, și dând loc la o selectivitate perefectă, întocmai ca și o superheterodină cu filtre de bandă. Calitatea recepției poate să satisfacă toate exigențele, în privința clarității și puterii.

Am precizat astfel principalele calități ale solodinei cu filtre de bandă. După o desvoltare de peste zece ani a technicei radiofonice, am ajuns, în sfârșit acolo, ca să putem stabili întâi pretențiunile noastre față de un montaj și apoi să-l realizăm. Mai înainte, montajul s'a realizat întâi și apoi se putea constata, cât valoarează.

Solodina cu filtre de bandă cuprinde două etaje amplificatoare cu lămpi cu grătar de protecție, o detectoare de putere cu corecțiunea frecvențelor sonore (și această detectoare este o noutate), urmată de o pentodă de putere. In total deci, patru lămpi — însă cu efectul a opt lămpi triode. Prin faptul că se utilizează lămpi puține, se reduc cauzele distorsiunilor: în etajele de frecvență înaltă nu avem distorsiuni de loc, mulțumită cuplajului prin filtre de bandă, iar în partea de joasă frecvență, distorsiunile sunt absolut suprimate prin dispozitivul de corecție a lămpii detectoare.

Reglajul elementelor de acord este simplificat, întrucât trebuesc manevrate, numai două, iar diviziunile acestor două scale sunt identice.

SCHEMA DE PRINCIPIU

Fig. 1 reprezintă schema de principiu a solodinei cu filtre de bandă, alimentată complect din sectorul de curent alternativ. In circuitul antenei găsim un potențiometru de 50.000 ohmi, legat între antenă și pământ. Intru cât amplificarea rezultată la cele două etaje de frecvență înaltă este foarte mare, postul local nici nu s'ar putea recepționa, decât cu o putere excesivă. Deci, în cazul acesta, potențiometrul servește pentru reducerea energiei incidente. Dar chiar și la recepționarea posturilor mai mari, ca Praga, Roma, Mühlacker, Heilsberg, etc. se întâmplă, că energia primită din antenă este atât de mare, încât chiar prima lampă amplificatoare este supramodulată. Prin urmare, potențiometrul este necesar și la recepționarea posturilor mai puternice, pentru micșorarea puterii lor.

După antenă, urmează un sistem complect cu filtre de bandă compus din două unități de selfuri blindate și cuplate printr'un „complex de cuplaj" (un self fracționat și un condensator de 40.000 cm.), precum și din doi condensatori de acord (C_1 și C_2). Eșirea sistemului cu filtre de bandă e conectată la grătarul primei lămpi amplificatoare de înaltă frecvenă.

După cum am precizat mai sus, primele două lămpi sunt cu grătar de protecție. Montajul lor poate pare complicat, la prima vedere; în realitate însă este foarte simplu. Din schema de principiu se vede, că în circuitele de catodă și anodă (plăci) ale acestor două lămpi, sunt intercalate o serie de rezistențe, condensatori și șocuri. Scopul acestora este **stabilizarea,** adică: eliminarea tuturor cuplajelor între circuitele acordate. Rezultatul acestor dispozitive stabilizatoare este că aparatul lucrează complect stabil, adică nu manifestă nici o tendință de acroșaj. Singura condițiune este, ca aparatul să fie executat din materiale de primul rang și exact conform planului de montaj.

Fiecare lampă cu grătar de protecție obține negativarea ei (necesară pentru funcțiunea de amplificatoare), printr'o rezistență de 300 de ohmi, inaercalată în circuitul catodei și legată în paralel cu un condensator de bloc de O. 1 MF. Tensiunea ecranelor, de care depinde amplificarea lămpilor cu grătar de protecție, se reglează printr'un potențiometru comun, de 50.000 ohmi. Potențiometrul acesta este legat în serie cu o rezistență fixă de 0,05 megohmi (50.000 ohmi), așa că potențiometrul și rezistența în serie sunt legate între minus anod și plusul tensiunei anodice. In felul acesta, nu putem să dăm ecranelor o tensiune pozitivă mai mare ca jumătate din tensiunea anodică.

Intre contactul din mijloc (cursorul) al potențiometrului și ecranele lămpilor cu grătar de protecție, găsim un șoc special. Socurile aceste servesc pentru eliminarea cuplajului, ce s'ar produce altfel între ecranele lămpilor.

Cuplajul între lampa de intrare (prima lampă amplificatoare de fr. înaltă) și lampa a doua, se face printr'un autotransformator, acordat prin condensatorul variabil C_3. Factorul de amplificare, realizat de ambele lămpi, depinde în mare parte de șocurile de frecvență înaltă (HF. Dr). intercalate în circuitele lor de placă. Șocurile aceste trebue să aibă o capacitate interioară cât mai redusă și un câmp magnetic absolut compensat, altfel atât, amplificarea cât și stabilitatea suferă perderi. Noi cunoaștem șocurile aceste, sub denumirea de șocuri duble.

Cuplajul între lampa doua și grătarul lămpii detectoare se face printr'un circuit acordat, compus dintr'un self blindat și un condensator variabil C_4. Detectoarea lucrează cu „detectarea în caracteristica grătarului", despre care știm că este cea mai sensibilă metodă de detectare. Valorile elementelor, din care se compune complexul de redresare sunt foarte reduse: condensatorul de detectare are 100 cm. capacitate, iar rezistența de detecție are 0,2 MO., adică 200.000 ohmi. Valorile aceste sunt alese în așa fel, încât detectoarea să poată redresa energii mari, deci lucrează ca o „detectoare de putere". Grătarul lămpii detectoare este legată la priza intermediară a selfului de acord.

Detectoarea lucrează cu o tensiune de vreo 120 de volți la placă, prin urmare, ea debitează un curent de placă de 5—6 miliamperi. Dacă curentul acesta ar trece prin bobinajul primar al transformatorului de joasă frecvență, ar rezulta o magnetizare puternică a miezului de fier, ceace ar fi în detrimentul funcționării transformatorului (fiindcă un transformator cu miezul de fier saturat de magnetism, nu poat transmite în secundar energia primită în bobinajul primar. E nevoe deci de un dispozitiv, care să elimine efectele unui curent de placă intensiv.

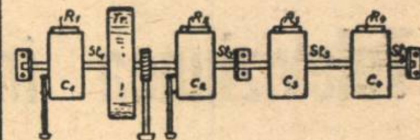
Intâi, trebue să nimicim oscilațiunile de frecvență înaltă, rămase nedetectate. Pentru aceasta, servește un șoc de înaltă frecvență HF. Dr., pus în circuitul de placă a lămpii detectoare. Afară de aceasta, placa lămpii detectoare e legată cu minusul anodic, printr'un condensator fix de 1000 cm.

Pulsațiunile curentului detectat sunt transmise în bobinajul primar al transformatorului de frecvență joașă, printr'un condensator fix de 1 MF. Două rezistențe de către 0,1 MO/100.000 ohmi), legate în serie servesc ca „rezistențe în circuitul de placă" a lămpii detectoare. In punctul, unde sunt conectate aceste două rezistențe găsim încă un condenator de 1 MF.. Acestă funcționează ca un condensator de regenerare.

Transformatorul de frecvență joasă trebue să fie foarte bine dimensionat și să aibe o curbă caracteristică aproape dreaptă și orizontală. Prin urmare, transforformatorii ieftini și de proastă calitate, sunt complect excluși. Raportul de transformare este de 1:5 până 1:7. Intre bornele bobinajului secundar legăm un condensaor de stabilizare de 300 cm.

In fine, am ajuns la lampa finală, adică la pentodă. Sunt mulți amatori, cari au o oroare de pentode — această fiindcă nu știu să le utilizeze. O pentodă întrebuințată corect, într'un montaj care corespunde caracteristicei deosebite a pentodelor, dă audițiuni tot așa de clare, ca și un amplificator în push-pull cu lămpi triode. Numai că amplificarea unei pentode este incomparabil mai mare și prin urmare și, economia realizată la costul pieselor și lămpilor.

Intre capetele filamentului pentodei, așezăm un potențiometru de 50 de ohmi. Cursorul acestuia reprezintă atunci, mijlocul filamentului, iar prin fixarea precisă a cursorului, eliminăm sgomotele rețelei (provenite din încălzirea directă a pentodei. După cum știm, curentul de placă al unei lămpi trece întâi prin circuitul de încălzire, apoi este emis din filament și ajunge la placă. In montajul nostru, curentul acesta trece întâi printr'un complex de rezistențe și anume: o rezistență de 100 și altă de 1000 de ohmi. Rezistența de 1000 ohmi servește pentru producerea negativării necesare, iar cea de 100 ohmi, împreună cu blocul de 1 MF. (despre care



am vorbit mai sus și care este legat la placa lămpii detectoare) constitue un dispozitiv de corecțiune ale frecvențelor sonore. Vom vedea imediat cum.

Una dintre defectele tuturor pentodelor este că nu amplifică îndeajuns frecvențele joase (sunetele groase). Ca să nu avem o audițiune, în care sunetele înalte apar stridente, fiindcă lipsește acompaniamentul sunetelor joase (basul), aplicăm un dispozitiv, care permite să amplificăm numai sunetele joase (frecvențele sonore mici) de două ori.

Firește curentul pulsativ, pe care îl obținem la placa pentodei, pulsează și în catodă, cu acelaș ritm. Dacă în urma rezistenței de 100 ohmi, legăm un condensator de 1 MF. cu placa lămpii detectoare, atunci pulsațiunile de joasă frecvență sunt readuse dela catoda pentodei, la bobinajul primar al transformatorului de joasă frecvență și prin urmare, la grătarul lămpii. De ce vor fi amplificate numai frecvențele sunetelor joase? Fiindcă frecvențele mai mari găsesc un alt drum, prin condensatorul de 1 MF., legat între minusul anodic și cursorul potențiometrului.

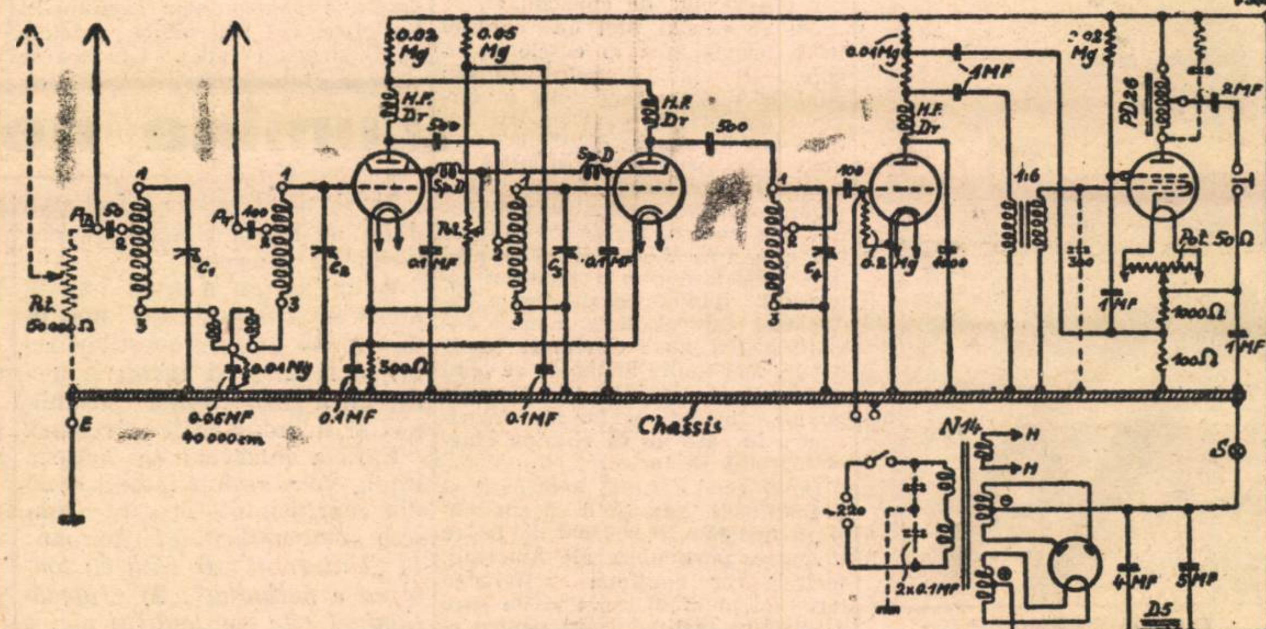
Având urechi educate prin muzică instrumentală, vom remarca deosebirea în calitatea muzicală a audiției atunci, când scurtcircuităm rezistența de 100 de ohmi. Prin urmare, dispozitivul descris funcționează ca un fel de „montaj reflex pentru sunetele adânci".

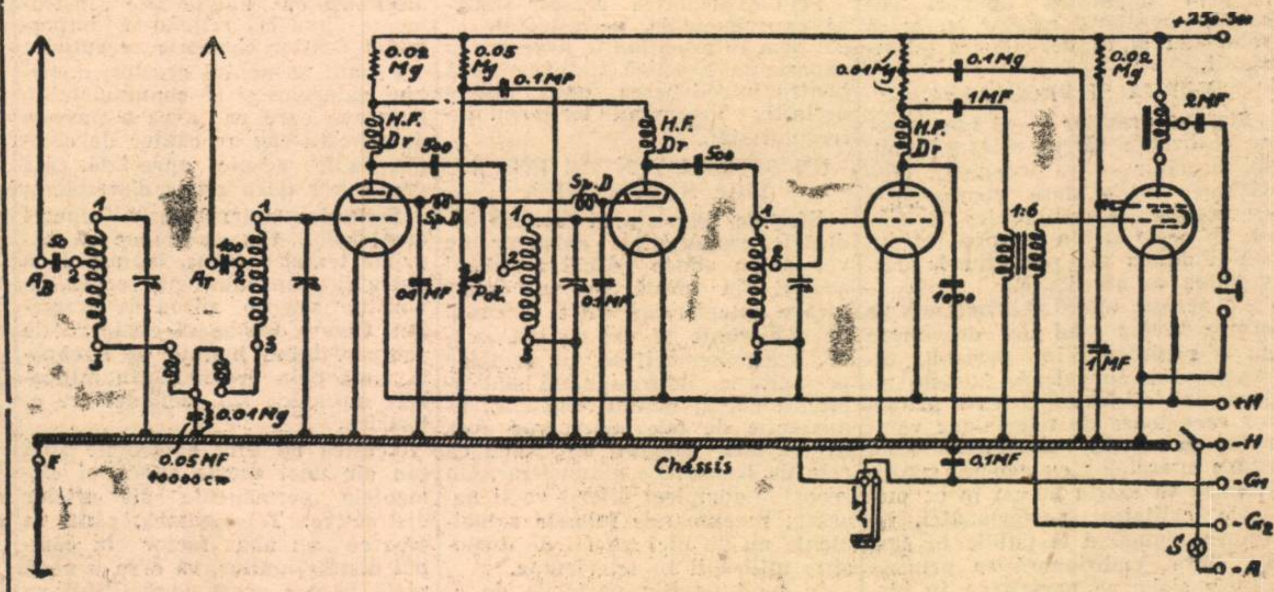
Tensiunea ecranului pentodei este stabilită printr'o rezistență de 0,02 MO (20.000 ohmi). In locul unui transformator de eșire, utilizăm un șoc de eșire de calitate bună (PD 26) cu o priză mediană, iar hautparleurul se cuplează pirntr'un condensator bloc de 2 MF. Astfel, prin bobinele hautparleurului nu circulă nici un curent continuu și prin urmare, funcționarea lui corectă este asigurată.

REALIZAREA

După cum putem remarca din schema de principiu, aparatul solodină cu filtre de bandă se montează pe un șasiu metalic, de aluminiu. Această metodă este astăzi generalizată la toate aparatele de mare randament, căci prin adaptrea unui șasiu de aluminiu gros și a unui panou frontal din acelaș metal, se elimină, atât capacitatea de mână, cât și cuplajul între legăturile de alimentare și conexiunile. Se anihilează însă și influența redresorului montat în interiorul aparatului. Afară de aceste avantaje, se asigură și stabilitatea mecanică a aparatului întreg.

Condensatorii de acord sunt cuplați; anume condensatorul C_1 cu C_2, și C_3 cu C_4. Eventual, putem să punem toți patru condensatori variabili pe un singur ax (fig. 2). In cazul acesta primii doi condensatorii precum și scalele cu





tambur trebue să fie alese din fabricatele cele mai bune, căci prin preciziunea lor se asigură simplicitatea reglajului.

Aparatul conţine patru grupuri de selfuri, fiecare grup într'o cutie cilindrică blindată şi prevăzută cu inversor pentru gamele de 200—600 şi 600—2000 metri. Este deci natural, dacă cele patru inversoare sunt acţionate printr'o osie comună, pe care însă n'o găsim desemnată în planul de montaj (fig. 4) căci a fost omisă numai pentru a nu complica liniile desenului.

Toate distanţele pieseler sunt exact arătate în desen şi trebuesc observate cu stricteţă. Rezistenţele şi blocurile (condensatorii microfaradici) sunt montate toate dedesubtul panoului de montaj. Pentru fixarea lor ne vom servi de aceleaşi şuruburi, cu cari am fixat piesele aflătoare deasupra şasiului.

Legăturile de încălzire se execută cu liţă foarte groasă şi bine izolată, iar celelalte legături şi conexiuni, cu sârmă de montaj, izolată dublu cu bumbac şi cu un strat de email-lac. Peste tot, unde conexiunile sau legăturile pot atinge şasiul metalic, le vom prevede cu tuburi izolatoare (varnisch). Conexiunile, cari duc la grătarele sau plăcile lămpilor, să fie plasate la o distanţă minimă de 2 cm. de liţele încălzirei. Nici nu trebue să inzistăm ca liţa dublă a circuitului de încălzire trebue să fie impletită.

Lipiturile să fie corect executate; în nici un caz nu este admisibil să întrebuinţăm pasta de lipit (compuse dintr'o pastă decapantă, amestecată cu praf de cositor (căci pastele aceste murdăresc interiorul aparatului şi praful de cositor căzut alături poate provoc scurtcircuite sau perderi de tensiuni. Vom folosi sârme de lipit, confecţionate dintr'un aliaj de cositor şi plumb, având în mijlocul sârmei o vână de colophoniu (sacâz). Apă tare nu poate să fie utilizată, ca mijloc decapant.

Bucşele sau jackurile hautparleurului şi a pick-upului (Gr.) sunt fixate izolate de panourile metalice. In locul jackului Gr putem să montăm şi două bucşe izolate, în partea de dinapoi a aparatului.

Deasemenea, se montează izolate şi bucşele antenei. Bucşa prizei de pământ nu se izolează, ci se fixează direct pe panou.

La montarea aparatului vom lucra în ordinea următoare: Intâi facem cele două ferestre în panoul pentru scalele tambur, apoi fixăm ferestrele scalelor. Acum facem găurile de fixare ale panoului frontal şi-l fixăm de şasiu, în mod provizor. După aceasta, însemnăm cu ajutorul unui ac sau cu o sulă, locurile găurilor, pe cari urmează să le facem pentru fixarea celor patru condensatori variabili. In cutia fiecărui condensator găsim un şablon tipărit, care ne indică amănuntele.

După fixarea tuturor pieselor pe panoul frontal şi pe şasiul (sub panou) metalic, însemnăm locurile găurilor, prin cari urmează să trecem legăturile izolate. Temporar putem să îndepărtăm o parte a pieselor deja fixate, ceea ce e cazul mai cu seamă cu condensatorii variabili. Le montăm la loc numai după ce am efectuat toate legăturile.

Locul redresorului rămâne liber, numai găurile de fixare sunt făcute. Astfel redresorul este ultima parte a montajului. Aparatul consumă 30—35 miliamperi curent anodic.

PUNEREA IN FUNCŢIUNE

După ce am terminat montarea pieselor şi efectuarea conexiunilor, verificăm fiecare legătură de două ori: odată în baza schemei de principiu şi odată în baza planului de montaj. Desfacem un contact al potenţiometrului, ca să putem să controlăm, dacă tensiunile anodice au vre-un scurtcircuit cu şasiul şi în caz afirmativ, căutăm locul izolamentului defect şi remediăm greşala făcută.

In cazul că reţeaua noastră are o tensiune de 220 volţi c. a., legăm borna **A** a transformatorului de reţea cu un pol al reţelei, iar borna **D** cu polul celălalt, contactele B şi C se scurtcircuitează. La o tensiune de 110 volţi în reţea. legăm un pol al reţelei cu A şi C, iar cu polul celălalt cu B şi D.

Punând aparatul la sectorul de curent continuu, distrugem transformatorul de reţea.

Tensiunea maximă, măsurabilă în cursul funcţionării aparatului, este de 280 de volţi. Numai lampa finală primeşte o asemenea tensiune, iar tensiunea lămpilor amplificatoare şi a detectoarei sunt stabilite prin rezistenţe. Anume, lămpile cu grătar de protecţie lucrează cu o tensiune de 180—200 de volţi, detectoarea cu 120 de volţi la placă.

Acum putem să încercăm aparatul. Lămpile se încălzesc numai după vreo 30 de secunde. La început vom auzi o urmă a zgomotului reţelei, însă cu ajutorul potenţiometrului de 50 de ohmi eliminăm acest sgomot. Potenţiometrul nu are buton şi se reglează odată pentru todeauna. Dacă audiţiunile nu sunt dela început suficient de clare, atunci scurtcircuităm o parte din rezistenţa de 100 ohmi, micşorând astfel efectul regenerativ, până ce obţinem audiţiunea dorită.

Mărimea negativărilor este stasim desenată în planul de montaj (negativarea automată). De exemplu, lampa finală are un debit de 22 mA. la placă şi o rezistenţă catodică de 1000 ohmi, de unde rezultă o negativitate de 22 de volţi. Pentru a putea lucra cu un hautparleur electrodinamic, vom înlocui şocul de eşire, cu un transformator de eşire, ales în mod corespunzător.

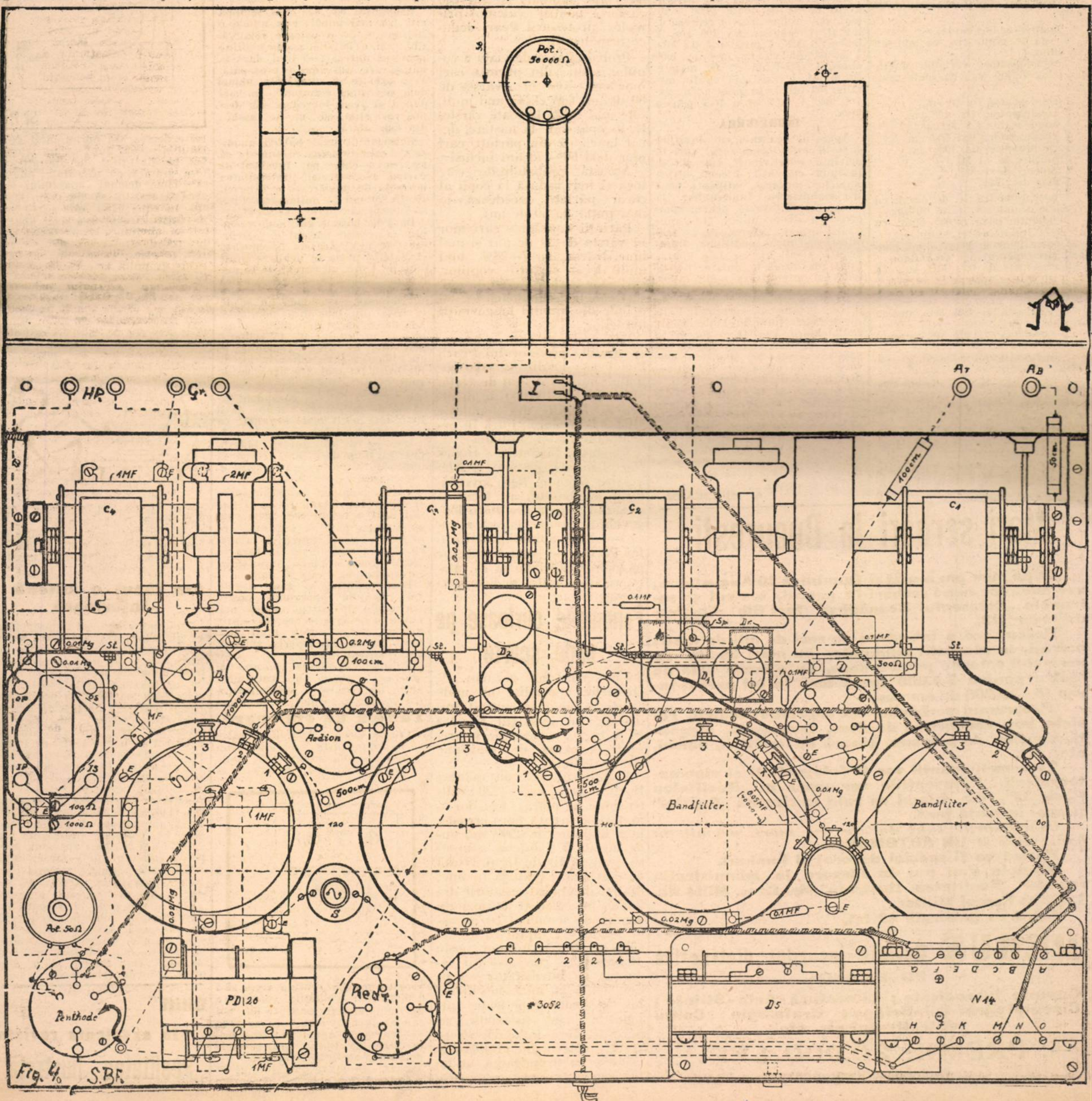
Antena utilizată să nu aibe o lungime mai mare de 20 de metri căci o antenă bine izolată şi înaltă, de 15-20 metri lungime este suficientă şi pentru recepţionarea a câtorva posturi străine, în cursul zilei. Dacă voim să auzim mai tare ziua, introducem antena în bucşa AT. Seara însă vam lucra numai cu antena în bucşa AB.

In cursul recepţiunilor serale ajunge o antenă de 5-6 metri, pentru a recepţiona majoritatea posturilor europene.

Potenţiometrul de 50.000 ohmi, montat între antenă şi pământ, nu este absolut necesar. Montarea lui însă este recomandabilă acolo, unde postul local este puternic.

Lămpile se aleg conform tabelei de mai jos.

(Continuare în pag. 26-a)



(Urmare din pag. 25)

Funcţiunea	Philips	Radiotechnique	Telefunken	Tungsram	Triotron	Valvo
Ampl. fr. in.	E. 442 E. 442. S	I. 1081	RENS. 1204	AS 4100	SCN. 4	A 4100 D A 4080 D
Detect.	E. 415	I. 4076	REN 804 REN 904	AG 4100	AN. [illegible]	A 4100
Pentodă				PP 430		L. 425 D

Lampa redresoare se alege conform datelor constructive ale transformatorului Telefunken RGN 1054, Philips 506, Tungsram PV 490, Valvo G 490, Rectron R 0437).

ALIMENTAREA DIN BATERII

Aparatul poate să fie executat şi pentru alimentarea din baterii. In cazul acesta se schimbă numai felul negativărilor. Fig. 3, arată schema de principiu, modificată în mod corespunzător. Lămpile se aleg în conformitate cu scopul lor.

LISTA MATERIALELOR

1 serie de filtre de bandă, cu buton şi osie de cuplaj.
2 transformatori de solodynă.
3 şocuri duble.
2 şocuri speciale.
1 bloc de cuplaj special 40.000 cm.
2 manşoane de cuplaj.
1 osie de prelungire cu manşon şi buton.
2 condensatori variabili dubli, în total 4×450 cm., cu scale tambour.
1 condensator fix 50 cm.
2 condensatori fixi 100 cm.
1 condensator fix 300 cm.
2 condensatori fixi 500 cm.
1 condensator fix 1000 cm.
5 blocuri de 0,1 MF.
4 blocuri de 1 MF.
1 bloc de 2 MF.
1 potenţiometru 50 de ohmi, cu rondele izolatoare, fără buton.
1 potenţiometru 50.000 ohmi cu rondele izolatoare şi buton.
1 potenţiometru 50.000 ohmi, pentru circuitul antenei, cu buton.
3 rezistenţe de 0,01 MO. suportă 2 waţi.
2 rezistenţe de 0,02 MO suportă 2 waţi.
1 rezistenţă de 0,05 MO suportă 2 waţi.
1 rezistenţă de 0,2 MO suportă 2 waţi.
1 rezistenţă cu fir metalic 100 ohmi, 3 waţi.
1 rezistenţă cu fir metalic 300 ohmi, 3 waţi.
1 rezistenţă cu fir metalic 1000 ohmi, 5 waţi.
3 suporturi de rezistenţă.
1 transformator de joasă frecvenţă, capsulat, 1:6.
1 şoc de eşire PD 26, randamentul maxim la 26 mA, pentru pentode.
4 socluri de lămpi cu 5 piciorușe.
1 şasiu metalic 500×300×3 mm. înalt 40 mm. (aluminiu).
1 placă frontală aluminiu,
2 echere aluminiu.
2 bucşe cu rondele izolatoare.
1 lampă de siguranţă cu soclu de bakelită.
70 şuruburi cu piuliţe 15 mm.
10 şuruburi cu piuliţe 20 mm.
15 metri sârmă de montaj, izolată.
10 metri tub izolator 2.5 mm.
1 mosor sârmă de lipit.

Pentru partea redresoare:
1 transformator de reţea N. 14.
1 şoc cu miez de fier D. 5.
1 bloc de filtraj 3052.
1 întrerupător (Kippschalter).
1 cablu cu fişă de priză.

Pentru alimentarea din baterii, avem nevoe de toate piesele de mai sus, minus piesele redresorului şi :1 condens. fix 100 cm., 2 blocuri 1 MF, 1 rezistenţă 0,2 MO, 1 rezistenţă cu fir metalic 1000 ohmi, 1 rezistenţă cu fir metalic 300 ohmi, 1 rezistenţă cu fir metalic 100 ohmi. In plus avem nevoe de: 1 jack şi o fişă pentru jack.

INCHEIEREA

Aparatul realizat cu îngrijire suportă orice comparaţii, atât în privinţa selectivităţii, cât şi în privinţa clarităţii. Efectul dispozitivelor moderne, utilizate pentru stabilizarea funcţiunilor la lămpi amplificatoare, pentru compensarea distorsiunilor şi amplificării inegale la pentodă, se manifestă printr'o audiţiune întotdeauna clară. Fie că dăm aparatului maximul de putere, fie că reducem intensitatea audiţiunilor, claritatea rămâne aceeaşi..

Dacă descriem un aparat de mare randament, reprezintând ultimele perfecţiuni în materia de radiotehnică, aceasta o facem în folosul tuturor amatorilor, fie că acestea construesc aparatele descrise, fie că urmăresc la citirea descrierilor de montaje, numai inovaţiunile şi perfecţiunile. Căci un amator orientat asupra ultimelor progrese ale technicei, poate să-şi cumpere şi un aparat gata din comerţ, dacă construirea nu-i face plăcere sau nu vrea să suporte riscul neîndemânării sale. In orice caz însă el va şti ce aparat să-şi aleagă.

A. MUNTEANU

Mari serbări la Bucureşti

După cum am anunţat Duminică 30 August a. c., vor avea loc mari serbări în parcul, teatrul şi saloanele „Coloseului Bragadiru" (fost Gib) din strada Isvor 112.

Parcul are o întindere de zeci de mii de metri pătraţi, cu plantaţii minunate, cu mari terase de vară şi 2 saloane pentru dans, cu o mare sală de teatru pentru 3-4.000 spectatori. In tot parcul încap 15—20.000 de oameni.

Programul serbărilor va cuprinde: teatru, reviste, box, concursuri de dans, frumuseţe, eleganţă, concurs de baloane, jocuri de artificii, baluri, etc.

Toţi participanţii vor fi fotografiaţi şi cinematografiaţi. Fotografiile vor apare în „Realitatea Ilustrată", iar filmul va rula la cinema „Capitol" şi apoi în toată ţara.

Concursurile sunt dotate cu mari premii în bani, cupe şi **UN AUTOMOBIL.**

Parcul va fi special decorat şi luminat.

Biletele s'au pus în vânzare la admnistraţia revistei „Realitatea Ilustrată" str. Cons. Mille No. 9, lângă Cercul Militar.

Intrarea generală 42 lei.

REBUS Revista jocurilor distractive

PUBLICAND:

Cuvinte încrucişate; Literatură-Artă-Ştiinţă; Cinematograf-Şah-Bridge; Grafologie; Colţul detectivului etc. etc.

—: PREMII: 20.000 LEI :—

Numeroase ilustraţiuni

Longevitatea este ereditară ?

De multă vreme se admite că longevitatea se transmite prin ereditate. Intr'adevăr, experienţa a arătat că în multe familii longevitatea se menţine în succesiunea generaţiilor.

Această opinie uzuală în lumea profanilor, este acum confirmată ştiinţificeşte de profesorul american *Raymond Pearl şi colaboratorii săi de la* Universitatea John Hopkins, din Baltimore. Raymond Pearl a descoperit că longevitatea este ereditară şi că există şi raţiuni ştiinţifice, care ne determină să admitem că ea caracterizează anumite familii.

Studiul acestei probleme a fost extins la genealogia a câtorva mii de familii. Aplicând metodele, prin care companiile de asigurare pe viaţă, stabilesc tablourile statistice de viaţă, tablouri ce servesc ca bază pentru calculul primelor, profesorul Pearl deduce următoarele:

Probabilitatea de viaţă a copiilor ieşiţi din părinţi, cari mor sau trăesc la o vârstă de 80 de ani sau chiar mai mult, este mai mare la toate vârstele, începând de la naştere, decât la copiii din părinţi, cari mor dela 50— 79 ani inclusiv.

Această probabilitate este încă şi mai redusă la copii al căror părinţi decedează la mai puţin de 50 de ani.

Părinţii copiilor, cari mor în vârste de 50 de ani şi mai bine, trăesc cu 7—28% mai mult decât părinţii copiilor, cari mor înainte de 50 de ani.

O concluzie analoagă se desprinde din studiul longevităţii bunicilor.

Registrele, pe care se bazează studiile profesorului Pearl, înglobează totalizate, vreo jumătate milion de ani de viaţă. Mai mult de 100.000 de membrii de familii, din populaţie albă a Baltimorei, intră în genealogiile astfel studiate.

Celebrul bianetrist englez *Karl Pearson*, precum şi *Alexandru Graham Bell*, inventatorul telefonului, au făcut şi ei studii asupra eredităţii longevităţii. Aceste cercetări însă — după opinia profesorului Peerl, — sunt bazate pe metode nepotrivite şi ca, atare, relaţiile astfel deduse sunt neexacte.

Fenomene curioase pe unde scurte

Un technician german, A. Dickfeld, specialist în unde scurte, a făcut de curând, împreună cu amatorul francez F. 8. F. O., o serie de interesante încercări de emisiune pe Mont-Blanc.

Emiţătorul era un montaj Hartley de 5 waţi (220 volţi tensiune de placă). Cei doi amatori se urcară pe o creastă, la o înălţime de 4500 m., unde instalară o antenă, compusă dintr'un fir de 15 m. fixată de o stâncă. Legătura fu imediat realizată cu amatorii din lumea întreagă. O curiozitate demnă de semnalat cu această ocazie, era faptul că ori de câte ori trecea un nor peste Mont-Blanc, corespodenţii anunţau că intensitatea recepţiei slăbia în mod considerabil. Asemenea experienţe, urmate în mod sistematic, ar permite, fără îndoială, să se rezolve câteva din problemele relative la propagarea undelor scurte.



Recepţionez în grădină

Am dus o măsuţă, un scaun comod şi o cutie cu ţigări, într'un colţ al grădinei, am pus aparatul de radio pe masă, am tras un fir drept antenă şi am fumat, citit şi dormit lângă difuzor. Când m'am deşeptat, am constatat cu surprindere că între timp bateria anodică a murit de insolaţie.

Nici odată să nu expunem bateria anodică soarelui, timp îndelungat, căci amestecul de smoală şi parafină, care desparte elementele bateriei, se topeşte în căldura caniculară.
vincie, cei cu reşedinţă în sate, întreabă mereu: Ce baterie anodică să-mi aleg? Care este cea mai bună?

Răspunsul că „cea mai scumpă este cea mai bună", este numai o îndruamre de o valoare relativă. Chiar şi o baterie anodică eftină poate să dureze 2—3 luni, dacă la cumpărare am luat-o proaspătă. Prin urmare să cumpărăm, numai dela negustori cunoscuţi, în cari putem să avem încredere sau despre cari ştim, că nu ne înşală... din cale afară.

Fabricantul unei baterii anodice de calitate bună obişnueşte să tipărească chiar pe învelişul de carton al bateriei, intensitatea normală de descărcare a bateriei: 10, 15, 20 sau 30 miliamperi. Cum să interpretăm datele acestea?

Dacă pe baterie găsim de exemplu: „Curentul normal de descărcare: 15 mA", aceasta însemnează că bateria poate să debiteze zilnic timp de 4 ore, un curent de 15 miliamperi. După 90 de zile, adică după 360 de ore de descărcare intermitentă, tensiunea lui scade la 60% din tensiunea nominală. Aşa dar, o astfel de baterie ne debitează un curent de 15 miliamperi, timp de 3 luni. Tensiunea ei s'a redus cu 40%, adică în loc de 100 volţi, nu mai are decât 60 de volţi.

Fireşte, o baterie, care debitează 30 de miliamperi timp de 3 luni, este mult mai scumpă ca una care debitează numai 10 mA.

Insă — ca să dureze bateria noastră timp de 3 luni, trebue să obesrvăm şi noi anumite reguli elementare.

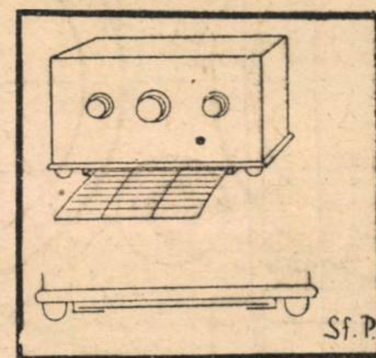
Intâi: lămpilor amplificatoare şi în special, lămpii finale trebue să-i dăm o negativare, egală cam cu a zecea parte a tensiunei ce primeşte lampa respectivă la placă. Dacă lampa finală lucrează cu 150 de volţi la placă, negativarea corespunzătoare este 15 volţi.

Dacă neglijăm să dăm negativări, lămpile aparatului nostru vor emite un curent mult mai puternic decât este necesar —prin urmare, vor consuma mult mai mult curent din bateria anodică, decât credem noi.

Pentru controlarea consumaţiei anodice, serveşte un instrument eftin: un volt — şi miliampermetru combinat, format de buzunar.

Tabela de etalonare

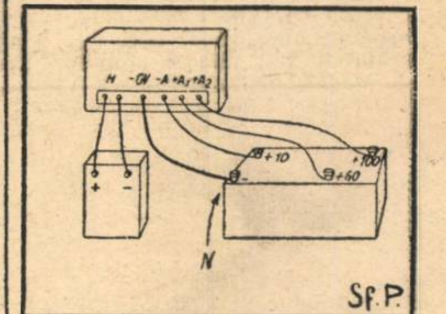
Curios lucru! Aparatul nostru ne dă zilnic nişte recepţiuni dumnezeeşti — dar numai atât timp, cât ascultăm singur. Indată ce avem un musafir, căruia vrem să-i demonstrăm calităţile superioare ale unui aparat realizat de noi sau chiar un client, care ar vrea să-l cumpere: aparatul refuză orice disciplină. Postul local se aude deformat, străinătatea deloc.



Dacă sub masa aparatuluiui de recepţie fixăm o bucată de carton alb, pe care am desenat o tabelă şi am introdus posturile recepţionabile, împreună cu gradaţiunile corespunzătoare, atunci nu ne vom zăpăci, ci îl vom ruga pe vizitator, să fixeze el butoanele aparatului şi să recepţioneze un post ales după plac. Vom constata, că musafirul ştie să lucreze mai bine cu aparatul nostru, ca noi înşi-ne.

Mutăm fişa negativării

Clişeul alăturat arată un aparat alimentat dintr'un acumulator şi o bterie anodică. Dacă vrem să mutăm fişa negativării, pentru a încerca să dăm o altă negativare, e necesar să oprim întâi aparatul şi numai după ce am schimbat poziţia fişei de negativare (cea arătată cu săgeata), putem să dăm drumul aparatului (în sens figurat) şi să observăm efectul. In clipa când am scos fişa de negativare şi am lăsat aparatul în funcţiune, lampa finală debitează de trei ori mai mult curent la placă, ceeace nu contribue câtuş de puţin la prelungirea vieţii sale.



Nici odată...

...să nu lăsăm în priză fişa unui aparat alimentat la sector. Indată ce am terminat recepţia sau chiar vrem să efectuăm o mică reparaţie, sau să schimbăm o lampă, trebue să depărtăm fişa dela priză Dacă o uităm acolo, riscăm să primim o tensiune de 200 sau peste 200 volţi, îndată ce am introdus tentaculele noastre în cutia aparatului....



Am făcut o antenă interioară

Pândind o oră, când proprietara nu este acasă, am bătut patru cue în pereţii camerei mele, aproape de tavan De fiecare cui am legat o bucată de sfoară de vreo 30 cm. lungime, iar la capătul fiecărei sfori am făcut un ochiu. Am trecut o bucată de liţă de antenă prin aceste ochiuri, am făcut o „coborâre" dela „antenă" până la aparatul meu, — apoi am întins liţa de antenă. S'au întins şi sforile şi acum liţa antenei mele pluteşte la o distanţă de 30 cm. de zidurile camerei. Antena a funcţionat foarte bine, cu un aparat 4111, până când într'o zi ploioasă am început să aud tot mai slab, ba, posturile străine, de loc. Intâi am învinuit aparatul, apoi pe inventatorul lui — însă, după câteva zile senine, recepţia s'a îmbunătăţit iarăş. Acum mi-am dat seama de cauzele recepţiei slabe: sforile mele fiind confecţionate dintr'un material igroscopic, au atras apă. Am schimbat aceste sfori cu nişte şnururi de mătase şi acum am o antenă suficient de bună, cum trebue să o aibe orice.... amator clandestin.

Cetiţi în excelenta revistă „Realitatea Ilustrată"



Din proprietățile undelor foarte scurte

Comitetul consultativ internațional de Radio-telegrafie a atribuit această denumire undelor dela 10 metri în jos. Această titulatură a fost necesară, deoarece, pentru undele cuprinse în această gamă s'au observat fenomene de propagare cu totul diferite de acelea ale undelor scurte, cuprinse între 10 și 100 metri.

Bunăoară, pe undele dela 10 m. în jos, nu s'a putut observa niciodată bătăi atât de îndepărtate ca acele remarcate la undele scurte mai bine zis frângerile succesive pe stratul Heaviside, este probabil că densitatea păturei de electroni este în așa fel în cât ea nu mai reflectă aceste unde, care ar fi unghiul de incidență sub care ar fi transmise.

Conversații pe aceste unde nu se pot realiza decât în cazul când între posturi comunicante nu există nici un obstacol.

Rezultă deci că numai propagarea directă, poate fi utilizată pentru aceste comunicații adică numai transmisiunea ce are loc în linie dreaptă, ca să zicem așa. Și încă, la aceste frecvențe absorbții este atât de mare, încât între cele două posturi trebue nu să fie nici un obstacol pentru a se putea corespunde între ele. Cu alte cuvinte, între cele două posturi trebue să existe *o vizibilitate optică*.

Conversația realizată în chipul acesta reamintește semnalizarea optică.

Ne putem întreba atunci dacă corespondența pe aceste unde nu poate înlocui cu succes telegrafia optică?

Răspunsul e afirmativ și poate fi explicat în mod elementar.

Pentru telegrafia optică e neapărat nevoie ca între cele 2 posturi (cel ce trimite și cel ce primește) să existe o vizibilitate optică.

Totuși, dacă înclinăm să realizăm transmisiuni optice la distanțe mai mari, constatăm că această condiție nu mai e suficientă. Numai în împrejurări deosebite de favorabile ale atmosferei, absență totală a ceței se poate spera să atingă distanțe mai mari. Motivul rezidă în difuziunea luminei. Mă explic:

Când o cantitate de energie vibratorie, cum este aceia a luminei sau a undelor electromagnetice întâlnește o particulă materială, aceasta *o difuzează*, adică împrăștie în toate direcțiunile *o parte* din această energie. De aceia, de exemplu, o rază luminoasă devine vizibilă când traversează o odaie, în care particule de praf sunt suspendate în aer.

Dar din acest fenomen rezultă o scădere a energiei transportate în direcția normală propagărei. Bătaia semnalului optic este în modul acesta redusă.

Se mai spune că vibrația luminoasă *e amortizată*.

Aerul nu e niciodată lipsit de particule în suspensie chiar pe un timp perfect clar, după cum o arată explicația cu raze luminoase.

Avem deci absorbție dealungul unui traect rectiliniu.

Dar e ușor de înțeles că amortismentul și deci reducerea bătăei devin considerabile atunci când particulele suspendate în aer sunt numeroase, cum e cazul pe timp de ceață. Ceața este produsă din particule de apă în suspensie în atmosferă.

Există o relație între energia astfel difuzată, frecvența oscilațiilor fenomenului vibrator ce difuzează această energie (adică lungimei sale de unde) și diametrul particulei difuzate.

Această relație este destul de complexă, și în orice caz încă cunoscută.

Dar se poate spune că energia difuzată, adică împrăștiată e cu atât mai mare, cu cât frecvența mișcărei vibratorii e mai mare (lungimea de undă mai mică) și că pentru o frecvență dată, difuziunea e cu atât mai mică cu cât diametrul particulei e mai mic față de lungimea de undă ce se transmite.

Or, gama lungimilor de undă, vibrațiile luminoase au lungimi de undă mai scurte decât cele electromagnetice cari ne dau undele foarte scurte de cari vorbim.

Iar în vibrațiile luminoase, cele cari au lungimile de undă cele mai mari, sunt razele roșii, apoi cele albastre, violete și ultra-violete, cari au lungimi de unde din ce în ce mai mici (frecvențe din ce în ce mai mari).

Lumina, ce o primim din cer, e lumină difuzată de către particulele gazoase ale atmosferei. Acestea, difuzând mai mult lungimile de undă mai scurte, ne vor trimite în special razele albastre. In modul acesta, se explică culoarea bine cunoscută a cerului. Radiațiile de lungime mai mari sunt, din contră, mult mai puțin difuzate.

Aceasta e cauza fenomenului că pe o ceață suficient de intensă, pentru a opri toate radiațiile vizibile lasă să treacă încă radiațiile infraroși, cari au o lungime de undă mai mare ca radiațiile roșii.

Rezultă, din cele spuse, că undele foarte scurte, ale căror lungimi sunt incomparabil mai mari decât acelea ale radiațiilor luminoase decât ale diametrelor particulelor suspendate în aer, nu sufăr nici o difuziune și deci pot permite bătăi incomparabil mai mari ca cele realizate cu telegrafia optică.

Mai mult, anumite obstacole ale căror dimensiuni nu sunt prea mari față de lungimile de undă considerate, pot fi, într'o anumită măsură *ocolite* de aceste unde, grație fenomenului cunoscut sub numele de *difracțiune*.

De aci, rezultă că radiațiunile de undă mai mari adică undele hertziene foarte scurte sunt avantajate față de radiațiile luminoase.

DR. ING. E. PETRAȘCU

Tendințele industriei radiofonice

— Alimentarea —

Iată o problemă vitală a radiofoniei a celei românești prin excelență. Cantitățile de energie furnizate de un cadru — sau chiar de o antenă — sunt extrem de mici; ordinul acestor cantități de energie poate fi ușor apreciat de acela care manevrează un aparat cu galenă — adică, un aparat unde se folosește exclusiv, energia furnizată de colectorul de unde. Cine nu se declară satisfăcut de un asemenea gen de audiție, e obligat să recurgă la un proces radiofonic, de utilizare curentă: amplificarea micilor energii oferite de colector până la obținerea amplitudinilor cerute pentru a învinge inerția unui haut-parleur. Din păcate, această amplificare nu se poate realiza fără să recurgem la energia electrică furnizată de un izvor oarecare.

Iată dar, cum, pentru a scăpa de jugul modern, impus de o cască radiofonică—e nevoe să se găsească un izvor potrivit pentru alimentarea aparatului de radio. Când zic potrivit mă gândesc la două lucruri: izvorul de energie adoptat să fie la îndemâna oricui și să fie accesibil în ce privește costul. In momentul apariției primelor aparate de radio amatorul cu mijloace materiale limitate se lovia de două neajunsuri serioase: consumul ridicat al primelor triode construite de fabricanți și obligația de a alimenta, totuș, aceste lămpi cu ajutorul singurelor izvoare de energie electrică, cunoscute: bateriile uscate și acumulatorii. Aceste două mijloace de alimentare oferă desigur, calitativ, o audiție superioară aceleia obținută din aparatul modern alimentat la rețea — cu curent electric, însă, concomitent, și cu o puzderie de paraziți industriali. Aceleaș isvoare de energie prezintă însăși două serioase inconveniente, bine simțite, chiar astăzi de amatorul sprijinit pe un buget anemic. Acumulatorul reclamă o îngrijire meticuloasă, penibilă, imposibilă uneori, acolo unde nu există o rețea de lumină pentru încărcarea lui. La rândul ei, bateria uscată, ce-i drept, poate fi folosită oriunde chiar acolo unde lipsesc canalizările electrice; folosirea ei însă, este costisitoare — întreținerea aparatului alimentat în chipul acesta devine prohibitivă.

Cele două dispozitive de alimentare menționate, mai sus, sunt cu atât mai costisitoare, cu atât mai puțin convenabile deci, cu cât lămpile consumă mai mult. Prin perfecționările continui aduse lămpilor s'a ajuns astăzi la lămpile de consumație redusă: 60—150 miliamperi pentru încălzirea filamentului și 1—15 miliamperi pentru placă. Totuș, alimentarea prin acumulatori și baterii rămâne costisitoare și condamnă pe radioamatorul cu mijloace limitate să rămână la audiția pe galenă.

Industria radioelectrică a luat un avânt nebănuit, a făcut un pas uriaș înainte odată cu apariția lămpilor încălzite prin curent electric luat de la rețeaua de lumină. S'a părut în primul moment că fabricația unor asemenea lămpi s'ar lovi de obstacole, de neînlăturat. In cazul curentului alternativ o primă dificultate este legată de variația intensității, în ritmul frequenței sectorului. In cazul frequenței industriale de 50 perioade, curentul electric se anulează de 100 ori în cursul unei secunde. Să presupunem că trimitem un asemenea curent alternativ în filamentul unei triode; în momentul de anularea curentului, fatal încălzirea filamentului slăbește — se anulează chiar, dată fiind inerția calorifică redusă a filamentului. Dimpotrivă, când curentul reia valoarea maximă, încălzirea filamentului — și ea atinge regimul maximum.

Emisiunea filamentului — fluxul de electroni, pornit din filament către placă — variază în funcție de încălzirea filamentului. In aceste condiții este evident că în momentele de anularea curentului — adică de 100 ori pe secundă — emisiunea scade sau se anulează chiar — iar în momentele când curentul este maximum concomitent, emisiunea atinge valoarea maximă. Rezultă de aci o continuă variație a emisiunii într'o lampă obicinuită pe care am încerca să o alimentăm cu curent alternativ. Fabricația lămpilor alimentate cu curent alternativ este indisolubil legată de rezolvarea acestui neajuns.

Problema enunțată a fost rezolvată mulțumitor de fabricanți — și încă în două chipuri — prin construirea lămpilor încălzite indirect și direct. In primele lămpi — acelea cu încălzire indirectă se realizează constanța emisiunii, printr'un artificiu ingenios: se despart radical cele două procese cu încălzirea și emisiunea — prin divizarea filamentului în două părți distincte. Lămpile încălzite indirect, au un prim filament străbătut și încălzit de curentul alternativ al rețelei; acest filament este înfășurat într'un înveliș care, la drept vorbind constitue un al doilea filament — filamentul emisiv, sau catodul lămpii. Prin construcția adoptată, învelișul emisiv își păstrează — o încălzire constantă — deci o emisiune, uniformă. O lampă încălzită indirect se recunoaște ușor după cele cinci piciorușe ale sale: patru dintre ele ocupă locurile obicinuite în toate triodele, iar al cincilea — legat cu catodul — este plasat în interiorul patrulaterului neregulat format de cele dintâiu — într'un punct de poziție standardizată.

Existența catodului mai îndeplinește un oficiu important. Se știe că circuitele de grătar sunt întoarse la o extremitate a filamentului, la —4 sau la +4 după cum lampa în chestiune este chemată să amplifice sau să detecteze; aceasta când este vorba de lămpi alimentate printr'un acumulator. Când este vorba de lămpi cu filamentul încălzit prin curent alternativ lucrurile se complică; curentul alternativ își schimbă sensul de curgere de mai multe ori pe secundă—de, 50 ori de pildă, în cazul frequenței industriale de 50 perioade. De aci rezultă că tensiunea disponibilă la o extremitate oarecare a filamentului nu mai păstrează o valoare constantă: de 50 ori într'o secundă, este de pildă, +4 pentru ca de alte 50 ori să fie —4 (presupun că filamentul este încălzit prin 4 volți, alternativi, firește). Rezultă că, dacă circuitul de grătar ar fi legat la o extremitate a filamentului — ca în aparatele încălzite prin curent continuu — tensiunea grătarului care încerca o variație ritmică între —4 și +4 volți — ceeace s'ar traduce printr'un sforăit insuportabil grefat peste audiția radiofonică.

Neajunsul acesta se ocolește în modul următor: înfășurarea transformatorului care furnizează tensiunea alternativă de încălzire — transformatorul de rețea — prezintă un punct de potențial constant: este punctul median al înfășurării. Acest punct median este legat la catodele diverselor lămpi încălzite indirect; tot el este folosit și pentru întoarcerea circuitelor de grătar.

Am pomenit mai înainte lămpile încălzite direct; în acestea cele două funcțiuni menționate sunt îndeplinite de un singur filament — nu mai utilizează un catod special. In schimb însă pentru a mări inerția calorifică a filamentului acesta, se îngroașe simțitor. Asemenea lămpi nu se pot folosi decât pentru echiparea etajului final al unui aparat de radio.

In ce privește alimentarea anodică—aci curentul alternativ al rețelei trebue în prealabil redresat și filtrat. Pentru redresare, în primele aparate s'au folosit lămpile special construite în acest scop cu una sau două plăci. In ultimul timp, apariția celulelor redresoare de cuproxid sau selen a deschis un orizont nou în materie de redresare. Ultimul corp, în special cuprinzând o redresare mai profundă pare să fie în deosebi avantagios.

In cele spuse până aci am lăsat intenționat la o parte cazul rețelelor de curent continuu — destul de răspândite în țara noastră. Asemenea rețele tind să fie înlocuite cu altele de curent alternativ — mult mai avantagioase, din multe puncte de vedere. Nu voi insista asupra acestor *puncte de vedere* cari — cu excepția unuia es din cadrul preocupărilor noastre. Pentru amatorul de radio curentul alternativ prezintă un mare avantaj: printr'un transformator potrivit se poate obține orice tensiune. Nu tot așa stau lucrurile în cazul unei rețele de curent continuu. Rețele uzuale — la noi în țară — au 110 și 220 volți. Ținând seamă de reducerea de tensiune provocată de filtrarea curentului, se înțelege că prima tensiune este puțin potrivită pentru alimentarea anodică: nu poate fi folosită în cazul aparatelor cu lămpi cu grătar de protecție de pildă.

Trecând peste acest neajuns — rețeaua de curent continuu mijlocește o mai expeditivă electrificare a radiofonului: înlătură obligația de a redresa curentul. Este suficient să filtrăm curentul luat de la rețea pentru a putea alimenta atât filamentul cât și placa lămpilor.

Un dispozitiv aproape universal adoptat, în cazul aparatelor pentru sectorul de c. continuu îl constitue legarea filamentelor în serie — ceeace înseamnă o mai rațională utilizare a curentului rețelei. Acest lucru presupune însă existența unor lămpi încălzite riguros cu acelaș curent — indiferent dacă detectează sau amplifică înaltă sau joasă frequență. Asemenea lămpi se găsesc astăzi în comerț. Ceva mai mult, fabricanții s'au gândit și la cazul foarte frequent al scăderilor de tensiune ale rețelei — cari ar provoca turburări serioase în funcționarea radiofonului — și au dat la iveală *lămpile tampon* cari absorb neregularitățile de tensiune ale sectorului.

* * *

Am schițat mai sus o serie de directive ușor de remarcat, în radiofoanele moderne — în ce privește alimentarea. In câteva articole următoare vom relua chestiunea, alegându-ne alt punct de perspectivă.

Ing. I. C. FLOREA

150 Lei în loc de o mie de lei și trenul gratis la înapoiere

Toți cei din provincie cari vor să vie la București

au cea mai fericită ocaziune, cu un minimum de cheltueli să stea 2—3 zile în Capitală, putând apoi *să se întoarcă gratis*, cu trenul, în orașul în orașul lor.

Aceasta între 28 August și 18 Septembrie, când are loc la Marea Expoziție de Aero-Auto-Radio-Electricitate din Parcul Carol. Cu acest prilej C. F. R. acordă 50% reducere, iar revista „Realitatea Ilustrată", prin carnetele ei speciale ce le emite cu această ocaziune, cu Lei 150, vă dă putința să vă duceți gratis la cinematografe, (Capitol și Roxy), gratis la strandul Kiseleff, gratis la Expoziție, o masă gratis, — la prânz sau seara, — la Bufetul Colos, la Bufetul Presto, ori la Restaurantul Princiar. Apoi 25% reducere din tarif la principalele hoteluri, ca Hotel Esplanade, Grand Hotel, 25% la restaurantele Azuga (Parcul Oteteleșanu), 20% restaurantele Picadilly, Princiar, etc.

Așa că minimale vor fi cheltuelile oricărui cetățean care va veni în Septembrie la București, folosindu-se de *Carnetul special* al „Realității Ilustrate", care se găsește cu Lei 150.— la toate chioșcurile de ziare din gările stațiilor principale, sau la Administrația revistei „Realitatea Ilustrată", str. Const. Mille No. 9, (lângă Cercul Militar).

Lămpile americane

Amatorii şi specialiştii europeni cunosc foarte bine datele technice, utilizarea şi randamentul lămpilor europene. Indată ce e vorba însă despre lămpile americane, majoritatea lor sunt nevoiţi să recunoască, că în privinţa acestora, nu sunt informaţi deloc. Aceasta însemnează, că noi nu avem nici o idee, despre technica americană.

De ce tocmai lămpile caracterizează technica radiofonică americană? Fiindcă perfecţiunea aparatelor de recepţie depinde de randamentul şi preciziunea lămpilor. Vom lămuri chestiunea aceasta, printr'un exemplu.

DATELE	127 det.	124 ampl. cu gr. p.	126 ampl.	145 ampl.	PZ. pent.	150 fin.	180 redr.	181 redr.	0,99 det.	101 amp.	0,12 det.	122 grăt. prot.
Tens. încălzire volţi	2,5	2,5	1.5	2,5	2,5	7,5	5	7,5	3,3	5	5	3,3
Curent încăl. amperi	1,75	1.75	1,05	1,50	1,5	1,25	2	1,25	0,06	0,25	0,25	0,132
Negativare volţi	13	3	13	50	16	84	—	—	4	6	13	1,5
Tens. placă volţi	180	180	180	250	250	450	400	750	90	135	180	135
Curent placa m A	5,2	4	7,4	34	32	55	110	110	2,5	3,3	7,6	1,5
Factor amplif.	9,1	460	8,2	35	95	3,8	—	—	6	10	9	300

In laboratoarele uneia din fabricile cele mai importante de de lămpi de radio din America, s'a elaborat un nou tip de lampă, având proprietăţi deosebite, cum ar fi capacitate interioară foarte redusă, amplificare mare, stabilitate absolută în funcţiune etc. După aceasta, s'a stabilit că noul tip de lampă nu poate servi pentru simplă înlocuire a vreunei lămpi obişnuite, ci pentru a o întrebuinţa, circuitele şi selfurile aparatului trebuesc modificate. Probele au dovedit că aparatele prevăzute cu câteva lămpi din tipul acesta, lucrează fără interferenţe între posturile cu lungimi de unde apropiate, deci selectivitatea aparatelor a putut să fie majorată. Lampa a primit denumirea de „supercontrol" şi fabrica a început să producă o serie mare din aparatele acestea, construite anume pentru lampa nouă.

Prin urmare, întâi lampa şi apoi aparatul adaptat proprietăţilor lămpilor! Tot aşa, pentru a ne face o ideie despre gradul de desvoltare a technicei radiofonice din America, este suficient să ne informăm asupra perfecţiunei, atinse de lămpile industriei de dincolo de ocean.

Faţă de lămpile europene, deosebirea cea mai evidentă constă în consumaţia de curent mult mai mare. Lămpile încălzite indirect lucrează cu un curent de încălzire de 0,9 până la 1,2 Amperi în Europa şi cu 1,75 Amperi în America. Tensiunile de încălzire s'au normalizat la 4 volţi la noi şi la 2,5,5 şi 7,5 volţi în America. La noi, s'ar încurca fabricaţiunea aparatelor, dacă lămpile ar avea nevoe de tensiuni atât de variate la încălzire, fiindcă, deobicei, fabrica nu fixează decât montarea şi piesele, transformatorii de reţea etc., sunt livrate de alte fabrici. Dincolo, fiecare fabrică americană îşi face singură piesele şi transformatorii, într'o serie mare, pentru un număr de aparate ce întrece închipuirile noastre.

Intreaga technică radiofonică americană poartă semnul bogăţiei şi bunei stări: nu este nevoită să facă economii. Nici concurenţa nu se manifestă sub aceleaşi forme, ca la noi, căci americanul spune despre lămpile lui că toate sunt la fel de bune; publicul poate, cel mult, să aducă o încredere mai mare faţă de cutare sau cutare marcă.

Cel mai mare avantaj, ce-l au lămpile americane faţă de cele europene, este *standardizarea tipurilor*. Autorul american, care descrie un montaj, nu trebue să indice toate tipurile tuturor fabricilor de lămpi, ci numai cifrele standardizate. Dacă autorul precizează d. ex. că aparatul funcţionează cu două lămpi No. 22, o lampă No. 40 şi o lampă Nr. 45, având şi o redresoare No. 80, atunci amatorul poate să-şi cumpere lămpile acestea dela orice fabrică: aparatul va funcţiona la fel de bine. Diferenţa între produsele fabricilor se cunoaşte numai după cifra întâia, care precede numerile sus arătate. Astfel fabrica Arcturus utilizează cifra 1, deci lămpile de această fabricaţie se vând sub tipul 122, 145, 140, 180, iar fabricile „RCA Radiotron" utilizează cifra 2 (222, 245, 240, 280). Fabrica Cunningham întrebuinţează cifra 3 (322, 345, etc), iar De Forest cifra 4 etc. Rezultă, că în locul celor câteva sute de tipuri europene, amatorul american cunoaşte numai douăzeci de tipuri — însă pe proprietăţile acestora poate să fie sigur: sunt exacte.

Durabilitatea lămpilor americane este mai mare, ca durabilitatea lămpilor noastre. Din ce cauză? Numai fiindcă sunt lucrate cu risipă de material, adică sunt mai robuste şi mai mari. Bineînţeles, că prin aceasta sunt şi mai scumpe. Noi însă trebue să ţinem seama la fabricaţiune şi de capacitatea de plată a publicului european care nu prea dispune de... valută forte.

DATELE		RCA 236	RCA 237	RCA 238	RCA 233 (pentodă)
Incălzirea	Volţi	6,3	6,3	6,3	2
	Amperi	0,3	0,3	0,3	0,26
Tensiunea placa, volţi		135	135	135	135
Tensiunea ecranului volţi		75	—	135	135
Nega'ivarea		1,5	9	13,5	13,5
Curent de placă miliamp.		3,5	4,5	8	14
factorul de amplificare		275	9	100	63

După această introducere, să ne ocupăm acum cu datele technice ale lămpilor americane. Vom reproduce câteva date, cuprinse în tabelele de mai jos. După alfabet şi după nomenclatură sau, mai bine zis, cifrarea americană, lampa întâia este Arcturus, întrebuinţată în aparatele Atwater Kent. —

Bineînţeles, fabrica Arcturus mai produce foarte multe alte tipuri, exemplu seria lămpilor încălzite cu 15 volţi, seria lămpilor amplificatoare de mare putere etc. Noi am enumerat numai tipurile cele mai comune. O singură comparaţie cu tabelele datelor technice ale lămpilor europene ne arată deosebirea constructivă.

Acum să luăm, ca exemplu, o lampă specială, denumită „Variable MU", tot Arcturus. Este o lampă cu grătar de protecţie (Screen Grid Tetrode), având proprietăţi deosebite ca amplificatoare de înaltă frecvenţă. Ea funcţionează însă şi ca detectoare lineară cu tensiune mare la placă etc. Datele acesteia sunt: Incălzirea 2,5 volţi 1,75 amp., placă 180 volţi, ecranul 90 volţi, negativarea 3 volţi, curent de placă 5,5 mA, curentul ecranului max. 2 ma. rezistenţa interioară 300.000 ohmi şi capacitatea grătar-placă: 0,006 mmf.

Aceleaşi lămpi sunt realizate şi de celelalte fabrici: RCA Radioron. Cunningham. De Forest etc.

Să nu credem însă că fiecare fabrică este constrânsă să producă numai tipuri standardizate. Dimpotrivă există şi în America noutăţi, senzaţionale pentru technicieni. Trecând la a doua fabrică, în ordinea cifrelor de cunoaştere, RCA, vom constata că RCA Radiotron a surprins pe partizanii săi cu o serie de noutăţi, dintre cari cea mai interesantă lampă este Supercontrol R C A 235. Datele ei technice sunt: Incălzirea 2,5 volţi 1,75 amp., p l a c a 180 volţi 9 mA, ecranul 75 volţi şi cea 2 mA, negativarea 1,5 volţi, rezistenţa interioară *numai 200.000 ohmi*, capacităţile interioare, grătar, placă 0,010 mmf. maximum, deci un nou tip de lampă, într'adevăr senzaţional. Anume, senzaţional pentru technicieni, căci cititorul profan vede doar câteva cifre, cari pentru el nu prezintă nici un interes.

O altă noutate senzaţională este RCA 247, o pentodă destinată aparatelor alimentate direct dela priză având datele: Incălzirea 2,5 volţi, 1,5 amperi, placa şi ecranul 250 de volţi, negativarea 16,5 v., curent de placă 32 mA., rezistenţă interioară 38.000 de ohmi, putinţă modulată 2,5 waţi. Aşa dar, aparatele echipate cu o lampă finală RCA 247, nu au nevoe de numeroase etaje amplificatoare de frecvenţă joasă, căci pentoda montată deadreptul în urma lămpei detectoare, furnizează o putinţă finală suficientă pentru un hautparleur electrodinamic. Aceasta însemnează o eftinire în construcţia aparatelor — şi situaţia generală economică a lumii, necesită o eftinire urgentă pe toate pieţele.

O altă noutate sunt lămpile RCA 236,237,238 şi 233 pentru aparate montate în automobile. Intrucât în America fiecare al patrulea om este proprietarul unui vehicul automotor, numărul aparatelor de radio montate deadreptul lângă volanul automobilului este din ce in ce mai mare. Sâmbătă pleacă toată lumea din oraş, petrece două nopţi şi o zi lângă o pădure sau pe malul unui lac, ca să se întoarcă Luni dimineaţă în oraş. Programul posturilor de emisiune se formează în mod corespunzător şi aparatele montate în automobile, furnizează distracţia „week-endiştilor".

Din seria lămpilor create special pentru aparatele montate în automobile, desprindem câteva tipuri caracteristice. Relativ la execuţia technică ale acestora trebue să remarcăm, că aceste lămpi trebue să funcţioneze în condiţiuni deosebit de grele: zdruncinări (automobilul nu se cruţă), coliziuni (vezi statistica accidentelor), un regim de alimentare dificil (consumaţia mică) sunt condiţiunile lor de lucru. Şi dacă automobilul s'a sfărâmat, aparatul de radio trebue să cânte până ce soseşte echipa „Salvării".

Iată tabloul cp tipurile RCA 236-233.

La această serie de lămpi RCA Radiotron, nici nu putem să facem o comparaţie cu lămpile europene din cauză că nu avem tipurile corespunzătoare.

Sunt unele fabrici în Europa, cari au creat serii de lămpi, corespunzătoare celor americane:

Prin urmare, dacă cineva, citind rândurile de mai sus, s'ar fi întrebat: Bine, dar de ce nu fabrică şi europenii asemenea lămpi? găseşte aici răspunsul la întrebarea lui.

Este natural, că şi fabricile europene pot produce lămpi cu debit mai mare şi viaţă mai lungă, cu caracteristicele corespunzătoare lămpilor americane. Nu vrem să insistăm asupra scopului comercial, urmărit în crearea acestor serii de lămpi europene, căci pe noi ne interesează numai partea technică a chestiunei.

Tabelele de mai jos dau lămuriri şi în această privinţă. Să începem cu seria tipurilor americane Philips.

Cifrele din rubrica „Intrebuinţarea" reprezintă: 1 amplificator de fr., înaltă, 2 amp. fr. medie, 3 oscilatorare-modulatoare, 4: oscilatoare, 5: detectoare cuplată prin transformator, 6: aceeaş prin rezistenţe, 7: ampl. fr. joasă prin transformator, 8: aceeaş prin rezistenţe, 9: iampa finală.

Varietatea lămpilor fabricate în Europa este deci suficientă pentru a echipa orice aparat american cu lămpi corespunzătoare.

TIP	Tipul american	Intrebuinţarea	Tens. încăl	Curent încăl.	Tens. placă max.	Tens. ecr.	Negativarea	Fact. de ampl.	Rezist. inter.
B. 342	222	1,2	2,7 3,3						
A. 306	199	1,2 5,7	2,7 3,3	0.06	150	—	15	17	15000
C. 509 A	201	1,2 5,9	4,5 5,3	0,25	150	—	9	11	9000
A. 609	221	1,2 5.9	6	0,06	150	—	9	11	6000
F. 242	224	1,2	2,5	1,75	200	100	2,5		
F. 209 A	227	1,5,7	2,5	1.75	200	—	12	11	6000
F. 109 A	226	1,7	1,5	1	200	—	12	11	6000
F. 203	245	5	2,5	1,5	250	—	50	3,5	1200
D. 243	Pent.	9	2,5	0,6	300	200	20	60	40000
A. 303	120	9	2,7	0,06	150	—	30	3,3	3500
C. 508	112	5,7,9	4,5	0,25	150	—	9	12,5	1500
C. 603	171	9	6	0,25	150	—	30	8	1500
F. 704	250	9	7,5	1,25	450	—	84	3,8	1800
1560	280	—	5	2	2×300	125 mA			
1562	281	—	7,5	1,25	750	110 mA			

Cu aceasta am epuizat seria acelor lămpi europene, cari se fabrică conform caracteristicelor americane, bineînţeles prevăzute cu socluri americane.

In ultimii ani, industria americană câştigă un debuşeu tot mai mare pe piaţa europeană. Invaziunea lămpilor şi aparatelor americane va fi mai accentuată anul acesta, ca în trecut. Prin urmare, este în interesul technicianului, să studieze particularităţile lămpilor americane, pentru a putea efectua o reparaţie la aparat sau o schimbare de lămpi. Dar şi amatorul are interesul să dobândească o orientare. Viitorul va dovedi temeinicia acestor afirmaţiuni.

A. M.

EXPOZIŢIA DE RADIO ŞI A CURENTULUI SLAB

în cadrul

TÂRGUL DE MOSTRE DIN TOAMNA 1931

6—13 Septembrie
(R o t u n d a)

Importante reduceri de preţuri pe Căile Ferate Române şi străine, pe Dunăre precum şi la traficul aerian. Viza paşaportului nu este necesară. Cu legitimaţia expoziţiei şi paşaportul este liberă trecerea graniţei în Austria.

Informaţiuni de toate felurile precum şi legitimaţia Târgului de Mostre **(a lei 150)** se primesc dela:

WIENER MESSE A. G. WIEN VII.

La reprezentanţii Austriaci în străinătate precum şi la reprez. Onorifice a Târgului de Mostre în toate localităţile mai mari.

CITIŢI „LECTURA"

Technica în imagini

Tensiunea curentului

In numărul trecut al revistei „Radio-Radiofonia", ne-am servit de o comparaţie pentru a lămuri noţiunea **intensităţii de curent**. Am văzut cum cantitatea de curent electric se măsoară în amperi, după cum cantitatea unui flux de apă se măsoară în litri. In acelaş timp, cantitatea măsurată serveşte şi ca indicaţie pentru lucrul ce poate să-l îndeplinească curentul.

Astăzi vom lămuri o altă noţiune tot atât de importantă: **tensiunea curentului electric**. Căci un flux electric se caracterizează nu numai prin cantitatea curentului ci şi prin presiunea sau tensiunea fluxului.

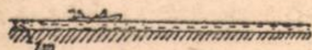


Fig. 1 ne arată un flux de apă. Pe o secţiune de 100 metri, matca apei are o scădere de un metru. Aşa dar, cantitatea de apă, care se găseşte în partea de jos, primeşte o presiune, exercitată de masele de apă, aflătoare în partea de sus a matcei. Să luăm această presiune ca unitate. Presiunea: 1.

Fig. 2 ne arată o altă matcă de apă, tot atât de largă şi adâncă având lungimea de 100 metri, însă o cădere de 10 metri pe secţiunea de 100 metri. Este clar, că de data aceasta, presiunea apei este mare. Anume: căderea fiind de zece ori mai mare, precisiunea este: 10.

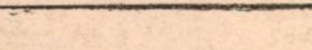
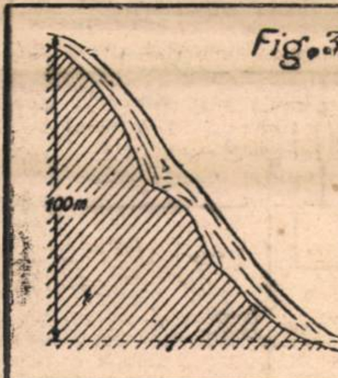


Fig. 3 reprezintă o adevărată cădere de apă. O matcă de apă, de aceeaş lăţime şi adâncime, se termină într'o cascadă. Inălţimea căderii de apă este de 100 metri. Ne putem închipui, că de data aceasta, apa va avea o presiune formidabilă; în momentul când apa ajunge jos, la nivelul orizontal, va avea o presiune de: 100.



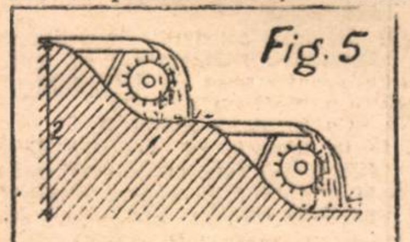
Acum să vedem, ce lucru mecanic poate să săvârşească aceeaş cantitate de apă, supusă însă la presiuni deosebite. Ca şi rândul trecut, ne vom referi la moara strămoşească: la moara de apă.

O cădere mică de apă, de un metru înălţime, poate să învârtească o moară mică. Fig. 4 arată dispozitivul. Asemenea mori ţărăneşti se găsesc pretutindeni la ţară; ele învârtesc o singură piatră, cioplită rudimentar. Moara lucrează încet: nevestele pleacă dimineaţa din sat şi se întorc abia seara, cu doniţa de mălai. Intrucât această cădere de apă poate învârti numai o singură moară, vom considera presiunea apei egală cu 1.



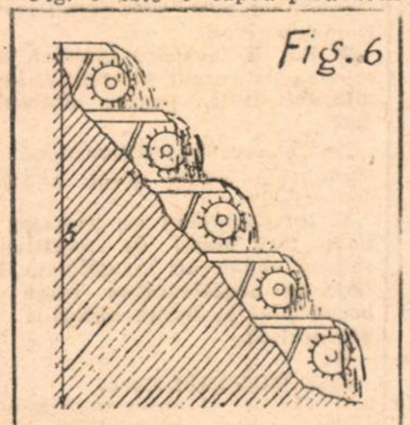
In fig. 5 vedem o cădere, cu acelaş debit de apă, având însă înălţimea căderii de două ori mai mare: 2 metri. Presiunea apei fiind de două ori mai mare, vom putea acţiona două mori, suprapuse.

Este adevărat, că nimeni nu ar construi două moriştе mici, ci o moară singură, cu o turbină în locul roatei de apă. Noi însă trebue să primim execuţia arătată în această figură, fiindcă aşa ne explicăm mai lesne rolul presiunei.



După ce apa a trecut printre lopeţile morii de sus, mai rămâne energia necesară pentru a mişca şi moara de jos. Atât din faptul, că s'a dublat înălţimea căderii, cât şi din faptul că lucrul săvârşit este de două ori mai mare, deducem că presiunea apei este egală cu 2.

Fig. 6 este o capodoperă technică: cinci mori, una deasupra alteia. Inălţimea totală a căderii este de 5 metri şi lucrul săvârşit de cinci ori mai mare. Putem să tragem deci o concluzie: presiunea apei este egală cu 5.

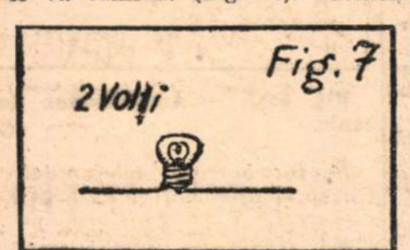


După această lecţiune în arta morăritului să trecem la curentul electric. Aici nu vom mai putea vedea cu ochii, ce „cădere" sau „presiune" are fluxul, dar nici nu mai utilizăm expresia „presiune", ci o înlocuim cu aceea de „tensiune". Se naşte atunci întrebarea cum vom putea constata, ce tensiune are un curent electric?

Prin acelaş mijloc prin care am dedus din faptul, că o presiune de apă, suficientă pentru a acţiona două mori, este egală cu 2, vom proceda la măsurarea tensiunei electrice.

Aşa de ex. am un mic bec, de la o lampă de buzunar. Pe soclul acestui bec minuscul, găsesc o inscripţie: Bec de 2 volţi. Adică, pentru a face ca să lumineze becul, am nevoe de un curent electric, cu o tensiune de 2 volţi.

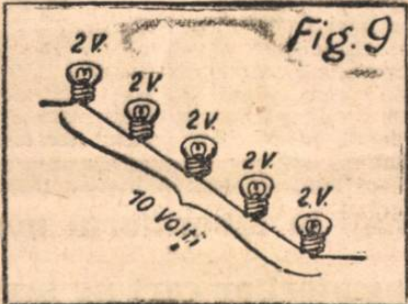
Punând becul în legătură cu o baterie de o tensiune suficientă, el va lumina. (Fig. 7). Conchidem, că bateria are o tensiune de 2 volţi. Dacă nu ar avea atât, becul nu s'ar aprinde, iar dacă bateria ar avea o tensiune mult superioară, becul s'ar distruge.



Dar dacă avem o baterie, care poate să lumineze două becuri puse în serie, conform figurei 8?

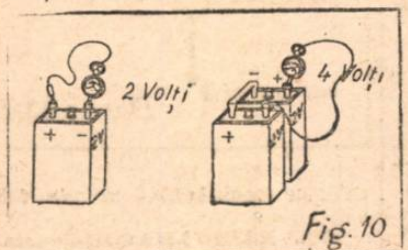


Atunci deducem, că bateria aceasta are o tensiune de 4 volţi! Iar dacă facem rost de o baterie şi mai mare şi găsim, că ea poate să alimenteze cinci becuri de câte 2 volţi, legate în serie, atunci este absolut sigur, că bateria furnizează o tensiune de 10 volţi. Fig. 9 arată, cum se leagă cele cinci becuri mici în serie.

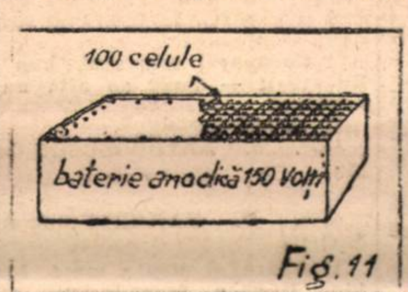


In toate exemplele înşirate până acum, am presupus că intensitatea curentului (sau debitul apei) rămâne aceeaş. Ne-am ocupat exclusiv de tensiunea curenţilor. Este însă oare practic, să măsurăm tensiunile cu ajutorul unor becuri mici? Cred, că nu. Deaceea, vom cumpăra un voltmetru, adică un instrument în forma unui ceasornic de buzunar, şi vom măsura cu ajutorul lui, tensiunea bateriilor.

Fiindcă am luat ca exemplu un bec de doi volţi, vom alege şi de astă dată o baterie de 2 volţi. Acesta este un acumulator cu o singură celulă. Fig. 10 ne arată, că un voltmetru pus la contactele (bornele) acumulatorului, indică 2 volţi. Iar dacă acumulatorul are două celule legate în serie, atunci tensiunea lui este de două ori mai mare, deci voltmetrul va arăta 4 volţi.



Ca radiofonişti, vom avea ocaziunea să lucrăm şi cu alte baterii, cari dau alte tensiuni. Aşa de exemplu, o pilă uscată (o singură celulă, adică un singur element) dă o tensiune de 1,5 volţi. Avem o baterie anodică, compusă din 100 de elemente mici de câte 1,5 volţi, în fig. 11. Cât va indica un voltmetru corect? Fireşte 150 de volţi.



Toate bune, însă afară de acumulatori şi de baterii, mai avem şi alte isvoare de electricitate. In primul rând, sectorul de lumină (priza), din care obţinem curentul pentru lămpile noastre, ba şi pentru fierul de călcat, aspiratorul de praf, ibricul de ceai, etc. Să cercetăm deci tensiunea prizei.

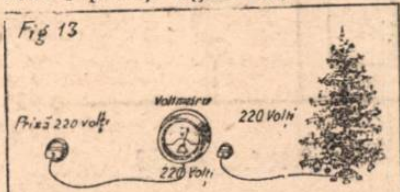
Punând voltmetrul în legătură cu contactele prizei, el ne va indica 110 volţi. (Fig. 12).



Cercetăm acum şi becul din lampa noastră de masă şi vom descoperi o mică inscripţie, care arată că becul este confecţionat anume pentru tensiunea de 110 volţi. Aşa dar, trebue să avem două lucruri: întâi un voltmetru, cu o scală corespunzătoare (cu un voltmetru construit pentru măsurarea tensiunilor până la 4 volţi, nu putem măsura o tensiune de 110 volţi). Apoi, ne trebueşte şi un bec de 110 volţi. Cu alte cuvinte, aparatul consumator de curent, trebuie să fie construit pentru a lucra la o anumită tensiune.

Dar în unele oraşe avem nu 110 ci 120, 150 sau chiar 220 de volţi tensiune la reţea. Vom alege deci un voltmetru, care măsoară până la 220 de volţi. Punându-l la priză, el ne va indica într'adevăr 220 de volţi. Ce putem să facem cu tensiunea aceasta?

Dacă vrem, putem să luminăm un bec de 220 de volţi. Dacă avem însă 22 de becuri mici, de 10 volţi fiecare, atunci le vom lega „în serie" — bunăoară, cum se face la iluminarea unui pom de crăciun — şi vom vedea, că cele 22 de becuri mici, luminează bine la 220 de volţi tensiune. Ne-am înţeles? Dacă nu ne-am înţeles, atunci priviţi figura 13.



Incheiem cu lampa noastră de radio. Pentru a încălzi filamentul acesteia, avem nevoe de o tensiune de 4 volţi, iar această tensiune o luăm dintr'un acumulator de încălzire, cu două celule legate în serie. E adevărat?

M. JEFUESCU

RADIO PRACTICA

Reglajul intensităţii

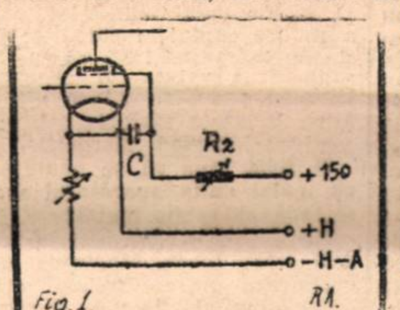
Majoritatea aparatelor de recepţie utilizează, în etajele amplificatoare de frecvenţă înaltă, numai lămpi cu grătar de protecţie. Amatorul constructor, ispitit de factorul ridicat de amplificare al acestor lămpi, încearcă să le întrebuinţeze cât mai des. El va trebui însă să ţină seamă de proprietăţile lămpilor cu grătar de protecţie, cari numai în anumite condiţiuni, pot asigura o amplificare superioară celei obţinute prin lămpile triode.

Faptul, că o lampă cu grătar de protecţie poate să amplifice îndeajuns, numai atunci când în circuitul ei de placă, are un circuit acordat, este în general cunoscut. Pentru a beneficia însă de amplificarea lămpii cu grătar de protecţie, e nevoe să dăm şi o tensiune corespunzătoare ecranului sau grătarului de protecţie.

Numai în cazurile cele mai rare, putem să dăm grătarului de protecţie, o tensiune fixă. Este mult mai rezonabil însă ca tensiunea aceasta să fie variabilă, întru cât de alegerea acestei tensiuni, depinde factorul de amplificare al lămpii.

Mai multe metode ne stau la îndemână, pentru alegerea tensiunii celei mai corespunzătoare. In primul rând, putem să modificăm tensiunea ecranului, prin intercalarea unei rezistenţe variabile (fig. 1) de vreo 1 megohm valoare maximă. Intre ecranul lămpii şi încălzirea ei (sau, la lămpile încălzite indirect, catoda) legăm un condensator fix de 0,5 MF. care serveşte pentru stabilizare.

Mai populară şi mai practică este metoda a doua, care constă în

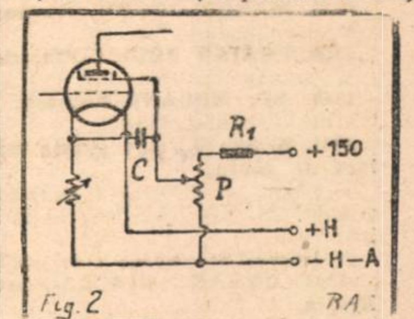


divizarea tensiunei anodice, printr'un poteţiometru de 200.000 ohmi (fig. 2). Intrucât la ecranul lămpii nu avem nevoe de o tensiune mai mare ca jumătatea tensiunei de placă, vom intercala între potenţiometru şi plusul tensiunei anodice, o rezistenţă fixă de 200.000 ohmi. In felul acesta, ecranul poate să primească toate tensiunile cuprinse între 0 şi 70 de volţi. Condensatorul de stabilizare, de 0,5 MF. este absolut necesar.

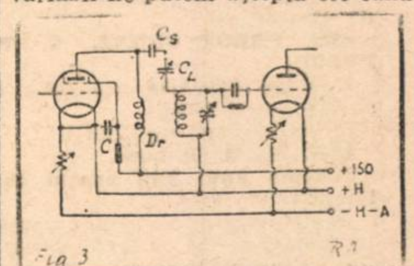
In aparatele sensibile şi complicate, cum sunt cele cu mai multe etaje amplificatoare de frecvenţă înaltă şi aparatele superheterodine, această metodă este singura recomandabilă.

Metoda a treia preconizează numai folosirea unui volum-control, al frecvenţei înalte.

Fig. 3, arată, că tensiunea ecranului e stabilită odată pentru totdeauna, printr'o rezistenţă de 200.000—800.000 ohmi, iar cuplajul între placa lămpii cu grătar de protecţie şi lampa următoare, se face printr'un condensator variabil, de 1000 cm., capacitate finală,



(CL). Intru cât la un condensator variabil ne putem aştepta ori când



la un scurt circuit al statorului cu plăcile rotorului, vom intercala şi un condensator de bloc de cca. 3000 cm. capacitate, Cs.

In afară de aceste trei metode, putem întrebuinţa şi celelalte procedee, de care ne servim la reglajul volumului chiar şi la lămpile triode: reglarea încălzirei sau majorarea polarizării negative la grătar.

Nici una din aceste metode însă nu poate este atât de simplă şi eficace, ca aceea indicată în fig. 2, adică reglarea tensiunei ecranului printr'un potenţiometru.

Negativarea (polarizarea negativă a grătarului) este mică la lămpile cu grătar de protecţie: până la o tensiune de 120 de volţi la placă, e suficientă o tensiune cuprinsă între 0 şi 1,5 volţi, de la tensiunea această şi până la 150 de volţi, putem să majorăm negativarea până la 3 volţi. Valoarea negativării depinde însă de tipul lămpii alese, precum şi de particularităţile montajului realizat.

A. M.

Staturi pentru radiofonişti

Am spart acumulatoru!

O altă speţă de amatori este aceea a „amatorului nervos". Se hotărăşte la o acţiune înainte de a cumpăni efectele ei. Apucă aparatul de recepţie şi îl poartă în braţe, uitând să desfacă legăturile de alimentare, aşa că bateria anodică şi acumulatorul sunt trase de pe scăunaşul lor. In special, acumulatorului nu-i prieşte un asemenea tratament. Lovindu-se de parchet, îşi varsă acidul peste covoare, iar bacul de sticlă crapă. Amatorul înjură: nu-i pasă de covor (nefiind al lui) ci numai de acumulator.

Dacă nu am „reuşit" să spargem bacul acumulatorului în bucăţi mici, mai putem să-l reparăm. Spălăm plăcile şi bacul binişor cu apă, iar după ce s'a uscat, cumpărăm dela o droguerie floarră de sodiu şi piatră spongie (praf). Densitatea natronului va fi 35 gr. Beaumé. Amestecăm aceste materiale, până ce obţinem un fel de clei. Lăsăm amestecul să stea, până ce devine puţin mai gros. Acum ungem cu el suprafeţele spărturei, apoi punem peste bacul lipit, o greutate sau îl legăm cu sfoară şi îl lăsăm aşa, timp de două zile. Se lipeşte perfect, iar materialul întrebuinţat nu este atacat nici de apă, nici de acid.

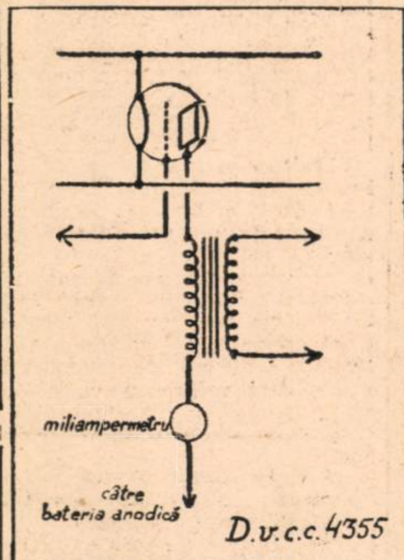
APARAT 4 lămpi, funcţionare ireproşabilă, direct la baterie, dau acelui dentist care îmi scoate şi plombează măselele. Adresaţi sub „Aceeaş plăcere" la ziar.

De vorbă cu cititorii

RADIOFONIŞTI! Consultaţii gratuite căpătaţi în laboratorul nostru, Vinerea între orele 17-19
La această rubrică nu răspundem decât amatorilor cari ne scriu anexând bonul de consultaţii.

4337. PREOT ADRIAN POPESCU-INEU-Arad.
V'am expediat No. 139.
4338. MARCEL OPRIŞ-Oradea.
V'am expediat No. 116.
4339. TRAIAN POLIZU-Ploeşti.
V'am expediat No. 114.
4340. SP. MOCANU-Moineşti.
V'am expediat cupla.
4341. S. ST. V., elev şcoala militară de geniu.
1) Costă lei 1000; ar fi mai convenabil să procurăm noi materialul.
2) Despre ce aparat este vorba?
4342. COMAN MIRCEA-Făurei, Brăila.
V'am expediat No. 95.
4343. MIRCEA MIHAIL-Loco.
Treceţi pe la redacţie în zilele de consultaţii.
4344. PREOT CONST. C. POPESCU.
1) V'am expediat numerele 147 şi 148 ale ziarului.
2) Cetiţi răspunsul 3161,3.
4345. M. O. B.-Loco.
Schema unui bun aparat cu 6 lămpi.
Aveţi descrise asemenea aparate în numerele 58 şi 112; dacă vă lipsesc aceste numere, treceţi pe la redacţie în zilele de consultaţii şi cercetaţi colecţia.
4346. CĂP. ROMAN TRAIAN.
Aveţi datele cari vă interesează în N-rele 151, 152 ale ziarului.
4347. INDESCIFRABIL-Săculeţe, Dâmboviţa.
Costă lei 4500 (patru mii, cinci sute) — aparatul, lămpile, cutia
4348. PROTOPOP ION ANDRON-Racşa.
V'am expediat No. 105.
4349. EUFROSINA NICOLAU-Craiova.
Schema unui redresor pentru alimentarea aparatului meu cu două lămpi, dela reţeaua de curent alternativ.
Este raţional să construiţi un redresor cu un debit normal de minimum 30 miliamperi — aceasta pentru ca în cazul probabil al unei măriri a aparatului actual să nu fiţi obligaţi să construiţi alt redresor. Veţi indica această dată caracteristică negustorului de la care vă veţi procura materialul.
Ca schemă — este convenabilă aceea din fig. 2931 (No. 122 al ziarului, la rubrica De vorbă cu cetitorii). Veţi folosi mai multe rezistenţe — în felul lui R1 — anume atâtea câte tensiuni recalmă aparatul. Diversele rezistenţe R1, R2, etc. se leagă aşa cum arată fig. 2926 (R1, R2).
4350. SOC. COOPERATIVĂ.
Ca să puteţi emite oficial, e nevoe de o autorizaţie eliberată tot de Direcţiunea Radiocomunicaţiilor. In genere însă, nu se dau asemenea autorizaţii.
4351. SONOR TRIST.
1) In diverse numere, am descris în repetate rânduri amplificatorii push-pull. La care vă referiţi?
2) Sunt foarte buni.
3) Nu pot să vă răspund din cauza arătată la No. 1.

4352. ALEXANDRU LEONTE-Hârlău.
Schema unui bun aparat cu două lămpi bigrile.
O aveţi în fig. 4352.
4353. BRANCOVENEŞTI-Delavrancea.
Aţi uitat să-mi indicaţi numărul de lămpi al aparatului; fără această precizare nu vă pot arăta lungimea antenei convenabile.
N'am înţeles numele aparatului.
4254. IVAN CNIAGNIŢCHI. Zabreşti, Lăpuşna.
1) Cu un aparat cu două lămpi, construit pentru unde foarte scurte, pot auzi posturi îndepărtate, America de pildă?
Da, însă noaptea târziu, după miezul nopţii.
2) In ce număr este descrisă o superheterodină cu 7 lămpi?
In No. 79.
3) De ce la aparatul meu cu 5 lămpi, minusul acumulatorului (—4) este legat cu +4,5 volţi?
Pentru a se putea folosi pentru negativare, bornele dintre +4,5 volţi şi minus anod.
4) Aş putea auzi postul românesc ziua, la 400 km. distanţă, cu aparatul meu cu 5 lămpi — lucrând pe antenă?
Da.
5) Aş putea folosi adaptorul descris în No. 124, pentru recepţia undelor scurte?
Da — cu condiţia ca detectricea şi prima lampă amplificatoare de joasă frecvenţă să fie cuplate printr'un transformator.
6) In construcţia unei superheterodine, pot folosi panouri cu dimensiuni mai mari spre a uşura montarea — neinteresându-mă de volumul aparatului?
E bine ca piesele şi conexiunile să nu fie prea înghesuite pentru a reduce cuplajele parazite; aceasta nu înseamnă însă, că e permisă exagerarea volumului aparatului. Ultimul procedeu aduce alt neajuns: lungeşte sârmele pentru conexiuni, sporind pierderile.
7) Este bine să se căptuşească cu metal cutia aparatului sau să se facă, chiar din metal?
Nu e rău — dar nici nu câştigaţi mare lucru. Montarea se îngreunează puţin: trebue evitate scurt circuitele; în plus găurirea e mai anevoioasă.
8) V'am expediat No. 134.
4355. ARGEŞ SONOR-Piteşti.
1) Din ce cauză un difuzor are un suflu metalic la sunetele înalte?
De vină poate fi chiar haut-parleur-ul: construcţie inferioară sau deteriorare accidentală. Mai poate fi de vină, însă, şi amplificatorul însuş. Nu pot preciza cauza până nu văd instalaţia.
2) Cum se poate vedea precis dacă o lampă amplificatoare este corect negativată?
Cu ajutorul unui miliampermetru intercalat în circuitul anodic al lămpii (fig. 4355). Când acul miliampermetrul arată un curent mai mare de cât acela prescris de fabricantul lămpii, aceasta este negativată insuficient. Negativarea este prea mare, atunci când miliampermetrul arată un curent



inferior aceluia indicat de fabricant.

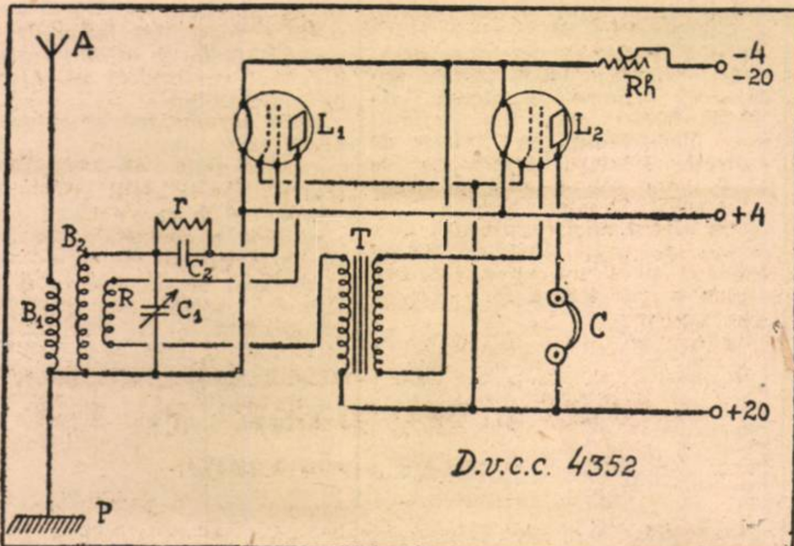


Fig. 4352. — Aparat cu două lămpi bigrile (detectrice cu reacţiune).
A: antenă; P: legătură la pământ; B_1, B_2, R: Bobine de self. C_1: condensator variabil de 500 cm. C_2: condensator fix de 200 cm. r: rezistenţă fixă de 2 megoluni. T: Transformator de joasă frequenţă, raport ½. Rh: reostatul de încălzire de 30 ohmi. C: cască. L_1, L_2: lămpi bigrile.

4356. RADIOAMATOR-Constanţa
1) Puteţi folosi redresorul, şi la aparatul 4111.
2) De ce aparatul R. R. 3 nu suferă negativarea?
Nu suferă negativarea greşită — lucrează perfect, însă cu o negativare corectă.
3) E preferabil — e mult superior — cel de al doilea aparat — superheterodyna.
4) Da, cartea va apare în cursul lunei Septembrie.
5) **Ce aparat este mai bun în Bucureşti — unde se află un emiţător?**
O superheterodynă.
4357. M. ARTOPOLESCU-Corabia.
Costă lei 500.
4358. D. ZAHARIA-magistrat, Bistriţa.
1) Aparatul meu a mers foarte bine. După o transportare afară din casă, aparatul a căpătat un bâzâit asemănător aceluia furnizat de un transformator de lumină.
Verificaţi întâi dacă nu s'a slăbit vre-o legătură în special acelea din circitele de grătar. După ce v'aţi asigurat de validitatea conexiunilor, schimbaţi întreg grupul detector — adoptaţi o rezistenţă şi un condensator noui.
2) Audiţia a devenit nestabilă.
Verificaţi priza de pământ.
3) Cum aş putea ameliora randamentul etajului de înaltă frequenţă la aparatul Reinartz?
Peste ceeace poate da o lampă obicinuită nu puteţi trece.
4359. POMPILICĂ TĂNĂSOIU-Loco.
1) Rubrica de faţă este rezervată exclusiv consultaţiilor.
2) Operaţia nu este uşoară; descompunera oxidului înseamnă scurtcircuitarea reţelei; nu vă sfătuesc s'o încercaţi.
4360. W. NORDEN-Ismail.
1) Pot folosi un transformator de joasă frequenţă, raport 1/6 într'o superheterodynă cu 6 lămpi?
Nu este recomandabli.
2) In general când se atinge cu degetul, grătarul detectricei — după grupul detector — se aude un zgomot puternic, caracteristic. La aparatul meu nu se aude decât un simplu „toc". Cauza şi mijlocul de îndreptare?
Detectricea nu reacţionează la atingerea cu degetul în următoarele cazuri:
Când lampa folosită pentru detecţie este epuizată;
Când piesele grupului detector — condensatorul sau rezistenţa — sunt deteriorate. Prin eliminare trebue determinată cauza, cu precizie şi introdus corectivul corespunzător: înlocuirea lămpii sau a piesei defecte — eventual a pieselor.
3) O superheterodynă cu 6 lămpi construită pentru a fi alimentată cu baterie şi acmulator, poate fi alimentată dela reţea intercalând un redresor?
Da.
4) Nu este nevoe de modificări în interiorul aparatului?
Nu.
5) Redresorul este bun; îl puteţi adopta fără grije.
6) Ce se înţelege prin încălzirea indirectă?
Lămpile construite în vederea alimentării filamentului cu curent alternativ sunt de două feluri:
Cu încălzire directă;
Cu încălzire indirectă.
In lămpile cu încălzire directă filamentul care emite electroni este străbătut de curent alternativ. Lămpile încălzite indirect au şi ele un filament străbătut de curent alternativ, acesta însă, nu emite electroni, ci încălzeşte un al doilea filament, care ia asupraşi emisiunea
Cele două categorii de lămpi se deosebs cuşor: cele cu încălzirea indirectă, au cinci picioruşe iar celelalte, patru — ca şi triodele obicinuite.
Lămpile cu încălzire indirectă se întrebuinţează în amplificarea de înaltă, medie sau joasă frequenţă — primul etaj — şi la detecţie. Acelea încălzite direct se folosesc ca lămpi finale.
7) Pot fi încălzite indirect, din reţeaua de curent alternativ, lămpile obicinuite, pentru acumulator?
Nu; construcţiile celor două categorii de lămpi, sunt complet deosebite.
8) Intrebuinţând un redresor anodic fără borne de negativare, sau cu negativări insuficiense, bateria de negativare se leagă cu borna plus la borna minus a redresorului?
Da.
4361. TUDOREL-Loco.
1) Construiţi aparatul aşa cum arată schema prezentată în ziar; dacă nu vă puteţi potoli spiritul de improvizare — sunteţi liber să încercaţi orice combinaţie. Cu o condiţie însă: să nu mă obligaţi pe mine să rezolv pentru a doua oară o problemă pe care am rezolvat-o odată — complet — înainte de a descrie aparatul.
Sper că m'aţi înţeles.
2) Construiţi aparatul exact aşa cum arată schema şi dacă nu merge veniţi la redacţie cu el — Vinerea după masă.
4362. I. GHEORGHIU-Craiova.
Referitor la aparatul Reinartz 200-600 m., descris în almanahul „Radio şi Radiofonia":
1) Aud perfect posturile până la 300 m. numai.
Aţi construit rău bobinele de self.
2) Construiţi bobinele aşa cum arată descrierea aparatului.

3) Aş vrea să reduc diametrele carcaselor pentru a înlătura efectul capacităţii mânilor.
Capacitatea în chestiune nu este provocată de diametrul mai mare sau mai mic al bobinelor.
4363. VECHIU CITITOR-Brăila.
Cum aş putea adapta un amplificator la aparatele telefonice?
Aveţi schema în fig. 4363. Transformatorii de joasă frequenţă trebue să fie calitativ ireproşabili. Ori cum, ar fi mult mai nimerit — dacă puteţi alimenta amplificatorul de la reţea — să folosiţi un singur etaj de amplificare, echipat cu o lampă trigrilă.
4364. N. VASILIU.
Referitor la aparatul R. R. 3:
1) Pot adăoga o trigrilă pentru a câştiga în putere şi selectivitate?
Adăogarea trigrilei nu sporeşte selectivitatea în nici un caz. Şi în ce priveşte puterea, adăogarea trigrilei este de asemenea inutilă, aparatul fiind suficient de puternic. Faptul că anumite posturi mai îndepărtate se aud slab se datoreşte lipsei amplificărei de înaltă frequenţă; şi creşterea oricât de exagerată a amplificării de joasă frequenţă — chiar adăogarea trigrilei — nu umple această lacună, nu măreşte selectivitatea aparatului.
Şi selectivitatea şi sensibilitatea se pot spori adăogând unul sau două etaje de amplificare înaintea detecţiei, de înaltă sau de medie frequenţă.
2) Nu.
3) Cursurile şcoalei de radio pe cari le-aţi anunţat pentru toamnă se pot urma şi prin corespondenţă?
Nu.
4365. ŞTEFAN GHERGA-Neguleşti, Tecuci.
In sfârşit, am dat de urma aparatului — rătăcise drumul. Nu merită osteneala şi costul unei revizuiri. Dacă vreţi să vă contruim aparatul 4111 — vă stăm la dispoziţie.
4366. R. H.-Câmpina.
1) Aş putea folosi tensiunea de 200 volţi furnizată de redresorul meu — redusă printr'o rezistenţă la 4 volţi — pentru a alimenta filamentul lămpilor?
Aş vrea să mă dispensez de lămpile pentru curentul alternativ mult prea scumpe
Operaţia nu este posibilă: curentul furnizat de redresor este prea slab pentru a putea alimenta filamentele. Curentul anodic, la lămpile obicinuite, variază între 1—10 miliamperi; curentul de încălzire la acelaş lămpi variază între 60—150 miliamperi.
1) La aparatul simplex 3150, pot întrebuinţa o trigrilă ca lampă finală?
Da — e mai bine chiar: apara-

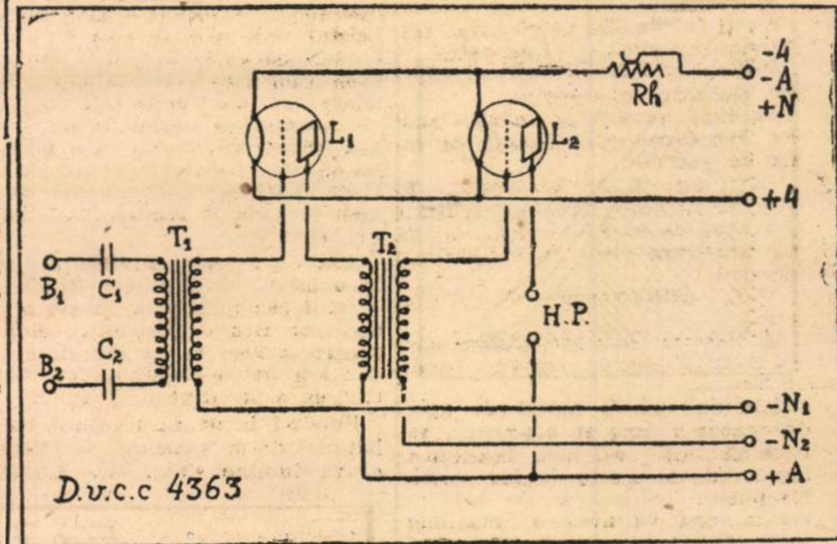


Fig. 4363. — Amplificator telefonic.
B_1, B_2: bornele telefonului. C_1, C_2: condensatori fixi de câte 4 microfarazi. T_1: transformator de joasă frequenţă, raport 1/10 — 1/20. T_2: idem, raport ⅓. Rh: reostat de încălzire, de 30 ohmi (serveşte şi ca întrerupător general). H. P: bornele hautparleurului. + A,-A: plusul şi minusul bateriei anoditivare. — N_1, — N_2: tensiuni negaţionare. N_1, — N_1: tensiuni negative. L_1: lampă amplificatoare de joasă frequenţă. L_2: finală.

IN LABORATORUL ZIARULUI
„RADIO ŞI RADIOFONIA"
se pot construi în condiţiuni avantajoase
TOATE APARATELE
descrise în ziar; deasemenea, se pot face
RENOVĂRI
şi MODERNIZARI de
APARATE de ORICE GEN

tul devine mai puternic.

2) Costă lei 4500 (patru mii cinci sute): aparatul cutia, lămpile, cordonul de alimentare.

3) Transformatorul de rețea îl veți procura din comerț.

4) De unde pot procura condensatorul de o capacitate atât de mare, reclamat de eliminatorul descris în numărul de la 1 Ianuarie?

Dela ori care dintre negustorii ale căror anunțuri le găsiți în corpul ziarului.

5) Voltmetrul este indespensabil?

Da; serviciul pe care îl îndeplinește compensează larg cheltuiala făcută, cumpărându-l.

6) Dispozitivul din fig. 3071 (No. 128, rubrica de vorbă cu cetitorii) este suficient pentru filtrarea curentului cerut de filamente?

Da.

4368. S. G. NEGULESCU-Cotești.

1) La aparatul meu cu 7 lămpi aud o hârâitură continuă — chiar atunci când cadrul nu este legat; hârâitura este tot timpul de aceeaş intensitate.

Suntmulte șanse ca neajunsul să fie provocat de o negativare vicioasă. Dacă modificarea negativărilor nu înlătură hârâitură schimbați grupul detector — și, la nevoe, chiar lampa detectrice.

2) Inainte de ora 18 aş putea prinde ceva posturi streine?

Da; dacă aparatul este în stare perfectă, veți putea prinde câteva posturi mai puternice: Budapesta, câteva emisiuni rusești și poloneze.

3) Pot prinde posturi cu o putință mai mică decât 1 kw.?

Noaptea — da.

4) Ce aparat îmi recomandați cu 4—5 lămpi, pentru unde foarte scurte?

Nu am descris până în prezent, de cât aparate cu maximum 4 lămpi, pentru unde foarte scurte. Un asemenea aparat este acela descrise în No. 105.

S.

5) Nici o descriere de parat nu vede lumina tiparului până când aparatul nu este complet studiat.

6) Nu pot recomanda de cât aparatele descrise în ziarul nostru pentru binecuvântatul motiv că despre acestea sunt sigur că au fost studiate.

7) Pot adăuga la superheterodina mea, un bloc adaptor pentru recepția undelor foarte scurte?

Da.

8) Schema.

Aveți în No. 120 al ziarului descrierea completă a adaptorului.

4369. INDESCIFRABIL-învățător, Ghinești, Dâmbovița.

Ce taxă anuală se plăteşte pentru instalarea unui aparat de radio cu galenă?

Taxa este de lei 300 anual; în plus, în primul an, se mai plătește și o taxă de lei 100 — taxa numită de **verificare** printr'un eufemism groasnic.

4370. CURTOVOY FOKA-Bolgrad.

1) Schema unei superheterodine cu 5 lămpi bigrile, pentru gama 10-2000 m.

Lămpile bigrile nu se pot folosi la recepția undelor foarte scurte.

2) Schema unei superheterodine cu 4 lămpi, pentru gama 200—2000 m.

La oricare dintre superheterodinele descrise în numerele precedente, puteți folosi lămpile bigrile, cu două rezerve:

la superheterodinele cu fazatrol veți înlătura rezistențele lăsând legăturile simple;

la etajele de joasă frecvență veți folosi numai transformatori pentru cuplajul dintre lămpi.

Aceasta în principiu, în practică, însă, va trebui să lucrați cu cel puțin 7 lămpi ca să aveți rezultate satisfăcătoare.

4371. Un fost elev.

1) Schema unui redresor anodic.

Citiți răspunsul 4349.

2) Având mai multe borne pentru tensiuni pozitive pot folosi numai două dintre ele?

Da.

3) Ce lampă se întrebuințează în redresor?

Una specială pentru redresare— preferabil cu două plăci.

4371. COPOU-Iaşi.

Nu vă sfătuesc să încercați adaptorul la aparatul dv.

4372. NISTOR T. DUMITRU-Braşov.

1) Numărul 112 este epuizat; cereți alt număr.

2) V'am expediat No. 128 în care este descris adaptorul antenei la o superheterodină.

3) La aparatul 4111 pot întrebuința un condensator de reacție de 300 cm. în locul celui de 500 cm.?

Nu; reacția ar suferi.

4) Pot folosi doui transformatori la acelaş aparat?

Nu.

43.73. PROFESOR AMATOR-Sibiu.

1) Incercând diferite aparate cu trei lămpi, din comerț, am avut ziua recepții foarte bune iar noaptea complet nesatisfăcătoare: întreruperi şi reveniri continui.

Sau aparatele încercate nu au fost zdravene sau antena și priza folosite au lăsat de dorit. Este exclus ca în condiții normale, să nu puteți prinde mulțumitor cel puțin 5 posturi streine — cu un aparat cu trei lămpi.

2) Prețul depinde și de numărul de lămpi — dar nu numai, de acestea. Genul montajului este un factor care nu se poate neglija. Fixați-vă asupra unui aparat și reveniți; ar fi preferabil ca acest aparat să fie a superheterodină: toate atributele principale — sensibilitatea, selectivitatea, puterea sunt, în gradul cel mai înalt, satisfăcute la un asemenea aparat.

4374. GEORGE POPESCU-Focşani.

1) Ce antenă să folosesc la aparatul meu cu 4 lămpi?

1) Folosiți o antenă cu un singur fir de maximum 20 metri.

4375. HÂRÂCIU-Loco.

Schema unui redresor anodic pentru alimentarea aparatului meu cu patru lămpi construit dupe schema No. 2882.

Folosiți schema No. 2906. Adăogați încă o bornă de negativare; în acest scop veți monta încă un potențiometru p. în paralel cu acela schițat în fig. 2906; cei doi potențiometri se montează așa cum arată fig. 2931 (p1, p2, No. 122 al ziarului rubrica De vorbă cu cetitorii).

4376. MICRON.

1) Se găsesc în comerț celule fotoelectrice?

Da, adresați-vă principalilor negustori de radio — adresele le găsiți printre anunțurile din corpul ziarului.

2) In materie de televiziune s'a atins o iuțeală mai mare de 100.000 pe secundă?

Nu.

3) Se găsesc în Capitală pompe cu mercur pentru făcut vid?

Se găsesc; n'aş putea să vă spun unde, însă. Adresați-vă principalelor birouri technice, ale căror adrese le găsiți în coloanele marilor cotidiane.

4) Unde aş putea găsi microampermetru şi galvanometru de precizie? Cam cât ar costa?

Asemenea aparate se găsesc la reprezentanții din capitală ai firmelor Siemens & Halske, Chauvin & Arnoux etc. Costul variază între 10—20.00 lei, dupe gradul preciziei.

5) Prețurile variază în limite largi; cereți negustorilor, prospecte.

4377. G. BORDEA-Arcuş, Trei Scaune.

1) Aparatul meu cu patru lămpi nu mai merge în haut-parleur; în cască merge bine însă. Casca este montată pe trei lămpi.

Schimbați ultima lampă; verificați piesele de cuplaj dintre lampa a treia și a patra.

2) Nu sunt prea recomandabile — ținând seama de preț și randament. Cu banii cari vi s'au cerut vă putem construi o bună superheterodynă.

4378. GH. BOBOC-Brăila.

Pot întrebuința o lampă cu grătar de protecție la aparatul Reinartz descris în Nr. 103 al ziarului?

Nu; la fiecare aparat veți folosi lămpile preconizate în descrierea lui.

4379. I. A.-Loco.

Nu posedăm datele care vă interesează; sunt ținute ascunse de fabricant.

4380. REDIVIVUS-Galați.

Operația nu este rcomandabilă: tot cârpitură rămâne. Cu o bună superheterodynă în schimb, vă veți descurca, oricât de mare ar fi haosul radiofonic.

Procurați-vă materialul nou necesar și cu piesele pe cari le mai puteți scoate din vechiu, construiți o superheterodină.

4381. AUGUSTIN HAGIU. Răducăneni.

Urmând sfatul dat în No. 147 al ziarului, pot adopta condensatorul fix de 4 microforazi la o baterie anodică ce se poate încărca?

Nu — bănui că e vorba de un acumulator. Condensatorul fix este nimerit numai în cazul bateriilor anodice uscate, pentru evitarea unei sporiri accidentale a rezistenței interioare.

4382. M. S. Craiova.

Referitor la superheterodyna descrisă în No. 79:

1) E recomandabil să montez în push-pull cel de al doilea etaj de joasă frequență?

Pentru audiția de cameră e fără rost adaptarea unui push-pull. Dacă e vorba însă de audiția într'un spațiu mai mare, este nimerit să înlăturați un etaj de medie frequență concomitent cu montarea push-pull-ului. Rațiunea este următoarea: în audițiile din săli publice nu se prind decât posturile puternice, cari pot fi auzite mulțumitor în toate colțurile; acestea se pot recepționa perfect și cu două etaje de m. fr. Ceva mai mult, cu trei etaje de m. fr. posturile de cari mă ocup se capătă în condițiuni inferioare, din cauza intensificării paraziților — cu atât mai supărători cu cât amplificarea de joasă frequență este mai apreciabilă.

2) Folosind un bun difuzor electromagnetic nu va fi prea puternic pentru o cameră mijlocie?

De sigur — după cum am spus mai sus. Veți fi obligat să reduceți necontenit amplitudinile de regim cu ajutorul regulatorului de volum — ceeace face superfluu push-pull-ul.

3) Doi-trei wați — cu lămpile pe cari le numiți.

4) Ce raport au transformatorii push-pull?

Transformatorul de intrare are raportul 1/4, când amplificatorul push-pull urmează unei detectrice; după galenă sau pick-up se ia raportul 1/10 sau 1/6.

Transformatorii intermediari au raportul 1/6 și 1/4 după cum este vorba de un prim sau al doilea etaj.

5) Este mult mai puternic un asemenea amplificator decât unul ca două etaje obicinuite?

Da; anume de câte ori mai puternic — aceasta depinde de lămpile folosite. Câștigul în materie de amplificare însă, nu este singurul atribut al montajului push-pull; ceea ce constitue avantajul de căpetenie este, că se obține o amplificare apreciabilă lipsită de distorsiuni — ceeace se obține greu în amplificatorii obicinuiți.

6) Câți wați energie aş putea obține adoptând două etaje push-pull?

Depinde de lămpile folosite; precizați tipurile.

7) Cum se comportă supradyna în chestiune cu amplificatorul push-poull?

Citiți răspunsul No. 1

Adaug un singur punct: pentru audiția de cameră, un bun haut-parleur electro magnetic și o joasă frequență mixtă — un etaj cu transformator și altul cu rezistență satisfac cea mea exigentă ureche — aceasta cu condiția ca transformatorul de j. fr. adoptat să fie de calitate impecabilă

8) Da.

4383. STAN BOLOVAN.

1) Schema unui bun aparat cu trei lămpi.

Aveți în No. 95 aparatul R. R. 3 și în numărul 150, aparatul 3150.

2) Lei 4.500 (patru mii cinci sute) — al doilea.

4384. ANONIMUS.

1) Aş putea veni la redacție între orele 5-7 pentru a obține scheme de conexiuni?

Consultațiuni gratuite se dau numai Vinerea; scheme de conexiuni nu dăm decât în ziar, la rubrica specială.

2) O schemă pentru alimentarea filamentelor din rețeaua de curent continuu.

O aveți în fig. 4384. Mai economic este să desfaceți aparatul și să legați filamentele în serie, pentru alimentare.

3) Nu vă sfătuesc să adoptați aparatul acesta.

4) Am primit mărcile; mai reflectați însă asupra sfatului precedent. Dacă țineți mult, reveniți și am să vă trimit ziarul cerut.

5) Nu avem timp.

4385. INGINER NICOL. Bucureşti.

1) Antena este prea lungă; folosiți una cu un singur fir înaltă și bine degajată.

2) Adaptorul nu vă poate servi.

4386. N. DUMITRESCU. Loco.

Referitor la aparatul R. R. 3:

1) Cum să procedez la încălzirea lămpilor?

Legați acumulatorul de 4 volți la bornele -4 și $+4$ ale aparatului.

2) Cu ce fel de acumulator şi baterie de negativare trebue alimentat aparatul R. R. 3?

Veți folosi un acumulator de 4 volți și 48 amperi-ore și o baterie de negativare de 9 volți, cu prize din 1,5, în 1,5.

3) Având absolută nevoe de a construi selfurile şi lămpile în interiorul cutiei, cum să procedez?

Realizați aparatul cu panou și

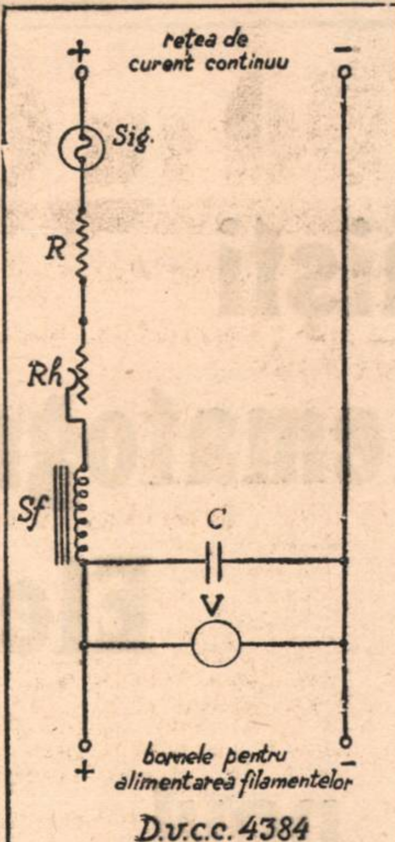


Fig. 4384 — Schemă pentru alimentarea filamentelor, la rețeaua de curent continuu.

Sig.: siguranță (un bec de lampă de buzunar, cu filamentul calibrat pentru curentul reclamat de lămpile aparatului de radio. R, Rh rezistență și reostat (se calculează așa cum am arătat în răspunsul 2724). Sf.: self filtru de 2 henry. C: condensator fix de 10.000 microfarazi. V: voetmetru (servește pentru controlul tensiunei aplicate lămpilor).

sub panou, așa cum sunt realizate în genere aparatele de radio.

4) Cu acest aparat pot recepționa postul românesc la 200-300 km., clar şi fără paraziți în difuzor?

Ca să puteți conta pe o recepție mulțumitoare și nestingherită, atât ziua cât și noaptea, mai ales, ar fi cazul să folosiți un aparat cu minimum 4 lămpi — preferabil o superheterodynă.

4387. WEXFOR. Balş.

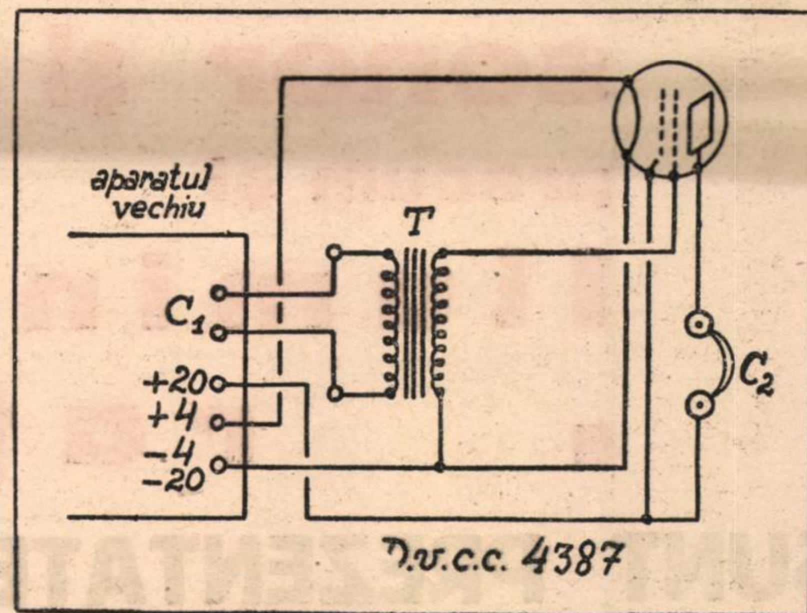


Fig. 4387. Bloc amplificator, cu o lampă bigrilă şi adaptarea lui la un aparat construit.

C_1: bornele de ascultare ale aparatului vechiu.

C_2: nouile borne de ascultare. —4, —20, +4, +20: bornele de alimentare ale vechiului aparat. T: transformator de joasă frequență, raport 1/3.

Am un aparat cu o lampă bigrilă. Cum i-aş putea adăuga încă o lampă bigrilă, fără să desfac aparatul însă, adăogând numai câteva legături?

că îl aveți puteți folosi mis, tamn

Aveți schema în fig. 4387; pentru că îl aveți, puteți folosi și transformatorul de raport 1/3.

4388. BORTELLA. Caracal.

Adresați observațiile Soc. de difuziune, str. General Berthelot, 60).

4389. — LT. MIHAESCU CORNELIU. Giurgiu.

Referitor la superheterodyna descrisă în No. 121:

1) Selectivitatea a scăzut în ultimul timp: la majoritatea posturilor aud şuerături de interferență.

Șuerăturile de cari vă plângeți, pot fi produse de interferență, datorită unei scăderi a selectivității — așa cum spuneți Dv. In acest caz epuizarea lămpilor poate fi de vină.

Șuerăturile mai pot fi produse și de o alimentare vicioasă — tensiuni exagerate — sau de cuplaje parazite. Aparatul trebue revizuit cu atenție, de un radiofonist priceput.

2) Aşi vrea să alimentez aparatul de la rețeaua de 220 volți, curent continuu —placă şi filament— spre a-i putea spori selectivitatea.

Alimentarea aparatului de la rețea, nu va spori selectivitatea aparatului — ci economia. In treacăt fie zis, aparatul este suficient de selectiv, când este bine construit. Folosiți scnema din fig. 3071 (No. 128 al ziarului, rubrica: De vorbă cu cititorii). Veți înlătura potențiometrul p 1 și rezistența R 3 — deoarece aparatul reclamă o singură negativare. Și mai rațional ar fi să desfaceți aparatul și să legați în serie filamentele.

3) Aparatul nu poate fi alimentat la o rețea de 110 volți, curent continuu — cel puțin în ce privește plăcile.

4390. MARIN TEODORESCU, Magistrat. Sighişoara.

1) O superheterodynă.

2) Lei 8000 (opt mii).

4391. CRUCERESCU BORIS. Hodoronți, Hotin.

1) Construiți aparatul din fig. 4352; e superior aceluia a cărui schemă mi-o trimiteți.

2) Cu un aparat cu două lămpi bigrile, voi putea auzi posturile europene, bine, în haut-parleur?

Nu veți putea prinde în haut-parleur decât 3-4 posturi.

4392. — DAN TITUS LOCHIAN. Gherla.

1) In No. 152 al ziarului, cu ocazia inaugurării concursului de perspicacitate nu s'a publicat bonul de participare. Ce să alătur soluției, pe care voi trimite-o?

Bonul inserat în No. 153, pg. 16.

2) In numărul viitor mai apare vreun concurs?

Chiar în numărul viitor — nu. Vom mai prezenta probleme, însă nu în fiecare număr.

4393. RADIO. Sângeorz.

Referitor la aparatul 4111:

1) Aparatul va lucra și cu lămpile pe cari le aveți; funcționează însă incompatibil mai bine, cu lămpile **specificate** în descrierea aparatului.

2) **Care ar fi cea mai nimerită antenă, pentru acest aparat? Ce lungime şi ce înălțime?**

Folosiți o antenă cu un singur fir, de maximum 20 m. Antena va fi înălțată cu cel puțin 3-4 metri deasupra corpilor apropiați și cu cel puțin 10 m. deasupra pământului.

ING. I. C. FLOREA

„RADIO ŞI RADIOFONIA" No. 154

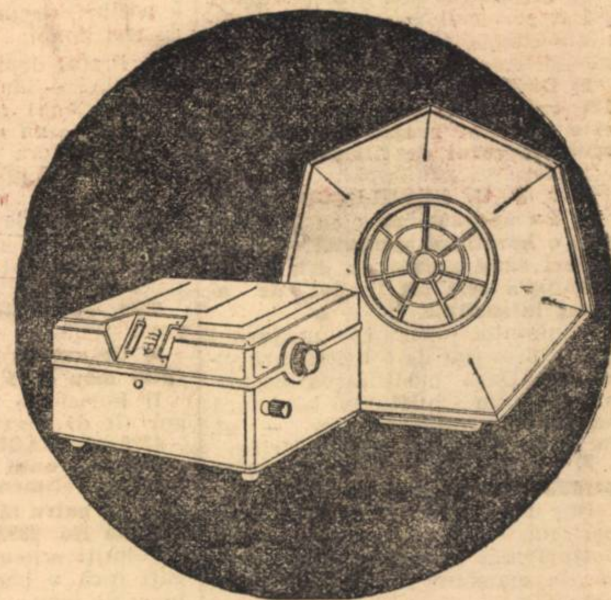
Bon de consultații

(valabil în intervalu 30 August — 30 Septembrie)

In baza acestui bon cititorii vor putea căpăta răspunsul la două întrebări sau la una singură dacă cer o schemă. Abonații cari vor adăuga banda sub care primesc revista pot pune 4 întrebări.

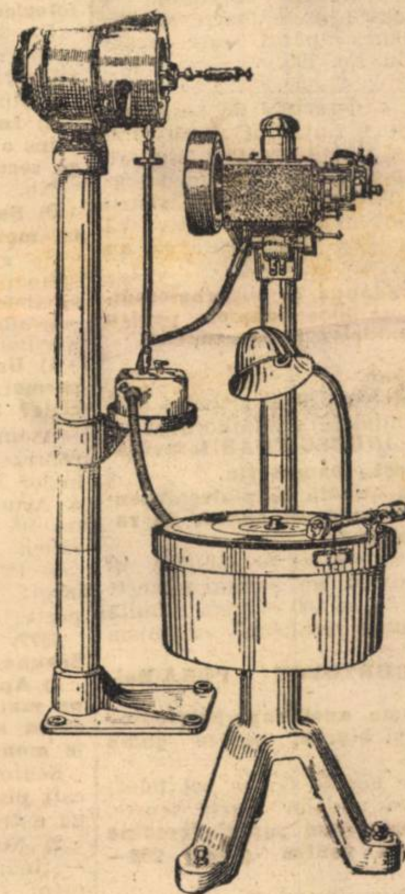


Radiofonişti
Cinematografişti
Electricieni



Cele mai noui perfecţionări în domeniul

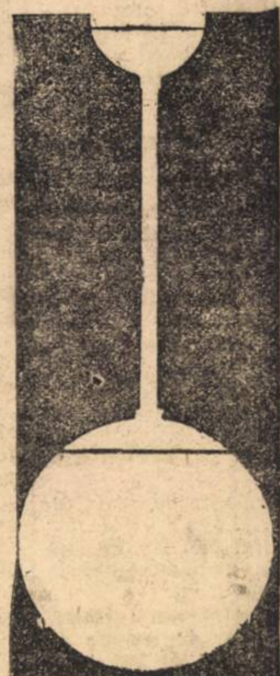
Radiotechnicei Cinematografului sonor şi vorbitor precum şi Iluminatului raţional



SUNT PREZENTATE la Expoziţia

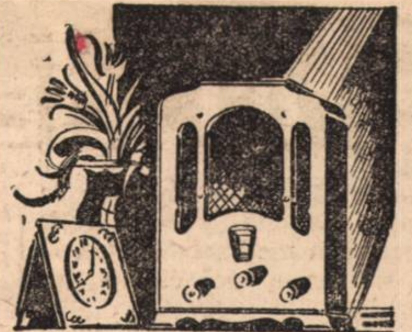
PHILIPS

STRADA LUTERANA No. 6



ANUL IV No. 155 UNIVERSITĂŢII -IAŞI- 28 pagini LEI 10 Duminică 6 Septembrie 1931

Radio şi Radiofonia



INCERCAŢI
aparatul
SUPERETTE


la pavilionul RCA
din Parcul Carol.

Director: Dr. Ing. E. PETRAŞCU Abonamente: Lei 400 pe 1 an. Lei 200 pe 6 luni Pentru Autorităţi şi bănci lei 600

Ad-ţia BUCUREŞTI I. Str. C. Mille, (Sărindar) 7-9-11 Telefon 307/69 şi 306/67 Redacţia: BUCUREŞTI Str. C. Mille, 7-9-11 şi Str. General Berthelot, 60

Radio şcolar

Deschiderea cursurilor şcolare repune pe tapet chestiunea radiofoniei şcolare, care în Occident a luat o extensiune remarcabilă.

La noi în ţară, nici marea presă, nici presa ce se ocupă în special de învăţământ, nu au relevat rolul, pe care radio îl are în învăţământ.

E interesant de văzut modul cum e privită chestiunea în străinătate şi cum este pusă la contribuţie radiofonia în serviciul şcoalei.

Lucrul mai greu de stabilit era locul, pe care radio trebue să-l ocupe pe lângă opera profesorului. Ce materii îi pot fi încredinţate şi ce metode îi convin.

Principiul fundamental în pedagogie este ca învăţătura, ce se predă elevului, să facă din el, nu un ascultător pasiv, ci să caute ca acesta să desvolte un efort, să-şi exercite o voinţă şi o iniţiativă, în momentul când i se dau noţiunile ce trebuesc asimilate.

Dacă aplicarea acestei metode variază dela materie la materie, principiul rămâne imuabil: Trebue ca elevul să observe, să vadă, să simtă, să audă diversele laturi ale obiectului predat, apoi să fie pus să raţioneze şi să tragă concluzii.

In cadrul acestui procedeu radiodifuziunea îşi are rolul ei şi Germania este ţara în care acest rol al radiofoniei a fost mai bine precizat, dându-i-se cea mai mare amploare.

Incă din 1924 fu organizat de către „Institutul Central de educaţie şi învăţământ" prima seziune consacrată radio-ului şi şcoalei, la Universitatea din Berlin. Chestiunea a mers desvoltându-se şi a ajuns la organizarea definitivă încă din 1928.

Reviste pedagogice ca „Der pedagogische Funk" sau „Der Schulfunk" ţinea în curent personalul din învăţământ cu programele şcolare.

Emisiunile de acest gen au un caracter dublu:

Unele sunt generale şi se adresează elevilor de toate vârstele, altele sunt gradate după forţa intelectuală a tinerilor auditori.

Anumite posturi de emisiune se adaptează condiţiilor locale. In general, experienţa a arătat că atari emisiuni, pentru a nu obosi pe auditor, nu trebue să dureze mai mult de 25 de minute. Subiectele mai vaste, sunt organizate pe cicluri, făcând astfel obiectul mai multor emisiuni succesive.

Ce se difuzează? In principiu tot ceeace poate complecta cursul predat de profesor, nuvele, reportaj, muzică, scene de teatru, declamaţii, conversaţii, etc.

Tot experienţa arată că prezintarea materiei sub formă de conferinţe nu este cea mai nimerită, întrucât în acest caz atenţia auditorului slăbeşte prea repede. Pentru a înlătura acest neajuns, se preferă dialoguri, ceeace a dat naştere la o nouă specialitate de pedagogii, cari redau o adevărată „Comedia dell'arte" universitară, în vocea vorbitorului, technica cuvântului, fantezia invenţiei joacă rolul principal.

Nu e recomandabil ca elevii să fie prea numeroşi la o asemenea audiţie: 20 ar fi un maximum.

In genere, s'a constatat că elevii sub vârsta de 10 ani profită mult mai puţin de aceste lecţiuni, iar pentru cei mai mari colaborarea profesorului cu postul de emisiune e indispensabilă.

Acesta prepară terenul, fie prin explicaţii orale, fie prin complemente vizuale în cursul emisiunei (grafice, imagini, tablouri, hărţi, etc.).

Temele şcolare ce se difuzează de către Institutul Central de educaţie fizică din Berlin sunt vaste şi ciclice. Citâm printre subiectele transmise: Muzicalizarea lirismului lui Goethe, romantismul, balada, cântecul popular, etc.

Organizatorii se străduesc să facă din muzică fondul emisiunilor. Aceasta însă e strâns înrudită cu poezia.

Textele sunt citite mai întâi cu vocea normală înainte de a fi cântate. Explicaţiile se dau scurte şi precise.

In anul următor, Institutul Central organiză la Göttingen un congres ce ţinu 2 zile, şi în care timp au luat cuvântul toate personalităţile de frunte din lumea şcolară germană, începând cu Ministerul ştiinţelor şi artelor frumoase.

La noi, din iniţiativa preşedintelui societăţii de radiodifuziune, a domnului profesor Gusti şi a d-lui Kiriţescu, directorul învăţământului secundar, difuziunea românească a făcut un loc radiofoniei şcolare, pe care o va reîncepe odată cu deschiderea cursurilor. Inflorirea pe care această operă a atins-o în Germania şi rezultatele remarcabile la care a ajuns, trebue să fie o pildă vie pentru cei ce se ocupă de această chestiune în ţara noastră.

Dr. Ing. E. PETRAŞCU

Ecouri

După o pauză de câteva săptămâni, aparatul de urmărire a clandestinilor s'a pus din nou în mişcare. Se studiază listele, în care sunt trecuţi acei, cari „au uitat" să-şi achite taxele de abonament, se întocmesc planurile strategice pentru prinderea defăimaţilor şi o aripă a închisorii Văcăreşti e pe cale să fie evacuată pentru adăpostirea acelor vari vor fi descoperiţi fără autorizaţia radiofonică.

Se vede, că domnii clandestini s'au întors din vilegiatură...

★

Ziarele străine preconizează ideea unei „Paneurope" radiofonice, dovedindu-se cu ocazia retransmisiunilor din Salzburg şi Bayreuth, că toate naţiunile sunt capabile de pacificare, graţie undelor electro-magnetice.

Numai radiofonia românească se menţine pe principiul „pactelor de neagresiune"... radiofonice...

★

In Anglia s'a publicat de curând un concurs, pentru găsirea unui aparat, care să elimine paraziţii radiofonici. Constructorul acestui aparat — dacă va putea fi inventat — urmează să primească o medalie de aur, drept răsplată.

S'ar putea promite inventatorului, chiar comorile lui... Cresus.

C. M.

Expoziţia s'a deschis

Duminica trecută, expoziţia din parcul Carol, în care radiofonia s'a concentrat în două pavilioane, a fost deschisă marelui public.

Luată în ansamblul ei, expoziţia de aero-auto-radio-electricitate este impresionantă. Dacă ţinem seamă de greutăţile economice ale timpului şi de apatia care s'a introdus şi în viaţa producătoare, nu se poate să nu recunoaştem că expoziţia reprezintă un efort din cele mai lăudabile.

In această acalmie a cererei şi ofertei, străduinţele participanţilor la expoziţie trebuesc salutate cu bucurie.

* * *

In ceiace priveşte secţiunea radio, care se remarcă atenţiunei vizitatorilor, constatăm prezenţa mai multor aparate şi materiale noui demne de mult interes.

Cu toată abţinerea unor mari firme de radio, produsele lor au intrat totuşi în expoziţie, fiind prezentate de revânzători. Astfel întâlnim produsele Philips şi Tungsram destul de bine reprezentate de către revânzătorii acestor produse.

Impresionează apoi aparatele americane concentrate şi mult simplificate.

★

Am spus că expoziţia s'a deschis Duminica trecută marelui public. Oficial, ea se deschide mâine 6 Septembrie când se va face solemnitatea inaugurării în prezenţa regelui care a sprijinit crearea expoziţiei; a principelui Nicolae sub al cărui patronaj a luat naştere expoziţia şi în fine în prezenţa autorităţilor, invitaţilor etc.

* * *

Şi pentrucă radiofonia a ajuns atât de populară, iar aparatele de radio se confecţionează şi se vând alături de alte articole mult mai puţin ştiinţifice, s'ar putea crede că expoziţiile nu'şi mai au rostul.

Noi credem că, dimpotrivă, astăzi expoziţiile de radio, cât mai vaste şi cât mai serioase îşi au rostul. Trebueşte cât mai des arătat publicului mare însuşirile fiecărui aparat, pentrucă cetăţeanul care achiziţionează la întâmplare un aparat, se va desgusta curând de radio şi în loc de un prieten vom găsi mâine într'însul un adversar.

Iată de ce expoziţiile sunt bune şi le dorim cât mai complecte.

GR. MATEI

Numai posturi locale

Radiofonia păşeşte pe calea cristalizării ei.

In Europa şi în România în special, ne aflăm astăzi la locul unde se găsia radiofonia în America, prin anul 1928-1929.

Şi acolo ca şi la noi — înainte de această dată, — aparatul de radio era mai mult un obiect de experienţă, un obiect de epatare. Acel aparat era cel mai bun, care putea să prindă cât mai multe posturi. Amatorii rămâneau uimiţi în faţa acestei minuni a ştiinţei, care permitea să prinzi câteva sunete, indiferent de calitatea lor, emise la distanţe de sute şi mii de klm.

Dar oamenii se obicinuesc repede cu minunile, mai ales când acestea pot fi explicate şi radiofoniştii au început să devină pretenţioşi. Pe de altă parte, posturile de radio s'au înmulţit şi separaţia diferitelor emisiuni devenia din ce în în ce mai greu de făcut. Americanii au hotărît atunci să renunţe la recepţiunea unui număr mare de posturi, pe o gamă întinsă, şi dela distanţe mari, în folosul calităţii şi purităţii. Deaceea şi până astăzi, aparatele americane sunt construite astfel, încât recepţionează în mod clar şi cu un ton plăcut două-trei posturi apropiate. Aceeaş tendinţă începe să se manifesteze şi în Europa.

Desigur, înmulţindu-se numărul ascultătorilor într'o ţară s'au într'un ţinut, e preferabil să ascultăm emisiunile bune ale postului local, decât să prindem slab şi deformate emisiuni venite de departe.

In cazul special al ţării noastre, astăzi când numărul auditorilor creşte din ce în ce şi când aceşti auditori au încetat de mult să mai fie amatori de radio şi marea majoritate a lor, caută în muzica şi conferinţele postului de emisiune o distracţie şi o recreare, o sursă de informaţiuni şi un mijloc de cultivare, trebue să înţelegem că este o necesitate de a îmbunătăţi cât mai mult programul, de a prelungi timpul de emisiune şi de a satisface astfel toate gusturile auditorilor.

Aparatele, care se construesc sau care se pun în comerţ, trebue să urmărească deasemenea recepţia clară şi puternică a postului local.

Mai mult încă, în România ar trebui să se ridice, pe lângă postul din Bucureşti, posturi de releu, în diferite centre din ţară, posturi care să deservească centre diferite: la Cluj, la Timişoara, la Chişinău s'ar cuveni să avem asemenea posturi.

Radiofonia trebue să devină mijloc de distracţie şi de cultură pentru massele largi ale populaţiei şi în consecinţă, trebue găsită modalitatea de a ofer recepţiuni clare, puternice şi accesibile cu aparate puţin costisitoare, aşa cum se poate face exclusiv prin posturi de emisiune locale.

NIC. CONSTANTIN

Din minunile radiotechnicei



Maşină de scris acţionată prin unde electrice

Ştiri de pretutindeni

Incercările de emisiune la staţia italiană Radio-Trieste decurg în mod satisfăcător. Ele vor urma încă câteva săptămâni.

* * *

Marconi va vorbi la microfonul staţiilor engleze cu ocazia marilor serbări ce se vor avea loc în Anglia la 21 Septembrie crt. pentru comemorarea centenarului lui Faraday.

* * *

Din Cehoslovacia se propune să discute un nou plan după congresul internaţional de radiofonie, care urmează să fie la Roma. Locul propus pentru aceasta ar fi Locarno. Ceeace ar permite să se vorbiască de un Locarno al eterului, după cum s'a vorbit de un Locarno al politicei europene.

* * *

De curând o staţie americană, căutând patru speakeri, a primit 232 de oferte. Au reuşit, în cele din urmă, un prinţ rus, un conte italian, un chinez şi un american.

* * *

După o apreciere a unui statistician american, cheltuelile necesitate pentru organizarea programelor la toate staţiunile de radio din Statele Unite au însumat în decursul ultimului an, suma respectabilă de 12 miliarde de lei.

* * *

Amatorii din Canada cer etatizarea radiodifuziunei naţionale.

* * *

Noul cablu instalat între Norvegia, Suedia, Finlanda şi Danemarca, va permite schimbul internaţional de programe la radio, între ţările nordice.

* * *

Societatea de radiodifuziune cehoslovacă, a hotărât să construiască un mic studio transportabil şi demontabil, destinat reportagiilor la radio. Această „celulă de speaker" este înzestrată cu geamuri de sticlă deplasabile şi impermeabile la sunete. Reporterul instalat în cabină, poate privi astfel, nestânjenit de sgomot, în toate direcţiile şi comunica tot ceeace vede.

* * *

Guvernul jugoslav ţine cu orice chip să suprime neajunsul interferenţelor la radio. In acest scop a hotărât ca orice amator care, cu ştiinţă sau involuntar, face să „oscileze" receptorul său de radio, va fi pedepsit cu o amendă de zece mii de dinari şi chiar cu un an închisoare.

* * *

Dela 6 August crt. telegramele şi mandatele, adresate cetăţii Vaticanului, pot fi transmisese şi prin T. F. F. cu aceleaş taxe.

* * *

Industriaşii englezi de radio duc actualmente o vie campanie împotriva invaziei produselor americane, care pătrund în stocuri enorme în Anglia cu preţuri derizorii. Un adevărat „dumping" radiofonic!...

* * *

S'a hotărât ca la 7 Septembrie, posturile elveţiene, cehoslovace şi posturile franceze de stat să transmită din Geneva discursul de deschidere a şedinţei „Societăţii naţiunilor".

* * *

In America există acum opt milioane de şomeuri în ramura electricităţii.

Un nemaipomenit succes a obţinut humoristul Ion Pribeagu, Duminică seara cu revista sa „Meşter Lacatuş" pe care a reprezentat-o la Radio.

Din toate părţile ţării, Pribeagu a primit felicitări şi aprecieri măgulitoare privind verva şi humorul darnic risipit în scene şi cuplete şi la adresa artiştilor cari i-au dat concursul printre cari notăm: Nutzi Morţun, Dodelle Stănescu, Tily Botez, Al. Şerban, N. Constantinescu, Jull, A. Florescu şi diseurul Livianu.

In urma succesului obţinut, e vorba ca revista „Meşter Lacatuş" de Ion Pribeagu să pornească o serie de reprezentaţii cari vor avea loc în curând pe unul din noile scene din Capitală.

* * *

Fasciştii italieni vor să sărbătorească în ziua de 28 Octombrie aniversarea venirii lor la putere, şi să inaugureze, cu această ocazie, nouile staţiuni de emisiune italiene.

* * *

In Copenhaga s'a organizat un concurs cu premii pentru cel mai bun saxofonist la radio.

* * *

In Austria se vor construi noi staţii-releu. Prima din aceste staţii va fi inaugurată la Voralberg.

* * *

Până în prezent staţia italiană Palermo n'a difuzat decât programe locale. In curând însă studioul ei va fi reunit la reţeaua Roma-Neapole.

* * *

Reţeaua emiţătorilor francezi organizează între 23 şi 28 Septembrie crt. la Paris un congres internaţional al amatorilor de emisiune.

Organizaţia „*Radio Association Of England* a hotărât să acorde o medalie de aur, pentru cea mai bună propunere relativă la lupta împotriva perturbaţiunilor radiofonice. Propunerea poate să cuprindă în afară de consilii technice şi unele sugestiuni de ordin administrativ.

* * *

In Olanda a avut loc de curând o impunătoare demonstraţie, la care au participat peste 10.000 de radio-auditori. Această demonstraţie tindea la suprimarea cenzurei radiofonice.

* * *

O statistică a staţiei americane WABC aparţinând societăţii de radiodifuziune „Columbia", a socotit că de la 1 Iulie 1930 şi până la 31 Martie 1931 s'au cântat în faţa microfonului acestei staţiuni, 663 mil. 65.445 de note. In acelaş interval de timp s'au rostit 13.096.200 de cuvinte. Din acest total 4.466.400 au fost pronunţate de regi, preşedinţi, prim-miniştri, oameni politici şi clerici. Viteza mijlocie a vorbei era de 115 cuvinte pe minut, ceace corespunde unui timp totalizat din vorbă de 1898 ore.

* * *

Se anunţă că postul de propagandă din Luxenburg îşi va începe în curând emisiunile pe 217 metri lungime de undă. Lumea radiofonică se întreabă dacă e vorba de superstaţia internaţională, de mult anunţată.

* * *

Miniştrii americani, se servesc din ce în ce mai mult de radio. Astfel, însuşi preşedintele Hoover vorbeşte de cel puţin 30 de ori pe lună în faţa microfonului.

Statele Unite ale Americii urmăresc să retragă autorizaţia de funcţionare la mai multe posturi de emisiune, căutând să compenseze micşorarea acestui număr printr'o ameliorare a programelor şi o mărire a posturilor rămase.

* * *

La 28 Octombrie crt. va fi inaugurată noua staţiune din Trieste. Totdeodată puţinţa staţiei Bolzano va fi ridicată la 1,2 Kw. şi aceea a Genovei la 10 Kw. Lungimea de undă atribuită oficial staţiei Trieste este de 247,2 metri, deşi comunicaţiile staţiei o anunţă că ar fi de 212,8 metri.

* * *

Postul francez Radio-Marsilia va fi întărit la 25 de Kw.

* * *

Caracteritic este faptul că majoritatea cursurilor de franceză sunt difuzate de... posturile străine, nu de cele franceze.

* * *

Guvernul italian a instituit de curând o serie de taxe prohibitive pentru importul aparatelor de radio din Italia. Actualele tarife vamale, vor fi încincite, ceeace va duce pur şi simplu la suprimarea oricrăui import de materiale de T. F. F. Cel mai mult va avea de suferit de pe urma acestei măsuri, industria germană.

* * *

Deputatul englez Kendworty publică un articol, în care protestează cu vehemenţă împotriva sarcinilor, pe care guvernul britanic le impune radiofoniei. Intr'adevăr, în Anglia o treime din taxa, pe care o plăteşte orice abonat la radio, revine statului, care incasează pe această cale cam o jumătate de miliard de lei anual. Deputatul englez cere suprimarea acestui impozit al statului.

* * *

Intrebuinţarea undelor ultrascurte se răspândeşte tot mai mult. Astfel, de curând societatea „Mutuale, Telephone Comp." din Haway a început construirea unui sistem radiotelefonic, destinat să lege între ele insulele Pacificului, prin posturi funcţionând pe 5 metri lungime de undă.

* * *

D. Nicolae Saru, proprietarul magazinului „Radio-Material" s'a înapoiat din străinătate, unde a fost pentru aprovizionarea în vederea sezonului radiofonic.

* * *

După ce emit programele regulate, staţiile de radio din Moscova difuzează informaţiuni destinate ziarelor, informaţiuni cari sunt imediat stenografiate şi tipărite de publicaţiunile rusești.

* * *

De curând s'a inaugurat la Roma o staţie de fototelegrafie, capabilă să transmită în câteva minute o fotografie din Roma în orice altă capitală europeană.

* * *

Eterul în Europa răsună mai ales în englezeşte şi franţuzeşte. Intr'adevăr, dintr'un total de 79 de radiodifuziuni, care umple văzduhul continentului nostru, 28 sunt consacrate limbei engleze şi 21 celei franceze. Evaluate în minute avem: 707 pentru prima limbă şi 525 pentru a doua. Urmează germana cu 312, minute, spaniola cu 155, esperanto cu 45.



Programele de emisiune daneze

Staţia Radio-Copenhaga, releiată de Kalundborg, a dat în cursul anului 1929—1930, un total de 4001 ore de programe şi în cursul anului 1931-1932, 4181 de ore.

Dacă am compara diferitele genuri de emisiune din ultimii doi ani, constatăm că în sezonul 1930-31, operele nu au ocupat decât 12 ore în loc de 22, în timp ce muzica uşoară a trecut de la 1497 de ore la 1599. Proporţia muzicei de dans a crescut deasemenea, trecând de la 371 la 437 de ore, pe când muzica clasică şi cea serioasă a căzut de la 220 la 161 de ore.

Aceste cifre sunt foarte semnificative. Ele ne arată că în ţara în care numărul de auditori este cel mai ridicat în raport cu populaţia, staţiile de radiodifuziune caută, nu să forţeze publicul, ci să se adapteze la gustul lui.

Aceaş statistică ne arată că staţia Copenhaga nu difuzează decât foarte puţină muzică înregistrată: 12 ore în 1929-30, adică 1% din programe.

Discursuri comuniste în locul muzicii de dans

Germania este ţara clasică a atentatelor împotriva neutralităţii la radio. Totuşi, niciodată partidele politice n'au mers atât de departe în această direcţie, după cum au făcut în timpul din urmă. Nu de mult, auditorii cari ascultau într'o seară muzica de dans de la staţia germană Langenberg, au fost surprinşi, auzind deodată un orator comunist, ţinând un discurs de propagandă politică. Emisiunea fu imediat întreruptă şi se procedă la o anchetă. Cercetările poliţiei n'au descoperit nimic în localul studio-ului societăţii de radiodifuziune din Colonia. Câteva zile mai târziu, aceaş încercare fu repetată, dar se lovi de un eşec din cauza atenţiei încordate a direcţiei postului. In cele din urmă, misterul fu descoperit.

Ce se întâmplase? Comuniştii reuşiseră să imperceptez emisiunea pe linia Colonia-Langenberg şi derivaseră din cablu o linie în legătură cu microfonul. S'a descoperit de asemenea o serie întreagă de materiale, necesare acestei operaţiuni ingenioase, la un comunist în Colonia.

Taxele la radio în diferitele ţări

Dăm mai jos, cu titlu de informaţie, tabloul taxelor, care se percep în diversele ţări pentru abonamentul la radio. In acest tablou lipsesc fireşte Statele Unite ale Americei, întrucât în această ţară nu se percep nici un soi de taxe, pentru recepţia la radio: toate taxele sunt socotite în franci francezi pentru un an de zile.

Bulgaria (gal. sau lămpi)	500
Lituania (lămpi)	153
Australia (gal. sau lămpi)	149
Jugoslavia (gal. sau lămpi)	147
Germania (gal. sau lămpi)	144
Japonia (gal. sau lămpi)	141
Norvegia (gal. sau lămpi)	137
Ungaria (gal. sau lămpi)	128
Polonia (gal. sau lămpi)	103
Egipt (gal. sau lămpi)	100
plus 6 franci şi 30 de lampă.	
Italia (gal. sau lămpi)	96.30
România (lămpi)	91.65
România (galenă)	45.80
Cehoslovacia (gal. sau lămpi)	90
Austria (gal. sau lămpi)	86
Elveţia (gal. sau lămpi)	70
Suedia (gal. sau lămpi)	68
Danemarca (gal. s. lămpi)	68
Finlanda (gal. sau lămpi)	64
Anglia (gal. sau lămpi)	62
Irlanda (gal. sau lămpi)	62
Lituania (galenă)	61
Maroc (lămpi)	50
Maroc (galenă)	10
Belgia (lămpi)	43
Belgia (galenă)	14.30
plus taxă 6% ad valorem.	
Rusia (lămpi)	39.45
Rusia (galenă)	6.75
Tunisa (gal. sau lămpi)	20
Spania (gal. sau lămpi)	15

După cum vedem din tabloul de mai sus, cele mai ridicate taxe de radio le are Bulgaria, iar cele mai reduse, Spania. In această privinţă, România ocupă locul de mijloc.

Interesant e deasemenea faptul că majoritatea ţărilor de pe glob percep aceaş taxă pentru abonaţii la radio, fie că e vorba de un aparat cu lămpi, fie că e vorba de unul cu galenă. Singură România, Lituania, Belgia, Maroc şi Rusia fac o deosebire între cele două categorii de aparate, încurajând astfel pe modeştii amatori galenişti.

Radio în Rusia Sovietică

Ca dovadă de avântul uriaş, pe care-l ia mişcarea radiofonică în Rusia Sovietică, vom da mai jos câteva cifre statistice relative la organizarea radiodifuziunei în această ţară, care a înţeles importanţa undelor hertziene ca instrument de propagandă politică şi culturală.

Astfel, pentru moment Rusia posedă 55 de staţiuni de emisiune pentru broadcasting. Dintre acestea unele au două sau trei emisiunei distincte, ceeace ridică totalul emisiunilor la 60. Puţinţa totalizată a acestei emisiuni se ridică la 600 kw., în timp ce nglia nu are decât 370, Germania 230 şi Franţa 104.

Este adevărat, că în raport cu suprafaţa ei enormă, Rusia posedă un număr mic de staţiuni. Ea a preferat însă — şi cu drept cuvânt să-şi înzestreze reţeaua de radio cu staţiuni puternice, în locul unei multitudini de staţii mici cu bătaie mică.

Aceste staţii sunt echipate cu toate perfecţionările moderne şi stabilitatea frecvenţei lor este supraveghează de aproape. Ele utilizează „avertisoarele vizuale" ale casei germane Loewe sau dispozitivul rusesc NTU.

Staţiile pe unde scurte, dintre care există şi două cu o putinţă de 20 de kw., sunt comandate prin quartz, după o metodă modernă. Ca titlu de comparaţie, vom spune, că pe când Rusia posedă 55 de staţii, Anglia are numai 22, Germania 28, Polonia 8, Italia 7 şi Finlanda 6.

SCHIMBUL IN NATURA

Începând moneta să dispară, în oareşicare ţară din continent şi cetăţenii găsindu-se fără gologani, nu se mai putea afla scăpare decât la falşificarea banilor pe o scară întinsă sau la schimbul aşa zis în natură. Practicată izolat, ca vrăjitoria, falşificarea dăduse un singur rezultat, monoton şi nu cu multă bunăvoinţă practicabil: închisoarea de la 2 ani, mi se pare, la 5, cu şanse de sută la sută să sporească, după caz şi împrejurare.

Schimbul în natură păru preferabil celui dintâi care rupse tradiţia, inaugurând noul sistem, unui inginer. Devenindu-i dinţii de prisos, el dete un anunţ la mica publicitate a unui ziar, căutând un dentist, ca să-i scoată rădăcinile şi să-i plumbuiască măselele în schimbul unui aparat radiofonic, superheterodin. Inginerul primi o sumedenie de răspunsuri, care de care mai avantagios şi mai promiţător şi alese, negreşit, pe cel mai ademenitor. Un dentist fără dreptul de practică şi care îşi exercita industria artistică în mod clandestin, funcţionând pe numele unui dentist autorizat şi împărţind cu el încasările săptămânale, 80 la sută firma şi 20 la sută dentistul, privindu-l chiria şi toate cheltuelile, se oferi să execute extracţiile fără nicio durere şi lucrările de proteză conform unei liste de metale de un carat anumit.

Inginerul, din partea lui fu atent cu schimbul în natură. Nu duse dentistului nici el aparatul întreg, ci treptat, accesorile cari îl compuneau; pentru o extragere un condensator fix sau o sârmă în zigzag, învelită într'un strat de sticlă; pentru două extracţii şi un pansament cu creozot, un self de undă lungă; pentru o plombă o lampă miniwatt şi pentru o punte pe două măsele o lampă cu un condensator variabil, schimburi care după o cotă aproape exactă se echivalau.

Operaţia trebuia să dureze patru luni, de câte 2 ori pe săptămână şi inginerul, demontându-şi aparatul, îşi împărţii accesoriile în 32 de grupe, câte vizite trebuiau făcute, după importanţa tecnică a fiecăreia.

— Dacă lucrul dentistului va fi bine făcut, îşi zise inginerul, la ultima şedinţă montez aparatul şi dentistul va putea să audă un concert la Viena, numaidecât. Şi-i rămâne aparatul, să se servească de el, după plac. Insă la fiece viitoare reparaţie suplimentară a receptorului de radio, va trebui să corespundă o reparaţie dentistică, pentru perfecţionarea continuă a sensibilităţii corpurilor străine din gura mea.

Astfel, inginerul îşi făcu socoteala — în moneda lui — că pe măsură cu creşterea pretenţiunilor dentistului, atras din ce în ce mai mult, de rafinamentele aparatului de radio, va spori şi gramele de aur de 12 carate din aparatul lui bucal. Şi rafineriile unui amator de radio, lovit de pasiunea acestui miraculos mijloc de transportat cuvântul, muzica şi plictiseala, sunt numeroase. Când aude Viena, el ar vrea să audă Madridul. Când recepţia suferă de parazitism, el cere o altă antenă sau un dispozitiv amortissor. Când la toate staţiile din Europa se aude constant bătaia metronomului din Bucureşti; exasperat, el ar vrea să înlăture această toacă şi să audă normal semnalizarea Cucului la Zagreb şi mulgerea clopotelor la Budapesta, unde semnalul pauzei are melancolia cântecului brotacilor în balta încremenită.

Apoi, undele ar voi să-i fie şi scurte şi lungi, căci singurele mijlocii nu dau de cât vreo 50 de staţii de emisiune. Să audă până la orele 3 noaptea Europa, dar de la această oră înainte să adaoge continentele depărtate, Americile, Australia, unde se ştie că o localitate fermecătoare poartă numele sentimental de Adelaida. Idealul unui mare amator de radio este să nu se mai culce niciodată timp de un an de zile şi să-i cânte universul până la ziuă, când amatorul, cu ochii umflaţi şi cu o mie de pocnete artistice în ureche, caută să-şi aducă aminte în ce zi a săptămânii trăieşte şi la ce dată din calendar.

Suma tuturor acestor nevoi satisfăcute trebuie să se traducă în gingiile inginerului cu cel puţin 250 grame de aur adevărat. Calculul era bine făcut şi mi se pare că sistemul schimbului în natură al inginerului, era logic în cele din urmă să fie rezolvat tot în falsificarea banilor, pe care, în aparenţă, sistemul o eliminase. Cu meşteşugul lui de transformator pe metale, inginerul îşi putea scoate aurul, după ce i-au fost dinţii tociţi scoşi şi cei găunoşi impliniţi, şi nimic nu se mai împotrivea ca să facă napoleoni şi lire sterline în laborator. Luând mijlocia cursului, măselele lui puteau aspira la valută.

Programul schimbului fu urmat cu punctualitate trei luni şi jumătate şi contraserviciile se succedau satisfăcător. Inginerul căpătase un surîs galben luminos, puţin exagerat, buzele lui sporiseră în volum, împinse de bariera de porţelan care îi îngroşase de două degete muşcătura. El pierduse toate defectele vechi de rostire, căpătase o deprindere nouă de a pronunţa consoanele licide şi labiale — şi începuse să realizeze o economie, de ţinut în seamă pe vremurile de criză şi la mâncare. Gura lui refuza să mestece şi organul care funcţiona cel mai corect din ansamblul lui orintologic, rămase înghiţitoare. Acest organ nu mai accepta de cât apa şi supa, băută însă din sticlă, nu luată din farfurie, din pricină că lingura nu i se mai intercala în locul respectiv. La finele celei de-a treizeci şi una săptămâni, inginerul nu mai putea să vorbească, o altă economie remarcabilă într'o profesiune unde singură funcţiunea gândirii interesează, rădăcina cubică şi regula de trei.


T. ARGHEZI

Pe de altă parte, dentistul îşi umpluse un dulap întreg de scule bizare. Cele mai întortochiate fragmente din anatomia super - heterodinei, trecuseră din proprietatea inginerului în posesia dentistului schimbist în natură. In mod normal, finalurile trebuiau să concorde proporţional şi armonic: la terminarea protezei răspundea teoretic şi practic pornirea aparatului receptor.

Această zi aşteptată, cu o nerăbdare egală, sosi. A 32-a săptămână apăru pe calendar şi dentistul, adresându-se clientului său, răsturnat pe spinare, cu ceafa în marginea scaunului, prevăzută cu un lăcaş de fotograf şi cu o scuipătoare cu picior la nivel, îi zise:

— Operaţia a izbutit conform înţelegerii noastre. Ce facem? E momentul să montezi piesele şi să pui aparatul în funcţiune. Vreau astăseară să ascult Viena şi Varşovia: am invitat lume la masă.

Inginerul, care nu putea să vorbească, ceru hârtie şi creion şi răspunse în scris:

— Aştept să-mi pui gura în funcţiune.

— Asta, după aparat, răspunse dentistul.

— Intâi gura şi apoi aparatul, răspunse inginerul. Eu am dat anunţul şi d-ta mi-ai răspuns şi ai acceptat.

— Simetriile politeţii ne obligă că dacă la început ai inceput d-ta, să încep eu la sfârşit.

Se făcu o pauză.

— Nu mi-am dat seama crezi, că-mi pui în gură material falsificat? scrise inginerul. Insă inexperienţa m'a făcut să cred că aşa e arta dentară: trebuie să te obicinuieşti. In construcţiile de poduri şi şosele, calea începe să fie circulată şi lină în ultimul moment, când s'au ridicat uneltele şi materialele...

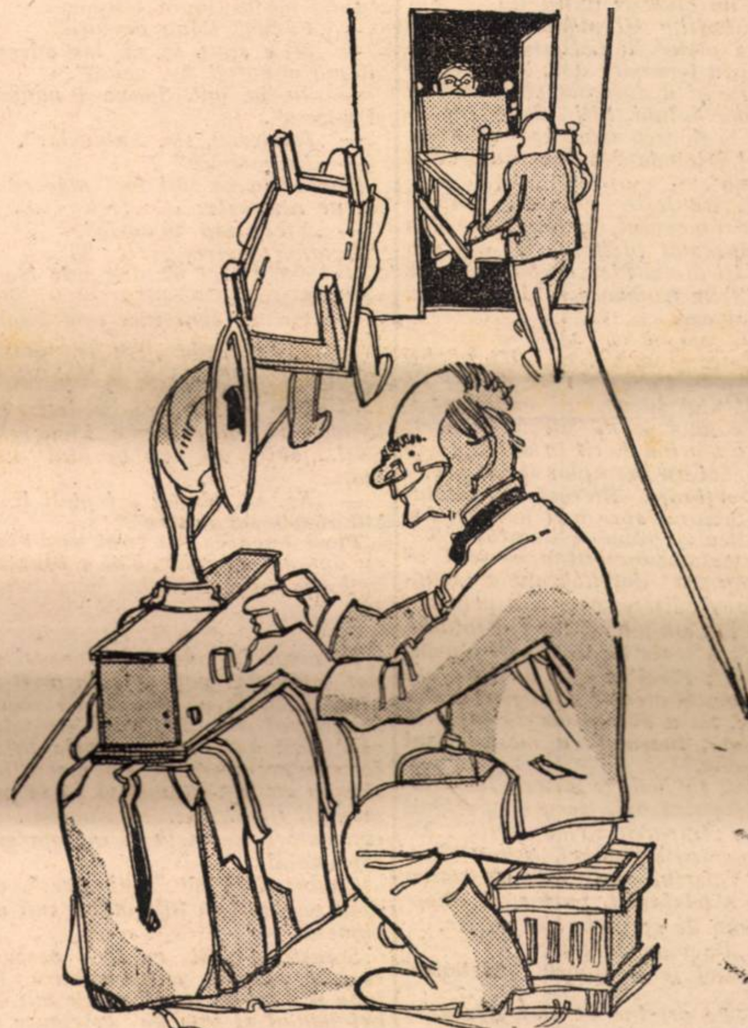
— Şi d-ta crezi că nu mi-am dat seama de calitatea accesoriilor dumitale? M'ai păcălit de la început. Lampă e asta? zise el, trântind o lampă de păreţi fără să se spargă. (Era de lemn). Condensator variabil e ăsta? zise el, scoţând din buzunar un ceasornic stricat. Ţi-am pus în gură beton: ai să rămâi cu el!

La aşa inginer, aşa dentist. Nici inginerul nu fusese inginer nici dentistul dentist.

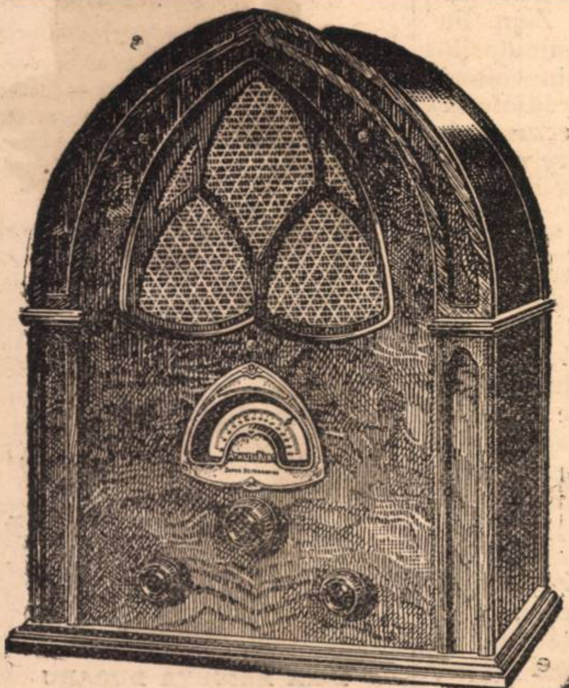
Dar schmbul în natură s'a făcut... T. ARGHEZI

Chestia zilei

MOTTO: Guvernul danez a hotărît că aparatul de radio face parte din obiectele casnice care nu pot fi sechestrate.


Radioamatorul danez, în urma unui sechestru...

Drumul cel mai scurt dintre două puncte rămâne tot linia dreaptă!



Nu ocoliţi deci cumpărând la întâmplare cu câţiva lei mai eftin o marcă nesigură ci cumpăraţi-vă deadreptul un electrodynamic Golden Voice „VOCE de AUR" Atwater Kent, indiscutabil superior oricărui alt aparat.

Odată cu un electrodynamic Atwater Kent, cumpăraţi următoarele garanţii legale:

1.— **Garanţie de perfectă funcţionare** legal obligatorie pentru noi.
2.— **Pe toată durata garanţiei** orice defectare se repară gratuit, iar după expirarea garanţiei, se socoteşte numai costul piesei.
3.— **Piese de schimb şi lămpi în depozit.** Orice piesă se înlocueşte în mai puţin de un sfert de oră.
4.— **Serviciul prompt**: la orice deranjament cât de neinsemnat, o scrisoare, o telegramă sau o simplă chemare la telefon, sunt suficiente ca personalul nostru să se prezinte urgent la domiciliu pentru repunerea la punct.
5.— **Schimb cu model mai recent,** după oricâtă vreme, pe baza listei de preţuri valabile în ziua schimbului, scăzând numai valoarea lămpilor şi 20 la sută pentru uzaj. In felul acesta posedaţi întotdeauna ultimul model.
6.— **Nu există** în toată ţara nici un posesor de aparat electrodynamic Atwater Kent, nemulţumit de aparatul său.
7.— **Şi nu uitaţi:** O garanţie valorează **numai** cât cel ce v'o dă şi durează numai cât firma sa. Noi existăm şi garantăm de 7 ani.

ATWATER KENT RADIO

82-CALEA VICTORIEI (Peste drum de Palatul Regal) Telef. 336/68



NOUILE PREŢURI dela 1 Sept. comportă scăderi de peste 30 % faţă de cele anterioare. — Cereţi cataloagele.

Cum se vorbeşte la radio

Fără indoială că oricine a auzit emisiunile radiofonice şi mai ales partea vorbită, s'a simţit oarecum îndemnat să se întrebe dacă n'ar fi in stare să apară în faţa microfonului.

In definitiv, nu e mare lucru să te aşezi pe scaun în faţa microfonului şi să citeşti conferinţa pe care ai compus-o în linişte, acasă. E chiar foarte uşor.

Spre a veni în ajutorul acelor cari s'ar simţi atraşi spre cabina microfonului, dau mai jos câteva instrucţiuni în acest senz. Nu vă lăsaţi, domnilor, vorbiţi la radio! Vă aude o lume întreagă şi apoi vor muri de necaz duşmanii, cari susţineau că nu eşti în stare să legi două cuvinte. Citiţi cu atenţie aceste mici lămuriri, cari dealtfel au mare importanţă pentru reuşită.

S'o luăm dela capăt: iată că într'o bună zi, iţi vine aşa... dintr'o dată... un gust nebun să vorbeşti la radio. Buun! Foarte bun!

In consecinţă, te aşezi la biroul dumitale, pe care ai prevăzut instrumentele necesare aşternerii ideilor pe hârtie, cumperi 30—40 de ţigări, rogi nevasta să-ţi facă la fiecare cinci minute câte o cafea şi... aştepţi năvala ideilor. Uneori acestea sunt atât de numeroase, încât din lupta lor in creerul dumitale, nu poţi prinde nici una. Spre deosebire de altă dată, când fiind stăpân pe idele, cauţi a-i da forma cea mai frumoasă. Dar, tocmai atunci eşti întrerupt de mama soacră, care vine disperată, având în mână un ciob de ghiveciu.

— „Poftim, iţi place? Mitocanca aia de pisică, a Lefteroaicii a intrat prin fereastra dela baie, în sufragerie şi a dărâmat ghiveciul cu muşcata bătută. Ştii doar, cât ţineam la floarea asta! Aşa eşti dumneata! Niciodată nu te interesezi de casă”.

Şi-ţi trânteşte cioburile tocmai peste începutul operei tale. S'au dus dracului ideile!... Şi aşa sau altfel iţi pierzi ideie după ideie, că, de!, ideile frumoase sunt şi rare şi capricioase.

Să zicem că ai reuşit să aşterni pe hârtie ceva. Vei socoti probabil că ce a fost greu s'a făcut. Aş! Te înşeli! Stai să vezi ce mai urmează. Te duci la un birou de scris acte la maşină. Scrii în dublu exemplar, căci un exemplar îl vei preda la direcţiunea literară a postului de difuziune, spre a fi puricat, iar al doilea iţi rămâne dumitale.

Tocmai acasă, recitind, observi că domnişoara dactilografă a „mâncat” unele litere, cari dau prin absenţa lor, un alt înţeles cuvântului, sau că a scris de două ori cuvântul „că”. Pleci la altă dactilografă şi cu multă atenţie (din partea dumitale, nu a domnişoarei) pleci la societate, înarmat cu manuscrisul în regulă.

Intrat în hall, te găseşti înconjurat de patru uşi, fiecare purtând câte o „Intrarea strict oprită”. Nu ştii încotro s'o apuci. Noroc că apare Valeriu, care este un cumulard: e telefonist, portar, şi câteodată om de serviciu sau curier.

— „Pe cine căutaţi?”

Imediat iei o figură prietenească:

— „Pe oricine de aici, dragă. O chestie foarte simplă”.

— „Păi, dacă e aşa, spuneţi-mi mie”.

Deschizi imediat tabachera, şi oferindu-i o ţigare (preferabil să ai ţigări din acelea cu cartonul aurit) îi spui:

— „Ia dragă, ia mai multe, că eu m'am hotărît să mă las de tutun. Uite ce este: aş vrea să spun şi eu vre-o două vorbe acolo, la microfon”.

— „Aha, face el, o coferinţă la „Iniversitatea Radio”. Să vorbim cu domnul secretar. Poftiţi pe uşa asta.”

Intri în sala de aşteptare. In stânga, domnul secretar. Este domnul Maurer, cel cu „Ich haabe, du haast” — adică profesorul de germană la radio. Să te adresezi în limba germană, sau dacă nu ştii, învaţă aceste cuvinte: „Gutten Tag, Herr Professor”! Was machen Sie, Gut?” Ştii îi faci o deosebită plăcere, căci d-sa socoate că toţi radiofoniştii au învăţat germana de la cursurile dumisale radiofonice. Apoi o iei pe româneşte. Iţi mărturiseşti intenţia. Domnul Maurer iţi va da o încurajare în privinţa subiectului şi te va anunţa:

— „Trebue să o prezentaţi domnului director literar. Camera de alături la stânga”.

Şi în timp ce-ţi strânge mâna, iţi urează succes. Eşi, te apropii de uşa camerei din stânga: direcţia literară. După ciocănitul reglementar, intri. Aci dai peste un domn instalat comod la birou, cercetând nişte hârtii (probabil operele altor „chemaţi”). In timp ce dumneata explici intenţiunea dumitale şi aducând vorba despre importanţa şi foloasele radiofoniei, d-sa iţi zăreşte manuscrisul, şi când ai terminat iţi spune:

— „Da! dar, trebue să vă prezentaţi directorului literar. Eu sunt directorul muzical”.

Rămâi perplex. Totuş, articulezi:

— „Păi... eticheta dela uşe...”

— „Aşa e. Acesta e cabinetul directorului literar, dar eu sunt directorul muzical”. Şi zâmbeşte.

Incurajat de zâmbetul dumisale, îndrăzneşti:

— „Am înţeles! Găsesc pe domnul director literar în cabinetul domnului director muzical.”

— „Ba nu, aşteaptă dumneata aci, că e dus până sus. Eu am venit aici pentru altă chestie”.

Aştepţi. Domnul director muzical ese. Peste câteva minute intră domnul director literar.

— „Am onoarea, domnule director. Te recomanzi „cutare”. Şi iar începi povestea. Domnul director literar, care este un literat destul de cunoscut, iţi examinează în fugă manuscrisul.

— „Bine, lăsaţi manuscrisul să-l cercetăm şi veţi primi invitaţia acasă. Lăsaţi adresa domnului secretar”.

Intri iar la domnul Maurer.

— „Fertig? Când vorbiţi?”

— „Mi-a spus să vă las adresa că mă anunţaţi dv. acasă”.

— „Ja, ja, gut. Spune-ţi numele şi adresa”.

— „Iesulescu, str. Antenelor”.

— „Ce număr?”

Dumneata ca să-i faci plăcere o iei pe nemţeşte:

— „Vier, und zwanzig”.

Domnul Maurer scrie: 24.

— „Nu 24, ci 42 domnule Maurer”.

— „Păi aţi spus vier und zwanzig, n'aţi spus zwei und vierzig”.

Hait, te-ai făcut de ruşine. Totuş ca s'o dregi, o întorci:

— „Aşa e, dar... să vedeţi... că tocmai eri s'au schimbat numerele. Ştiţi... obicinuit cu vechiul număr...”

— „So, so, atunci aşteptaţi liniştit răspunsul nostru”.

Pleci bucuros, că te-ai pus bine cu domnul secretar. Tot e bine să mai ştie omul o limbă, două, străine.

* * *

De acum în colo două lucruri se pot întâmpla: poţi aştepta mult şi bine invitaţia şi cerceta în zadar programul din „Radio şi Radiofonia” fără a-ţi vedea numele printre conferenţiari. Se mai poate întâmpla ca într'o bună zi să te pomeneşti invitat pentru ziua de... la ora cutare să vorbeşti în faţa microfonului.

Caută să fi cât mai „freş”, că doar vorbeşti în faţa atâtor mii de oameni.

Soseşti la post cu trei ceasuri înainte, spre a putea măsura în lung şi'n lat de şaptezeci de mii de ori hall-ul şi sala de aşteptare şi spre a te obicinui cu atmosfera microfonică. Odată cu apropierea orei fixată dumitale, inima încearcă să-ţi spargă pieptul. Noroc că vesta ajustată, se opune. Intri la domnul secretar. Aci domnul Maurer, abia vizibil dintr'un nor gros de fum, discută cu domnişoara speakeriţă.

— „Pe domnişoara speakeriţă, o cunoaşteţi? Domnul Icsulescu.... domnişoara speakeriţă”.

Te apleci în unghiu drept şi depui o sărutare delicată pe mânuţa ce ţi se întinde, gândindu-te că, după tonul cu care te va anunţa, vei fi sau nu ascultat de amatori. Poţi să vorbeşti despre orice, fereşte-te însă să aduci vorba despre „muştarul Flora” şi despre ciorapii „A. B. C.”. Cred că şi în somn speakeriţa vede aceste sublime etichete. Deodată se aude un clopoţel. Speakeriţa te anunţă:

— „Poftiţi în cabină, e rândul dv.”

Un nod ţi se pune în gât. Constaţi cu surprindere că eşti singurul individ, care trăeşte fără să-i bată inima. Şi aiurit, urmezi pe crainică. Dacă vrei, poţi să te împiedici pe covorul depe sală. Ai motiv: eşti doar emoţionat. Iată-te în sala de control, în care se găseşte şi cabina cu microfonul. In această cameră mare şi tare, e Vasilache. Vasilache ista, nu e un Vasilache d'ila de lemn, pe care-l tragi cu aţa. Ista te joacă el pe tine, numai cu ajutorul a trei, patru butoane ce are la amplificator. Face din tenori, buhai şi din silabe frumos debitate, lovituri de tobă mare. Eu te anunţ că are o fetiţă de 5—6 anişori, foarte drăgălaşe şi de! ca oricărui copil, îi plac grozav bomboanele. Se mai găseşte acolo în camera de control, un domn inginer, a cărui pasiune e „tâmplăria”. Eşti introdus într'o cabină capitonată. Ecou nu există în această încăpere. O masă, un scaun. Pe masă, metronomul şi o lampă cu abat-jour verde. Deasupra mesei, atârnat de două resorturi lungi, microfonul stă la pândă să-ţi fure şi să-ţi trimită în „vânt” cu 16 Kw. fiecare cuvânt. In stânga, gongul (ila după care ne mutăm de trei ori pe zi ceasornicele). In colţul din dreapta, un tablou de sticlă mată, pe care Vasilache iţi trimite diverse ordine ca: începe, mai tare, mai rar, termină.

Va să zică, te-ai aşezat pe scaun şi aştepţi ordinul luminos: începe. Dar Vasilache, te-a văzut emoţionat şi-ţi dă răgaz să-ţi revii puţin, lăsându-te să te acomodezi câteva secunde, cari dumitale ţi se par ceasuri. Deodată ordinul soseşte. Incepe! Te uiţi speriat la inscripţia luminoasă, apoi la microfon şi în urmă la manuscrisul care-ţi tremură 'n mâini. Faci sforţări enorme ca să înlături nodul din gât, şi în timp ce citeşti conferinţa, faci adevărate curse cu privirile, spre a stăpâni rândurile, cari dansează pe întinderea coalei de hârtie.

Semnalul luminos ordonă: „mai tare”. Imediat ridici vocea, pentru ca peste două minute să ţi se ordone: „mai încet” şi să-l vezi pe Vasilache apucându-se cu mâinile de cap. Păcat că nu există o oglindă pe masă ca să vezi ce cap interesant ai: ochii mari ,a spaimă, faţa galbenă, urechile roşii, fruntea, isvor de mărgele de sudoare, cari în virtutea legii gravităţii universale, se scoboară pe obraji, pe lângă nas, colţul gurii şi se opresc pe manuscrisul dumitale. Bietul guler („steif” cum îi mai zice) ce mândru şi lucios era la început, ţi-e mai mare mila să-l vezi în ce hal e acum.

Toate aceste accidente trec peste câteva minute şi ca prin farmec respiraţia devine normală, figura se reface, iar inima îşi anunţă iar prezenţa sub buzunarul din stânga, de sus al vestei, acolo unde deobiceiu tictacul ei se înţelege de minune cu tictacul ceasornicului. Nodul din gât dispare misterios, vocea redevine iarăş sonoră, ca eri, alaltăeri, în afară de cazul, când anumite substanţe nu o dogiseră cumva, mai de mult. Aci, nici microfonul, nici Vasilache nu se amestecă.

Tocmai acum când iţi veni curagiul şi guşti adevăratul deliciu în faţa microfonului, semnalul luminos apare: termină. Asta înseamnă că prea te-ai întins cu vorba, aşa că sări dela mijlocul conferinţei direct la concluzie. Ai terminat. Vasilache te întâmpină râzând:

— „Aşa-i la început, puţină emoţie”.

Ii strângi cordial mâna, cine ştie, vei mai avea vreodată nevoie de el. Te duci la domnul secretar, adică la domnul Maurer, spre a preda manuscrisul. D-sa te felicită (nu cred să fi rămas cineva, care a trecut prin faţa microfonului, fără să fi fost felicitat de domnul Maurer), în timp ce-ţi predă un pliculeţ galben, cu care se cheamă că ai terminat conferinţa.

O nouă strângere de mâini, un „aufwiedersehen” şi... ajuns în curte, răsufli cu adevărat uşurat... convins fiind că nu e mare lucru să vorbeşti la radio.

MINOREL

Concursul de perspicacitate radiofonică

Concursul de perspicacitate radiofonică, organizat de ziarul „Radio şi Radiofonia”, a întâmpinat cel mai deplin succes la cititorii noştri.

Miile de răspunsuri primite sunt dovadă elocventă în această privinţă.

In numărul viitor vom publica rezultatul concursului şi numele premianţilor.

Convorbire între dirijabilul „Graf Zeppelin” şi staţiunile de emisiune din Toulouse şi Stuttgart

Puţini din radio-amatorii noştri vor fi ascultat în noaptea de 29 spre 30 August între orele 24 şi 4, interesantele convorbiri ale dirijabilului „Graf Zeppelin” cu posturile Toulouse-Stuttgart, legate în releu.

Se ştie că „Graf Zeppelin” e în drum spre America de Sud cu ţinta Pernambuco. Pentru a ţine pe amatorii de radio în permanentă legătură cu mersul acestei călătorii aeriene, posturile Stuttgart şi Toulouse, legate prin releu, au convenit a sta de vorbă cu dirijabilul prin telefonie fără fir (transmiterile de pe bordul aeronavei s'au făcut pe o lungime de undă de 1020 m.).

Dispoziţiunea acestor transmiteri simultane prin releu între două staţiuni se face astfel: fiecare staţie, pe lângă microfonul de emisiune, mai are un haut-parleur legat de aparatul de recepţie, care se reglează pentru unda staţiei cu care doreşte să facă legătura. Astfel Toulouse era în continuă legătură radiofonică cu Stuttgart, urmărind mersul aeronavei prin ştirile telefonice ce primeau dela localităţile pe unde trecea „Graf Zeppelin”.

Pe la orele 1 dimineaţa, Zeppelinul fu anunţat la Besançon, apoi la Bâle. Din drumul parcurs în timpul acesta s'a putut stabili că aeronava avea o viteză medie de 100 km. pe oră, ceeace îndreptăţi Toulouse să anunţe amatorilor de radio că „Zeppelinul” va fi la Marsilia cam pela orele 3 jum. dimineaţa.

La orele 3 jum., într'adevăr nava sburătoare, fiind cam la 300 km. depărtare de Toulouse, fu chemată în limba germană de Stuttgart, prin cablul Toulouse. Zeppelinul, ca să poată auzi postul Toulouse, trebuia să prindă unda staţiei Toulouse, iar Toulouse unda de 1020 m. a aparatului de emisiune a aeronavei. Conversaţia a decurs cam în modul următor:

„Hallo, hier Stuttgart, Hallo, hier Stuttgart Wir bitten den Sender des „Grafen Zeppelin” den deutschen Hörern durch die gütige Mitwirkung der Sendestation von Toulouse mitzuteilen, wie die bisherige Fahrt verlaufen, wie das Wetter und die ungefähre Fahrtgeschwindigkeit ist”.

adică: Rugăm postul de emisiune al „Contelui Zeppelin” să comunice radioamatorilor germani prin binevoitorul concurs al staţiei radiofonice Toulouse, cum a decurs voiajul până acuma, care e starea vremei şi viteza medie a aeronavei”.

După repetatele întrebări ale postului Stuttgart, urmă acelaş lucru în limba franceză din partea postului Toulouse, apoi o pauză de câteva secunde şi o şuerătură însoţită de sunete de telegrafie se făcu auzită... In acest vacarn deodată, se desprind următoarele cuvinte, venite parcă dela o distanţă de 8-10 m. în timpul unei furtuni: „Hallo, hier Luftschiff „Graf Zeppelin”! După câteva încercări, aeronava se făcu înţeleasă cu Stuttgart, care apoi repeta convorbirea în limba franceză.

Conversaţiunile alternau ici şi colo în mod foarte curtenitor, până ce „Graf Zeppelin” ajunse la îmbucătura Ronului, unde ambele staţiuni îi urară bun voiaj, aeronava urmând să se puie în legătură telefonică cu Barcelona.

Apoi cele două staţiuni se invitară reciproc pentru o vizită a staţiunilor lor de emisiune şi după câteva cuvinte de mulţumiri reciproce şi urări pentru o colaborare mai frecventă în sensul unei apropieri internaţionale generale, îşi luară rămas bun, urmând ca postul german să telegrafieze „Toulousei” înapoierea Zeppelinului din Pernambuco, spre a repeta conversaţiunile de releu cu mai multă şansă.

O casă a radiofoniei la Moscova

Actualmente studio-ul şi instalaţiile technice ale diferitelor posturi din Moscova sunt risipite în diferite clădiri, în centralul telegrafic, în palatul muncii, în casa sindicatelor, etc.

Din această cauză şi, spre a evita această dispersiune, prejudiciabilă intereselor radiofoniei, guvernul sovietic a hotărît să construiască la Moscova o vastă casă a radiofoniei, după modelul celor din Berlin, New-York şi Londra. Toate instalaţiile necesare vor fi reunite în acest imobil: studio-uri, laboratoare, birouri.

Studio-urile vor fi studiate din punct de vedere acustic de către specialişti, care vor ţine seamă în această privinţă de experienţele făcute în străinătate. Acest palat al radiofoniei va avea o sală de spectacol destinată teatrului radiofonic şi capabilă de a cuprinde zece mii de spectatori.

Pentru moment, o comisie specială a procedat la lucrările preparatoare. Ştiut fiind că actualmente domneşte în Rusia o adevărată febră a construcţiilor, e probabil că proectul de mai sus nu va întârzia mult în cartoanele arhivelor şi va fi în curând realizat.

DE LA COLOS



D-RA ANICUŢA DUCARU

care în rolul lui Charlie Chaplin din revista „Nimic nou pe frontul Bucureşti”, obţine un mare succes.

Intre știința și fantezie

Trecutul

Numai cincizeci de mile mai aveam până la farul cel mai apropiat, când acumulatorul mașinei s'a defectat și Clay a fost nevoit să oprească la marginea drumului. Este o exagerare, dacă vorbesc despre un drum, căci mergeam mai mult instinctiv, cercetând urmele acelora, cari au trecut înaintea noastră pe aici. Acum, că farurile nu ne mai serveau, ne-am hotărît să dormim aici și dimineață să continuăm drumul până la plantațiile bătrânului Martin.

— Tu, stai aici, Fred și încălzește două conserve, eu mă duc să caut apă pentru ceai, zise Clay și deslegă vasul fixat la roata de rezervă. Când s'a întors, lampa cu benzină ardea și ultimul exemplar al ziarului New-York Times servea drept față de masă. După ce ne-am săturat, am fumat câte o pipă și ne-am învelit în pledurile noastre, căci nopțile sunt tot atât de răcoroase, pe cât de arzătoare este ziua focul soarelui. Cu toate oboselile drumului, nu puturăm să adormim. Mai cu seamă eu, venit întâia dată prin aceste meleaguri, găsiam totdeauna ceva de întrebat.

— E de necrezut, Clay, cât de mari sunt câmpiile acestea și cât de slab sunt populate. Dar partea cea mai interesantă a drumului a fost trecerea peste munți. Grozav mă interesau acele straturi de trias, știi că eu am studiat și geologie? Din fericire, nu multă vreme.

— Da, și acum ai devenit un fel de scriitor sau corespondent, zise el. Nu vrei cumva să trimiți la „Daily News", un reportaj despre cele petrecute cu mine? In cazul acesta, te asigur că această călătorie a fost ultima! Dacă vrei însă îți voi povesti ceva care să te intereseze, atât ca ziarist, cât și ca fost novice geolog. Mai dă-mi odată tutunul și ascultă.

Acum trei ani, am făcut parte dintr'o expoziție științifică în Rodezia de nord — știi, cu locotenentul O'Weil și cu câțiva profesori, în majoritate medici și zoologi sau botaniști. Pe mine, în primul rând mă interesează vânatul exotic, iar membrii expediției se îndeletniceau cu prepararea animalelor, clasificarea și uscarea plantelor etc. Unii adunau, arme și felurite obiecte de ale negrilor, alții făceau dicționare și traduceau cântecele lor. Tot atunci s'a întâmplat că un șarpe mic, negru și foarte periculos, l'a mușcat pe Stephenson. Era să moară, dacă medicul indigen nu-l salva, căci toate serurile noastre s'au dovedit neputincioase față de violența otrăvirei.

Tocmai despre medicul acesta vreau să-ți povestesc ceva. Intr'o seară, asistam cu O'Weil la vindecarea unui bolnav. Chiar șeful tribului s'a îmbolnăvit. Medicii noștri au vrut să intervină, însă șeful refuze orice intervenție europeană, începând cu aspirină. Vraciul tribului ordona, ca să se urce câțiva negri pe un pom numit butaba și să taie o creangă foarte puternică și sănătoasă. Creanga a fost dusă în coliba șefului, fără să atingă pământul. Apoi vraciul a rostit câteva formule, pentru a trece forța vitală a pomului, în corpul șefului de trib. A doua zi, pomul butaba s'a uscat, iar șeful negru s'a făcut sănătos.

Nu prea am crezut în magia acestor popoare, iar despre eficacitatea acestor leacuri nu am fost câtuș de puțin convins. Insă peste câteva zile, când O'Weil îmi spusese, că vraciul poate să ne arate viitorul și trecutul, am făcut cu el un rămășag. In consecință, ne-am dus împreună să-l vizităm pe vraciul Tech-Ulu. Tâlmaciul nostru i-a explicat, despre ce este vorba și el răspunse, că un om poate vedea numai un singur lucru: or trecutul or viitorul. Locotenentul a ales viitorul, iar eu m'am mulțumit cu trecutul. Dacă m'am decis însă să fac experimentul acesta, am vrut să cunosc trecutul îndepărtat, trecutul ce se ascunde cercetărilor și nu este însemnat în niciunele din cronicile rămase..

Tech-Ulu fierbea la foc, două lichide, în compozițiile cărora intrau fel de fel de semințe și ierburi. Apoi ne pofti în coliba lui, unde i-am înmânat prețul serviciilor sale: un șirag de sticlă șlefuită și două cuțite de dșungel. Apoi, prin tâlmaciul nostru, ne lămuri, că va trebui să ne gândim la ceeace vrem să vedem. După aceasta, am înghițit „porcăria" aceea.

Nu a durat câteva clipe și am și adormit. Voiam să-i spun în glumă locotenentului O'Weil, că voi vizita trecutul până la facerea lumii, când am observat că nu el este lângă mine, ci un negru bătrân, pe care nu l-am mai văzut până astăzi. Acestuia i-a spus, că vreau să văd trecutul acestui loc, până la cele mai îndepărtate epoci. El nu răspunse, ci șterse cu o mișcare a brațului său întins, tot peisagiul din jurul nostru.

Și atunci am văzut, cum arăta pământul aici, înainte cu sute de milioane de ani. Am văzut munți foarte înalți și sălbateci, crescând din mare, în urma unei lupte duse între focul vulcanilor și apa mării. Am văzut insula stâncoasă, dispărând într'un cataclism și vedeam clar, cum lucrează miriade de corale mici, ca să ridice fundul mării, peste nivelul valurilor verzi. In câteva minute, am trecut timpuri de milioane de ani. Vedeam cum roade apa ploilor, frigul și căldura, piatra masivă a munților, transformând corpul lor în humus și pietriș.

După aceasta, o vegetație enormă acoperea totul — până ce a venit o stea foarte mare și la apropierea acesteia, pământul și-a schimbat locul și toată viața intensă a fost înghițită de un cataclism formidabil. In locul căldurii, s'a făcut un frig ucigător: peisajul întreg,, s'a mutat la pol!

Milioanele de ani treceau și steaua s'a apropiat din nou de glob. Acesta și-a schimbat axul rotației, așa că am revenit la locul de mai înainte. Dar suprafața pământului nu rămas aceeaș: ținuturi întregi, continente mari dispăreau, pentru ca în altă parte, să se nască pământuri noi.

In ultimele clipe ale visului meu, mi s'a părut că văd ceva mișcându-se: mic, slab și fricos, un păduche față de puterile uriașe ale naturii. Era, omul, omul maimuță. De unde a venit, cum a putut să existe în mijlocul, atâtar cataclisme, nu am putut să pricep. Atunci, m'am deșteptat.

— Dar O'Weil ce a văzut? mă întrebam eu. Clay și scutura pipa și îmi răspunse: El s'a gândit la logodnica lui, știi o londoneză. Intâi i-a apărut orașul pe malurile Tamisei, apoi vedea totul și în urmă, insula a fost înghițită complect de o mare furioasă, care rupea bucată după bucată din pământul Britaniei. Când s'a deșteptat, a vrut să-l bată pe vraci și poate ar fi făcut-o, dacă nu-l împiedicam eu.

— Crezi, că ai văzut într'adevăr, trecutul sau ai fost hipnotizat? Acum poți să-ți dai seama, dragă Clay.

— Te rog, lasă-mă acum, că simt ceva ce seamănă cu un fel de somn. Clay își trase pledul peste piept, se lungi cât îi permise spațiul în mașină, iar eu știam că acum orice întrebare va rămâne fără răspuns.

DARIUS

Varietăți radiofonice

Un exemplu demn de imitat

Deranjamentele produse de tramvai constitue pentru amatorii radiofoniști o sursă de supărări, iar reclamațiile acestora rămân deseori fără rezultat. Este îmbucurător faptul că Consiliul Municipal al orașului Glasgow, a conceput un plan care tinde ca încă în decursul anului acesta să se înlăture complect deranjamentele produse la recepție de către tramvaie. Pentru obținerea acestui rezultat, se vor înlocui cele 1000 de trolee de tramvai existente, prin trolee speciale sistem „Fischer" cari au dat rezultate excelente în Viena, Leipzig și Budapesta.

Ar fi de dorit ca acest exemplu să fie urmat de cât mai multe țări.

Decibelul

In technica radiofonică a fost introdusă de curând o nouă unitate de măsură: decibelul. Prin desvoltarea necontenită a amplificatorilor, s'a simțit nevoia unei unități care să măsoare și să exprime gradul de amplificare.

Denumirea „decibel" derivă de la unitatea de amplificare „bel", după numele lui Graham Bell, inventatorul telefonului și însemnează o amplificare de 10 ori. Totuși această unitate este pentru uzul practic prea mare. Din această cauză s'a derivat din „bel" o altă unitate mai mică și aceasta a fost denumită „decibel".

Prin „decibel" se înțelege un factor de amplificare de 1,259... Dacă se înmulțește acest număr de 10 ori cu sine însuși, se obține numărul 10, sau un bel.

Un bombardament electronic în radio

Cine a recepționat acum câtăva vreme stațiunea americană WEAF a fost surprins de o emisiune originală.

Electronii cari fură emiși prin radium pe cifrele unui ceasornic de buzunar, acționau apoi un instrument, astfel ca, ciocniturile electronilor să se transmită în acest mod asupra microfonului. Sgomotul produs semăna cu pocniturile unei mitraliere.

Inițiatorul acestei încercări interesante, care a evidențiat acustic forța ciocniturilor dintre electroni, era un fost membru al Comisiunei Federative de Radio.

CALEIDOSCOP ȘTIINȚIFIC

Câte telefoane există în lume

Numărul total al telefoanelor din lume, era la 1 Ianuarie 1931, 35.300.000. Din acest număr 21.695.375, adică aproape 62%, se găsiau în America de Nord. Europa poseda 10 mil. 35.580, adică 29%. Asia ocupă rangul al treilea, înaintea Oceaniei și Americei de Sud cu 1.201.008, adică 3,5%. In sfârșit, Africa ocupă ultimul rang în această clasificație cu 236,108 telefoane, adică 0,68% din cifra mondială.

Orașul, care are cel mai mare număr de telefoane din lume, în raport cu cifra locuitorilor săi, este San-Francisco (Statele Unite), cu 40 de telefoane la 100 de locuitori. Urmează apoi Washington cu 33, Denver și Seattle cu 32 (tot în Statele Unite). Stockholm (Suedia) și Los Angeles (Statele Unite) urmează imediat. In aceeaș ordine putem enumera: Chicago și Omacha, ambele în Statele Unite, Toronto (Canada), Minneapoli, New-York și Pittsburg (Statele Unite), Montreal (Canada), Oslo (Norvegia), Copenhaga (Danemarca) și Zürich (Elveția).

Vindecarea cancerului este posibilă?

Medicul olandez, *Dr. Bendein*, publică de curând într'un ziar suedez câteva date informative asupra senzaționalului său procedeu de diagnosticare și tratament al cancerului. Extragem următoarele informațiuni utile din articolul menționat:

Rezultatul cercetărilor mele, constă mai puțin într'o nouă terapeutică, decât în faptul de a fi găsit mijlocul de a *cunoaște boala încă dela inceputul ei.*

Deși practic de aproape 30 de ani medicina, m'am ocupat în special de cercetările asupra cancerului, dela răsboiu încoace.

Având în tratamentul meu mai mulți pacienți atinși de această boală, am avut ocazia să observ mai de aproape ravagiile maladiei și să elaborez o teorie, după care anumite reacțiuni ale sângelui trebuiau să-mi permită să constat prezența boalei încă dela începutul ei. In urmă, mi-am pus teoria în practică și experiența a justificat pe deplin bănuelile mele. Pentru moment, am la activul meu nenumărate experiențe, care au fost controlate de autoritățile științifice ale țării mele, precum și de autoritățile medicale din străinătate. Am reușit să stabilesc faptul că prezența cancerului provoacă anumite modificări în sânge, modificări relativ ușor de constatat prin reacțiuni chimice. Acest lucru, pe de altă parte, îmi permite să recunosc boala încă dela începutul ei, atunci când tratamentul este foarte ușor.

Acum câtva timp, un prieten de-al meu, un medic englez dela Fulham Hospital din Londra, mi-a trimis 38 de probe de sânge, provenite dela diferiți bolnavi. Cu ajutorul metodei mele, am reușit, nu numai să indic, după aceste probe, cele provenite dela bolnavi atinși de cancer, dar mai mult încă, am putut să stabilesc, cu siguranță, că doi bolnavi, cari erau crezuți canceroși, în realitate nu erau. Dimpotrivă, proba de sânge dela o persoană presupusă sănătoasă, mi-a dat posibilitatea să afirm că sufere de cancer, deși se găsia în faza primară a boalei.

In ceeace privește serul meu, experiențele de până acuma mi-au dovedit că e de un efect excelent, dacă este aplicat în momentul util, adică înainte ca boala să fi pricinuit ravagii.

La întrebarea dacă terapeutica, grație acestui ser, îmi va permite să suprim operațiunile de cancer, răspund afirmativ, în cazul când serul este aplicat foarte de vreme.

In toate privințele, faptul important este că se poate constata boala destul de repede pentru a o putea combate. Din acest punct de vedere, atribui o mare importanță descoperirii mele, care-mi permite printr'o simplă probă de sânge, să constat existența boalei dela începutul ei, decât oricărei intervenții chirurgicale mai tardive".

Mod. 84 Atwater Kent electrodynamic pentru curent alternativ sau continu



Superheterodyna „VOCE de AUR"

Lei 19.500

instalată complect la domiciliu

Model de curent continu:

Lei 21.500

Pentru anul **1932 Atwater Kent,** lansează superheterodyna **„Voce de aur"** cu următoarele caracteristice:

6 lămpi duble (cu ecran, pentodă și variable-mu)
selectivitate din 10 în 10 kilocicli
regulator de redare antiparazită
comandă printr'un singur buton
vorbitor electrodynamic «voce de aur» făcând cor cu aparatul
control de volum și întrerupător unic
etalonaj în kilocicli și cadran luminat
direct și integral la priză, cu consumație redusă
mobilă elegantă de nuc american stil gotic

ATWATER KENT RADIO



82-CALEA VICTORIEI (Peste drum de Palatul Regal) Telef. 336/68

NOUILE PREȚURI dela 1 Sept. comportă scăderi de peste 30% față de cele anterioare. — **Cereți cataloage.**

Ce-am văzut la Expoziţie în pavilioanele de radio

Deşi inaugurarea oficială a fost fixată pentru Duminică 6 Septembrie, noi însă, la fel cu poporul care nu ţine seamă de etichetă şi formule, ne-am prezentat la parcul Carol chiar în ziua deshiderii expoziţiei pentru marele public.

Ca unii cari suntem interesaţi în cauză ne-am îndreptat direct spre pavilionul radio, al doilea pavilion pe aleia din dreapta.

In hală ne-am întâlnit chiar cu „Radio şi Radiofonia" care s'a plasat, modest, pe un spaţiu limitat şi expune rezultatele activităţii sale de patru ani.

* * *

Cum intri în pavilion, pe stânga te salută standul „Amper". Amper este un vechiu magazin de radio şi electricitate şi a venit în expoziţie ca să ne arate produsele „Philips" pe cari le vinde de preferinţă, clienţilor săi. Vrând să se laude, Amper ne-a făcut serviciul de a ne prezenta ultimele tipuri de aparate şi haut-parleure Philips. Constatăm că de la ultima expoziţie pur radiofonică de anul trecut, în care se ştie ce suprafaţă a ocupat Philips, această uzină mondială a lansat multe şi extrem de interesante tipuri de aparate şi haut-parleure. Aparate începând dela 3 lămpi pentru postul local, până la mobila elegantă care îţi serveşte toată Europa, se desfăşoară o întreagă gamă de modele în care silueta modernă şi-a gravat factura.

Surprinzător de plăcută e seria de haut-parleure în care Philips a pus stil, fantezie, sisteme magnetice şi electrodinamice cari fac din vorbitoarele sale cele mai perfecte instrumente de muzică.

Nu ştim dacă „Philips" şi-a dat consimţământul la prezentarea unei părţi din produsele sale, dar noi suntem recunoscători casei „Amper" care ne-a dat prilejul să admirăm măcar în parte, rezultatele operei creatoare de la Eindhoven.

* * *

Peste drum, un pavilion original este al casei Eltz care expune aparatele „Radione". Aceste aparate s'au impus de mai multă vreme şi se spune mult bine despre ele. In plus aparatele „Radione" sunt înzestrate cu lămpile „Philips Miniwatt" iar haut-parleurele lor sunt veritabile „Philips".

* * *

Un stand discret şi interesant este al întreprinderei „Radio Electrica". Găsim aci ultimele modele de „Atwater Kent". Alături de pretenţiosul „Golden Voice" accesibil mai cu seamă acelora cari nu se resimt de pe urma ultimelor crahuri bancare, au apărut două aparate bune şi eftine. E modelul 84 (un Golden Voice junior) concentrat într'o mobilă agreabilă, cuprinde 6 lămpi duble, electrodinamic şi merge direct la priză. Celalt, „84 Q" e destinat acelora cari nu se bucură încă de binefacerile sectorului. E alimentat de blocuri de baterii cari trăesc o mie de ore.

Ambele aparate sunt eftine şi vor deveni populare în curând.

* * *

O firmă pe care o întâlnim pentru prima oară în expoziţii este „G. E. C.", iniţiale sub care se ascunde o mare uzină britanică „General Electric Company". Cine urmăreşte mişcarea internaţională electrotehnică, ştie că G. E. C. este o firmă foarte serioasă.

In radio, G. E. C. prezintă o frumoasă colecţie de aparate, haut-parleure şi lămpi. Sunt lucruri în cari recunoaştem soliditatea şi iscusinţa englezească. Aparatele sunt frumoase ca execuţie şi foarte agreabile ca redare.

* * *

O apariţie nouă este „Ecophone", un aparat recent american, din seria aparatelor concentrate. Ecophone e un aparat de radio complect, cu parleur electro-dinamic, direct la priză şi costă eftin. Modelul expus e agreabil şi a făcut aderenţi. Reprezentanţii acestui aparat — proaspeţi în radiofonie — anunţă sisteme noui de vânzare, cu înlesniri pentru public.

* * *

„Radio Lumina" şi „Radio-Con" expun piese şi material radiofonic, lămpi „Tungsram" şi o serie de modele ale aparatelor „Standard". Noi cari suntem iniţiaţi în materie ştim că „Standard" pune pe piaţa radiofonică o serie întreagă de modele noui, impunătoare. Pe acestea nu le-am găsit în expoziţie şi aşteptăm să le facem recenzia în curând când vom răspunde la apelul radio-amatorilor.

* * *

„Zâna Casei" expune aparatele „Berliner" flancare de motociclete şi alte aparate domestice.

Părăsim pavilionul cu un vraf impozant de prospecte şi cataloage şi ne îndreptăm spre pavilionul următor.

* * *

Pavilionul cunoscut sub numele „Gib" adăposteşte produsele „Radio Corporation of America" sau mai pe scurt RCA.

De aproape doi ani de când această formidabilă întreprindere americană de radio a descins la noi în ţară, emblema RCA s'a impus tot mai mult atenţiunei amatorilor, graţie aparatelor sale viguroase şi de o factură cu totul specială.

La expoziţia de anul trecut RCA a impresionat prin varietatea aparatelor. Era atunci tendinţa spre aparate mari, luxoase.

Anul acesta RCA expune, în afară de aparate în mobile elegante, aparatul şlagăr care este „Superette". Concentrat într'o mobilă de stil, cele 8 lămpi şi difuzorul dinamic, fac din „Superette" o cutie cu surprize. Posturile apar ca prin farmec la fiecare gradaţie, fără cea mai mică urmă de suprapunere, graţie lămpilor speciale cari exclud interferenţele.

Plasat singur în acest pavilion, RCA demonstrează în voe, fiecăruia în parte executând toate performanţele posibile.

„Superette" este pe deasupra un aparat eftin—15.000 lei—şi când te gândeşti că vine de peste mări şi ţări, că în preţul de vânzare e cuprins transportul şi vama românească aproape prohibitivă, te întrebi cum americanii pot oferi o asemenea uzină — căci „Superette" e o mică uzină — la acest preţ.

* * *

La sfârşit facem o vizită în pavilionul Oradea. Aci, într'o societate aleasă, — Societatea de telefoane şi expoziţia de propagandă a Societăţii de gaz şi electricitate — două aripi ale pavilionului sunt ocupate de Societatea „Energia".

La standurile Energiei ne oprim vreme îndelungată căci avem multe de văzut. Energia expune dinamuri, electromotoare transformatori, instalaţiuni de forţă şi lumină precum şi un material bogat de piese şi aparate, toate eşite din uzinele proprii din Cluj.

Apoi expune grupurile electrogene Westinghouse cari dăruesc oamenilor lumină şi apă, acolo unde ele nu există.

In secţia de radio, Energia expune întreaga legiune a aparatelor „Baltic" cari au fost distinse cu atâtea certificate satisfăcătoare din toată ţara.

Găsim apoi difuzoarele magnetice şi dinamice „Amplion" de origină engleză cari înobilează sunetele.

„Energia" mai expune o colecţie bogată „Dralowid" în rezistenţe, potenţiometri, pik-upuri şi piese pentru cinema-sonor.

Standurile „Energia" aranjate cu gust impresionează prin cantitatea şi calitatea celor expuse.

Precum constată şi cititorul, sarcina noastră de cronicari ai noutăţilor radiofonice în expoziţia din parcul Carol, n'a fost prea dificilă în anul acesta.

Să sperăm că în anul viitor vom avea o expoziţie complectă de radio, cu participarea câtor mai multe industrii şi să mai sperăm că şi timpul se va schimba în bine pentru toată lumea, inclusiv amatorii de radio.

GR. MATEI

Microfonul răguşit



Criticile AMATORILOR

Orchestra radio

„Orchestra casei" de la „Radio Bucureşti", sau „fată în casă la toate"

Săptămâna trecută, oprindu-mă pentru câteva zile într'o localitate climaterică de pe valea Prahovei, m'am plimbat spre seară pe „promenada" acestei localităţi, adică pe bulevardul, unde vilegiaturiştii obişnuesc să forfoteze la orice oră din zi şi până noaptea târziu. De data aceasta aglomeraţia nu era tocmai mare, deoarece majoritatea vizitatorilor s'au întors — din cauza timpului nefavorabil, şi în urma faptului, că anul acesta şcolile au fost deschise mai de vreme — la casele lor. Totuşi domnia încă destulă animaţie pe „promenadă", şi publicul, care se plimba — îmbrăcat cu paltoane de iarnă — părea bine dispus, cu tot frigul existent. Fiecare se simţia probabil bucuros, că n'a trebuit să plece şi el, şi că mai poate respira aerul curat de munte.

La capătul bulevardului, în faţa unei mici cofetării, lumea se opri, iar băncile aşezate în acest loc al „promenadei" erau toate ocupate. „Ce se întâmplase oare?" mă gândii, când observai îmbulzeala publicului, în faţa cofetăriei. Dar o muzică, bine cunoscută urechilor mele, mă lămuri îndată. Era orchestra radio, de la postul Bucureşti, care cânta tocmai o fantezie din opera „Cavaleria rusticană". La început nu mi-am dat bine seama, de motivul, care a putut să determine tocmai pe acest public nărăvaş şi capricios — care se îngrămădea de obicei numai în faţa pavilionului în care cânta muzica militară, gălăgioasă şi puternică — să asculte — şi încă cu atâta atenţie — muzica orchestrei radio. Eram cât pe aci să cred, că motivul acestei schimbări de gust se datoreşte lipsei vreunei alte distracţii, sau chiar lipsei muzicei militare. Dar ascultând cu mai multă atenţie, am fost cuprins şi eu deodată de farmecul ariilor atât de cunoscute, pe care le răspândea excelentul hautparleur al cofetarului.

Nu erau numai ariile duioase ale operei lui Mascagni, care mă fascinau, nici decorul pitoresc — siluetele brazilor înalţi din apropiere, şi ale munţilor uriaşi din depărtare — în mijlocul căruia răsuna această muzică misterioasă. Insăşi execuţia ei fină, sigură şi plină de avânt, mă făcea să o urmăresc cu atâta încordare.

Publicul din jurul meu era cuprins probabil de aceleaşi sentimente, căci oamenii şopteau cuvinte pline de admiraţie, la adresa muzicanţilor, pe cari nimeni nu-i cunoştea mai de aproape, şi pe cari unii i-au auzit poate chiar pentru prima dată. Această manifestaţie spontană de simpatie, m'a bucurat atât de mult, încât m'am hotărât să transmit ecoul ei, pe această cale, domnilor din orchestra radio.

In gândul meu i-am văzut, cum şed înghesuiţi în strâmtul studio, mângâindu-şi instrumentele, în ritmul baghetei, care oscilează în mâna d-lui Rogalski. I-am văzut pe bravii orchestranţi cum şed fără haine, şi cum nădușesc din cauza zădufului, care transformă studio-ul căptuşit cu perdele de pluş, într'un adevărat iad. La gândul acesta aproape că m'a trecut un fior, căci frigul, pe care îl simţiam prin pardesiul meu părea paradoxal faţă de obiceiul domnilor muzicanţi, de a cânta fără haine pe dânşii, şi involuntar, mi-am ridicat gulerul pardesiului...

Şi fiindcă am ocazia, să mă ocup astăzi de orchestra noastră de radio aş dori să o fac puţin mai pe larg, şi să evidenţiez calităţile ei. Orchestra aceasta, care numără actualmente douăzeci şi cinci de executanţi muzicieni, este de fapt orchestra stabilă a postului nostru de emisiune, adică „orchestra casei", cum se numeşte la staţiunile străine. Unii o numesc şi „fata în casă la toate" ceiace arată, că orchestra radio trebue să facă faţă tuturor cerinţelor, şi să cânte tot ce i se cere. Şi i se cere mult, mult de tot: Ea este obligată să execute aproape şaptezeci la sută din întregul program muzical, şi repertoriul ei cuprinde toate genurile de muzică, afară de jazz. In fiecare zi un alt gen, începând de la muzica de dans şi cea naţională, până la simfoniile cele mai grele. Oridecâteori se execută vre-o operă sau operetă în studio-ul românesc, orchestra radio figurează deasemenea în program, şi cu orice ocaziune o putem asculta. Până şi revistele de radio sunt acompaniate de dânsa.

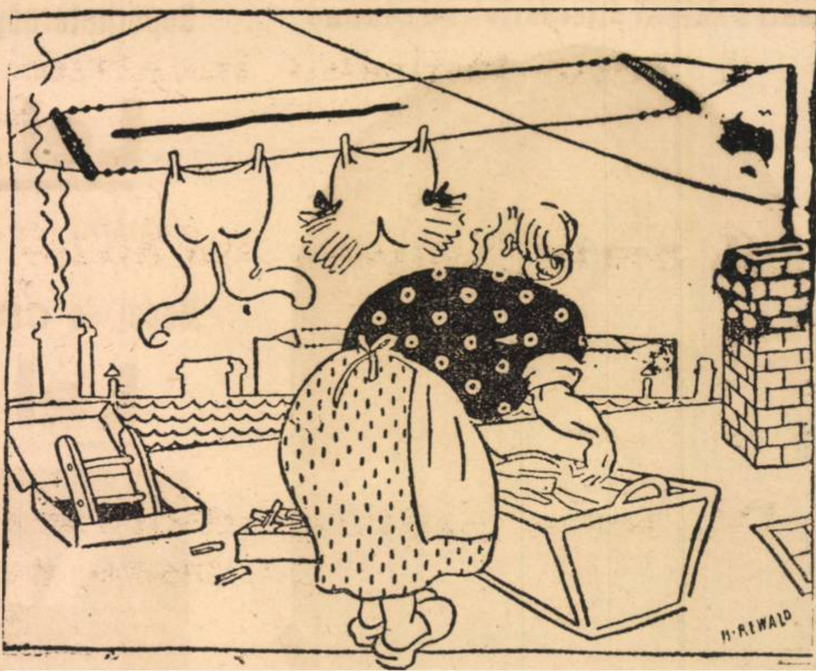
Se înţelege de la sine că o atât de vastă utilizare, necesită o deosebită rutină, şi mai cu seamă un antrenament, pe care numai un şir de nesfârşite repetiţii îl poate susţine. Nu e deci de mirare, că postul Bucureşti răsună aproape la orice oră, de muzica orchestrei radio, fie că ea se produce în faţa microfonului, sau că repetă cu asuiditate programele viitoare. Şi oamenii aceştia, cari muncesc atât de mult şi-au câştigat cu timpul o rutină şi o siguranţă surprinzătoare, aşa că orchestra radio poate fi socotită drept cea mai bună orchestră din ţară, având-se în vedere repertoriul ei atât de multilateral.

In zile, sau mai bine zis în seri mari, — la anumite concerte simfonice de gală — orchestra radio este condusă de d. profesor Mihail Jora *directorul programului muzical, pe când de obicei şeful ei este d.* Carlo Brunetti, *şi d.* Teodor Rogalski. *Dintre soliştii acestei orchestre am avut ocazia să ascultăm dese ori pe d-nii* Teodoru *— prim violinist,* Koganoff *şi alţii.*

Am crezut de cuviinţă să schiţez în treacăt acest admirabil ansamblu muzical, pentru ca amatorii să-şi dea seamă, că au în faţa microfonului un corp de elită, ale cărei execuţii, atât de variate, rivalizează cu programele străine, şi merită întotdeauna să fie ascultate.

C. M.

Antena vibrează...



Antena culege din eter un charle ston, spre marea bucurie a... pantalonilor susp endaţi pe ea.

Probleme radiofonice în legătură cu dreptul

Am arătat în articolul precedent „Radio și Dreptul" ce influență considerabilă are radio asupra dreptului. Noui probleme s'au ivit la orizontul radiofoniei și așteaptă să fie soluționate prin disciplina juridică.

Una din chestiunile cele mai dezbătute este problema dreptului de autor asupra unei opere transmise prin microfon.

Foarte multe posturi și mai ales cele franceze, nu se sfiesc să difuzeze diferite scrieri, fără a cere autorizația autorilor, ba uneori încă le modifică, pentru a satisface cerințele microfonului.

Forurile conducătoare ale acestor stațiuni susțin că scriitorii n'au nici un motiv să se plângă, deoarece, conform legiuirii internaționale a dreptului de autor, furt literar se numește tipărirea unei scrieri, fără învoirea autorului.

Or, netipărind nimic, ci transmițând prin microfon o anumită operă nu se comite un furt, întrucât nu încalcă nici o lege existentă a dreptului de autor.

Argumentarea valabilă în aparență, se dovedește șubredă la o cercetare mai amănunțită.

Intr'adevăr, atunci când s'a făcut legiuirea internațională a dreptului de autor, nu exista radio și prin urmare, e logic ca acea legiuire să nu pomenească nimic de difuzarea operelor prin microfon.

Pe de altă parte, ne dăm seama ce prejudiciu rezultă pentru autori din faptul că o scriere transmisă prin microfon e ascultată de milioane de auditori. pe când o carte tipărită e citită de un număr mai restrâns de persoane.

Prin urmare, acele stațiuni de emisiune comit o faptă mai gravă transmițând o scriere prin microfon decât tipărind-o.

Posturile germane au înțeles această situațiune și au consimțit să plătească autorilor operelor literare difuzate la radio, câte o sumă oarecare pentru fiecare rând transmis, proza fiind mai bine plătită ca poezia.

De altfel este logic ca Germania să recunoască cea dintâi acest neajuns, ea dispunând de cele mai multe posturi de emisiune și un procent considerabil de auditori în raport cu populația.

* * *

Dar nu numai autorii de opere literare au protestat în contra transmisiunilor la radio, făcute fără învoirea lor, ci și compozitorii și executanții muzicali.

Un interesant proces s'a dezbătut de curând la Paris.

Un cântăreț chemase în judecată poșta franceză pentru următorul fapt ciudat: Mai multe gazete anunțaseră că cutare cântereț va cânta la microfon cutare operă a sa. A doua zi însă s'a dovedit că opera fusese transmisă prin „doză", cântărețul nefiind în Paris.

Cântărețul susținea în fața tribunalului că faptul difuzării neanunțate prin doză electro-magnetică i-a cauzat prejudicii, publicul auditor fiind încredințat că asculte vocea directă. Faptul în sine nu e atât de important, cât argumentările pe care le aduce reclamantul în acest proces.

Astfel, pentru a justifica prejudiciul artistic, el spune: „Toată lumea știe că un defect al difuzării radiofonice este denaturarea mai mare sau mai mică a glasului cântărețului. Pe de altă parte, se știe că discurile fonografice suferă de acelaș inconvenient. Amândouă aceste neajunsuri reunite cauzează desigur un prejudiciu artistic pentru cântăreț".

Pentru a explica apoi prejudiciul material, el adaugă: „Desigur că dacă auditorii vor asculta discurile pe gratis, nu vor mai cumpăra, cel puțin în aceeaș măsură, discurile din comerț și astfel voi suferi o pierdere materială".

Asociațiile muzicale, la rândul lor, au protestat împotriva faptului de a nu li se plăti suma cuvenită ca executanți ai unei opere muzicale oarecare.

De altfel, ei au recurs la mijloace drastice, punând la index stațiunile de emisiune protivnice și obligând pe membrii lor de a nu mai cânta în fața microfonului acelor stațiuni.

Radiofonia ridică, între alte probleme de drept, și chestiunea concurenții neoneste în materie de informații de presă. Desigur că nu putem desființa informațiile de presă la radio, poate singurele informații care pătrund la timp în orașele mai depărtate de centru.

Pe de altă parte, nu putem desavantaja agențiile de presă.

Problema unui compromis între cele două interese antagoniste este foarte delicată și ar putea fi soluționată dacă ar exista bunăvoință din ambele părți.

De altfel, agențiile de presă au văzut dela început pericolul și au căutat să se apere în congresul internațional ce l-au ținut în 1924.

In acel congres s'a votat o moțiune din care spicuim următoarea dispoziție: „în caz că se va face o reînoire de angajamente între societățile de radiodifuziune și agențiile de presă, se va stipula în contract că societățile de radio n'au dreptul să ia din alte parte informațiile, comerciale, politice, economice decât dela agențiile de presă recunoscute".

* * *

O problemă, care a suscitat interesul public și la noi în țară, ca și pretutindeni e aceea a sgomotului, provocat de aparatele de radio.

De altfel, această chestiune a devenit de o acută actualitate, în urma anchetei ce-au întreprins-o de curând unele ziare românești, în ceeace privește chestiunea sgomotului produs de diferiți factori: claxoane de automobile, ambulanți care-și strigă marfa, zgomotele hautparleurilor, gramafoanelor etc.

In unele țări s'au votat chiar legi care limitează întrebuințarea hautparleurului la radio, numai în anumite ore ale zilei.

Ne întrebăm dacă această măsură e justă și dacă nu cumva înfrânge principiul libertății individuale.

Să nu uităm însă că, după o definiție clasică, libertatea este dreptul fiecăruia de a face ceace voește cu condiția, să nu stânjenească pe altul. Libertatea astfel înțeleasă este, firește, în contrazicere cu libertatea absolută. Dacă privim din acest punct de vedere, este ușor de înțeles că bine au făcut unele municipalități, cari au reglementat folosirea difuzoarelor sgomotoase în curți și străzi.

De altfel, în Anglia, în orașul York s'a votat o lege care interzice în mod formal întrebuințarea hautparleurelor dacă acestea devin un motiv de neajunsuri pentru alții.

Aceiași lege cred că s-ar putea vota și la noi, cunoscut fiind că cel dintâi lucru care-l izbește pe un străin sosit în București; e sgomotul infernal al Capitalei noastre.

Bineînțeles că legea nu trebue aplicată exclusiv radiofoniei ci și tuturor celarlalți factori, care provoacă și alimentează sgomotul. Iată deci că pentru fiecare problemă există o soluție și nu există ceartă care să nu fie susceptibilă de aplanare pe cale de bunăvoință.

M. SAVEANU

Surprizele noului sezon sunt lămpile

TUNGSRAM



I. Seria lămpilor încălzite din baterie
Seria de 2 volți
Seria de 4 volți
Seria de 6 volți
Seria americană

II. Seria lămpilor încălzite indirect dela rețeaua de curent
Seria 4 volți
Seria americană

III. Seria lămpilor încălzite direct din baterie
Seria de 1 volt
Seria de 4 volți
Seria americană
Seria lămpilor de mare putere

IV. Seria lămpilor redresoare
Seria europeană
Seria americană

Cuvântul de ordine a sezonului 1931-32 este: Echipați toate aparatele cu lămpi TUNGSRAM



pe marginea programului MUZICAL

Săptămână interesantă, în care toate genurile de muzică sunt bine reprezentate.

Seara muzicii de cameră de Luni, 7 Septembrie, promite să facă bucuria amatorilor de ansambluri bune. D-nii Sarvaș, (violină) Rădulescu, (pian) Apostolescu (viola) și Seidmann, (violoncel) vor executa un Trio de Mozart și un quartett de coarde de Dworak. Ca toate lucrările lui Dworak și această compoziție păstrează aproape în toate părțile ei, caracteristica națională cehă. Instrumentele sunt meșteșugit tratate, sonoritatea foarte diversă, tematica interesantă și de o inspirație neprefăcută. E fără îndoială, împreună cu Brahms, unul din cei mai geniali neo-romantici. In seara de Marți, 8 Septembrie, vom auzi pe dl. D. Teodoru, cântând admirabila romanță în fa major de Beethoven, cu acompaniamentul orchestrei Radio. Miercuri seara vom reauzi pe abila techniciană, D-ra E. Löbel, executând un program exclusiv romantic: Chopin și Schumann.

D. Teodorescu, cunoscutul concert-maestru al Filarmonicii, revine după vacanță cu un program frumos. Concertul de Boccherini, (puțin cântat!) o transcripție a unui lied de Mendelssohn și Valsul de Brahms.

* * *

Cântăreții pe cari îi vom asculta, sunt din „speranțele" primei noastre scene lirice. Nenorocirea e că doi dintre ei, (D-nii Alexiu și Roșca, două voci foarte frumoase), se prezintă din nou cu aceleași câteva bucăți pe cari le-am auzit până la saturație la Radio. Vedem deci îndreptățită hotărârea directorului programelor muzicale, de a numai pune să cânte pe anumiți artiști, din cauza pieselor mereu aceleași.

Rugăm umil pe toți domnii membrii sau membrii ai Operii Române, să consulte programul unui oarecare domn Piccaver, la Radio-Viena. Acelaș ins care pe scenă, cu dreapta pe spadă, cu stânga pe inimă și cu săgeți în ochi, îi face să se cutremure în Trovatore, — acelaș se prezintă cu un ciclu de lieduri de Hugo Wolff sau Brahms, în fața microfonului. — D-na Rose Baumann-Rădulescu, o exce-



D-NA
ROSL BAUMAN RADULESCU

lentă interpretă de lieduri, va cânta în seara de Marți, 8 Septembrie, un program pe cât de interesant, pe atât de ciudat. Alături de Mamel De Falla, vom auzi și o „Foaie verde lămâiță", urmată de „Roses d'Ispahan" a lui Fauré și de valsul din Coppellia. După cum vedem, un simpatic amestec de muzică urbană și rurală.

* * *

Pentru seara de Joi 10 Septembrie, țin să atrag atenția radiofoniștilor în primul rând asupra conferinței d-lui D. Cuclin despre simfonie, conferință care precede concertul obișnuit al postului nostru. Orchestra Radio, sub bagheta d-lui Th. Rogalski, va executa



D. TH. ROGALSKI

un program compus din lucrările a trei autori de tendințe diametral opuse. Uvertura operii Russlau și Ludmilla de Glinka, ni-l prezintă pe unul din cei mai de seamă pioneri ai muzicii ruse. După cum era de așteptat și aci se constată influența vădită a muzicii italiene, (influență care a bântuit în aceea vreme în toate țările). In concertul de d'Abbrosio, vom auzi pe talentatul violonist dl. I. Koganoff. Con-



D. KOGANOF

certul acesta, de o factură violonistică admirabilă, foarte melodios,—suferă doar de anumite „umflături" emfatice. Face totuși parte, — împreună cu cel de-al II-lea concert al aceluiaș compozitor, — din repertoriul somităților violonistice mondiale.

In ultima parte a acestei seri, vom auzi, — în primă audiție la Radio, — simfonia No. 2 în Re major de Johannes Brahms. De proporții mai puțin gigantice și nu atât de pretențioasă ca celelalte simfonii ale sale, această lucrareare are mari asemânări de stil cu „Serenadele" lui. Totul e limpede, inspirația e curgătoare, desvoltările, pe alocuri, — ca mai totdeauna la Brahms, — cam lungi. Andantele e suav și plin de suspine. Allegrettoul foarte cunoscut, e interesant ca formă, tema inițială transformânpu-se ritmic, când ternar, când binar. Finalul, sobru, are o a doua temă plină de elan și pasiune. Intreaga lucrare e străbătută de un suflu tineresc și poate fi considerată ca unica lui simfonie, în care să nu fi avut preocupări grandiloquente.

* * *

Atragem atenția auditorilor amatori de muzică ușoară, asupra audițiilor de operetă aproape săptămânale ale postului nostru. Puse sub conducerea muzicală a d-lui Leo



D. I. BLUM

Blum și cu sprijinul artistic al unui grup de simpatici cântereți (D-nele Nina Botty, Popescu-Brănești, Dl. Jean Nico-



D. JEAN NICULESCU-NICO

lescu-Nico, etc.) credem că vor interesa prin îngrijita lor ținută muzicală.

HERODOT



D-RA MARILENA BRĂNEȘTI

care va cânta rolul lui Frantzi Steingruber din opereta „Farmecul unui vals" de Oskar Strauss, — Duminică 6 Septembrie



D. FANY PETRESCU

baritonul descoperit de „Radio-București", va cânta la 15 Septembrie

Mirajul microfonului

Pentru ce se înghesue lumea la societatea de difuziune.—„Microfonul ca ideal de bon-ton". — Speranțe spulberate după „audiția de probă".

Hall-ul societății de difuziune e tixit de lume în zilele, în care se fac audițiunile de probă, pentru admiterea în studioul postului nostru. Constatarea aceasta am putut să o fac din nou săptămâna trecută, când m'am dus — din întâmplare — în strada General Berthelot. Dar ceeace m'a surprins de data aceasta, a fost numărul extrem de mare al celor care s'au îmbulzit, ca să ajungă în fața microfonului. Involuntar, am trebuit să mă întreb, din ce motive, toți acești postulanți, s'au străduit atât de mult, ca să primească — în cazul cel mai favorabil — un angajament de un sfert de oră, și să fie trecuți odată pe afișul programelor radiofonice.

Pentru a putea avea un răspuns precis la întrebarea mea, aș fi trebuit poate, să mă adresez direct celor puși în cauză. E însă mai mult decât cert, că răspunsurile primite n'ar fi fost prea edificatoare pentru mine, ele fiind probabil lipsite de sinceritatea necesară.

Totuș, problema de față este destul de interesantă; mai cu seamă la noi, unde radiofonia nu a ajuns încă, nici o chestiune socială, nici una psihologică, — cel puțin pentru masele populare.

Până în prezent nici un conferențiar, sau artist, care se perindă în fața microfonului românesc nu s'a îmbogățit încă, de pe urma acestei activități. Din contra, cu toții se vaită în permanență, că onorariile sunt prea mici, și că „arta" lor este atât de puțin prețuită de către societatea de difuziune. Deci, nu poate fi vorba de câștiguri bănești, de cifre fantastice, care să atragă. Atunci veți obiecta poate că „celebritatea" este cauza, pentru care microfonul exercită un miragiu atât de puternic, asupra mulțimei! De unde! Nici un conferențiar de radio, de la noi, nu se poate făli într'atâta, încât să susțină — fără a roși — că a devenit „celebru", de când glasul i-a fost difuzat prin postul dela Băneasa. Artiștii cari plac la radio, sunt de obicei cunoscuți încă înainte de a fi călcat în studioul postului nostru, cu toate că, în unele cazuri, popularitatea lor a fost sporită, prin emisiunile radiofonice. Dar de o „celebritate" nici vorbă nu poate fi.

Atunci dorința de a vorbi, sau cânta în fața microfonului, se datorește pur și simplu unui capriciu, unui acces de vanitate? In multe cazuri, da; nu însă întotdeauna ambiția face pe individ, să antișambreze la societatea de difuziune, și să cerșească stăruitor un locșor în programele de radio. Atunci?

Dați-mi voe, să nu vă răspund numai prin câteva fraze evazive, ci să vă expun punctul meu de vedere, mai larg:

La noi există o mentalitate cu totul specifică, în privința difuzării individualității proprii, indiferent dacă această individualitate se manifestă prin cuvinte vorbite, sau prin arii cântate. Și dacă am pomenit de individualitate, am făcut-o dinadins, tocmai fiindcă la noi fiecare individ se crede și o individualitate. Ca atare, nu mai poate suporta mediul strâmt, în care l'a aruncat soarta, ci simte dorința de a se ridica deasupra semenilor săi, pentru a le arăta de cât mai sus posibil.... individualitatea. Și cum undele electro-magnetice par că viu deadreptul din cer, firește că ele au fost imediat alese, pentru „desfacerea pe gratis" a individualității oamenilor molipsiți de un asemenea credo de autosugestie. Privită astfel, „puterea atractivă a microfonului" pierde mult din misterul, de care pare că e învăluită.

Totuș, nu se poate tăgădui că microfonul este pentru mulți un miracol, un magnet, care atrage cu o putere fantastică. Nu trebuie să fi neapărat o fetiță de șaptesprezece ani, ca să visezi microfonul radiofonic ca un ideal, ascunzând o adevărată fericire pentru acel care poate sta în fața lui. Deși radiofonia nu se poate compara cu cinematograful, în ceeace privește strălucirea decorului și al mediului în care se desfășoară, ea exercită totuș o fascinație, și dacă „Radio-București" nu este un Hollywood, postul nostru reprezintă pentru mulți un fel de rai pe pământ, în care se pot gusta plăcerile și emoțiile procurate de apropierea microfonului.

Dar nu fiecare mângâe asemenea visuri. Există și oameni, cari caută să pătrundă în studioul nostru din considerațiuni mai puțin idealiste, și numărul lor întrece chiar pe al celor din prima categorie. Pentru ei, radiofonia reprezintă un excelent mijloc de a se evidenția și de a fi remarcați, nu importă cum. A vorbi la radio, a devenit un fel de modă astăzi, la noi; și faptul de a cânta în fața microfonului pare să fie o necesitate, cerută de „bunul ton". După liceu și conservator urmează studioul radiofonic ca etapă aptă firească în gama snobismului monden. Cine n'a vorbit sau cântat la radio în viața lui, riscă să fie excomunicat din buna societate, care își modifică codul ei de exigențe după ritmul și spiritul timpului și al progresului. Astfel, dorința de a fi auzit la radio poate avea la baza ei cele mai variate motive.

Toate aceste momente nu contează însă în ochii acelora, cari își dau verdictul, dupăce au ascultat pe debutantul novice, care tremură în fața microfonului. Un zid puternic oprește la societatea de difuziune potopul de postulanți. Verdictul este în nouăzeci din-tr'o sută de cazuri, pozitiv de moarte, și de condamnare la tăcere. Numai foarte puțini obțin un „da" în registul de clasificare. Nici intervențiunile și nici biletele parfumate nu pot ajuta. Chiar și damele voalate — sau nevoalate — sunt respinse.

O excepție o fac numai conferențiarii și artiștii cari și-au făcut „stagiul" radiofonic. Ei singuri pot vorbi, ce poftesc și ce au de vorbit, ei singuri pot cânta după cum le-a crescut gurița căci ei sunt privilegiații radiofoniei, noastre.

AUDITOR

LUNA EXPOZIȚIILOR!

Vizitați neapărat Expoziția de stofe a magazinelor noastre:

„Postăvăria Broadway"

Centrala
Calea Victoriei, 2
Piața Senatului

Sucursala
Calea Griviței, 123
Matache Măcelaru

Cel mai bogat asortiment de stofe străine, pentru costume, pardesiuri și paltoane, cu prețuri fixate de fabrică.